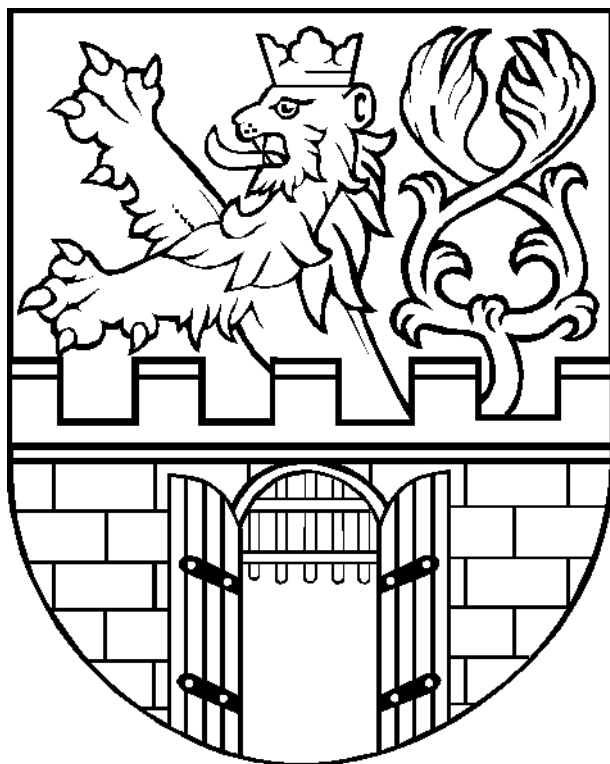

KRONIKA MĚST A

LITOMĚŘIC

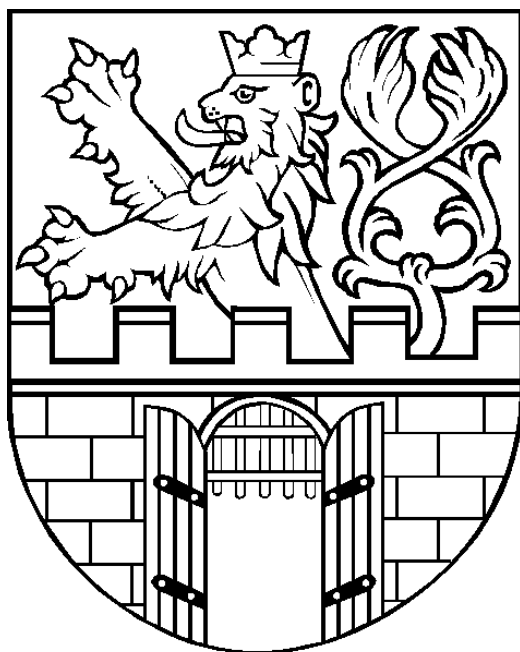

2001

K r o n i k a m ě s t a

L i t o m ě ř i c

2 0 0 1

Kronikář

Oldřich DOSKOČIL

*Všechno mate nová filosofie,
není nic,
o čem nepochybuje,
co pro jiné byl zákon,
pro nás ne,
element ohně
užuž vyhasne,
slunce je pryč
a holým rozumem
nenajdem způsob,
jak je naleznem.*

Anglický básník
John Donne ve skladbě
Anatomie světa (1611)

Možná, že se blížíme k jednomu z těch vzácných okamžiků v lidské historii, kdy na točitém schodišti vidíme celou cestu vzhůru i celou cestu dolů

Douglas Rushkoff ve své knize "Kyberie"

Taková zásadní chvíle [míněno být uprostřed schodiště a vidět oběma směry, pozn. kronikáře] bývá krátká, vzácná a pomíjející. Vyžaduje pozornost k zázrakům - znamením, které se v mžiku za-zračí, zablýsknou, mihnou. Nevnímavým a nevšímavým se nanejvýš zajiskří v očích nebo zaleje v uších. Taková znamení však zmizí dříve, než se stačíme rozhlédnout a vzpamatovat. K proměně světa dochází neviditelně, slovy Nietzscheho Zarathustry: *přichází na holubičích nohou*. Brzy budou zase všichni říkat: "To bylo pokřiku a senzace, paniky a očekávání, a vidíte: vše zůstalo při starém! Jako ten balvan z Čapkových bajek: *Jaro? Hm, to přejde. Co já viděl jar a nebylo to k ničemu*. Bude trvat dlouho, možná několik set let, než se ukáže, k jakým zásadním změnám došlo za našich dnů. Tehdy to však bude dávno - *za onoho*

čas. Teď je to však teď. A jedinou věcí, kterou musíme udělat, je vyrovnat se s faktem změny ...

Z rozhovoru s filosofem a biologem Zdeňkem Neubauerem *Odnaučili jsme se rozumět symbolům, proto nám začaly vládnout* v literární příloze deníku *Právo Salon* (č. 222, čtvrtek 14. června 2000, s. 1, 2 a 3).

- 1 -

LEDEN

Ze světa

V průběhu války v Bosně a Kosovu shazovala letadla NATO munice s ochuzeným uranem. Nyní onemocnělo několik vojáků NATO leukémií, řada z nich zemřela. Nejvíce Italů (8), jeden případ úmrtí byl zaznamenán i u českého vojáka. Severoatlantická aliance (NATO), vystavená stupňujícímu se tlaku veřejnosti i řady svých členských zemí, ve středu 10. ledna rozhodla, že vytvoří zvláštní výbor, který provede analýzu možných účinků střeliva s ochuzeným uranem na zdraví vojáků sloužících v Bosně a v Kosovu. Oznámil to generální tajemník NATO George Robertson. Robertson zároveň poprvé připustil možnost určitého, byť minimálního nebezpečí. Poznámka: Střelivo s ochuzeným uranem se používá na proražení pancířů tanků a obrněných vozidel.

Dne 21. ledna papež Jan Pavel II. jmenoval 37 nových kardinálů. O týden později byla ve Vatikánu překvapivě zveřejněna jména dalších pěti kardinálů společně s dvěma jmény kardinálů "in pectore", pocházejících ze zemí, kde jejich jmenování není z nábožensko - politických důvodů vhodné (nyní se jednalo o arcibiskupa ze Lvova a z Rigy). Počet kardinálů, oprávněných volit papeže, se zvýšil na 133, a překročil tak minimálně ustanovený počet (120) voličů o třináct. Během několika příštích měsíců ale dosáhne několik kardinálů věkové hranice 90 let, kdy pozbývají volebního práva. Pouze 10 kardinálů - oprávněných volit - bylo jmenováno před nástupem současného papeže do úřadu. Zdá se tedy, že jeho nástupce by mohl pokračovat i v jeho politice. V kardinálském kolegiu ale zůstává i po nových jmenování vysoký věkový průměr (nejmladšími členy zůstávají vídeňský arcibiskup Schönborn a sarajevský arcibiskup Puljic).

Z České republiky

Na konci uplynulého roku započala hluboká krize v České televizi. Ve středu 3. ledna pak plné Václavské náměstí v Praze podpořilo vzbouřence (redaktory zpravodajství). Demonstrace byla největší od listopadu 1989. Střet uvnitř televize přerostl v obrovský protest zhruba 100 tisíc lidí proti pokusům politických stran ovládnout veřejnoprávní televizi. Demonstranti za podpory mnoha umělců žádali odstoupení generálního ředitele České televize Jiřího Hodače, šéfky jeho zpravodajství Jany Bobošíkové, ředitele brněnského studia Zdeňka Drahoše a celé

Rady České televize. Dvouhodinová demonstrace organizovaná občanskou iniciativou *Česká televize - věc veřejná* se spontánně obrátila ve zdrcující kritiku ODS a ČSSD a proti poměrům v zemi. Atmosféra připomínala euforii ze sametové revoluce z listopadu 1989. V té době překvapivě dal premiér M. Zeman na tiskové konferenci najevo, že změnil od úterka názor a přiklonil se k Hodačovu odstoupení.

Premiér M. Zeman v pátek 5. ledna na zasedání parlamentu vystoupil s nejostřejším výpadem proti prezidentu Havlovi za celou dobu, co jsou oba ve vrcholné politice. Zeman na závěr svého projevu v napjaté diskusi k situaci v České televizi dal jasně najevo, že Havel nemá co dělat v české politice. Havel obratem požádal o omluvu všechny, kteří ho nařkli k nabádání k porušování zákonů. Zeman prohlásil: *Každý z nás, byť by to i byla hlava státu, kdo vyzývá k porušování platných zákonů, nemá podle mého názoru v české politice co dělat. Jasně narážel na Havlova slova z loňského 27. prosince. Tehdy prezident v souvislosti s volbou sporného šéfa České televize Jiřího Hodače zdůraznil, že litera zákona je vždycky odvozena od smyslu zákona, od jeho ducha. Havel tehdy řekl: „Nevím, možná v tomto případě se postupovalo v souladu s literou zákona, ale proti jeho smyslu, proti jeho duchu. A to je nesmírně nebezpečné.“*

- 2 -

Na témže zasedání bylo mj. přijato usnesení jež obsahuje výzvu, aby generální ředitel České televize J. Hodač odstoupil. Ten ji ovšem v neděli 7. ledna odmítl. V pondělí 8. ledna Rada České televize na svém zasedání ignorovala výzvu Sněmovny a Hodače neodvolala. Ale vzápětí se Hodač zhroutil a byl hospitalizován v nemocnici. Po propuštění podal rezignaci ze zdravotních důvodů.

V pátek 12. ledna na svém zasedání Sněmovna odvolala proti vůli Občanské demokratické strany (ODS) Radu České televize (109 pro odvolání, 35 proti). Pro odvolání byli všichni lidovci (KDU - ČSL), ČSSD a unionisté (Unie svobody). Proti většina ODS a dva komunisté (KSČM). Zbytek těchto dvou stran nehlasoval.

Podnikatel, bývalý tenista a sponzor ODS Milan Šrejbr (37 let) byl v pátek 19. ledna senátem Městského soudu v Praze odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 5 a půl let, které by měl odsedět ve věznici s dozorem. Ve shodě s návrhem státního zástupce Františka Fily mu byl uložen i trest pětiletého zákazu působení v čele obchodních společností. Verdikt soudu není pravomocný, protože se obhájce odvolal. Soud Šrejbra uznal vinným z trestního činu zneužívání informací v obchodním styku, kterého se měl dopustit tím, že svou společnost "Šrejbr Tennis Investing" (ŠTI) v letech 1995 a 1996 obohatil o 13 miliónů korun na úkor fondů, které spravoval.

Kuba zadržela Ivana Filipa (Unie svobody) a Jana Bubeníka (studentský aktivista z listopadu 89 a bývalý poslanec Federálního shromáždění za Občanské fórum) a uvěznila je. Příbuzní zadržovaných dostali víza na Kubu v pátek 19. ledna.

Čtyřkoalice (Unie svobody [US], Křesťansko demokratická unie - Česká strana lidová [KDU-ČSL], Občanská demokratická aliance [ODA] a Demokratická unie [DU]) zvolili v neděli 28. ledna za svého předvolebního lídra překvapivě lidovce (KDU - ČSL) Cyrila Svobodu. Překvapivě proto, že vůbec nepatřil mezi navržené kandidáty jednotlivých stran. Volbu provedlo užší osmičlenné grémium složené ze zástupců čtyřkoaličních stran.

Z Litoměřicka

Prvním dítětem v okrese Litoměřice narozeným v třetím tisíciletí se stala Diana Kubátová. Narodila se Kateřině Kubátové v porodnici v Roudnici nad Labem 35 minut po půlnoci. 1. ledna 2001 se v této porodnici ještě narodili dva chlapci.

Ú N O R

Ze světa

Letadla USA napadla Bagdád. Americká a britská letadla napadla v pátek 16. února radarové základny v těsné blízkosti irácké metropole Bagdádu. Náletu se zúčastnilo celkem 24 stíhacích bombardérů. Radary protivzdušné obrany podle Pentagonu ohrožovaly kontrolní lety spojenců. Nálet schválil osobně nový americký prezident George Bush. Útok odsoudili Rusko, Čína, z členských států NATO Francie a hlavně Turecko.

Albánci odpálili v Kosovu autobus plný Srbů. Dálkově odpálená puma explodovala v pátek 16. února pod autobusem vezoucím srbské rodiny a mířícím do Kosova k návštěvě hrobů příbuzných. O život při tomto teroristickém útoku, který spáchali albánští povstalci, přišlo nejméně sedm lidí a na čtyři desítky jich byly zraněni, z toho deset těžce. K tragickému incidentu došlo navzdory tomu, že autobus tvořící součást konvoje, doprovázela eskorta mezinárodních sil KFOR.

- 3 -

Z České republiky

Na nádherném místě nad Labem, zahalená v zeleni, stojí někdejší pýcha Ústí nad Labem, výletní zámeček Větruše. Jenže více než stoleté stavbě, bývalému taháku turistů, hrozí zkáza. Dnes je objekt zdevastovaný nájezdy vandalů a rychle, opuštěn, chátrá. Spisovatel Vladimír Páral (přes 40 let žil a pracoval v Ústí nad Labem, na penzi odešel, tuším, do Mariánských Lázní) se o Větruši vyjádřil, že je podle něho pro Ústí n. L. něco jako Eiffelovka pro Paříž. A dodal: Je mi líto, že osud této ústecké dominanty závisí nyní na blahovůli nějakého podnikatele.

V úterý 6. února, po více než třech týdnech, se z kubánského vězení vrátili do vlasti poslanec Ivan Pilip (Unie svobody) a bývalý studentský aktivista Jan Bubeník poté co podpisem dvou dokumentů veřejně připustili, že porušili kubánské zákony. Hlavní zásluhu na jejich propuštění má předseda senátu Petr Pithart, který osobně zaletěl na Kubu, byl přijat prezidentem F. Castrem atd.. Ve středu 7. prosince byli oba přijati prezidentem V. Havlem.

Sněmovna v pátek 9. února v tajném hlasování hned v prvním kole zvolila 102 lístky ze 188 platných prozatímního ředitele České televize, bývalého šéfproducenta uměleckých pořadů České televize a kandidáta ČSSD Jiřího Balvína (47 let). Zástupci televizních odborů a krizového štábu vzápětí oznámili, že ho budou respektovat. Veřejnoprávní televize ukončila stávkou, když nově jmenovaný ředitel odvolal Bobošíkovou a další vedoucí pracovníky dosazené bývalým ředitelem Hodačem z funkcí (Bobošíkovou z funkce šéfredaktorky zpravodajství).

Prezidentovo zdraví je opět nalomeno. V pondělí 12. února kvůli vysoké teplotě a zánětu průdušek ukončil předčasně V. Havel svoji návštěvu Kuvajtu. Krátce před 16.00 hod. přistál na pražském ruzyňském letišti speciální letoun kuvajtského emíra, který jej převezl zpět do vlasti. Na palubě Havla doprovázel jeho osobní lékař Ilja Kotík i osobní lékař emírov. Z letiště byl prezident odvezen do Ústřední vojenské nemocnice v Praze - Střešovicích.

Z Litoměřicka

Podle výroční zprávy Památníku Tereziín za rok 2000 přišlo do Malé pevnosti 247 582 návštěvníků, do Muzea ghetta 130 910 a do bývalých Magdeburských kasáren 30 987 návštěvníků. Ve všech třech případech jde o nárůst návštěvníků řádově v desetitisících lidí. Další zvýšení návštěvnosti se očekává letos v souvislosti s dvěma výročími. Prvé, 60. výročí příjezdu prvního transportu židů do města (24. listopadu 1941), je velmi smutné. Druhé je deset let od založení Muzea ghetta.

Ministr životního prostředí Miloš Kužvart pustil dálnici D8, která má urychlit cestování mezi Prahou a Drážďany, přes Chráněnou krajinnou oblast České středohoří v úseku Řehlovice - Lovosice.

B Ř E Z E N

Ze světa

Italský profesor Severino Antinori je připraven zahájit klonování dětí pro neplodné dvojice. Svůj projekt představil v pátek 9. března v Římě. Vědec, který se zabývá léčením neplodnosti, se stal všeobecně známý tím, že jeho 62letá pacientka jako nejstarší žena na světě porodila zdravé dítě.

- 4 -

V Kyjevě se konaly v pátek 9. března ostré protesty proti prezidentovi Leonidu Kučmovi. Policie zatýkala. Kučma je obviňován, že stojí za vraždou opozičního novináře. Kučma ale tvrdí, že to není pravda a že neodstoupí protože vyhrál s převahou prezidentské volby.

Z České republiky

Ostré kritice podrobily opoziční politici českou diplomacii za návrh rezoluce OSN o nedodržování lidských práv na Kubě. Spor propukl o pasáž odsuzující americké ekonomické sankce proti ostrovu, na niž ve čtvrtek 8. března nespokojeně reagoval ministr zahraničí USA Colin Powell. Debata na "kubánské téma" na české politické scéně se tím vyostřila. Například prezident Havel pochválil českou diplomacii, že se jí "již dvakrát podařilo rezoluci za širokého konsensu zemí USA i Evropské unie přijmout", uvedl jeho mluvčí Ladislav Špaček. Havel je ale rozladěn současným postupem: "Diskuse o plošných sankcích jsou zcela legitimní. Sporným momentem je procedura, jakou se letos ohrozilo přijetí té rezoluce. Zejména, když sledujeme reakce Spojených států." řekl mluvčí.

Ruská orbitální stanice MIR ukončila v pátek 23. března svoji misi a orbitální komplex zanikl v zemské atmosféře. Jeho zbytky dopadly do předem určené oblasti jižního Pacifiku. Podle televize CNN hořící trosky Miru osvětlily oblohu nad souostrovím Fidži. Pozorovatelé viděli v dálce hořící úlomky padající do Tichého oceánu. 15 let trvající existence umělého vesmírného tělesa tak byla ukončena.

V Makedonii se válčí: V pátek 23. března zahájila makedonská armáda ofenzívu proti albánským teroristům na území Kosova, kteří napadli druhé největší makedonské město Tetovo. Tím se dovršil krach bombardování Srbska letectvem NATO. Jednou z podmínek bylo, že takzvaná Kosovská osvobozenecská armáda složí zbraně. Pod dohledem jednotek KFOR se však dokázala vyzbrojit natolik, že mohla zahájit pravidelnou válku. Provalilo se tak také to, co každý rozumný člověk věděl: Že jde o znovuzřízení takzvané Velké Albánie s muslimským náboženstvím. Stejný případ jako v ostatních bývalých zemích Jugoslávie, případ Čečenska, případ hrůz Talibanu v Afganistanu atd. Západ se asi zbláznil a nechápe už, o co ve světě jde!!! Ale spíše je Západ natolik zaslepený, že při své snaze rozbít Jugoslávii, aby mohl mít na odpadlé země kapitálový vliv, neviděl nebezpečí islámské ideologie. Dost to připomíná boj proti komunismu před druhou světovou válkou až se z toho boje k moci dostal Hitler. Lidé jsou prostě nepoučitelní.

Z Litoměřicka

Ve středu 7. března, v průběhu návštěvní doby, byl v Galerii moderního umění Roudnice zcizen vzácný obraz, ranné dílo Jana Zrzavého *Maří Magdaléna* z roku 1916. Galerie vlastní ještě další čtyři díla J. Zrzavého, nejstarší z nich z roku 1935, nejmladší z roku 1963.

D U B E N

Ze světa

Bývalý jugoslávský prezident Bohdan Milošević byl v neděli 1. dubna po obléhání své vily v bělehradské čtvrti Dedunje zatčen a převezen do bělehradské ústřední věznice.

- 5 -

Z České republiky

Lídr Čtyřkoalice, lidovec Cyril Svoboda, nestrávil svého stranického kolegu Miroslava Kalouska (známého jako aféristu ve funkci náměstka Ministerstva národní obrany v éře lidoveckých ministrů v době vlády ODS, ODA a KDU-ČSL) a podal na funkci rezignaci. Lídrem čtyřkoalice se stal unionista (Unie svobody) Karel Kühnl. Stalo se tak v sobotu 31. března. Krize čtyřkoalice však pokračovala i v dalších týdnech.

O víkendu 7. a 8. dubna se konal 30. sjezd České sociální demokracie (ČSSD). Předsedou strany se stal podle očekávání Vladimír Špidla, prvním místopředsedou ministr vnitra Stanislav Gross. Oba vyhlásili nový styl sociální demokracie a vytyčili cíl vyhrát volby do Sněmovny v příštím roce. Špidla by podle Grosse pak měl být premiérem.

Ztráta podpory předsedy vlády Miloše Zemana v posledním půl roce byla hlavním důvodem demise ministra financí Pavla Mertlíka. Mertlík odmítl spekulace, že skutečným důvodem jeho rezignace je, že na sjezdu ČSSD neuspěl ve volbách na post místopředsedy strany.

V pátek 13. dubna jmenoval prezident republiky novým ministrem financí Jiřího Rusnoka; do té doby náměstek ministra práce a sociálních věcí Vladimíra Špidly, kde řídil odbor příjmové politiky, odbor sociálního pojištění a Českou správu sociálního zabezpečení.

Deset obrazů Ernsta Neuschula (1895 - 1968) zapůjčí ústecké městské muzeum do Brna. Levicový židovský intelektuál E. Neuschul se narodil 17. května 1895 v Ústí nad Labem, v roce 1938 emigroval do Velké Británie, kde 11. září 1969 zemřel. Na umělcovy obrazy zaútočili ústečtí fašisté už v roce 1937, kdy připravoval svoji výstavu a obrazy mu pomalovali hákovými kříži. V kolekci jsou i čtyři díla, které v roce 1938 před fašistickým běsněním zachránil ústecký malíř pokojů Jaroslav Jarošík. Do ústeckého muzea se tato čtyři díla dostala až v 80. letech a restaurátoři teprve nyní dokončili jejich restaurování.

Z Litoměřicka

Od začátku dubna jsou již druhou sezónu k vidění chodby pod terezínskou pevností. Ty v loňském roce zprovoznil *Klub přátel historie Československé armády*, který pracuje pro město Terezín už více než deset let. Na zprovoznění chodeb pracovali členové klubu více než 1500 hodin. Celkem 984 metrů podzemních chodeb pod severní částí terezínské pevnosti jsou jedinými v Terezíně, ve kterých funguje průvodcovská činnost. Dosud jediné otevřené chodby byly k dispozici pouze v Malé pevnosti, ty však sloužily jen k rychlejšímu přemísťování.

K V Ě T E N

Ze světa

Boje na hranicích Makedonie a Kosova pokračují. V pátek 4. května makedonská armáda sice odstřelovala pozice muslimských vzbouřenců z Kosova usilujících o tzv. Velkou Albánii. Ale její vojenská operace byla zkomplikována tím, že si muslimové vzali za svůj štít civilní obyvatelstvo. Co k tomu dodat? NATO rozpoutalo v Kosovu a okolí požár o kterém nikdo neví jak ho uhasit.

se ve čtvrtek 3. května marně ucházely o své opakované zvolení. Ze čtyř uchazečů totiž dostaly nejméně hlasů. Poprvé od vzniku tohoto orgánu v roce 1947 se tak USA na jeho práci už nebudou moci podílet. *Američané to mohli čekat, kdyby si byli všímali rostoucí nespokojenosti a znechucení z jejich postoje ke klíčovým otázkám*, poznamenala k šoku, který výsledek hlasování vyvolal, Joanna Weschlerová z Human Rights Watch, světové organizace lidských práv. Připomenula neochotu USA k tématům jako zákaz pěchotních min nebo dostupnost léků proti AIDS a nestejný postoj USA vůči některým zemím s obdobnými problémy, jako např. Kuba a Čína.

Z České republiky

ČSSD by porazila ODS: Po dvou a půl letech předstihla ČSSD ve volebních preferencích ODS. Podle agentury Sofres-Factum by vládní straně dalo koncem dubna hlas 15,3 procenta dotázaných, což je o 1,3 bodu více než na počátku měsíce a o více než čtyři body lepší výsledek než v březnu. Právě tehdejší zvolení Vladimíra Špidly do čela ČSSD uvádějí analytici jako jeden z důvodů vzrůstající důvěry v ČSSD. Naposledy měla ČSSD lepší výsledek než ODS v listopadu 1998, a to s 25,8 procenta voličů, což bylo o 0,8 bodu více než v případě Klausovy strany. Celkově ale stále vede čtyřkoalice (US, KDU-ČSL, ODA, DU) se 16,7 procenty.

Z Litoměřicka

Na 12,2 procenta klesla míra nezaměstnanosti v okrese Litoměřice za měsíc duben. Je to o jedno procento méně, než vykazovala statistika Úřadu práce v Litoměřicích za měsíc březen a o 1,5 procenta méně než za stejné období v loňském roce (2000). V evidenci Úřadu práce bylo zapsáno ke konci dubna 7.433 uchazečů, proti nimž stálo 441 volných pracovních míst. Mírně poklesl i počet absolventů škol. Těch bylo v evidenci 932, přičemž o měsíc dříve jejich množství takřka dosahovalo hranice jednoho tisíce - přesně 995. Ještě před rokem Úřad práce evidoval ve stejném období z řad absolventů 1017 uchazečů o práci.

V galerii Archa v Budyni nad Ohří měl v sobotu 4. května vernisáž akademický malíř Jan Paul, který se podílí na festivalu "Máchovy Litoměřice".

Č E R V E N

Ze světa

Blair znovu smetl konzervativce. Vůdce konzervativců Hauge odstoupil: Tonyemu Blairovi (49 let) se ve čtvrtek 7. června podařilo, co žádnému jinému labouristickému předsedovi britské vlády v historii. Jeho strana po vítězství v roce 1997 podruhé triumfovala s přesvědčivou většinou. Vůdce neúspěšných opozičních konzervativců William Hague (40 let) v pátek ráno 8. června oznámil rezignaci. Po sečtení 640 ze 659 volebních obvodů si labouristé připsali 413 křesel (1997: 418) v Dolní sněmovně parlamentu, zatímco konzervativci uspěli ve 165 obvodech, čímž okopírovali předchozí výsledek. Převedení do parlamentní matematiky to znamená většinu 165 křesel v porovnání s dosavadní převahou 179 poslanců. Liberální demokraté, tradičně třetí nejsilnější seskupení, získali 52 křesel, o šest více než v

posledním parlamentu. K urnám se dostavilo pouhých 59 procent ze 44 miliónů voličů, což je nejnižší počet od roku 1918, kdy se spousta mužů ještě nestačila vrátit z bojišť 1. světové války. Tento výsledek (počet nezúčastněných!) je ovšem nejvýznamnějším mementem o krizi západoevropské demokracie.

- 7 -

Z České republiky

Energetický regulační úřad (ERU) rozhodl o zvýšení cen plynu od 1. července 2001 pro všechny odběratele o 9 až 13 procent více. V nejvyšší míře stoupne cena v domácnostech, které plynem vytápějí. Kubík plynu pro topení bude nově stát téměř 7 korun a padesát haléřů, což je zhruba o devadesát haléřů více než dosud. Například majiteli domku s jedním bytem, který plynem vytápí a ohřívá vodu a spotřebuje za rok 3000 kubíků, stoupne celoroční poplatek ze současných asi 21 500 korun na 24 000 korun. Ve srovnání s loňským rokem bude kubík plynu pro topení již dražší dokonce o 42 procent, protože jeho cena šla razantně nahoru už letos v lednu. Nejméně - o 9 procent - stoupne od července cena za kubík domácnostem v panelácích, které mají nejmenší spotřebu. Metr krychlový je vyjde asi na 10,40 Kč. Měsíční paušály se u žádné kategorie odběru nemění.

V pátek 8. června byl potvrzen první výskyt nemoci šílených krav (BSE). Zvíře pocházelo z chovu zemědělského družstva v Dušejově na Jihlavsku a poraženo bylo 4. června v kosteleckém masokombinátě.

Z Litoměřicka

Dvaatřicátý Purkyňův den v Libochovicích se letos uskutečnil 6. června. V Saturnově sále libochovického zámku udělila Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně v Praze Purkyňovu cenu pediatrovi, profesoru MUDr. Milanu Šamánkovi z pracoviště dětské kardiologie - Kardiocentra pražské fakultní nemocnice v Motole. Cena byla udělena na návrh České pediatrické společnosti za celoživotní dílo. V programu, kromě oceněného a předsedy České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně prof. MUDr. Jaroslava Blahoše, také vystoupil pediatr MUDr. Jan Škovránek s odborným pojednáním na téma Dětská kardiologie a kardiochirurgie včera, dnes a zítra. Spolupořadatelem byl také Spolek lékařů z Ústí nad Labem.

Č E R V E N E C

Ze světa

V italském Janově zasedala v červenci skupina G8 a Ruska. Jednání vzbudilo dosud největší protesty odpůrců globalizace a vyžádalo si první oběť na životě. Byl jím italský mladík.

Po celý červenec soptila sicilská Etna a naháněla lidem hrůzu.

Silné záplavy devastovaly jihovýchod Polska a Dálný východ, Francii zase

vedra.

Z České republiky

Sociálnědemokratická vláda slavila v červenci relativní úspěch. S celkovou politickou situací u nás bylo spokojeno 36 procent občanů, což je nejvíce za poslední čtyři roky. Ukázalo to šetření CVVM. Oproti červnu přibylo o tři body kladných hlasů. Podobný výsledek CVVM naposledy zaznamenalo na jaře 1997. Nespokojena je však stále 61procentní většina dotázaných.

- 8 -

Z Litoměřicka

Počet trestných činů na Litoměřicku se za 1. pololetí 2001 celkově snížil, ale přibylo vražd: Za první pololetí letošního roku šetřilo Okresní oddělení Policie České republiky v Litoměřicích více než dva tisíce případů. Jakkoli se zdá toto číslo vysoké, pravdou je, že za první pololetí se stalo méně kriminálních deliktů než ve stejném období minulého roku. Evidováno bylo 2089 trestných činů, z nichž objasněno bylo 51,46 procent. Loni z 2082 případů bylo objasněno 50,13 procent. Nejvíce trestných činů se stalo v Litoměřicích - celkem 670, objasněno bylo 350. Z celkového počtu trestných činů bylo 199 násilných, ve 188 případech byl pachatel dopaden. Naproti tomu přibylo vražd, protože ohlášeny byly dvě. Z nich jedna byla objasněna, ve druhém případě vyšetřování není ukončeno. Z 623 loupeží bylo 18 objasněno, případy vydírání (11) byly objasněny všechny. Největším problémem i nadále zůstává objasňování krádeží a vloupání. Z 389 ohlášených případů je objasněno zatím jen 106. Nejčastěji se zloději zaměřují na chaty (93), obchody a restaurace (34) a rodinné domy a byty (26). V okrese bylo ukradeno 143 automobilů, ve 217 případech došlo k vykradení vozidel. I tady je objasněnost prozatím nízká, pouze 20 procent. V objasňování případů je okres Litoměřice podle policejních statistik na 7. místě mezi deseti okresy Ústeckého a Libereckého kraje.

S R P E N

Ze světa

Po pětinasobném odkladu způsobeném technickými problémy odstartovala ve středu 8. srpna v 18.30 hod. našeho času z mysu Canareval na Floridě americká sonda *Genesis*. Na cestě ke Slunci má překonat jeden a půl miliónu kilometrů a zachytávat vzorky sluneční hmoty obsažené v tzv. slunečním větru. Jde o proud nepatrných elektricky nabitých částic vyvrhovaných Sluncem, jež představují část původní matérie, z níž před 4,6 miliardy let vznikl náš sluneční systém. Od prozkoumání této pralátky si vědci slibují nové poznatky o historii vzniku planety Země a jejím vývoji.

Z České republiky

Do Děčína se opět vrátila tuzemská osobní lodní doprava, když došlo k úspěšnému jednání mezi radnicí a firmou mající o tuto činnost zájem. Tuzemská osobní lodní doprava skončila v Děčíně ve chvíli, kdy Československá plavba labská prodala jedinou osobní loď "Ploučnice" firmě zajišťující lodní přepravu v Praze. Nově vybudované můstky na labském nábřeží tak zůstaly dočasně pouze pro zahraniční plavidla, která v Děčíně kotví, jako například německá osobní loď "Pirna". Jméno nové lodi, která je obdobou té staré (Ploučnice) je "Hamburg". Provozovatelem je pražská firma zajišťující osobní lodní dopravu v Praze. Původní tradiční trasa minulých let, která byla provozována mezi Děčínem a Hřenskem, nyní v Hřensku nekončí, ale je prodloužena do prvního polabského městečka v Sasku, do Bad Schandau. Nový můstek (tedy stanice) na trase byl vybudován na levém břehu Labe v obci Dolní Žleb.

Z litevského Vilnius přiletěl ve středu 15. srpna do Prahy nový apoštolský nuncius pro Českou republiku arcibiskup Erwin Josef Ender. V květnu se stal po Giovanim Coppovi druhým velvyslancem Vatikánu v historii republiky.

- 9 -

Z Litoměřicka

V kouzelné obci Třebívlice na Litoměřicku, která je mj. nositelem letošní ceny *Vesnice roku 2001*, probíhá revitalizace místních rybníků. Po vytěžení bahna a zpevnění hrází dojde k montáži zařízení umožňujícího vypouštění spodních vod. Tyto vody jsou totiž studené což neprospívá chovu ryb.

Z Á Ř Í

Ze světa

Teroristé udeřili na USA. Tisíce mrtvých po útoku unesených letadel na New York a Washington. Další letadla plná pasažérů se zřítila na jiných místech. K útoku se zatím nikdo nepřihlásil. Útok byl nečekaný a dokonale připravený.

To jsou titulky z *Práva* (Středa 12. září 2001, roč. 11, č. 213, s. 1) o napadení srdce USA - ministerstva národní obrany (Pentagon) ve Washingtonu a dvou budov (dvojčat) Světového obchodního centra v New Yorku.

14:45 našeho času (8:45 hodin ráno amerického) teroristy unesené dopravní letadlo Boeing 767 společnosti American Airlines s 81 cestujícími na palubě a jedenáctičlennou posádkou, narazilo po vzoru sebevražedných kamikadze do jedné ze 411 metrů vysokých budov - dvojčat Světového obchodního centra v New Yorku a poté v záplavě ohně plně explodovalo. Budova začala hořet a začali se k ní sjíždět hasiči a záchranáři.

15:03 (18 minut poté) další letadlo těžké aerolinií s 81 pasažéry a šesti členy posádky udeřilo do druhé z věží. I v ní okamžitě vypukl požár. Jedním strojem byl Boeing 767 na lince Boston - Los Angeles. V budovách Světového obchodního centra pracuje na 40 tisíc lidí a denně je navštíví na 150 tisíc lidí. Asi hodinu po útoku se nejprve jedna i druhá budova v obrovském oblaku prachu a dýmu zřítily.

Asi zhruba o půl hodiny později v sebevražedném útoku třetí dopravní letadlo s pasažéry dopadlo přímo doprostřed Pentagonu - rozsáhlého komplexu amerického

ministerstva národní obrany ve Washingtonu. Část budovy zachvácená plameny se zřítila. Okolo čtvrté pak explodoval automobil naplněný výbušninami u ministerstva zahraničí ve Washingtonu.

Napadeny tak byly symboly americké moci.

Zanedlouho se v západní části státu Pelsynvánie u města Pittsburgh zřítil Boeing 757 na lince Newark - San Francisko. V televizi problesklo, že letoun byl sestřelen americkou armádou, protože pilot nereagoval na výzvy a odmítl se identifikovat.

Organizátoři zůstávají zahalení tajemstvím, pouze se spekuluje o islámských fundamentalistech, zejména Talibanu. (Zapsáno 12. září 2001)

Z České republiky

Na droze je závislá pětina českých školáků: Děti, které berou pravidelně drogy či s nimi příležitostně experimentují, stoupá. Ze statistik shromažďovaných hygienickými stanicemi vyplývá, že zatímco v roce 1994 drogu vyzkoušelo 17 procent čtrnáctiletých, loni jich byla již více než pětina. Odborníci očekávají, že v roce 2001 jich bude ještě více.

Poprvé v dějinách Formule 1 se mezi její piloty dostal Čech. Je jím Tomáš Enge z Liberce. Premiéru měl na startu v italské Monze s vozem stáje Prost.

- 10 -

V pátek 7. září naposledy vyšly dva deníky - *Zemské noviny* (pokračovatelky *Zemědělských novin*) a, což je možno pokládat za tragiku (a možná komiku) českých novodobých dějin, *České* (a *Moravské*) *slovo*, jež patřily k nejstarším českým listům s tradicí. Koupil je komplex deníků *Bohemia*, jež patří vydavatelskému koncernu v Pasově. Pomalu už nezbude jediný deník, který by byl v českých rukou.

Místopředseda Občanské demokratické strany (ODS) Miroslav Macek byl v úterý 11. září donucen k rezignaci na svou funkci místopředsedy a definitivně odchází z politiky. Na světlo světa se totiž dostaly informace, že inkasoval 10 miliónů korun za rady na privatizaci v České republice. Ach to je ta naše oblíbená ODS v čele s Václavem Klausem!!!

V souvislosti s teroristickými útoky na USA (viz rubrika Ze světa) v úterý 11. září byla do stavu pohotovosti uvedena Česká armáda.

Z Litoměřicka

Výroční zpráva Státního památkového ústavu v Ústí nad Labem za rok 2000 uvádí mj. z okresu Litoměřice:

V Doksanech na části kláštera, jež patří *Královské kanonii premonstrátů na Strahově*, se opravovala severní a část západního křídla konventu, dotovaná 900 tisíci korunami u PZAD. Dokončena byla rekonstrukce střechy s bobrovkovou krytinou, položena domovní kanalizace, staticky zajištěno obvodové zdivo, provedeno odvlhčení objektu, zhotoveny stropy nad 2. nadzemním podlažím, schodiště a výtahová šachta. Po odstranění podlah v přízemí byla objevena a zdokumentována

roubená studna.

Městská památková rezervace Terezín se stává stále větším předmětem zájmu, zvláště mezinárodní veřejnosti, především mladší, odborné. Aktivity dobrovolných sdružení přitahují mladé tvůrce. Prostory města a vybrané objekty jsou místy jejich inspirace, tvůrčích počinů, vzdělávacích, zájmových a přátelských setkání. K tomu posloužili zejména akce pořádané občanským sdružením M.E.C.C.A (Středoevropská kolonie současného umění). Za podpory dalších zainteresovaných se tak rozšiřuje povědomí o kulturních kvalitách města, možnostech vhodnějšího využití i uplatnění a prezentace jako památky světového kulturního dědictví UNESCO (k tomu byl dán podnět na Ministerstvo kultury České republiky).

Z těchto hledisek jsou též posuzovány záměry vlastníků na stavební úpravy, práce obnovy stávajícího památkového a ostatního stavebního fondu i jeho prostředí.

Mj. byl opraven kostel a bývalé posádkové velitelství čp. 216 vlevo od kostela.

Výstava na zámku v Ploskovicích

O výstavě Adama Riese na Státním zámku Ploskovic přinesly Annaberské noviny tuto zprávu:

Annaberské noviny Erzgebirgs-glück [Krušnohorské štěstí] z 21. srpna 2001 v článku "Ausstellung auf Schloss Ploskovic eröffnet - Adam Ries in Böhmen" přinesly tuto zprávu:

Výstava na zámku Ploskovic otevřena Adam Ries v Čechách

Ploskovic (pet). Před několika dny byl v severočeském barokním zámku realizován ojedinělý projekt hranice překračující spolupráce. Výstava o životě a díle významného německého matematika Adama Riese, uspořádaná spolkem Adam - Ries - Bund a podpořená Euroregionem Krušnohoří v interiérech romantické stavby je otevřena až do září.

- 11 -

Expozice je doplněna díly dvou malířů, kteří již po léta jsou ve své vlasti známi a také žádáni - krušnohorský Werner Franz a český Zbyněk Semerák. Zářivě jasné oleje Wernera Franze, na kterých ponejvíce vidíme přírodní motivy z jeho vlasti a naivní, dětsky radostné práce autodidakta Semeráka připoutávaly návštěvníky již po vernisáži výstavy. Zámek Ploskovic však i bez toho stojí za návštěvu. Leží uprostřed líbezných a úrodných krajiny Českého středohoří nedaleko stejnojmenné lokality v okrese Litoměřice. Původně jednopatrová stavba byla v polovině 19. století zvýšena o jedno poschodí a dnes skýtá prostor museu nábytku a uměleckých předmětů nejrůznějších epoch. Zámek je obklopen barokním parkem. Pro svou romantickou atmosféru slouží zámek opakovaně jako kulisa mnohých filmů. Museum je přístupno od dubna do září.

Ř Í J E N

Ze světa

V neděli, krátce před 19.00 hodinou našeho času začalo letecké bombardování Afganistanu USA a jejich spojencem Velkou Británií. Zároveň začala mohutná ofenzíva opoziční Severní aliance, kterou zásobuje zbraněmi Rusko. USA dostalo

povolení k používání jednoho letiště v Uzbekistánu, ale pouze pro humanitární lety. V Pákistánu jsou mohutné protalibanské demonstrace, zejména v Pašvaháru. Pákistánská vláda se totiž postavila na stranu USA, přitom byla nejbližším spojencem Talibanu. To se ale nelíbí Pákistáncům.

Ve středu 17. října začala pozemní operace v Afganistanu. Americká komanda byla vysazena z vrtulníků u jihoafgánského Kandaháru, bašty talibanského režimu. Územní zisky také zaznamenává afgánská severní ozbrojená opozice, která stojí před strategicky klíčovým městem v oblasti Daše Kála. Město před ofenzívou bombardovala letadla USA.

Obyvatelé USA propadají panice před bakterií Antrax, která je v podobě bílého prášku rozesílána poštou - především novinářům a politikům. Prozatím zemřel jeden člověk. Nakaženo je všech 31 lidí z pracovního týmu vůdce Demokratů v americkém senátu Thomase Daschlea. Antrax v podobě prášku kdosi senátorovi zaslal pondělní poštou (15. října) v dopisní obálce.

Z České republiky

Ve věku 72 let zemřela v úterý večer zpěvačka Judita Čeřovská, jedna z nejoblíbenějších zpěvaček české populární hudby šedesátých let. V této době se proslavila hity jako Dominiku, Je po dešti, Je to tak, Malý vůz či Romeo. Širokou oblibu si získala krásným sytým hlasem spolu s plnokrevným ženským šarmem a typickou nonšalancí. To ji navíc s výbornou jazykovou vybaveností předurčilo k interpretaci šansonů v originále a k rozsáhlému hostování v zahraničí. Nezapomenutelné bylo její ztvárnění šansonů jako Je suis seule ce soir, Řekni, kde ty kytky jsou nebo Non, je ne regrette rien. Rodačka z Mostu prorazila v roce 1957 na soutěži Hledáme nové talenty a své první angažmá našla v pražské Alhambře.

Panika z antraxu propukla i v České republice. Navzdory uklidňujícím prohlášením Ústředního krizového štábu panika s podezřelými dopisy (viz obdoba USA) mezi veřejností neutichá. Zatímco v pondělí 15. října vyjeli v republice hasiči k 35 podivným nálezům, v úterý a ve středu už k 96. Antrax se prozatím nikde nepotvrdil, v drtivé většině jde o špatný žert spoluobčanů. Jenže nad tím zůstává rozum stát, kam se česká společnost dostala se svou morálkou a stupnicí hodnot po více jak deseti letech od *listopadu 89*. Řada lidí musí být totiž preventivně hospitalizována. Quo vadis, Bohemia!!!???

- 12 -

Z Litoměřicka

Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejnilo pořadí okresů seřazených podle míry nezaměstnanosti. Okres Litoměřice v této situaci zaujímá patnácté místo s mírou nezaměstnanosti 11,7 procenta. Z okresů ústeckého kraje je na tom Litoměřicko už několik měsíců nejlépe, když se zvětšuje i rozdíl mezi dalším okresem kraje, Děčínskem. Nezaměstnanost v okrese poklesla za měsíc září ve srovnání se srpnem o jednu desetinu procenta. Ve srovnání okresů na tom zůstává nejhůře Mostecko s mírou nezaměstnanosti 21,4 procenta. Na jedno pracovní místo připadá na Litoměřicku 13,7 uchazeče. Počet volných pracovních míst ve srovnání se srpnem,

kdy jich bylo v nabídce úřadu práce 624, v září poklesl o plných sto. Nezaměstnanost těsně nad hranicí 11 procent je v okrese už půl roku.

L i s t o p a d

Ze světa

V první polovině listopadu utrpěl Taliban v Afganistanu významné územní ztráty. Afgánské opoziční síly (Severní aliance) dobyli strategické město Mazáre Šaríf a obsadili město Bámján ve středním Afganistanu. Nakonec bylo obklíčeno město Kunduz s 15 tisíci bojovníků Talibanu.

Ve středu 14. listopadu pak opozice sváděla těžké boje přímo v ulicích a okolí klíčového jihoafgánského města Kandahár, nejsilnějšího zázemí hnutí Taliban. Proti tomu však nestojí jednotky Severní aliance, ale, tak jako v mnoha jiných oblastech Afganistanu - místní kmenoví vůdci a přeběhlíci. Odhaduje se, že v polovině listopadu Taliban ovládal pouze šest z 29 provincií Afganistanu, což je asi pětina rozlohy země.

Z České republiky

V souvislosti s bojem proti světovému terorismu (zejména nyní v době aktuální války v Afganistanu) se od 1. listopadu při hrozbě nebo vzniku mimořádné události zavádí na celém území České republiky jeden varovný signál s názvem *Všeobecná výstraha*. Signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může být vyhlášen třikrát za sebou v asi třiminutových intervalech. Po akustickém tónu sirény bude při vyhlášení varovného signálu "Všeobecná výstraha" následovat tísňová informace z hromadných sdělovacích prostředků (republiková, regionální, místní působnost) pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události. Dnem 1. listopadu byla ukončena platnost dosavadních varovných signálů "Katastrofa", "Všeobecná výstraha" a "Nebezpečí zátopové vlny". Dosud vyhlášený signál "Požární poplach" zůstává v platnosti a slouží ke svolání jednotek požární ochrany. Signál je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu jedné minuty. Tento signál není varovným signálem pro obyvatelstvo. Zdroj: Hasičský záchranný sbor Litoměřice.

Vědci z České akademie věd vyvinuli nový lék proti AIDS. Vyrábět a distribuovat ho bude americká společnost Gilead Sciences pod názvem VIREAD. Účinnou látkou léku je preparát *tenofovir*, který po patnáctiletém úsilí objevil tým vědců Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR pod vedením jeho ředitele Antonína Holého.

V listopadu byla dokončena oprava věže barokního kostela sv. Vojtěcha v Počáplech, kterou nechala katolická církev rekonstruovat díky finančnímu daru z Francie. Otec Radim Valík k tomu řekl: *Rodina mého přítele věnovala po jeho smrti celou pozůstalost ve výši půl miliónu korun na opravu kostela, které by se jinak pro nedostatek peněz nedočkal.* Opravu provedla firma *Stab Litoměřice*. Celkové náklady na opravy věže dosáhly 600 tisíc Kč, z toho 500 tisíc bylo z Francie a 50 tisíc dodalo Město Terezín. Vlastní střecha věže ovšem byla opravena již před dvěma lety a to z jiných finančních zdrojů.

Příručku pro chování v mimořádných situacích vydal v polovině listopadu Okresní úřad v Litoměřicích. Tuto mimořádnou přílohu svého pravidelného zpravodaje distribuje všem obecním úřadům a důležitým institucím na Litoměřicku.

PROSINEC

Ze světa

Afganistan by po svržení donedávna vládnoucího hnutí *Taliban* měla šest měsíců řídit třicetiletá vláda. Slavnostní dohodu, která vytvoření dočasného orgánu zakotvuje, ve středu 5. prosince po devíti dnech úmorného jednání podepsali na konferenci v Bonnu zástupci čtyř hlavních afgánských frakcí. Premiérem byl ustanoven Hamíd Hárzaí, 44letý vůdce pašunského kmene Popalzaí, který se v těchto dnech podílel na obléhání dosud Talibanem drženého Kandaháru. Kárzaí v roce 1980 odešel ze své země okupované Sověty do USA, kde úspěšně podnikal ve stravování a k jeho dobré pověsti přispívá mj. to, že část svých zisků poté poukazoval na odboj. Do Afganistanu se tajně vrátil s americkou podporou v říjnu a v okolí Talibanu organizoval revoltu. Na jeho jmenování se shodla jak Severní aliance i stoupenci bývalého krále Muhamada Záhira Šáha žijícího v italském exilu. Severní aliance, která nyní ovládá asi polovinu Afganistanu, bude v dočasné vládě mít 16 zástupců - včetně Tádžiků Abdalláha na jeho dosavadním postu ministra zahraničí, Júnuse Kanúního (vnitro) a Muhamada Fahíma v čele obrany země. Zbytek patří "exkrálově" tzv. římské skupině a po jednom křeslu by měli zaujmout delegáti menší tzv. kyperské resp. pěšávarské skupiny. Jedno z pěti míst místopředsedy vlády a resort zdravotnictví dostaly ženy, pro první z postů byla určena Sima Samarová, sociální pracovnice z Květy. Ve vládě mají mít zastoupení i Uzbeki a Hazárové, tedy další početné národy Afganistanu.

V pátek 7. prosince padl Kandahár, ale válka pokračovala. Nezvěstný je vůdce Talibanu mulla Umar, který společně se svými spolubojovníky uprchl z Kandaháru. Dokud nebude společně s předáky teroristické sítě Al Kajda dopaden, hodlají Američané pokračovat v útocích. Fundamentalistické hnutí Taliban pádem své poslední bašty Kandaháru definitivně ukončilo období své vlády v Afganistanu a přestalo být jako celek pro opoziční síly a americkou armádu soupeřem. Vojenské akce v Afganistanu ale nekončí.

Z České republiky

Rozruch kolem projevu předsedy parlamentu Václava Klause (předseda Občanské demokratické strany) v Bruselu se neobešel bez dohry v Poslanecké sněmovně. Ale páteční (7. prosince) několikahodinová debata dospěla k jedinému hmatatelnému závěru: Češi stojí o vstup do Evropské unie. Usnesení pak pouze bylo, že Poslanecká sněmovna bere Klausův projev v Bruselu na vědomí. Klaus ve středu 5. prosince na půdě Evropského parlamentu řekl, že až se bude rozhodovat o budoucí podobě unie, mělo by se zastavit *plíživé tiché sjednocování kontinentu*. To nezůstalo bez odezvy, vysvětlení žádal i prezident Václav Havel. Celý Klausův projev přinesl deník Lidové noviny v sobotu 8. prosince 2001 na s. 11 pod názvem *Máme mandát s podtitulem Projev předsedy Poslanecké sněmovny Václava Klause v Evropském parlamentu*. List zvýraznil z projevu: *Je mnoho věcí pro seriózní diskusi zde a pro seriózní diskusi s lidmi v našich zemích, kteří nám dali mandát, abychom zde byli a cestovali do Bruselu a vyjadřovali zde naše názory*.

Z Litoměřicka

K 31. prosinci ukončila svou činnost *Správa památkových objektů okresu Litoměřice* (SPOOL). Její kompetence od 1. ledna 2002 přebírá *Státní památkový ústav Ústí nad Labem*, což souvisí s probíhající reformou státní správy (vznik krajů). Pod SPOOL spadají objekty: hrad Házmburk a státní zámky Ploskovice a Libochovice. V roce 2001 navštívilo státní zámek Ploskovice 22 586 lidí, proběhlo zde 18 kulturních akcí a 52 svatebních obřadů. Do Libochovic přijelo 26 963 návštěvníků, uskutečnilo se 30 akcí a 90 svateb. Na Házmburk si vyšlo 8 785 turistů a proběhlo zde šest akcí.

Míra nezaměstnanosti na Litoměřicku zůstává na stejné hladině už sedm měsíců. Tento stav se zcela vymyká všem prognózám i dosavadním zkušenostem ve vývoji nezaměstnanosti za deset let fungování Úřadu práce v Litoměřicích. Žádné změny nedoznala míra nezaměstnanosti na Litoměřicku za měsíc listopad, která ke konci tohoto měsíce činila 11,78 procenta, což je jen o dvě desetiny procenta více než za měsíc říjen. Od května letošního roku se tak míra nezaměstnanosti drží na stejné hladině. Stejná nezaměstnanost jako je letos byla naposledy v roce 1998. Od té doby počet evidovaných uchazečů nepřetržitě rostl. Svého maxima dosáhl v únoru roku 2000, kdy v evidenci litoměřického úřadu práce bylo 8 695 uchazečů o práci. Míra nezaměstnanosti v tu dobu stoupla až na 14,5 procenta. Na konci listopadu 2001 evidoval litoměřický úřad práce 7223 uchazeče o zaměstnání, tedy o 69 více než v měsíci říjnu. V měsíci říjnu byla také vůbec letos nejnižší míra nezaměstnanosti.

Rozvržení kroniky:

- 1) Počasí (str. 17 – 25)**

- 2) Ze zasedání Rady a Zastupitelstva města (str. 26 – 35)**

- 3) Litoměřické varhanní léto (str. 36 – 43)**

- 4) Festival Máchovy Litoměřice (str. 44 – 76)**

- 5) Litoměřice a Míšeň (str. 77)**

- 6) Kultura (str. 78 – 116)**

- 7) Různé (str. 117 – 125)**

- 8) Ze vzpomínek pamětníků (str. 126)**

- 9) Co kronikář osobně viděl a zažil (str. 127 – 143)**

10) Jubilanti (str. 144 - 145)

11) Litoměřická kvítka (str. 146 - 155)

12) Přílohy (str. 156 -)

- 16 -

1) P O Č A S Í

LEDEN

Občané města Litoměřic se probudili na Nový rok do mrazivého počasí se sněhovou pokrývkou. V úterý 2. ledna byla ráno pěkná klouzačka, teplota kolem nuly. Přes den se pak teplota vyhoupla lehce nad nulu. V poledne, asi kolem půl dvanácté, začalo docela silně pršet. Obloha byla potažena souvislou clonou šedavých mraků. Nálada pod psa. V noci na středu 3. ledna bylo kolem nuly, ráno obloha potažená mraky, klouzačka sice nebyla tak strašná jako předcházející den, ale stále byla. Ve středu bylo zataženo, ale nepršelo. Náledí roztávalo, ale pomalu. O to bylo vše záludnější. Teplota se přes den pohybovala kolem jednoho stupně nad nulou. Večer kolem desáté začalo hustě sněžit. Byl to ale sníh mokrý, po kterém v pátek ráno 5. ledna nezbylo ani památky. Přes den se teploty vyšplhaly až na pět stupňů. O prvním víkendu třetího tisíciletí a XXI. století bylo sice zataženo, ale teplo. V neděli až 8 stupňů. Mírně se začalo ochlazovat v pondělí 8. ledna, ráno byly čtyři nad nulou a hustá mlha, která vydržela po celý den. V úterý 9. a ve středu 10. ledna se obloha dosti protrhala, což způsobilo další ochlazování. Ve čtvrtek 11. ledna bylo poznat, že v noci sněžilo. V průběhu dne se oblačnost protrhala natolik, že nebe bylo téměř bez mráčku. V pátek 12. ledna se dosti ochladilo. Teplota byla přes den kolem nuly, v poledne se obloha zatáhla, ale nesněžilo. V noci na sobotu 12. ledna klesly teploty na dva pod nulu, přes den byla nula. Večer ale začalo přituhovat a v noci na neděli 14. ledna bylo pět pod nulou, přes den asi dva. Mrzlo i v noci na pondělí 15. ledna. Obloha byla stále zatažená, ale nesněžilo. Byl to holomráz. Přes den se teploty vyšplhaly na dva pod nulou. Naprosto stejné to bylo v úterý 16. ledna, ale přes den se teplota držela okolo pěti pod nulou. Na naše poměry, kdy nejsme zvyklí na delší mrazy, se nám i toto počasí jevílo, jako že mrzlo, až praštělo. Stromy, keře a tráva byly pokryty jinovatkou. Ale ve středu 17. ledna už nic bílého nikde nebylo. Ráno bylo pouze jeden pod nulou. Tato teplota se udržela po celý den. Ve čtvrtek 18. ledna bylo stále nebe zatažené, teplota kolem nuly po celý den, ale žádný sníh nepadal. Podobný charakter počasí byl i v pátek 19. ledna. V sobotu večer 20. ledna začal padat sníh, který vydržel až do rána. V neděli 21. ledna trochu sněžilo, ale vše tálo, takže z toho byla pěkná čvachta. V noci na pondělí 22. ledna ale mrzlo a tak ráno bylo vše pěkně klouzavé. Dopoledne dosti hustě sněžilo a sníh padl i přes poledne. Dokonce netál. Byla to prozatím největší sněhová nadílka letošní zimy. Sníh padal i odpoledne a vydržel i přes noc na

úterý 23. ledna. Ráno cestou do práce jsme se brodili v pěkné vrstvě sněhu, která nestačila být uklizena. Dopoledne začalo opět sněžit. V poledne se sníh měnil na těžce mokrý. Bylo jeden nad nulou a tak poznenáhlu začalo nenápadné tání. V noci na středu 24. ledna bylo lehce pod nulou a tání se zastavilo. Ráno kolem sedmé ale už zase jeden nad nulou a drobně padal mokrý sníh. Ve čtvrtek 25. ledna jsem jel do Prahy, kde dopoledne ležel rozbředlý sníh. Ten ovšem tál tak rychle, že odpoledne byla Praha pomalu suchá. Vysvitlo totiž sluníčko a obloha byla modrá bez jediného mráčku. Zázrak. Když jsem přijel do Litoměřic, bylo tu téměř sucho. Ale večer kolem 23 hodiny začalo hustě sněžit. V pátek ráno 26. ledna bylo všude plno mokrého sněhu který tál protože bylo jeden stupeň nad nulou už v půl sedmé ráno. Obloha byla opět zatažená. V poledne se zatažené nebe protrhalo a uviděli jsme sluníčko. V sobotu 27. ledna tání pokračovalo. V neděli 28. ledna se dokonce nebe protrhalo a byla nádherná modrá obloha a krásně svítilo sluníčko. Ale už večer začalo přituhovat. V noci na pondělí 29. ledna mrzlo a ráno před sedmou bylo dva pod nulou. V úterý ráno bylo jeden nad nulou a docela příjemně. Přes den se dokonce protrhala oblačnost a bylo modré nebe. Poslední lednový den se ochladilo. Ráno kolem sedmé bylo sice jeden nad nulou, ale cestou do práce jsem viděl zamrzlé kaluže svědčící o nočních teplotách pod nulou.

Chvilí dokonce padal drobný poprašek sněhu, který se v průběhu dopoledně změnil v docela slušné sněžení. Ale napadaný sníh hned tál. V noci na čtvrtek mrzlo, ale přes den bylo nebe modré a teploty kolem šesti nad nulou. Mrzlo i v noci na pátek 16. února, ráno byl jeden pod nulou a velká mlha.

- 17 -

Ú N O R

První únorový den připadl na čtvrtek. Ráno bylo jeden nad nulou, kaluže už zamrzlé nebyly, takže v noci nemrzlo. V podvečer začalo lehce sněžit a ochladilo se. V pátek ráno 2. února bylo bílo. Napadlo relativně dost sněhu, který se přes noc udržel. Zima se vrátila a sníh se udržel i přes den. V poledne se obloha dosti protrhala, projasnilo se a bylo světlo. Odpoledne se už ale zase začalo zatahovat. Bylo mírně pod nulou. V noci přituhlo a ráno přišla největší sněhová nadílka letošní zimy. Všude bylo plno sněhu a přes den opět hustě sněžilo. V noci ještě přituhlo, ale v neděli 4. února se začalo oteplovat, odpoledne už bylo jeden nad nulou. Prudké oteplení nastalo během pondělí 5. ledna. V úterý 6. ledna už bylo v sedm ráno pět nad nulou a po sněhu téměř ani památky. Ve středu 7. února bylo už ráno v sedm deset stupňů nad nulou. Stejný charakter počasí byl i ve čtvrtek 8. a pátek 9. února. Víkend byl sice chladný, kolem 8 stupňů nad nulou, ale nádherný. Dokonce se ukázala modrá obloha. V noci na neděli ale muselo mrznout, protože jsem měl slabou vrstvu ledu na nádobkách s vodou u králíků. V pondělí 12. února bylo už pět nad nulou v sedm ráno, přes den byla obloha téměř modrá. V úterý 13. února ráno bylo pošmurno a přšelo. Ale odpoledne se nebe začalo protrhávat a ve středu 14. února bylo nebe modré. Další dny až do soboty 17. února bylo vlezlo. V noci mrzlo, přes den kolem pěti nad nulou. Ale nepršelo. Pršet začalo až v neděli 18. února odpoledne. V pondělí 19. února bylo ráno asi jeden nad nulou a nepříjemně foukalo. V úterý 20. února, na svátek Oldřichů, se ještě více ochladilo a bylo nepříjemně. V noci muselo mírně mrznout. V průběhu dopoledne se obloha značně protrhala, mraky byly jen sem tam. Ale foukal studený, ostrý vítr. O jeho síle vypovídalo, že strhl lino zatížené litinovými krmítky ze střechy mé králikárny i s těmi těžkými krmítky. Teplota mohla být (nedíval jsem se) tak dva nad nulou. Ve středu 21. února bylo po ránu zataženo. Mraky se na obloze válely po celý den, sem tam spadla nějaká ta kapka deště. Ve čtvrtek 22. února bylo ráno pět nad

nulou a zatažená obloha. Cestou do práce na mě spadlo několik málo kapek deště. V poledne se objevilo několik drobných přeháněk, ale kolem druhé hodiny odpolední začalo sněžit. Nejprve drobně, posléze hustě a nakonec se začali čerti ženit. Byla to pěkná chumelenice, která trval prakticky celou noc. Kolem sedmé ráno v pátek 23. února byla pěkná sněhová nadílka, ale už nesněžilo. Teplota byla v sedm ráno nula stupňů. Kolem osmé si ještě drobně zasněžilo ale v devět už sníh nepadal. Znovu začal drobně padat v poledne. Zároveň vše tálo a byla z toho pěkná břečka. Vzduch byl ale čistý, bez inverze. V noci na sobotu 24. února prudce poklesla teplota pod bod mrazu. Kolem deváté ráno bylo ještě pět pod nulou, v poledne nula a odpoledne jeden nad nulou. Obloha byla téměř modrá a sluníčko svítilo. Sníh, který v noci opět mohutně napadal, odpoledne na chodnících a ulicích roztál a sluníčko cesty vysušilo. Horší to bylo na silnicích, které byly po ránu těžko sjízdné. Večer přituhlo na čtyry pod nulou. V neděli 25. února bylo zamračeno, nesněžilo, a teplota se po celý den držela na jednom pod nulou. Večer ale začala teplota opět klesat a ráno v pondělí 26. února kolem sedmé hodiny bylo celých devět pod nulou. V průběhu dne se obloha protrhala a byla téměř modrá. Mrzlo jen praštělo. Odpoledne se ale oteplilo až na nulu. Večer opět teplota klesala, ale v úterý ráno 27. února bylo pouze jeden stupeň pod nulou a odpoledne jeden stupeň nad nulou. Poslední únorový den, středa 28. února, však po ránu před sedmou pěkně mrzlo. Teploměr klesl na čtyři stupně pod nulu. V poledne se ale začalo mírně oteplovat, vysvitlo sluníčko a teploměr se dostal nesměle nad nulu.

BŘEZEN

První březnový den připadl na čtvrtek s ranní teplotou jeden pod nulou. Přes den se oteplilo. V pátek 2. března ráno bylo už lehce nad nulou. Ale krátce před devátou dopoledne se najednou roztrhla na nebi peřina a krátce hustě padal sníh. Ten ovšem hned tál a v poledne bylo vše vyfoukáno. V sobotu 3. března bylo pošmourno. Vezl jsem na zahrádku hnůj od svých králíků (při cestě na Richard) a tak zjistil, že hned za Litoměřicemi leží ještě souvislá vrstva sněhu. Na zahrádce to pěkně křupalo pod nohama, pěkně byly vidět stopy po zajíci.

- 18 -

V neděli ráno bylo jasné, že v noci muselo hodně sněžit. V průběhu dne ale vše tálo, bylo asi čtyři nad nulou a v pondělí 5. března už nebylo po sněhu ani památky. Ale bylo odporně. V podvečer začala padat zledovatělá krupička. V úterý 6. března bylo ráno rovněž odporně. Ale po osmé hodině se začala obloha protrhávat a byl sice chladný, ale sluneční den. V noci klesla teplota na nulu (jedna hodina po půlnoci) a ráno ve středu 7. března před sedmou bylo dokonce jeden stupeň pod nulou. Nebe ale bylo modré. Večer se teploty udrželi na čtyřech nad nulou. Ve čtvrtek 8. března ráno bylo dokonce pět nad nulou. V průběhu noci na pátek 9. března začal padat drobný vytrvalý déšť, který vydržel po celý den. Obloha byla zatažená a bylo nevlídno. V sobotu 10. března se ale rozjasnilo a proteplilo až na 15 stupňů. To lákalo na procházky. Vyvezl jsem na zahrádku hnůj od králíků, ale jinak se zde nic dělat nedalo. Samé bláto. V neděli 11. března se počasí pokazilo, dopoledne pršelo, odpoledne se udělalo docela příjemně, teploty se udržely na svých patnácti. Pondělí 12. března začalo ráno slabým deštěm a nevlídnem. V průběhu dne se ale rozjasnilo, teploty byly na 15 stupních. Lidé se potili horkem. V pozdním odpoledni kolem čtvrté začalo znovu pršet a pršelo i večer. V úterý 13. března ráno nepršelo a bylo už 9 nad nulou. Obloha byla sice zatažená, ale nepršelo. Sněženky na zahrádkách se už pěkně

rozjely. Ve středu 14. března jsem jel vlakem do Vysokého Mýta. Ochladilo se, při přestupu v Chocni byl pěkně ostrý vítr. Ve Vysokém Mýtě se teploty pohybovaly kolem devíti nad nulou. Ve čtvrtek 15. března dokonce přšelo. Do Litoměřic jsem se vrátil kolem 17 hodiny odpoledne a bylo jasné, že zde dosti přšelo. V pátek 16. března bylo ráno zataženo, ale nepršelo. Přšelo ale téměř po celý víkend, teploty se pohybovaly kolem devíti stupňů. V pondělí 19. března jsem byl v Praze. Foukalo to strašně, občas zapršelo. Večer v televizi hlásili, že se přes republiku, hlavně v západních Čechách, přehnala silná vichřice. V noci na úterý 20. března muselo mrznout protože ráno byly zamrzlé kaluže. Teploměr kolem sedmé ráno byl na rovné nule. Ale nepršelo. Přes den bylo nevlídno, astronomické jaro, které přišlo ve 14. hodin a 30 minut, vůbec jarně nepůsobilo. Večer teplota klesla na pouhý jeden nad nulou. V noci na 21. března opět mírně mrzlo. Alespoň podle ledových škráloupů na kalužích. Teploměr kolem sedmé ráno ukazoval opět nulu. Kolem půl druhé odpoledne se začalo mohutně chumelit. Sníh sice na zemi hned tál, ale bylo to šokující. Jenže sněžilo až do pozdního večera, teplota klesala mírně pod nulu a ráno ve čtvrtek 22. března bylo bílo a teplota v sedm ráno rovná nula. K polednímu začalo do toho všeho intenzivně pršet. Byla z toho pěkná břečka. V pátek 23. března bylo ráno 5 nad nulou a nepršelo. Po sněhu ani památky. Víkend byl odporný. Časté přeháňky, nevlídno, sychravo jak na podzim. Nezlepšilo se to ani v pondělí 26. března, kdy bylo po ránu (podle letního času před sedmou, podle astronomického před šestou ráno) pouze 1 nad nulou a opět sněžilo. Stávalo se opět do tmy, protože od neděle 25. března nastal letní čas. V průběhu dopoledne opět začalo sněžit. Lepší to nebylo ani v úterý 27. března ráno, kdy byla nula a v noci muselo lehce mrznout. Alespoň ale nepršelo. Ve středu 28. března jsem jel do Kunštátu na Moravě. Ráno byla zima a ošklivo. Zima byla i kolem desáté, kdy jsme se stavěli v Chotěboři v *Panském dvoře* na guláš. Po přejezdu hranic na Moravu se udělalo krásně a svítilo sluníčko. Na zpáteční cestě bylo až horko. Ale ve čtvrtek 29. bylo ráno jen jeden nad nulou, na kalužích byl tenký ledový škrálop svědčící o nočním mrazíku. Stejně to bylo i v pátek 30.3. Ale v sobotu začalo být cítit jiné povětří. Oteplilo se téměř na 10 stupňů, nepršelo a přišlo opravdové jaro.

DUBEN

První duben připadl na neděli. Bylo nádherně, ve stínu 10 stupňů. Na zahradě jsem zasel řípu. V pondělí 2. dubna bylo po ránu už pět nad nulou, modrá obloha a jarní vzduch. Odpoledne bylo deset, ale deset bylo i ve 22 hodin večer. V úterý 3. dubna v sedm ráno (podle normálního času v šest) už bylo opět pět. Obloha byla téměř modrá. V průběhu dne teploty vystoupily až na 18 stupňů. Ve středu ráno bylo sedm nad nulou a příjemně. Vypadá to, jako kdyby jaro bylo přeskočeno počínajícím létem. Jenže o víkendu se zase ochladilo, přšelo a bylo ošklivo. Zlepšilo se to až v pondělí 9. dubna, ale teploty nepřekročily deset stupňů.

- 19 -

V úterý ráno 10. dubna bylo sedm nad nulou. Nepršelo. Stejně to bylo i ve středu 11. dubna. Ještě více se ochladilo ve čtvrtek 12. dubna. Teplota přes den byla kolem 7 stupňů. Ale večer začala klesat na pouhé dva. V pátek ráno 13. dubna bylo pouze jeden nad nulou a mírně sněžilo. Na Velikonoce se vrátila zima. V sobotu a neděli sněžilo a sníh dokonce, byť mokrá, zůstal ležet. Na horách byla znovu otevřena sezóna, sadaři, hlavně na jižní Moravě, plakali. Zmrzlo na 80 procent květů meruněk a

broskvoní. V pondělí už jenom přšelo, ale stále bylo přes den jen kolem pěti stupňů. Lepší to nebylo ani v úterý 17. dubna, kdy bylo ráno šest nad nulou, přes den ale už deset. Ve středu 18. dubna bylo ráno pět nad nulou, stále bylo ostré, pronikavé severské ovzduší. Charakter počasí se udržel až do konce týdne, nejstudeněji (pět nad nulou) bylo v neděli 22. dubna. V pondělí 23. dubna se ráno obloha začala mírně protrhávat, večer bylo téměř bez mráčku a deset nad nulou. V úterý 24. dubna bylo 10 stupňů už ráno, obloha modrá. Přes den bylo 15. Ve středu 25. dubna byla obloha modrá už po ránu a teploty se přes den vyšplhaly na 19 stupňů. V noci na čtvrtek 26. dubna přešla studená fronta. V noci dost přšelo, přes den sice ne, ale teploty klesly na deset stupňů. Ale už odpoledne se začalo oteplovat a v pátek 27. dubna ráno už byla obloha opět modrá a teploty přes den kolem šestnácti stupňů. V noci na sobotu 28. dubna přšelo, přeháňky byly po celý den. Zapršelo si i v neděli dopoledne 29. dubna, ale v poledne se začalo vyjasňovat a odpoledne už bylo nádherně. O svátku čarodějnic, 30. dubna v pondělí, bylo už ráno v půl sedmé 15 nad nulou a obloha modrá. Den byl nádherný.

KVĚTEN

První máj (úterý) se vydařil. Bylo nádherně a já odjel do Prahy. Další dny byly stejně krásné, ale prožíval jsem je na Moravě, konkrétně v Šumperku (uváděl jsem v galerii Jiřího Jílka vernisáž serigrafii, pastelů, kreseb a koláží J. Kremanové) a v Sobotíně (12 km severně od Šumperka), kde jsme přespali u vedoucího galerie akademického malíře Mirka Kovala (mládí prožil v Litoměřicích). Ve čtvrtek 3. května jsme vlakem jeli domů. Bylo ještě krásně. Stejně to bylo v pátek 4. května, ale navečer kolem půl šesté se rozpršelo a pak přišel průtrž mračen s kroupami. Bylo to strašné. Dokonce se voda dostala do prvního patra hlavní budovy muzea na náměstí. O víkendu byly přeháňky a prudce se ochladilo. V pondělí ráno 7. května sice nepršelo, ale bylo zataženo a pouze sedm nad nulou. Chladno bylo na státní svátek 8. května, ale k večeru se začínala obloha protrhávat a znatelně se oteplovalo. Ve středu 9. května byla už ráno obloha modrá, teplota 12 nad nulou. Přes den začalo být horko a teploty se vyšplhaly až na 28 stupňů. Stejně to bylo ve čtvrtek 10. května, ale i další dny. Teploty kolem 25 stupňů, nebe téměř bez mráčku. V noci na úterý 15. května se obloha zatáhla a ochladilo se. Trochu přšelo, ale moc vody nespadlo. Ve středu ráno 16. května už byla obloha zase modrá a bylo příjemně. V noci na 17. května lehce přšelo, přes den byla obloha zatažená, mírně se ochladilo, ale bylo příjemně. V noci na 18. května (pátek) doslova lilo, ale byl to onen osvěžující lehký déšť. Přes den bylo zataženo, teploty kolem 17 nad nulou a příjemně. O víkendu už nepršelo a v neděli se začala obloha protrhávat. V pondělí 21. května už bylo polojasno a teploty přes den skoro 20 nad nulou, stejný charakter počasí byl i v úterý 22. května. Ve středu 23. května byla obloha modrá už po ránu a teploměr ukazoval 18 stupňů už před sedmou ráno. V dalších dnech, včetně víkendu, byly teploty přes den asi 25 stupňů a obloha modrá. V neděli večer 27. května se ale obloha zatáhla a lehce zapršelo. V pondělí ráno 28. května bylo pod mrakem, občas se přivalily černé mraky nasáklé vodou, ale dopoledne nezapršelo. Bylo jako v prádelně. Až odpoledne a k večeru mírně přšelo. V úterý 29. května bylo počasí obdobné. Ve středu jsem jel do Kunštátu na Moravě. Bylo vedro a dusno po celý den. Ve čtvrtek 31. května se zatáhlo a v průběhu dopoledne začalo pršet. Odpoledne kolem 16.00 hodin se rozpršelo hodně a chvíli dokonce padaly kroupy o velikosti jednoho centimetru.

ČERVEN

První červnový den připadl na pátek. Ráno bylo znát, že prochází studená fronta. Obloha se sice trochu protrhala, sem tam vykouklo sluníčko, ale bylo relativně chladno. O víkendu klesaly v noci teploty pod deset stupňů, přes den nepřekročily patnáct stupňů. Občas se vyskytly slabé přeháňky. Opět se vytáhly svetry a jarní kabáty. V pondělí 4. června to bylo stejné. V úterý 5. června ráno byla zima a lidé vyšly ve svetrech. Ale v poledne se mírně obloha začala protrhávat a začalo se i oteplovat. Odpoledne se už opět dalo chodit jen v košili. Pozdní jaro se začalo vracet. Ve čtvrtek 7. června bylo sice ráno chladno, ale v průběhu dne se obloha začala značně protrhávat. Večer ale zase zatahovat i když se kolem šesté večer teplota držela na 20 stupních. V pátek 8. června ráno bylo pošmourno, 14 nad nulou a lehce pršelo. Víkend byl chladný a přeháňkově (hustě) popršel. Teploty se přes den pohybovaly okolo patnácti stupňů. Pršelo i v pondělí 11. června ráno a teploměr ukazoval kolem sedmé ráno jen deset stupňů. Přes den bylo sice chladno, ale ve vzduchu začala být cítit teplá fronta. V úterý 12. června bylo ráno sice ještě pouze 10 nad nulou, ale dopoledne už byla obloha modrá. V průběhu dne se sice opět zatáhla, ale nepršelo. Ve středu 13. června bylo ráno polojasno, chladno, ale o něco tepleji než v předcházejících dnech. Ve čtvrtek 14. června byla obloha téměř modrá a teplo. Ale odpoledne se zatáhlo a dost zapršelo. Bylo dusno. V pátek 15. června byla obloha po ránu modrá. Víkend popršel, teploty byly přes den mírně pod 20 stupni. Lepší to nebylo ani v pondělí 19. června i když přes den bylo přes dvacet stupňů. Večer a v noci na úterý 20. června pršelo. Ráno bylo zataženo, pošmourno a chladno. Jako kdyby chtěly začít padat trakaře. Počasí přímo podzimní! Ale ve středu 21. června se stal malý zázrak. Na obloze jen sem tam malý mráček, sluníčko hrálo a bylo příjemně. Jel jsem do Prahy. V Praze bylo dusno a pocit jako v prádelně. Vrátil jsem se kolem 16.00 hodiny a po vystoupení z autobusu bylo jasné, že v Litoměřicích pršelo. Večer pak byl veliký slejvák, v noci byla bouřka. Ráno v pátek 22. června bylo jasné, jak moc pršelo, ovzduší bylo čisté a osvěžující. Teploty se pohybovaly přes den kolem dvaceti stupňů. Večer ale pršelo. V sobotu bylo chladněji a silný vítr. V neděli 24. června se však opět oteplilo, bylo téměř 25 stupňů a polojasno. V pondělí 25. června bylo nebe bez mráčku už po ránu a příjemně teplo. Takový charakter počasí byl až do čtvrtka 28. června, kdy se nebe zatáhlo, bylo dusno, tlak prudce poklesl a schylovalo se k bouři. Jenže v podvečer spadlo jen několik kapek. Jinde všude pršelo, v Liberci byly přívaly vody a mnoho domů vytopeno. Litoměřice měly štěstí. V pátek 29. června ráno bylo opět nebe modré a hezky. O víkendu jsem odjel do Poněšic na dovolenou, takže o počasí v Litoměřicích už toho mnoho nevím.

ČERVENEC

O počasí v Litoměřicích toho z počátku července moc nevím, protože jsem byl na dovolené v Poněšicích (Učební a sportovní zařízení s vodáckou základnou rektorátu Akademie múzických umění Praha, 7km po proudu Vltavy od Hluboké nad Vltavou). Počasí bylo střídavé, od zatažené oblohy až po vedra kolem 30 stupňů (dva dny). Odjel jsem v sobotu 7. července. Bylo ještě hezky, ale večer se v Praze obloha zatáhla, vypadala hrozivě, ale jen pršelo. Ale když jsem v poledne v neděli 8. července vystoupil v Litoměřicích z autobusu, uviděl jsem pěknou paseku. Už v Terezíně jsem zahlédl polámané větve stromů, v Litoměřicích hned u Bašty byl

zlomený okrasný strom atd. Večer tu byla vichřice (přelo jen málo), která nadělala mnoho škod. Nejvíce na Střeleckém ostrově kam jsem se zašel podívat v úterý 10. července v poledne. Cesta za železničním viaduktem pro pěší u dolního nádraží (Litoměřice - město) byla pro popadané větve těžko průchodná, po přejití lávky přes labské rameno to už bylo lepší a nezdálo se, že se tu v sobotu při festivalu *Litoměřický kořen* odehrála taková tragédie (k tomu více oddíl Kultura). Šel jsem k Labi, kde to také vypadalo "normálně", ale směrem proti proudu přibývalo polámaných stromů a největší spoušť byla na konci ostrova. Pracovalo tu už několik dělníků. Ti káceli poškozené stromy a pálili je. Po tradičních cestách se pro popadané stromy nedalo jít, musel jsem je obcházet přes trávník.

- 21 -

Šlo to dost složitě, tráva byla vysoká a s mnoha vzrostlými plevy. Vlastní amfiteátr vypadal strašně. Jako kdyby si vichřice vybrala pro své největší řádění právě místo s největší koncentrací lidí. Cesta na severní straně ostrova byla prakticky neprůchodná a tak jsem odbočil už k lávce na východní straně ostrova a vyšel za autobusovým nádražím. Další dny bylo příjemně, ale v pátek jsem odjel vlakem do Kolína a pak do Klášterní Skalice u Kouřimi na chalupu J. Kremanové. Odpoledne se nebe na chalupě zatáhlo a vydatně přelo. Ale v sobotu a neděli bylo parno, mohlo být k 30 stupňům. Vrátil jsem se do Litoměřic v neděli 15. června. Stále bylo dusno, ale večer se obloha začala zatahovat a v noci i vydatně přelo a byla silná bouřka. V pondělí 16. července jsem opět nastoupil do práce. Ráno bylo nebe zatažené, ale bylo stále dusno. Nepršelo. *Největší škody nadělala vichřice v jižních a západních Čechách a, což je zajímavé, na Litoměřicku. Ale dříve než v Čechách si vichřice zařadila v Německu, kde byli i mrtví.* V úterý 17. července byla obloha zatažena těžkými mraky jež zakryly i hřbet Dlouhého vrchu a dokonce i vrchol Mostné hory. Drobně mrholilo a ráno bylo jen 13 nad nulou. V průběhu dne srážky slábly a odpoledne nepršelo. Obloha byla ale zatažena i nadále a bylo dost chladno. Ve středu ráno 18. července bylo po ránu sice chladno, ale obloha téměř modrá. Ale jen na chvíli. Odpoledne se začalo zatahovat, v podvečer už bylo černo a začalo vytrvale dlouze drobně pršet. Ráno ve čtvrtek 19. bylo polojasno, nepršelo a chladno. Stejný charakter počasí byl v pátek 20. července. V závěru července vypukla tropická vedra, až 30 stupňů. Občas byly bouřky a prudké lijáky, v jednom případě i kroupy.

SRPEN

První srpnový den připadl na středu. Bylo nádherně, teploty ke 30 stupňům. Vzduch byl ale relativně svěží, protože v noci si trochu zapršelo. V průběhu dne bylo nebe téměř bez mráčku. Stejně začal i následující druhý srpnový den. V pátek 3. srpna teploty dokonce překročily třicítku. Ale v sobotu 4. srpna značně přelo, na některých místech republiky byly silné vichřice jež nadělaly velké škody a vyžádali si dvě lidské oběti (na Jindřichohradecku a Zlínsku zabili člověka) Litoměřicku se naštěstí vyhnuly. V neděli se nebe mračilo, ale nepršelo. V pondělí 6. srpna bylo po ránu ještě zataženo a jen deset nad nulou. Ale v průběhu dne se postupně obloha stávala opět modrou a oteplovalo se. Ale odpoledne se už zase zatáhlo a večer spadlo několik kapek. Lehce přelo v noci na úterý 7. srpna a po ránu. Výrazně se také ochladilo, v sedm ráno bylo 11 stupňů. Přes den se ale zase oteplilo a bylo nepříjemně dusno. Ve středu 8. srpna ráno byla obloha zatažená a teplota kolem 15ti stupňů. Bylo teplo. Ve čtvrtek 9. srpna bylo po ránu už 15 stupňů a obloha modrá. Ale odpoledne se začalo ochlazovat, prudce pak v 16. 30 hodin, kdy začalo pršet. Přelo i v noci na pátek 10. srpna. Ráno

bylo všude mokro a zima. V průběhu dne se ale začalo trochu oteplovat. Víkend byl příjemný, počasí na výlety. V pondělí ráno 13. srpna bylo 11 nad nulou, zataženo, v průběhu dne se oteplovalo. Nedíval jsem se na teploměr, ale určitě bylo tepleji než o víkendu. V podvečer lehce zapršelo. V úterý 14. srpna se obloha protrhávala a přes den byla téměř modrá. Teploty se vyšplhaly na 25 stupňů. Středa 15. srpna byla ve znamení tropického vedra. Už ráno nebylo k dýchání a přes den se teplota vyšplhala až na 30 stupňů. Obloha byla bez mráčku. Stejně to bylo i ve čtvrtek 16. srpna. Ale k večeru se začalo zatahovat a kolem dvacáté hodiny přišla silná bouřka s deštěm. Vše trvalo slabou hodinu. V pátek 17. srpna ráno bylo zataženo, ale teplo. Před osmou se rozpršelo a přšelo po celé dopoledne. Odpoledne sice přestalo, ale večer přišel pořádný slejvák. O víkendu sice nepršelo, ale bylo pod mrakem. V pondělí 20. srpna se ráno obloha protrhala, teploměr ukazoval 18 stupňů. Chladna z rána, ale příjemná. V podvečer začalo pršet a vytrvale přšelo po celou noc. V úterý ráno 21. srpna bylo chladno a zataženo, ale příjemně. Stejně to bylo i ve středu ráno 22. srpna. Ve čtvrtek 23. byla obloha po ránu konečně modrá. Přes den vystoupily teploty na 30 stupňů. Nastal opět čas tropických veder. Stejně to bylo i v pátek 24. srpna. Víkend byl tropický. V neděli 26. srpna pozdě odpoledne se sice zatáhlo, dokonce lehce zahřmělo, ale nic z toho nebylo. V pondělí ráno bylo asi o tři stupně chladněji než v posledních dnech, obloha zatažená, ale přes den se teploty vrátily téměř ke své třicítce. Nespadla ani kapka deště.

- 22 -

ZÁŘÍ

První zářijový den připadl na sobotu a celý popršel. V neděli sice nepršelo, ale bylo pošmurno a zima. Stejně to bylo v pondělí i úterý (3. a 4. září). Ve středu 5. září se mírně oteplilo a obloha se už po ránu začala protrhávat. Bylo polojasno. Den byl příjemný, ale už v atmosféře ranného podzimu. Čtvrtek 6. září se po ránu trochu pohoršil a spadlo dokonce i několik kapek deště. Ale jinak bylo příjemně a teplota kolem svých patnácti stupňů. V pátek 7. září sice po ránu mírně poprchávalo a bylo jen 11 stupňů nad nulou, ale stále bylo docela příjemně. O víkendu 8. a 9. září bylo pošmurno a přeháňky. V pondělí 10. září ráno lehce přšelo a bylo jako o dušičkách. Babí léto nikde a na zahrádkách se vůbec nedalo dělat. V úterý 11. září se obloha po ránu protrhala a objevilo se sluníčko. Nepršelo a dokonce bylo poznat, že se oteplilo. Ale ve středu 12. září ráno už bylo zase zataženo a padal takový ten slizký drobný vytrvalý déšť, prostě severočeský sliz. V podvečer bylo 15 nad nulou. V průběhu dne občas přestalo pršet, ale ve čtvrtek 13. září přšelo ráno opět. Bylo pošmurno jako v listopadu. Těžké černé mraky se po celý den válely na obloze i v pátek 14. září. Přšelo už od rána. V sobotu sice nepršelo, ale počasí si to vynahradilo v neděli 16. září kdy drobně přšelo prakticky po celý den. Ospalé, i když bez deště, to bylo i v pondělí 17. září. V úterý 18. září už zase lilo. Teploty se pohybovaly mezi 12 až 15 stupni. Ve středu 19. září bylo po ránu na obloze překvapivě modro, nepršelo, ale jinak bylo dost chladno. Teploty se stále pohybují mezi 10 až 15 stupni. Ve čtvrtek ráno 20. září bylo po ránu zataženo a poměrně silně přšelo. S malými přestávkami pak po celý den. Stejně to bylo i v pátek 21. září. O víkendu sice nepršelo, ale v pondělí 24. září ráno už zase přšelo a vál docela silný vítr. Mírné přeháňky trvaly po celý den. V úterý 25. září sice nepršelo, ale obloha byla zatažená. Možná, že se mírně oteplilo. Ve středu 26. jsem byl v Praze na magisterské promoci svého synovce. Celé dopoledne poprchávalo, odpoledne se to zlepšilo, ale po 17.00 hodině, kdy jsem na Florenci čekal na autobus, zase začalo nepříjemně poprchávat. Ale v Litoměřicích bylo kolem

19.00 hodiny sucho jako kdyby nepršelo. V pátek 27. bylo pošmourno, po ránu lehká mlha, nepršelo. Konečně se dostavilo babí léto. Přes den bylo 21 stupňů a nepršelo. Bylo to velké štěstí pro litoměřické vinobraní, které se ten den konalo a velice se vydařilo. Jinak je ale všude bláto. Na zahrádce jsem zkusil rýt. Ale jen asi pětkrát jsem zabořil rýč a byl jak bakule obalený hlínou. Stejně tak se nedá sekat tráva. Kosa po ní klouže jak po ledě. Babí léto ale trvalo jen ten jeden den v sobotu. V neděli 30. září už zase pršelo a bylo odporně.

ŘÍJEN

V pondělí 1. října byla ráno mlha, teplota asi 17 stupňů, nepršelo. Ale v průběhu dne se rozpršelo. K večeru sice přestalo, ale kolem třetí v noci 2. října pršelo vydatně a mírně i ráno. Přes den se ale obloha protrhala, objevilo se dokonce kus modra a teploty se vyšplhaly až na 21 stupňů. Ve středu 3. října bylo ráno už 19 stupňů a obloha téměř bez mráčku. Přes den se teploty vyšplhaly až na 25 stupňů. Z babího léta se klube léto opravdové! Jenže v noci na čtvrtek 4. října se začalo ochlazovat, ráno bylo nebe zatažené i když stále ještě bylo 15 stupňů. Před sedmou začalo prudce pršet, od osmi pršelo jemně ale stále. Prudké ochlazení bylo cítit už cestou do práce. Odpoledne se na krátký čas obloha sice protrhala, ale v podvečer už zase sprchlo. Pršelo zřejmě i v noci protože ráno byly kaluže. Teplota kolem sedmé ráno v pátek 5. října byla devět stupňů, nepršelo, ale obloha byla pod mrakem. Opět přišel ke slovu zimní kabát. Víkend byl pošmourný ale bez deště. V pondělí 8. října nepršelo, bylo zataženo a teploty po ránu asi 11 stupňů. V noci na úterý 9. října pršelo protože ráno bylo mokro. Ale v průběhu dopoledne se obloha protrhala a bylo docela přijatelné. Babí léto se znovu vrátilo a pokračovalo i ve středu 10. října, kdy jsem byl v Praze v Národním muzeu. Krásně bylo i ve čtvrtek 11. října. Obloha modrá, příjemné ovzduší. Přes den to bylo na tričko. Ke dvaceti stupňům se teploty vyšplhaly v pátek 12. října. V sobotu ráno bylo sice mlhavo, ale v průběhu dne se opět vyjasnilo. Stejný průběh dne byl i v neděli.

- 23 -

V pondělí 15. října bylo sice ráno jen pět nad nulou, ale nebyla mlha a přes den se na nás usmívala modrá obloha. Bylo příjemně. V pozdním odpoledni se ale zatáhlo. Stejně to bylo i v úterý 16. října. Nepršelo, obloha zatažená, po ránu 10 nad nulou, odpoledne téměř patnáct. Dalo se chodit jen v košili pod letní bundou. Ve středu 17. října byla po ránu mlha která se brzy rozptýlila. V noci lehce zapršelo. Obloha byla zatažená, teploty přes den kolem 15 stupňů, ale stále bylo příjemně. Stejný charakter počasí byl i ve čtvrtek 18. a v pátek 19. října. O víkendu se dostavil skutečný podzim. Počasí sice bylo stále svým způsobem stejné, ale o trochu sychravější, teploty přes den něco přes deset stupňů. Rozptylové podmínky se zhoršily a to byl důvod onoho podzimu. V pondělí ráno 22. října sice šlo ještě vyjít v lehčí bundě nebo kabátu, ale se svetrem pod ním. V úterý 23. října bylo ráno před sedmou deset nad nulou, tma jako v ranci a charakter počasí stejný. Další dny bylo pošmourno, v neděli 28. října, na státní svátek, celé odpoledne pršelo. V pondělí 29. října, kdy se posunul čas na normální zimní, sice nepršelo, ale bylo podzimně. V úterý 30. října se mírně oteplilo, až na 15 stupňů přes den a mraky se mírně, sem tam, protrhaly. Bylo docela příjemně. Poslední říjnový den, 31., byla překvapivě obloha modrá a teplota v poledne dosáhla téměř 20 stupňů. Otužilejší mohli chodit jen v

košili. Ale byl to poslední záchvěv. Večer se zvedl vítr, přišly černé mraky a rozpršelo se.

LISTOPAD

První listopadový den připadl na čtvrtek. Ráno se na obloze válely černé mraky, vál prudký vítr, ale nepršelo. Prudce se ochladilo a kolem sedmé ráno bylo jen pět nad nulou. V pátek 2. listopadu bylo nebe po ránu téměř modré, ale vál, sice mírný, ale ostrý studený vítr. Vzduch byl čistý, teplota v sedm ráno pouhých pět nad nulou. Víkend byl sice chladný, ale jinak příjemný. V pondělí 5. listopadu se ale po ránu zatáhlo a před osmou ranní začalo pršet. Po hodině déšť sice ustal, ale bylo ospale pošmournó. V průběhu dne se mraky vytratily a vzduch se stal velice nepříjemně ostrým. V úterý 6. ledna bylo po ránu chladno, zřejmě bylo v noci kolem nuly, ale jinak docela příjemně. K večeru mírně poprchávalo a stejné to bylo i ráno ve středu 7. ledna. V průběhu dne nepršelo, ale ve čtvrtek 8. listopadu po ránu přšelo docela mocně. Přes den bylo nechutně. V pátek 9. listopadu ráno byla obloha téměř modrá, ale teplota nedosahovala ani pěti stupňů. Vzduch byl ostrý. Přes den bylo polojasno. Nepršelo. Stejně to bylo i v sobotu. Ale v noci na neděli 11. listopadu přišel první opravdový mráz. Bylo tři pod nulou a ráno vše zamrzlé. V průběhu dne sice teploty vystoupily na pět stupňů, ale v některých místech se led udržel po celý den. V noci na pondělí 12. listopadu bylo opět tři pod nulou, přes den pět nad nulou. Nepršelo, ale vzduch byl nepříjemně ostrý. Večer bylo dvě nad nulou. V noci nemrzlo, ale vydatně přšelo. Lehce poprchávalo i v úterý ráno 13. listopadu. Stejně to bylo i ve středu 14. listopadu, kdy jsem byl v Praze. Ale ve čtvrtek ráno 15. listopadu byla všude jinovatka a teplota na dvou stupních pod nulou. V průběhu dne se držela kolem nuly. Obloha byla bez mráčku. V pátek 16. listopadu byla po ránu pěkná klouzačka, zvláště u Domu kultury. Do toho mírně přšelo. Obloha zatažená, pošmournó, podzimní paráda. Stejný charakter počasí byl po celý víkend. Lepší to nebylo ani ráno v pondělí 19. listopadu. Teploty se ale i v noci držely mírně nad nulou. Stejně to bylo i v úterý, kdy jsem byl v Praze. Večer ukazoval teploměr pět nad nulou. Ve středu 21. listopadu ráno ukazoval teploměr jeden nad nulou, nepršelo, ale bylo vlezlo. Večer kolem sedmnácté hodiny bylo pět nad nulou, stejně jako ve čtvrtek kolem sedmé ráno 22. listopadu, kdy mírně mrholilo. Přeháňky trvaly po celý den. V pátek 23. listopadu se po ránu objevil první sníh, spíš poprašek, který přes den zmizel. Už po ránu byla teplota jeden nad nulou. Od pondělí 26. až do konce měsíce v pátek 30. listopadu ještě, s mírnými přestávkami, stále lehce přšelo.

- 24 -

PROSINEC

O první prosincový víkend sice nepršelo, ale teplota ráno i večer po oba dny byla nula, přes den jeden až dva nad nulou. V pondělí 3. prosince to bylo stejné. V úterý 4. prosince bylo ráno sice 0 stupňů, ale pěkné náledí. Kolem jedenácté začalo sněžit. Potom přšelo, ale večer opět sněžilo. Ve středu ráno 5. prosince bylo bílo, ale brzy z toho byla pěkná břečka. Teploty se stále držely kolem nuly. K večeru začalo pršet, což vydrželo po celou noc. Pršelo ještě ve čtvrtek 6. prosince ráno a bylo

příšerně ospale. V pátek ráno 7. prosince sice konečně přestalo pršet a teploty vystoupily až na pět stupňů, ale ospale bylo i nadále. V sobotu 8. prosince to bylo stejné, ale v neděli 9. prosince ráno bylo jeden pod nulou. Přes den sice teplota byla kolem nuly, ale večer opět klesla na mínus jeden a v pondělí 10. prosince se držela jedním stupněm pod nulou po celý den. Večer začalo hodně sněžit a noc na úterý 11. prosince byla bílá. Ráno už nesněžilo, všude byl sníh, ale bylo jasné, že v průběhu dne z toho bude pěkná břevka. Také byla protože teplota vystoupila až na pět stupňů nad nulou. Ve středu 12. prosince ráno lehce poprchávalo. Večer se začalo prudce ochlazovat a ve čtvrtek ráno 13. prosince bylo pět pod nulou. Jel jsem do Ústí nad Labem vlakem na Střekov. Od Sebusína bylo už z vlaku vidět, že přituhuje, všude ležel slabý poprašek drobného sněhu. Vystoupil jsem ve stanici Ústí nad Labem - západ a jako kdybych dostal facku. Muselo být o tak pět až šest stupňů víc než v Litoměřicích. Takže dřív, než jsem vyrazil za vědeckým tajemníkem Městského muzea Houfkem, jsem zapadl do nádražní restaurace, kde jsem si dal hovězí guláš s dvěma rohlíky a kávu. Odpoledne, když jsem šel na hlavní nádraží přes náměstí, jsem měl pocit, že mě upadnou uši, jaká byla zima. Vracel jsem se přes Lovosice ve 14:33 hod. Už při přestupu v Lovosicích jsem měl pocit tepla a na stanici Cihelna v Litoměřicích mi bylo příjemně. Přitom mi soused, kterého jsem potkal, říkal, že je hrozná zima a že se to už musí blížit k 10. stupňům. Bylo devět. To je ta subjektivita pocitů. V pátek ráno bylo zataženo a devět pod nulou. O víkendu se mírně začalo oteplovat. V neděli 16. dubna značně sněžilo, přes den se teplota držela jeden nad nulou, v noci klesla na nulu, k ránu na jeden pod nulou. Všude bylo bílo. V noci napadl čerstvý sníh. V pondělí ráno 17. prosince bylo příjemně, pouze jeden pod nulou a čerstvý sníh křupající pod nohama. V úterý 18. ráno to opět pěkně klouzalo. Středa 19. byla stejná, ale ve čtvrtek 20. prosince ráno chumelilo velice hodně, byli to pěkní "sedláci". Sněhové přehánky trvaly po celý den. Velké překvapení nastalo před vánočními svátky. Napadlo relativně hodně sněhu, který vydržel po celé Vánoce. Mírná obleva přišla po nich, ale Silvestr byl opět bílý.

2) ZE ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA A ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Z 1. jednání Rady Města dne 4. ledna 20001

Rada Města schválila pronájem divadla pro pořadatele Deníky BOHEMIA do výše 14 tisíc Kč na pořádání akce Sportovec století okresu Litoměřice a Sportovec okresu roku 2000 s podmínkou prezentování Města Litoměřice jako sponzora této okresní akce. Úhrada za pronájem bude provedena z rozpočtu města.

Z 2. jednání Rady Města Litoměřice 23. ledna 2001

Rada Města doporučila zastupitelstvu Města schválit zařízení příspěvkové organizace s názvem "Městská sportovní zařízení Litoměřice" s účinností od 1. července 2001.

Rada Města schválila uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, práva chůze a průjezdu na pozemcích parcely č. 3363/1 a parcely 3364/1 v k. ú. Litoměřice, které jsou v majetku obce pro vlastníka sousedního pozemku parcely číslo 3364/2 v k. ú. Litoměřice MUDr. Libora Pardubického.

Rada Města vzala na vědomí odstoupení pana Szántó z funkce člena majetkové komise při Radě Města a schvaluje jmenování nového člena ing. Josefa Tunkla.

Pan starosta Landa informoval o nabídce pana Zdeňka Lexy Městu Litoměřice o návrhu na finanční vyrovnání s ohledem na rozsudek soudního řízení ve věci žaloby pana Z. Lexy versus Město Litoměřice.

Vzhledem k dobrým výsledkům hospodářské činnosti Městských kulturních zařízení bude vypracována zpráva o činnosti pouze 2x ročně místo 4x ročně, jak tomu bylo doposud. Členové rady požadují čtvrtletní výsledky ve zjednodušené formě.

Pan starosta poděkoval při příležitosti činnosti ve funkci tajemníka Městského úřadu přítomnému panu tajemníkovi ing. Jindřichu Hauptmanovi za dlouholetou spolupráci a velký přínos pro město.

Rozpočet města na tento rok ve výši 368 391, 29 korun schválili městští zastupitelé. Bylo nutné přistoupit ke snížení výdajů z důvodů koupi budovy bývalé České národní a investiční banky (ČNIB). Příjmová část tak činí 359 886, 89 korun, výdajová 368 301, 29 korun. Financování je ve výši 8 414,49 korun. Tato částka rozpočet dorovná a díky jí je tedy vyrovnaný.

Z 1. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 1. února 2001

Zastupitelstvo města schválilo výši měsíčních odměn za výkon funkce neuvolněným členům zastupitelstva a předsedům výborů a komisí města takto:

- členovi rady, předsedovi výboru nebo komise 1400,- Kč + příplatek za počet obyvatel 200,- Kč
- řadovému členovi zastupitelstva 330,- Kč + příplatek za počet obyvatel 200,- Kč

Při kumulaci funkcí přísluší pouze jedna odměna a to ta nejvyšší.

Zastupitelstvo města schválilo záměr zřídit od 1. července 2001 příspěvkovou organizaci s názvem *Městská sportovní zařízení Litoměřice*, která bude pro město Litoměřice zajišťovat provoz zimního stadionu a plaveckého bazénu.

MUDr. Pražák informoval o slavnostním otevření hospice a o *Dnech otevřených dveří v hospici Sv. Štěpána*. Prohlídka se uskuteční v dnech 3. - 11. února 2001.

Diskuse: *Občan pan Mervart žádal členy Městského zastupitelstva o zlepšení stavu "komunikace" vedené Měřejovickou stráňí mezi rozestavěnými domy. Chtěl vědět, jaký má město záměr a bude-li cesta rekonstruována. V zimním období je těžko*

průjezdna a schůdná a v letních měsících prašná.

- 26 -

Na to pan starosta Landa připomněl, že všichni byli upozorněni v rámci stavebního řízení, že město nebude zasíťování a povrch komunikací v dané lokalitě realizovat. Město není povinno cestu opravit. Proto p. Mervartovi doporučil, aby se domluvili všichni vlastníci domů a rekonstrukci provedli na vlastní náklady. Pan Mervart na to odpověděl, že by si vlastníci domů v dané lokalitě rádi sami cestu na vlastní náklady opravili, ale těžká technika, která pomáhá při stavbách dalších domů, naváží tuny bláta na cestu a ničí ji. Na to se vrátil na jednání zastupitel a předseda komise rozvoje pan Hamele, který pana Mervarta informoval, že jeho komise o stavu cesty na Miřejovické stráni ví a otázka byla v komisi projednávána. Problém vidí komise v tom, že jednotlivé domy se budou postupně stavět ještě několik let. Zmíněná komunikace tak bude zaprášená a zablácená celou dobu výstavby rodinných domků a rekonstrukce by byly vyhozené peníze oknem. Na závěr zastupitel Hamele doporučil panu Mervartovi, že by si měli zvolit mluvčího nebo zástupce vlastníků nemovitostí z Miřejovické stráně a zahájit diskusi s jeho komisí.

Z 4. jednání Rady města Litoměřic 22. února 2001

Rada města schválila záměr presentovaný ředitelem Speciálních škol v Litoměřicích, aby namísto rekonstrukce budovy Pomocné školy v Dalimilově ulici byla postavena nová budova Pomocné školy v areálu centra Srdíčko v ulici Revoluční.

Rada města schválila vyslovení podpory projektu "Víceúčelový dům neziskových organizací" v obecné rovině.

Starosta města pan Landa informoval o dopise, který obdržel od starosty města Fuldy Dr. Aloise Rhiela týkající se partnerství mezi městy.

Z 2. mimořádného jednání Zastupitelstva města Litoměřic 22. února 2001

Za přítomnosti 14 členů Zastupitelstvo města projednalo a schválilo s připomínkami znění smluv a stanov "Sdružení měst a obcí za účelem realizace kanalizace v mikroregionu Litoměřice a "Sdružení obcí pro plynofikaci Labské údolí I." dle předložených návrhů.

Z 5. jednání Rady města 6. března 2001

Mgr. Chlupáč informoval, že na následujícím jednání Komise kultury, obchodu a cestovního ruchu se bude projednávat "oživení" náměstí o víkendech. Pozvání budou podnikatelé (s občerstvením) se sídlem na Mírovém náměstí ke sjednání podrobností - město zajistí hudbu.

Z 3. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 15. března 2001

Zastupitelstvo města (ZM) pověřilo starostu J. Landu k jednání se zástupci města Fulda o oblastech možné spolupráce, které budou směřovat k podpisu partnerské smlouvy mezi městy Litoměřice a Fulda.

ZM delegovalo na starostu J. Landu pravomoc k výkonu akcionářských práv na valné hromadě Severočeské vodárenské společnosti, a. s. Teplice, konané v červnu 2001.

Ze 6. jednání Rady města Litoměřic 29. března 2001

Rada schválila povolení veřejného prostranství dne 19. dubna 2001 na Mírovém náměstí v Litoměřicích pro firmu G. T. Film Production s. r. o. za účelem natáčení hudebního pořadu *Nedělní koncert z Čech*.

- 27 -

Ze 7. zasedání Rady města 5. dubna 2001

Rada schválila příspěvek ve výši 10. 000 Kč z rozpočtové rezervy pro členy oddílu basketbalu na reprezentaci na Mistrovství republiky v košíkové pro žáky do 11 let.

Rada schválila pronájem pozemků p. č. 569/6, 571/25, 71/3, 571/34, 571/5 a 567 v k. ú. Litoměřice (dle oddělovacího geometrického plánu č. 2417 - 466/2000) na dobu určitou do 31. prosince 2020, jako dodatek k nájemní smlouvě ze dne 28. 9. 1998 - Sdružení pro založení a podporu Hospice Litoměřice, za dohodnutou částku nájemného ve výši 1,-Kč za rok.

Ing. Löwy (tajemník MÚ) informoval, že podle statistik došlo po zákonné úpravě přednosti pro chodce na přechodech (od 1. ledna 2001), k nárůstu dopravních nehod ve městech.

Starosta J. Landa se zúčastnil francouzsko-českého setkání v Ústí n. L., kde francouzská strana nabízí kontakty mezi samosprávami, podniky, společnostmi, které hledají strategické partnery (v květnu se pořádá v Praze, město se zúčastnilo již loni, letos přihlášky do 6. 5. 2001) - jedná se o nabídky spoluúčasti při řešení problémů).

Z 8. jednání Rady města Litoměřice 17. dubna 2001

Rada města (RM) schválila žádost firmy *Přírodní svět s. r. o.* Chlumec o parkování čtyř historických autobusů na Mírovém náměstí ve dnech 23. - 24. 6. 2001 za účelem převážení turistů (Anglie, Německo) z hotelů na výstaviště.

RM schválila žádost *Pražských pivovarů s. r. o. Praha* o pronájem Mírového náměstí na den 2. 6. 2001 (popř. 9. 6. 2001) za účelem pořádání pивní slavnosti.

RM schválila dotaci ve výši 200.000 Kč Tělovýchovné jednotě (TJ) Sokol Litoměřice, Osvobození 17, na rekonstrukci osvětlení tělocvičny s tím, že TJ Sokol Litoměřice nebude po dobu 5 let zvyšovat nájem těm základním školám, které na základě smlouvy jejich tělocvičnu využívají.

RM schválila upuštění od platby za zábor veřejného prostranství v letních měsících podnikatelským subjektům, které budou s Městem Litoměřice spolupracovat na oživení náměstí pořádáním hudebních produkcí o víkendech.

RM doporučuje zastupitelstvu města (ZM) koupit nového vozu značky Volkswagen Passat dle nabídkové ceny dle výběrového řízení v částce 800 tisíc Kč a to jednorázovou platbou.

Místostarosta Terber informoval ZM, že Korunní pivovar Litoměřice připomene občanům návštěvu Franze Josefa I. před 100 lety v Litoměřicích. Korunní pivovar z tohoto důvodu žádá Město o dotaci. Místostarosta Terber informoval, že žádost předloží finančnímu výboru - doplnění do programu Zastupitelstva Města dne 26. 4. 2001.

Zastupitel L. Chlupáč informoval z kulturní komise, že pan Horváth (vedoucí Svát'ova loutkového divadla) připravuje celostátní loutkový festival, který by mělo

podpořit město. Kulturní komise doporučuje projednat zrušení výše 10 procentních odvodů z vybraného vstupného.

Ze 4. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 26. dubna 2001

Zastupitelstvo města (ZM) schválilo podíl Města Litoměřice na investice pro cyklostezku Litoměřice - Třeboutice ve výši 30 procent investičních nákladů v rozpočtu Města Litoměřice na rok 2002.

Pan starosta Landa informoval o dopisu od ing. R. Nováka z firmy Kinotechnika Praha a. s., kde po nedávné návštěvě kina Máj s technickým ředitelem mnichovské firmy Cine Project panem Ernemannem vyzdvihuje vysokou kvalitu nového nainstalovaného Dolby Digital Surround - EX systému a péči pana Arnošta Mináře a spolupracovníků o zařízení kina Máj.

- 28 -

Z 9. jednání Rady města 3. května 2001

Rada města (RM) schválila doporučení rady města o přednostním uvolnění finančních prostředků na generel zeleně města ve výši 100.000 korun. RM ukládá odboru živ. prostředí, aby do konce května zpracoval přehled míst v historickém jádru, kde by bylo možné tyto dosadby provést.

RM schválila žádost Veterán Car Clubu - AMK Česká brána o možnost parkování vozidel a motocyklů na Mírovém náměstí v Litoměřicích dne 23. 6. 2001 a použití znaku (loga) města na vydávaném propagačním materiálu k tomuto závodu.

RM rozhodla na návrh pana Hameleho o podání podnětu orgánům činným v trestním řízení v souvislosti s vložení finančních prostředků města do finančních fondů a případnými vyplacenými provizemi.

Z fondu starosty byly zakoupeny 4 poháry (celkem 1.300 Kč) jako ceny pro soutěž Veterán Car Clubu - AMK Česká brána.

Místostarosta Terber informoval o návštěvě německého města Fulda, v polovině června 2001 přivezou zástupci tohoto města návrh partnerské smlouvy mezi městem Fulda a Litoměřicemi, koncem srpna ve Fuldě slavnostní podpis partnerské smlouvy (při podpisu účast členů RM, Fulda leží asi 100 km severně od Frankfurtu, Hesensko).

Z 10. jednání Rady města 17. května 2001

Na základě smluvní klausule o každoročním podílu na rekonstrukci smlouvy ze dne 5. 9. 1994 o programu NP gotického hradu Rada Města doporučila navýšit rozpočet o 250 až 300 tisíc korun na rekonstrukci gotického hradu (u Domu kultury).

Rada města schválila převzetí záštity města nad aktem výsadby lípy slovinsko-českého přátelství při příležitosti otevření výstavy fotografií architekta Plečnika 31.5.2001 v galerii Salva Guarda.

Z 11. jednání Rady města 20. května 2001

Rada města (RM) podpořila žádost Městské nemocnice v Litoměřicích o obměnu angiografického kompletu. Je v zájmu obyvatel města a okolí, aby tímto přístrojem byla nemocnice vybavena.

RM doporučila schválit zřizovací listiny příspěvkových organizací *Centrum pro zdravotně postižené děti a mládež Srdíčko, Dům dětí a mládeže Rozmarýn, Centrální školní jídelna, Městská kulturní zařízení, Městská sportovní zařízení, Technické služby města a Základní umělecká škola v Litoměřicích.*

RM schválila poskytnutí sponzorského daru (slunečního korektoru) v hodnotě 12.600 korun vítězi soutěže *Trasa na invalidním vozíčku.*

RM schválila ceny vítěze dětské soutěže v hodnotě 1000,-Kč.

RM vzala na vědomí akce pořádané:

- 1. Junákem - Svazem skautů a skautek České republiky dne 1. června 2001 - dětský den v Jiráskových sadech.*
- 2. Organizační výbor Závodu míru juniorů - České republika Terezín - postavení nafukovacího volejbalového kurtu 6. 6. na Mírovém náměstí.*
- 3. Biskupství litoměřické - sportovní odpoledne pro děti a mládež 26. 5. v parku na Střeleckém ostrově.*

Pan starosta Landa přečetl dopis MUDr. Beneše, ve kterém děkuje za podporu a umožnění úspěšného pořádání ortopedického symposia

Dále pan starosta upozornil na neuspokojivou situaci v personální oblasti Městské nemocnice v Litoměřicích, kde podle informací odcházejí lékaři s druhou atestací. Doporučil proto uložit uskutečnění výběrového řízení na funkci "náměstka pro lékařskou péči".

- 29 -

Z 5. jednání Zastupitelstva Města Litoměřice 7. června 2001

Zastupitelstvo města (ZM) schválilo vložení investičních prostředků do realizace výstavby kanalizační sítě a plynovodu v rámci programu PHARE CBC a na přeložku vysokého napětí (2 mil. Kč) na Mířejovické stráni z rozpočtu na r. 2002. Podmínkou je bezplatný převod pozemků na město.

ZM schválilo návrh rozpočtových změn na rok 2001: 500 tisíc korun na rekonstrukci střechy azylového domu, o 3 milióny na navýšení ÚZ odboru územního rozvoje města. Dále schválilo úpravu návrhu finančního výboru o navýšení 5 mil. Kč o vklad do DZCL a. s. Lovosice.

Z 12. jednání Rady města dne 14. června 2001

Rada vzala na vědomí zkušební vybudování okružní křižovatky Na Kocandě. V praxi to vypadá tak, že byly vypnuty semaforey a žlutou barvou namalován kruh. Přechody pro chodce jsou posunuty o kousek dál. Pokud se zkušební provoz osvědčí tak bude vybudována okružní křižovatka doopravdy.

Předseda komise kultury, cestovního ruchu a obchodu L. Chlupáč informoval o sklepních prostorech v Sovově ulici, kde má ochotnický spolek K. H. Mácha svůj sklad, že jsou tyto v dezolátním stavu. Navrhl, aby se prostory daly do pořádku a prostor pronajal někomu jinému. *Poznámka kronikáře: Tohle je také výpověď o situaci ochotnického spolku K. H. Máchy. Je to tristní.*

Zastupitel Hamele informoval, že firma Husquarna (pan Svoboda) si dala žádost o přístavbu (garáž) u Gotického dvojčete (Galerie Ve dvoře). Povolení dostala s podmínkou zachování rázu prostředí. Jenže výsledkem je něco jako buňka z tvárnice, která navíc přesahuje roh baráku na který je přilípnuta (Naproti dvojčeti, ne u něho). Je to strašné. Oprávněně bude zahájeno správní řízení s firmou Husquarna.

Z 13. jednání Rady města Litoměřic dne 29. června 2001

Rada města (RM) schválila zvýšení stravného v mateřských školách o 2,- (dvě) koruny a to od 1. 9. 2001.

RM rozhodla, že za členy etické komise Městské nemocnice Litoměřice doporučuje, za předpokladu jejich souhlasu, ing. Ivana Špatenku (pracovník Státního Oblastního archívu v Litoměřicích) a Mgr. Lutišanovou (ředitelka Centrum-Srdíčko, což je zařízení pro postižené děti).

RM rozhodla o rozšíření dozorčí rady Městské nemocnice o dva členy: MUDr. J. Kohouta a E. Hameleho.

Zastupitel Mgr. L. Chlupáč žádal o informaci, kdo může parkovat na parkovacích místech před Městským úřadem na Mírovém náměstí. Zastupitel L. Chlupáč zde byl neprávem zadržen a nucen platit poplatek za odstranění botičky z kola auta, kterou mu připevnili městští strážníci. A to přesto, že za oknem auta měl průkaz zastupitele. Pocit jejich zadostiučinění, že pokutují zastupitele města, byl podle Chlupáče zřejmý. Podle L. Chlupáče jsou dosti neinformovaní nebo by se měla zvýšit kritéria výběru do řad strážníků Městské policie. L. Chlupáč pak požádal, aby na další jednání rady připravil starosta ve spolupráci s městským velitelem policie kritéria pravomocí strážníků městské policie. Místostarosta Terber odpověděl okamžitě: Před úřadem je osm parkovacích míst na kterých smějí parkovat auta služební se znakem Městského úřadu, zastupitelé města a návštěvníci Městského úřadu s pořízeným parkovacím lístkem IC. Doporučil, aby kdokoliv s problémem či sporem se strážníkem přesahujícím své pravomoce zašel za starostou, aby byl plně informován a mohl problém hned řešit. A to i v případě, že postižený bude pouhým svědkem takové události.

- 30 -

Ze 6. mimořádného zasedání Zastupitelstva města Litoměřic 4. 7. 2001

Mimořádné Zastupitelstvo města bylo svoláno panem starostou J. Landou z důvodů revokace usnesení týkající se prodeje akcií České spořitelny a. s. Zastupitelstvo města ale revokaci usnesení neschválilo.

Ze 14. jednání Rady města dne 12. července 2001

Rada města rozhodla, že obce uhradí za své dojíždějící zdravotně postižené děti do Centra-Srdíčko částku 2.739 na jedno dítě měsíčně, což je částečná úhrada provozních nákladů. Smlouvy mezi Městem Litoměřice a obcemi uzavře ředitelka Centra-Srdíčko Mgr. Lutišanová a místostarostka ing. M. Kadeřábková. Obce ovšem tyto doplatky na provoz nechtějí dětem hradit, Město Litoměřice neslo náklady i za ně.

Byla projednána účast při podpisu *Listiny partnerských měst Fuldy a Litoměřic*. Této akce se z členů rady účastní pan starosta J. Landa, místostarostka ing. M. Kadeřábková, ing. Hrkal, paní Šourková a ing. Bechyně (p. Terber, pan Hamel, pan Zelenka a Mgr. Chlupáč se neúčastní).

Z 15. jednání Rady města dne 26. července 2001

Rada města (RM) schválila rozšíření pracovních míst na odboru sociálních věcí a zdravotnictví o 2 pracovníky (jeden pracovník na úsek samosprávy - na činnost sociálně právní ochrany dětí; jeden pracovník na úsek přenesené působnosti výkonu státní správy - vyplácení sociálních dávek).

RM vzala na vědomí seznam míst v historické části města, která vytipoval odbor životního prostředí pro výsadbu stromů a pověřuje odbor životního prostředí, aby na základě svého uvážení (a dispoziční výše finančních prostředků) začal osazovat zelení vytipovaná místa.

Z projektů PHARE: již vyšel průvodce městem v německé verzi, rovněž pexeso, kniha o Litoměřicích vyjde v srpnu 2001, v brzké době bude hotov i videošot.

Z 16. jednání Rady města dne 14. srpna 2001

Rada města schválila pojmenování nově vznikající ulice jménem *Višňová* v k. ú. Pokratice.

RM schvaluje jednorázový příspěvek panu Karlu Dundrovi na uspořádání celorepublikového závodu horských kol maximálně do výše 10.000 (deset tisíc) korun na úhradu předložených faktur spojených s touto akcí.

Místostarosta pan Terber podal informaci, že reprezentantka jezdeckého sdružení LIKOLI se umístila na 2. místě v distančním závodě na 80 kilometrů (jízda na koni).

Ze 7. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic dne 23. srpna 2001

Zastupitelstvo Města Litoměřice (ZM) rozhodlo nepřevzít na Město Litoměřice zřizovatelské kompetence k zařízením sociálních služeb, a to Domova - penzionu pro důchodce, U Trati 3, Litoměřice a Manželské a předmanželské poradny, Palachova 18, Litoměřice.

ZM schválilo návrh na městský prapor uvedený pod variantou č. 5 s podmínkou použití prvků nového aktuálního erbu.

Historik Macek z litoměřického biskupství upozornil na skutečnost, že barokní most přes řeku Labe byl opatřen čtrnácti sochami od sochaře Brauna, z nichž je 10 soch v okolí, navrhuje sochy získat a vytvořit "galerii" na příhodném místě.

Místostarosta Terber informoval, že je snaha sehnat odpadkové koše, které vydrží i různé snahy o jejich zničení. Ve městě je 450 míst s odpadkovými koši, stane se, že 16 košů za noc občané zničí (příklad Jiráskovy sady).

- 31 -

Hřiště u základní školy Ladova ulice je hezky zrekonstruováno a pod dohledem pověřeného pracovníka maximálně využíváno, soustřeďují se tam děti, které tak zmizely z ulic a na hřišti jim nehrozí žádné nebezpečí. Proto se bude rekonstruovat i hřiště u školy B. Němcové.

Ze 17. jednání Rady města 30. srpna 2001

V průběhu jednání členové rady přivítali hosta, litoměřického občana Martina Škoulu, hráče týmu Národní hokejové ligy Colorado Avalanche, který získal hokejovou trofej Stanley Cup 2000-2001. Členové Městské rady mu blahopřáli a poděkovali za reprezentaci města a zároveň požádali o podpis do knihy cti.

Rada Města projednala návrh odboru územního rozvoje vybudovat v Jiráskových sadech v místě prázdného betonového bazénku dětské hřiště s kovovými a dřevěnými prvky.

Místostarostka ing. Kadeřábková seznámila členy rady se svou rezignací na funkci místostarostky k datu 15.9.2001.

Z 18. jednání Rady města 13. září 2001

Rada Města (RM) schválila od 1. října 2001 do 31. prosince 2002 rozšíření systematizace na odboru Školství, kultury a sportu o referenta pro sport a volný čas dětí a mládeže.

RM vzala na vědomí dopis *Občanské iniciativy VDEČNOST*, Štíhova 583, Praha 4 jehož text se týkal výsadby nových růží u obce Lidice a pověřila pana starostu Landu jednat o možném způsobu příspěvku města na nové keře růží pro Lidice.

Přítomní členové rady odsoudili úterní útok (11. září) na americká města a vyjádřili soucit a účast s obyvateli postiženými touto tragédií (viz rubrika Ze světa - září).

Z 8. mimořádného jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 25. září 2001

Důvodem svolání mimořádného zasedání Městského zastupitelstva bylo jednání za účelem realizace převodu akcií České spořitelny, a. s.

Zastupitelstvo Města (ZM) schválilo uzavření *Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o podmínkách prodeje 31231 kusů akcií společnosti Česká spořitelna, a. s. ISIN CZ0008023736* (dále jen "akcie") se společností Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG, náhradní identifikační číslo v SCP: 0090003195, (dále jen "kupující"), při zaplacení minimální kupní ceny ve výši 130,-Kč za jednu akcii.

ZM schvaluje registraci pozastavení výkonu práva nakládat s těmito akciemi na majetkovém účtu města ve Středisku cenných papírů ve prospěch obchodníka s cennými papíry, společnosti EPIC Securities, a. s. se sídlem Karlovo náměstí 24, Praha 1, 110 00, IČO: 61858781, zapsané v obchodním rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 2751.

ZM schvaluje uzavření *Smlouvy o úplatném převodu cenných papírů*, jejímž předmětem bude prodej akcií kupujícímu po odstranění překážek bránících převodu akcií rozhodnutí valné hromady České spořitelny, a. s., o změně podmínek převoditelnosti akcií.

ZM schvaluje převod akcií na majetkový účet kupujícího u Střediska cenných papírů.

ZM rozhodlo o vložení získaných prostředků do Fondu budoucnosti.

Usnesení z 19. jednání Rady 25. září 2001

Rada města (RM) schválila podmínky k poskytování dotací na pořízení solárního ohřevu TUV pro občany města Litoměřice. V tomto smyslu bylo rozhodnuto, že je ještě nutné projednání se stavebním úřadem Města Litoměřice, který rozhodne zda stavba solárního ohřevu TUV bude povolována stavebním povolením nebo prostým ohlášením stavebních úprav.

- 32 -

Nezbytnou podmínkou poskytnutí dotace je uzavření smlouvy s městem, předložení dokladu o instalaci zařízení a prokázání výše vynaložených nákladů. Za doklad o instalaci zařízení je možno považovat kolaudační rozhodnutí, případně zápis o zahájení zkušebního provozu, k jehož sepsání je oprávněn pracovník odboru Životního prostředí Městského úřadu Litoměřice po fyzickém shlednutí instalovaného zařízení.

RM schválila hranice honitby Města Litoměřice: Hranice této honitby jsou z

části totožné se stávající honitbou. Sebuzzín, Němčický potok, hranice Vojenského prostoru Babiny II. Dále hranici kopírují hranici honitby LČR - Dlouhý vrch a po komunikaci z Mentaurova se vrací zpět do Sebuzzína. Výměra cca 1500 hektarů, předpokládaný zisk 350 - 400 tisíc korun, náklady cca 35 tisíc korun.

Výhody: tato honitba by zaujímal 90 procent městem obhospodařovaných lesů. Umožnila by lepší obhospodařování lesních kultur z důvodů regulace zvěře v místech, kde dochází k větší pěstební činnosti na lesních kulturách. Tvorbou políček a krmných linek bychom zvěř udržovali na námi určených stanovištích a větší výměra umožňuje lepší chovatelské výsledky a tím větší zisk. Dále pozemky mezi Lbínem a Kundraticemi jsou velice vhodné a navazují na pozemky v okolí Babin a Čeřeníště pro navrácení tetřívka obecného do krajiny Českého středohoří. Tím zvýšíme diverzitu (různorodost) krajiny našich městských lesů.

Nevýhody: Jedná se o dosti velkou výměru, kdy budou větší požadavky na ochranu a službu a aby tím nedocházelo k pytláctví a škodám na zvěři. V části okolo Hlinné se již více pěstují kulturní plodiny a bude zde hrozit škodám zvěře, převážně černé. Ale i tak se jedná o výměru cca hektarů, což znamená dvě procenta celkové výměry.

RM bere na vědomí odstoupení ing. Radka Löwyho (tajemník MÚ) z komise kultury, obchodu a cestovního ruchu z důvodů vytíženosti. V případech nutných bude na jednání komise pozván.

RM odvolala MUDr. Kohouta z Dozorčí rady Městské nemocnice v Litoměřicích.

RM schválila prominutí poplatků ze záboru veřejného prostranství v Jezuitské ulici pro Severočeskou galerii výtvarného umění Litoměřice k realizaci stavby nepodchodného lešení za účelem rekonstrukce bývalého jezuitského kostela Zvěstování Panny Marie. Celková plocha záboru je 44 čtverečních metrů. (Jde o čelo kostela s hlavním vchodem).

Z 9. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 4. října 2001

Zastupitelstvo města (ZM) schválilo zřizovací listinu organizační složky Městského úřadu *Jídelny důchodců*, Velká krajská 47/7, Litoměřice.

ZM vzalo na vědomí zprávu o havarijním stavu *Zimního stadiónu* a uložilo Radě města Litoměřice zajistit odstranění havárie do konce listopadu 2001 a zároveň připravit celkovou rekonstrukci zimního stadiónu do roku 2005. ZM uložilo finančnímu odboru výboru připravit návrh financování stavby.

ZM schválilo převedení skladového dvoru odpadů v Třebouticích do správy Technických služeb města Litoměřice (TSM Ltm) za podmínky smluvního zajištění bezplatného:

- a) ukládání interních odpadů určených pro rekultivaci z akcí města Litoměřice
- b) skladování ornice, kompostu, borky, lednic, televizorů, praček, autovraků, kamení, živice, problémového dřeva a živého rostlinného materiálu.

Další smluvní podmínkou je rozvoj areálu skladového dvoru odpadů, zajištění realizace lesní rekultivace, výsadby vánočních stromů včetně jejich bezplatného poskytování pro Město Litoměřice na vánoční výzdobu, dobudování zabezpečení skladového dvoru proti vnikání povrchové vody do tělesa skládky.

ZM vzalo na vědomí informaci o odstoupení místostarostky ing. Margity Kadeřábkové z funkce ke dni 15. 9. 2001.

Z 20. jednání Rady města 9. října 2001

Rada města (RM) schválila návrh pana Zelenky na příspěvek ve výši 3.000,- korun z fondu starosty na nákup růží do *Sadu přátelství a míru* v Lidicích formou úhrady faktury vystavené Památkem Lidice.

RM vzala na vědomí návrh odboru sociálních věcí a zdravotnictví na použití finančních prostředků ze sponzorského daru ve výši 270 tisíc korun na vybavení domova důchodců v Zahradnické ulici v Litoměřicích.

RM schválila řešení špatného stavu čpavkového zařízení chlazení na zimním stadiónu v Litoměřicích a uložila komisi územního rozvoje a odboru územního rozvoje připravit návrh etapizace včetně návrhu harmonogramu rekonstrukce a dostavby zimního stadiónu.

RM schválila přijetí dotace od SF ŽP Praha ve výši 268.800 korun na akci solární ohřev teplé užitkové vody pro 1. základní školu v ulici Na Valech, Litoměřice vedený pod čj. 02140191.

Pan Hamele informoval o nedobré situaci ramene Labe na Písečném ostrově. Navrhl na jednání rady přizvat zástupce Povodí Labe a. s., což zajistí pan starosta.

Z 10. jednání Zastupitelstva Města Litoměřic 18. 10. 2001

Zastupitelstvo města rozhodlo sponzorský dar ve výši 270 tisíc korun použít na vybavení Domova důchodců v ulici Zahradnická, Litoměřice.

Z 21. zasedání Rady města 25. října 2001

Rada města (RM) doporučuje městskému zastupitelstvu udělit Čestná občanství in memoriam biskupovi litoměřickému Msgr. Štěpánu kardinálovi Trochtovi a kancléři a kanovníkovi P. Josefu Helikarovi.

RM projednala za účasti zástupců Povodí Labe, st. o. problematiku zaústění slepého ramene Labe na Střeleckém ostrově a dohodla úzkou spolupráci města s Povodím Labe, st. o. při realizaci znovuobnovení průtoku říčních ramen Labe na Střeleckém ostrově a Písečném ostrově.

RM schválila užití městského znaku na propagační předměty *Korunního pivovaru*, s. r. o. Litoměřice.

RM schválila Dodatek č. 1 ke Statutu Městské nemocnice v Litoměřicích vzhledem k doplnění rozsahu její působnosti o obor patologická anatomie.

RM vzala na vědomí odstoupení ing. Jiřiny Prášilové z funkce člena Dozorčí rady Městské nemocnice v Litoměřicích. Starosta vyzval členy, aby na některém z příštích zasedání RM podali návrh na člena Dozorčí rady Městské nemocnice Litoměřice.

Zastupitel pan Hamele upozornil, že je třeba zvolit nového člena komise územního rozvoje a to za pana Haufa, který odešel na krajský úřad do Ústí nad Labem.

Z 23. jednání Rady města 20. listopadu 2001

Rada města (RM) schválila navýšení ceny oběda v Jídelně důchodců pro cizí strážníky s platností od 1. ledna 2002 a to na částku: normal 39,- Kč a strava diabetická 40,-Kč.

RM schválila použití finančních prostředků ve výši 200 tisíc korun na odstranění havarijního stavu stropu tělocvičny základní školy v ulici Sovova a z rozpočtu odboru SMMaBH. Nejedná se o navýšení rozpočtu, pouze o převod v rámci UZ.

RM schválila rozšíření systemizace pro ekonomický odbor o dva pracovníky na zajištění výběru místního poplatku za svoz a zneškodnění technicko-komunálního odpadu (TKO) dle zákona č. 185/2001 Sb. v Litoměřicích od 1. 1. 2002.

- 34 -

RM rozhodla o ceně oběda v *Jídelně pro důchodce* od 1. 1. 2002.

- důchodce zaplatí cenu potravin 18,-Kč + 7,- Kč z režii (tj. 25,-Kč normální strava)
- za stravu diabetickou cenu potravin 19,-Kč + 7,- Kč z režii (tj. 26,- Kč)
- cizí strážník zaplatí plnou cenu oběda tj. 39,- Kč nebo 40,- Kč (Dia).

RM rozhodla od 1. ledna 2002 zrušit vyplácení příspěvků na oběd pro důchodce v Litoměřicích.

RM rozhodla snížit slevu ze vstupného na divadelní a filmová představení pro důchodce od 65 let na 10 procent s účinností od 1. ledna 2002.

RM rozhodla o zvýšení poplatků za ubytování v Azylovém domě s účinností od 1. ledna 2002. Nové poplatky: noclehárna (kapacita 8 lůžek) 20,-Kč, ubytovna (kapacita 8 lůžek) 30,-Kč, ubytovna (kapacita 9 lůžek) 60,- Kč. Bez rozlišení trvalého bydliště občana.

RM uložila místostarostovi Terberovi uskutečnit jednání se zástupcem Tělovýchovné jednoty Slavoj Litoměřice o uvolnění plochy bývalého házenkářského hřiště pod fotbalovým hřištěm a vyřešit tak umístění hokejbalového hřiště v Litoměřicích.

Z 11. zasedání Zastupitelstva Města Litoměřic 29. listopadu 2001

Zastupitelstvo města vzalo na vědomí odstoupení z funkce předsedy finančního výboru pana Vladimíra Zelenky. Pro 15, proti 1, zdrželo se 1, nehlasoval 1. Na novém předsedovi se ZM nedohodlo. Zastupitelstvo města proto pověřilo zastupováním předsedy finančního výboru pana Václava Knotka.

Z 24. zasedání Rady města 6. prosince 2001

Rada města (RM) neschválila žádost studentů 4.C Gymnázia J. Jungmanna o snížení ceny za pronájem sálu při pořádání maturitního plesu 22. března 2002 v Kulturním domě v Litoměřicích.

RM schválila uvolnění kapacity pultu centrální ochrany na komerční účely (maximálně 60 střežených objektů) a rozšíření systemizace o dva strážníky.

RM schválila převzetí záštity Městem Litoměřice nad mezinárodní konferencí Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR pořádané v Litoměřicích ve dnech 18. a 19. dubna 2002 na téma nevyužitých nebo nevhodně využívaných ploch a objektů ve městech.

RM jmenovala s platností od 1. ledna 2002 členem Dozorčí rady Městské nemocnice v Litoměřicích MUDr. Petra Jilicha, bytem Ve vinicích 571, Mělník, pracujícího jako praktický lékař v Lovosicích.

RM schválila žádost vydavatelství IKONA s. r. o. Ústí nad Labem o možnost použití znaku města Litoměřice na pexeso "Litoměřice a okolí". Podmínkou je bezplatné dodání určitého množství pexes jako propagačního materiálu.

RM schválila použití znaku města na dresy Sportovního klubu gymnastiky a skoků na trampolíně Litoměřice na závodní teplákové soupravy a závodní dresy bez finančního příspěvku na jejich zhotovení.

RM schválila vybírání částky 500,- Kč za jeden svatební obřad na zámku v Ploskovicích od svatebčanů.

Pan starosta Landa obdržel z ambasády USA v Praze dopis s poděkováním za projevy soustrasti obyvatel města Litoměřice v souvislosti s teroristickými útoky 11. 8. 2001.

Pan starosta Landa informoval o ocenění Města Litoměřice Českou sluneční cenou 2001 za sluneční čin udělenou Českou sekcí evropského sdružení Eurosolar. Litoměřice jsou historicky první držitelé této ceny. (Jde o příspěvky pro obyvatele, kteří si zařizují solární ohřev a pod.).

- 35 -

3) LITOMĚŘICKÉ VARHANNÍ LÉTO

XI. ročník festivalu s mezinárodní účastí umělců pod záštitou starosty města, biskupa litoměřického a Okresního úřadu v Litoměřicích.

1. koncert středa 30. května 2001 - 19 hod. katedrála svatého Štěpána v Litoměřicích

Autorský koncert Petra Ebena

účinkovali:

Schola gregoriana pragensis - umělecký vedoucí David Eben
Hassan El-Dunia, Jiří Hodina, Marián Krejčík, Ondřej Maňour, Martin Prokeš, Stanislav Předota, Jan Štětka, Matouš Vlčinský, Radim Vondráček.
Petr Eben - varhany

Petr Eben patří k významným českým skladatelským osobnostem. Narodil se 22. ledna 1929 v Žamberku, své mládí však strávil v Českém Krumlově. Tam se také učil hře na klavír, violoncello a varhany. Po těžkých letech okupace začal studovat klavír a kompozici na pražské Akademii múzických umění. Od roku 1955 až 1990 přednášel na katedře hudební vědy Karlovy univerzity, potom byl jmenován profesorem skladby na Akademii múzických umění.

Vedle koncertní činnosti je známý jako improvizátor klavírní a varhanní. Koncertoval i v zahraničí (Paříž - Notre Dame, Londýn - Royal Festival Hall a Westminster Cathedral a na festivalech v Melbourne, Edinburgu, Vídni, Ossiachu,

Berlíně, USA a mnoha jiných, avšak těžištěm jeho činnosti je samozřejmě skladba.

Obsáhl všechny žánry: opera "Jeremias", balet "Kletby a dobrořečení", psaný pro Holland-Festival 1983, oratorium "Obrana Sokratova", koncertní symfonie "Noční hodiny" psanou pro Lipsko, "Pražské nokturno" pro Vídeňské filharmoniky, "2. varhanní koncert" pro instalování nových varhan ve vídeňském rozhlase, "Missa cum populo" pro festival v Avignonu, oratorium "Posvátná znamení" pro salzburský dóm, oratorium "Anno Dominy" pro Paderborn, "Cusanus - Meditacionen" pro Mainz a Brixen, a další.

Mezinárodní ceny získal za své písňové, sborové a varhanní cykly (např. v roce 1990 cenu České národní rady za varhanní cyklus "Job"). V roce 1991 mu byl udělen řád Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres francouzským ministrem kultury, v roce 1992 byl jmenován čestným profesorem Royal Northern College of Music v Manchesteru, v roce 1994 čestný doktorát Karlovy univerzity, v téže roce obdržel také od Biskupské konference cenu sv. Cyrila a Metoděje, v roce 1998 mu byla německou biskupskou konferencí v Mohuči udělena cena "Kunst - und Kulturpreis", následujícího roku mu bylo v Londýně uděleno čestné členství v Royal Academy of Music a v Royal College of Organists (Honorary Fellowship). Většina skladeb Petra Ebena vyšla tiskem a na CD.

Antika e moderna

Gregoriánský chorál a "Suita liturgica" Petra Ebena

- 36 -

Program koncertu:

Gregoriánský chorál:

Antiphona Hosanna filio David

(Hosana synu Davidovu, požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně)

Hymnus Gloria laus

Graduale Unam petii

(O jedině jsem žádal Hospodina, abych směl přebývat v domě

Hospodinově)

Lectio Oratio Ieremiae Prophetiae

Responsorium Tenebrae factae sunt

Antiphona Speret Israel/Ps. 1340 Domine non est exaltatum (Israeli, doufej v Hospodina)

Alleluia Pascha nostrum (Kristus byl obětován jako náš velikonoční beránek)

Hymnus Lux vera lucis radium (Pravé světlo skrání oblohu paprskem)

Lectio Homilia beati Augustini

Responsorium Alme presul (Dobrotivý a svatý biskupe Vojtěchu)

Sequentia Salve pater optime (Vítej, otče předobry, slavný mučedníku Kristův)

Moteto Veni Sancte Spiritus - Da gaudiorum - Veni Sancte Spiritus

(Přijď, Duchu Svatý. Dej odměny radosti, dej dary milosti)

Petr Eben: SUITA LITURGICA

5. neděle postní

Introtus Zjednej mi právo

Graduale a Tractus Vysvobod' mne, Pane

Offertorium Oslavovati tě budu

Sv. Terezie od Ježíše

Introitus Přijď, nevěsto má

Offertorium Velebí duše má
4. neděle postní
Introitus Vesel se, Jeruzaléme
Svátek všech svatých
Offertorium Duše spravedlivých
Nanebevstoupení Páně
Introitus Muži galilejští
Alleluia Vstoupil Bůh za plesání
Communio Prozpěvujte Pánu

Slovo k programu:

Koncert chtěl představit hudbu, která si je zároveň vzdálená i blízká. Spojuje funkce, k níž je určena: zpěv při křesťanské bohoslužbě.

První část koncertu byla věnována gregoriánskému chorálu. Na úvod zazněly dva procesní zpěvy z liturgie Květné neděle - Hosanna filio David a Gloria laus. Čtení Oratio Ieremiae Prophetiae, v němž prorok Jeremiáš nařká nad zpusťšeným Jeruzalémem, patří do noční bohoslužby (matutina) Velkého Pátku. Z liturgie téhož dne pochází i responsorium Tenebrae factae sunt. Po antifoně Speret Israel, která rámuje prostou recitaci žalmu Domine non est exaltatum, zazněl velikonoční jásot v Alleluia Pascha nostrum.

Následujících pět zpěvů patří k pozdější vrstvě gregoriánského chorálu, kde se již častěji spojuje jednohlas s vícehlasem. Jedná se také současně o příklad vlastní české produkce v oblasti liturgického zpěvu. Čtyři z těchto zpěvů jsou věnovány českým patronům: svatě Ludmile, svatému Vojtěchu a svatému Václavu. Na závěr celé této části programu zaznělo tříhlasé moteto Veni sancte Spiritus - Da gaudiorum premia - Venu Sancte Spiritus se svatodušní tematikou.

Suita liturgica vznikla jako výběr z "Liturgických zpěvů" Petra Ebena, k nimž autor doplnil koncertantní varhanní mezihry. O svém vztahu ke gregoriánskému chorálu a svých "Liturgických zpěvech" Petr Eben říká:

- 37 -

"Gregoriánský chorál byl pro mne důležitou inspirací po celý můj život. Tři vlastnosti mne na něm vždy fascinovaly: je to jednohlas, který po hybridním bujení harmonie 19. století při poslechu náhle přináší prostotu jedné samotné melodie, a ta je autonomní, plně uspokojivá, meditativní i monumentální. Tento jednohlas mi přináší i druhou důležitou vlastnost: téma mohu citovat i ve slohu své vlastní řeči, což bych těžko mohl udělat, kdybych citoval například Bachovský chorál. Třetí zvláštnost je rytmická uvolněnost. Po železném diktátu přízvučných těžkých dob, jejichž pravidelné kroky přibíjely melodii k zemi od dob generálního basu v baroku až dodnes, zde jsou zrušeny doby taktu a hudba se volně vznáší v prostoru, plyne nesvázaná v neustálém proudu.

Liturgické zpěvy jsem psal v letech 1955 - 1960 jako propria k jednotlivým nedělím a svátkům. Ještě před II. vatikánským koncilem nám záleželo na tom, zejména během těchto let, aby věřící při mši mohli rozumět textům v české řeči.

Při zhudebnění jsem si uvědomil, jak velké jsou kontrasty atmosféry různých svátků a snažil jsem se je hudebně vyjádřit. Byl jsem inspirován - jak jsem naznačil - melodií i rytmikou gregoriánského chorálu. Melodie jsou ovšem v modernější řeči někdy silně chromatizované, zachoval jsem však gregoriánskou formu střídání antifony a žalmu."

Slovo o interpretech:

Schola Gregoriana Pragensis byla založena v roce 1987. David Eben

absolvoval na pařížské konzervatoři obor "dirigování gregoriánského sboru" a v následující sezóně působil jako dirigent Choeur Grégorien de Paris.

Schola Gregoriana Pragensis se intenzivně věnuje nahrávání a často koncertuje doma i v zahraničí (Itálie, Španělsko, Francie, Belgie, Nizozemí, Německo, Švýcarsko, Rakousko, Švédsko, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Izrael). Nahrávky souboru na CD získaly již řadu ocenění (Choc du Monde de la Musique, 10 de Répertoire, "Zlatá Harmonie" za nejlepší českou nahrávku roku).

Práce souboru se soustřeďuje jednak na sémiologickou interpretaci gregoriánského chorálu podle nejstarších neumatických pramenů z 9. - 11. století, jednak na uvádění gregoriánských zpěvů vlastní české chorální tradice včetně ranné polyfonie. Díky intenzivnímu studiu středověkých pramenů v programech zaznívá i řada unikátních nově objevených skladeb ze 13. - 15. století.

Litoměřické varhanní léto

2. koncert:

**Středa 13. června 2001 - 19 hodin,
katedrála svatého Štěpána prvomučedníka**

Interpret: Guy Bovet, varhany, Švýcarsko

Program koncertu:

Juan Cabanilles (1644 - 1712)

Tiento de contras

Tiento de falsas

Corrente italiana

Passacalles II

Tiento de batalla

Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)

Passacaglia a fuga c-moll

Jehan Alain (1911 - 1940)

Trois Dances (Tři tance)

Joies (Radosti)

Deuils (Smutky)

Lultes (Zápasy)

- 38 -

Slovo o interpretovi:

Guy Bovet (Švýcarsko) získal vyšší hudební vzdělání na konzervatoři v Ženevě (pod vedením Pierra Segonda), které zakončil v roce 1960 profesním diplomem s vyznamenáním. První cenu za virtuositu získal v roce 1962.

Dále pokračoval soukromým studiem v Paříži u Marie - Claire Alainové. Dalšími jeho učiteli byli Franck Martin, André Luy a Marie Defour. Samostatnou koncertní kariéru započal v roce 1962.

Zvítězil v mezinárodních soutěžích: Ženeva 1962, St. Albans 1963, Arnhem 1963 a 1965, Norimberk 1965, Lipsko 1965, Berlín 1969, Paříž 1969, cena za skladbu Švýcarské společnosti varhaníků v r. 1970, a řada dalších soutěží v interpretaci a improvizaci.

Mnohostranný umělec Guy Bovet se stal jednou z nejvíce respektovaných osobností v dnešním mezinárodním varhanním světě. Značný rozsah jeho koncertní

činnosti (např. kolem 75 recitálů ročně) ho přivádí k velkým nástrojům pěti světadílů. Tisk i publikum uznávají jeho jedinečné spojení muzikantství a vědeckého zaměření (často s příměsí humoru).

Dosud uskutečnil více než 50 nahrávek, obvykle při nich hraje na vzácných historických nástrojích po celém světě a jako varhaník nebo pedagog vystupuje v rádiích a v televizích mnoha zemí.

Jeho mistrovské kurzy na hudební akademii města Basileje ve Švýcarsku přitahují vynikající studenty z celého světa. Až do roku 1999 pořádal pravidelné kurzy též na univerzitě v Salamandře ve Španělsku. Mimo to je často zván, aby vyučoval pro akademie, festivaly a univerzity po celém světě. Dočasně byl také pedagogem na vysokých školách v USA (Univerzity of Oregon, Southern Methodist University, Conservatory of Cincinnati, atd.) v Kanadě (University of Western Ontario) a ve Francii (Conservatoire National Supérieur de Lyon). Témata jeho učení jdou od všeobecného varhanního repertoáru k hluboce specializovaným tématům jako jsou: gotická varhanní hudba (French Organist Federation Convention 1994) nebo ranná španělská varhanní hudba (University of Salamanca since r. 1979), díla Francka, Widora, Vierna a Alaina (Haarlem summer Academy for Organists, r. 1992 a 1994), která reprezentují široký rozsah zájmů a znalostí G. Boveta.

Významným bodem jeho studia a výzkumu byla hispánská varhanní kultura. Pracoval na projektu UNESCO katalogizace hispánských historických nástrojů. Vedl před 15 badatelských výprav v Mexiku a Brazílii, odmítl podobnou nabídku od vlády v Guatemale.

Publikoval články na tato a jiná témata v odborných varhanních časopisech. Je vydavatelem francouzsko - švýcarského časopisu *La Tribune del? Orgue*.

Guy Bovet působil jako poradce v mnoha prestižních mezinárodních varhanních soutěžích (Haarlem, Tokio, Saint-Omer, St. Albans, Calgary a dalších).

Jeho zkušenost v návrzích varhan mu přinesla odpovědnost za plánování velkých nástrojů v Evropě, Americe a na Dálném východě.

Je autorem více jak 160 kompozic (vokálních i instrumentálních) hlavně filmové a jevištní hudby, ale i skladeb symfonických, komorních a varhanních.

Ve své vlasti je G. Bovet varhaníkem městským a kolegiálního kostela v Neuchatel a uměleckým ředitelem dvou důležitých koncertních společností, Švýcarské varhanní soutěže a zakladatelem Varhanní akademie v Romainmotieru (od r. 1970, vzdělávací instituce pro profesionály). Tento bývalý cisterciácký klášter se také stal domovem obnovených varhan rodiny Alainovy (postavených Albertem Alainem, otcem Jehana a Marie-Claire Alainových), původně umístěných v Saint-Germain-en-Laye, poblíž Paříže.

Buy Bovet byl dvanáct let prezidentem Francouzsko-švýcarské asociace varhaníků. Je ve skupině ředitelů německé Gesellschaft der Orgelfreunde a francouzské French Federation of Organ Societies (FFAO).

Mluví deseti jazyky (francouzsky, německy, švýcarskou němčinou, anglicky, holandsky, italsky, španělsky, rusky, finsky a japonsky), rád plave a rybaří.

- 39 -

Litoměřické varhanní léto 2001

3. koncert

Středa 27. června 2001 - 19 hodin

Katedrála svatého Štěpána prvomučedníka v Litoměřicích

Interpret: Martin Sander - Německo

Program koncertu:

Johann Sebastian BACH (1685 - 1750)

Fantasie a fuga g-moll BWV 542

Nun komm der Heiden Heiland

BWV 659

(Přijď nyní spasiteli pohanů)

Hugo DISTLER (1908 - 1942)

Partita über Nun komm der Heiden Heiland

(Partita na téma Přijď nyní, spasiteli pohanů)

Helmut BRÄUTIGAM

Orgelmusik über Wenn alle untreu werden

(Varhanní hudba na téma Když všichni budou nevěrní)

Ernst PEPPING (1901 - ?)

Toccatu und Fuge über Mitten wir im Leben sind vom Tod umfängen

(Toccatu a fuga na téma Uprostřed života jsme v objetí smrti)

Johann Sebastian BACH (1685 - 1750)

Schmücke dich, o liebe Seele - BWV 654

(Ozdoď se, ó milá duše)

Preludium a fuga Es-dur BWV 552

Slovo o interpretovi:

Martin Sander se narodil roku 1963 v Berlíně. Obor varhany studoval na Vysoké hudební a divadelní škole v Hannoveru u profesora Ulricha Bremstella. Mistrovskými kurzy, které vedli Harald Vogel, Luigi Ferdinando Tagliavini, Flor Peeters, Daniel Roth a Edgar Krapp obohatil své hudební vzdělání.

Svou pověst vynikajícího interpreta postavil na úspěších v mnoha významných varhanních soutěžích (např.): Mendelsson Preis Berlín 1986, ARD soutěž Mnichov 1987, Mezinárodní soutěž J. S. Bacha Lipsko 1988, Mezinárodní soutěž Pražského jara 1989. Další úspěch vyznačovala 2. cena na "First International Organ Competition" (prvá mezinárodní varhanní soutěž) v Tokiu 1988.

Koncertuje pravidelně doma i v mnoha zemích Evropy, právě tak jako v Japonsku a v Korei. Do vědomí veřejnosti vstoupil též mnoha nahrávkami a koncertními ukázkami pro různé německé a zahraniční rozhlasové a televizní stanice i mnohými CD.

Profesor Dr. Martin Sander působil jako docent mistrovských kurzů nejen v Německu, ale i v Praze, Seoulu, Sao Paulu a v St. Petersburgu. Od roku 1999 je profesorem umělecké varhanní hry na Vysoké škole pro církevní hudbu v Heidelbergu.

Litoměřické varhanní léto

4. koncert

Středa 1. srpna 2001 - 19 hodin

Katedrála svatého Štěpána prvomučedníka v Litoměřicích

Interpret: Johann TRUMMER, varhany, Rakousko

Program koncertu:

Johann Sebastian BACH (1685 - 1750)
Preludium a fuga C-dur BWV 547
Dva chorální koncerty:
An Wasserflüssen Babylon BWV 653
(*Na řekách Babylonu*)
Nun danket alle Gott BWV 657
(*Nyní všichni děkujte Bohu*)
Concerto v d-moll podle Antonia Vivaldiho BWV 596:
(Tempo ordinario). Grave. Fuga-Largo e spiccato - (Allegro)
Wolfgang Amadeus MOZART (1756 - 1791)
Fantasie f-holl KV 608
Josef Gabriel RHEINBERGER (1839 - 1901)
Fantasie-sonáta č. 17 H-dur op. 181:
Fantasie-intermezzo-introdukce a fuga

Slovo o interpretovi:

Rakouský varhaník Johann Trummer studoval na univerzitě ve Štýrském Hradci (Graz) teologii a hudební vědu. Od roku 1969 je členem představenstva kněžského semináře ve Štýrském Hradci.

Na Univerzitě hudby a výtvarného umění studoval varhany u Franze Illenbergra a cembalo u Very Schwarzové. Na vysoké hudební škole je ThDr. Johann Trummer činný od roku 1966 mj. jako vedoucí institutu pro praktické provozování hudby a v letech 1973 až 1991 jako vedoucí oddělení církevní hudby, od roku 2000 je přednostou institutu pro církevní hudbu a varhany. Je členem předsednictva Nové Bachovy společnosti.

Umělcovy varhanní koncerty znějí nejen v Rakousku, ale i v mnoha dalších evropských zemích (v Německu, Švýcarsku, Itálii, Francii, Španělsku, Slovinsku, Chorvatsku, Maďarsku, Slovensku, Polsku, Litvě, Bělorusku, Ukrajině, Rusku), také v USA, Kanadě, Izraeli, na Filipínách. Nahrával pro rozhlas i na CD, spolupůčinkoval jako cembalista v souborech komorní hudby, při koncertech na kůru a s orchestrem, především při skladbách J. S. Bacha.

Jeho publicistická činnost zahrnuje studie k liturgii a hudbě, varhanní hudbě a hymnologii, k dějinám rakouské církevní hudby a k otázkám praktického provozování hudby.

Litoměřické varhanní léto

5. koncert

Středa 29. srpna 2001 - 19 hodin

Katedrála svatého Štěpána prvomučedníka v Litoměřicích

Interpret: Michel COLIN, varhany, Francie

Program koncertu:

Léon BOELMANN (1862 - 1897)
Suite Gothique (*Gotická suita*)
Introduction-choral
Menuet gothique

Priré á Notre-Dame (*Modlitba k Panně Marii*)
Toccata
Lois VIERNE (1870 - 1937)
Allegreto
výběr z 24 skladeb Fantasie:
- 41 -
- Sur le Rhin (Na Rýně)
- Impromptu
- Andantio
- Hymne au soleil (*Hymnus na slunce*)
Charles-Marie WIDOR (1844 - 1937)
Prélude la 3éme symphonie (*Předehra k 3. symfonii*)
Andante d la Symphonie Gotique (*Andante z gotické symfonie*)
Final de la 6éme Symphonie (*Finále ze 6. symfonie*)

Slovo o interpretovi:

Francouzský varhaník Michel Colin pochází z Pikardie. Po studiích hry na klavír (v roce 1983 oceněn první cenou s vyznamenáním v soutěži Hudba v Remeši) se věnoval houslím, později nastoupil do univerzitního kurzu studia varhan na Sorboně u Mistra André Fleuryho. Ve studiu pokračoval ve škole Marcela Dupré v Meudonu, ve třídě Francoise Reneta (v roce 1986 zlatá medaile, v roce 1987 výborný) a na Národní konzervatoři pařížského regionu ve třídě Odile Pierre (zlatá medaile 1988).

V letech 1982 až 1989 byl varhaníkem v kostelích Saint-Denis (sv. Diviše) a Rédemption (Vykoupení) v Paříži a v katedrále V Meaux (1987 - 1989), potom se rozhodl usídlit v Provinci, kde byl roku 1989 jmenován varhaníkem Velkých varhan Yvese Cabourdina kostela Panny Marie Vítězné a profesorem hry na varhany a klavír na Městské hudební škole v Saint Raphael.

Současně působí jako profesor hry na varhany, cembalo a klavír na konzervatořích v Hyeres, La Valette a v Saint-Cyr-sur-Mer.

Své vzdělání doplňuje varhanářskou praxí (6 let) v Paříži i mimo ni.

Michel Colin, koncertní umělec mezinárodní úrovně, uskutečnil mnoho nahrávek, z nich:

- 1994 pro firmu France Musique USA CD francouzské hudby a improvizace na varhanách v Saint Raphael
- 1997 "Malý varhanní slovník" pro firmu Harmonia Mundi na varhanách z Brignoles a Saint Raphael
- 1998 CD italské hudby na varhanách Agati-Carboudin kolegiátního kostela v Aups (Var) pro firmu EMA
- 1999 renesanční hudbu na anonymní historické varhany z roku 1557 v Saint-Savin v Lave-danu (Lourdes) a prvou část souboru skladeb z pozůstalosti Césara Francka na varhany Mader (r. 1877) z La Ciotat pro firmu Plein-Jeu (první světová souborná nahrávka)

Michel Colin koncertuje v Paříži a na mnoha dalších místech Francie i v zahraničí.

Litoměřické varhanní léto

6. koncert

Středa 12. září 2001 - 19 hodin

Katedrála svatého Štěpána prvomučedníka v Litoměřicích

Interpret: Armando SALARZA, varhany, Filipíny

Program koncertu:

Johann Sebastian BACH (1685 - 1750)
Concerto G dur BWV 592
Christ unser Herr zum Jordan kam BWV 674
(*Kristus, náš pán, přišel k Jordánu*)
Toccata (adagio a fuga) D dur BWV 564

- 42 -

Louis-Nicolas CLERAMBAULT (1679 - 1749)
Suite de deuxieme ton (*Suita druhého tónu*)
Plein jeu
Duo
Trio
Basse de Cromorne
Flutes
Recit de Nazard
Caprice sur les Grands Jeux
Filipínské lidové melodie v úpravě Wolfganga Oehmse (1992)
Bahay Kubo
Lubi Lubi
Leron, Leron Sinta
Marcel DUPRÉ (1886 - 1971)
Preludium a fuga B dur, Op.7. č.1

Slovo o interpretovi:

Filipínský varhaník Armando Salarza patří mezi přední varhaníky své země. Svůj první veřejný koncert uspořádal na Bambusových varhanách ve věku jedenácti let. Brzy se stal vůbec nejmladším finalistou filipínské hudební soutěže a doprovázel chlapecký sbor Las Piñas.

Po absolvování střední školy byl poslán nadací Bambusových varhan na Vysokou hudební školu do Štýrského Hradce v Rakousku. Zde studoval církevní hudbu u profesorů Triebela a Trummera. V roce 1988 absolvoval dosažením hodnosti "Magister Artium" a rakouským federálním ministerstvem pro vědu a bádání mu byla udělena zvláštní odměna.

Následující postgraduální studium na Vysoké hudební škole ve Vídni u profesora Tacheziho ukončil koncertním vystoupením v roce 1992.

Účastnil se četných kurzů hry na varhany, spinet a dirigování, pořádaných ve Štýrském Hradci a ve Vídni i výběrového "Kurzu španělské varhanní hudby", který vedli Guy Bovet (Švýcarsko) a Monserrat Torrent ze Salamanky (Španělsko). Absolvoval varhanní kurz pod vedením Johna Scotta v Cambridgi (Velká Británie) na základě grantu British Council. Byl také účastníkem "Severoněmeckého kurzu varhanní hudby" vedeného Haraldem Vogelem.

A. V. Salarza účinkoval každý rok od 1984 na Festivalu Bambusových varhan. Hrál též v mnoha zemích Evropy a USA. Na Filipínách slavnostně uvedl Klaisovy

varhany v kostele EDSA a píšťalové varhany od firmy Diego Cera (stavitelé varhan Inc. v aule Akademie sv. Josefa) v metropolitní katedrále v Cebu, ve farnosti Neposkvrněného početí v Pasigu a španělské varhany u San Augustina v Intramuros (Manila).

V srpnu 1999 účinkoval na varhanním festivalu v Lahti ve Finsku, kde uvedl premiéru skladby Toccata contrappuntistica č. 4, jedno z mistrovských děl, které mu věnoval filipínský skladatel Jeffrey Ching.

Své hudební zkušenosti zúročuje též v pedagogické činnosti. Je členem fakulty Hudební koleje sv. Scholastiky, Akademie sv. Josefa, farnosti sv. Štěpána a Spojené evangelické církve Filipín. Má také hodnost titulárního varhaníka Bambusových varhan farnosti sv. Josefa.

- 43 -

4) MÁCHA A LITOMĚŘICE

Ú N O R

Jednání na pražské FAMU:

V pondělí 5. února jsem s Andreou Horskou navštívil v Praze FAMU (Filmová fakulta Akademie múzických umění) na Smetanově nábřeží. Bylo 14.00 hodin, když jsme byli očekáváni prorektorem AMU profesorem PhDr. Zdeňkem Kirschnerem a asistentem fakulty fotografie Robertem Silveriem. Jednání bylo úžasné. Pan profesor přislíbil napsat úvodní esej o fotografii pro katalog, Silverius pak krátké hodnocení k jednotlivým dílům. Oba rovněž chtějí, a doufám, že jim to vyjde, přijet 10. května do Litoměřic na otevření Máchovy světničky. Před tím bude v muzeu dernisáž výstavy *KundeRA* - výstava koláží čestného občana Města Litoměřic L. Kundery a jako šlehačka na dortě: díla skupiny Ra (proto ony verzálky na konci názvu výstavy *KundeRA*) ze sbírky L. Kundery. L. Kundera je, co loni zemřel malíř J. Istler, poslední žijící člen skupiny Ra.

Jednání u pana starosty

Ve středu 28. února byli v souvislosti s přípravou II. ročníku Máchova festivalu přijati v devět hodin dopoledne členové výboru Dr. Ivo Chmelař, Irena Skopalová a Oldřich Doskočil. Zástupci výboru pana starostu informovali zhruba o následujícím:

Od vyhlášení II. ročníku festivalu Máchovy Litoměřice 4. listopadu se jeho výbor nesešel. Zájem o jeho činnost neprojevuje předsedkyně PhDr. Lída Růženecká, která se neosvědčila odborně ani organizačně. Zájem ale neprojevuje o další osudy referát kultury příslušného odboru Městského úřadu reprezentovaného paní Marií Dětinskou. Nebylo proto provedeno zhodnocení kulturního počínu z 4. listopadu 2000. Odborné, organizační ani ekonomické.

V této chvíli členové výboru ani nevědí, zda bylo v rozpočtu města na rok

2001 schváleno navrhovaných 120 tisíc korun na realizaci II. ročníku 3. listopadu 2001.

Proto navrhuje, aby se předsedkyní výboru stala provozovatelka galerie Ve dvoře paní Irena Skopalová, která bude jednat s paní Dětinskou. Paní Dětinská se musí chovat jako výkonný orgán jež realizuje záměry festivalového výboru a ne jako orgán řídicí. Pokud nebude plnit uložené úkoly, je z toho třeba vyvodit důsledky kterých si musí být vědoma. Není možné, když dostala na posledním zasedání výboru jediný úkol, papírově vyřídít zápůjčku dvou obrazů z litoměřické galerie, aby to neprovedla a dva dny před vernisáží prohlásila, že se na druhý den pokusí sehnat pana starostu, aby měla jeho podpis! Takhle spolupracovat nelze!

Členové výboru nemají v této chvíli žádný mandát pro jednání a přesto jednat musejí, protože některé záležitosti se musí zařizovat už nyní. Např. poroty pro vyhodnocení soutěže grafiky a fotografie. Pro fotografii se stal garantem prorektor Akademie múzických umění v Praze profesor PhDr. Zdeněk Kirschner, který napíše úvodní esej k fotografii pro katalog, vystavující zrecenzuje PhDr. Karel Robert Silverio z katedry fotografie AMU.

Pro oblast grafiky je předsedou poroty PhDr. Jiří Urban, který napíše recenzi k vystaveným dílům. Úvodní esej ke grafice napíše O. Doskočil.

Všichni projevíli zájem o výstavu Skupiny RA v muzeu a následně znovuotevření Máchovy světničky (vše 10. května) a chtějí přijet. To zavazuje. L. Kundera byl jmenován čestným občanem města Litoměřic. Tím to pro město ale nesmí skončit. Proto by město mělo celou akci vzít pod svá křídla (sponzorsky). Stejně tak na počátku září, kdy katalog k výstavě Portrét 18. a 19. století ze sbírek litoměřického muzea bude mít mj. přílohu všech Kunderových textů pronesených v posledních letech na území města atd.

Ze strany pana starosty bylo přislíbeno, že uloží paní Dětinské svolat výbor a promluví si s L. Růženeckou o její rezignaci.

- 44 -

Dopis P. Chalupy O. Doskočilovi:

Pavel Chalupa, ředitel
Městská galerie Vysoké Mýto
Nám. Přemysla Otakara II. 24
566 01 Vysoké Mýto

Vážený pan
Mgr. Oldřich
Doskočil
OVM Litoměřice

Vážený magistře,

dovoluji si Tě co nejsrdečněji pozvat na vernisáž Skupiny Ra pohledem jejího posledního žijícího člena Ludvíka Kundery. Jak víš, celou výstavu připravujeme v těsné spolupráci s tebou... Omlouvám se, že neposílám pozvánku, máme nějaký časový skluz z důvodů chřipkové epidemie, a tak pozvánka bude až koncem týdne... Dostaneš tedy pozvánku pravděpodobně až ve Vysokém Mýtě...

Po vernisáži bychom s pány starosty obou našich měst něco popili a vymysleli, jak by se dala naše spolupráce institucionalizovat, bude-li shledáno, že je to potřeba...

Těším se na Tebe, pro podrobnosti mi neváhej zavolat...

Na shledanou ve
Vysokém Mýtě...

P. S. Zhruba něco takového jsem poslal starostovi, Chmelařovi a Skopalové

Návštěva Vysokého Mýta:

Ve středu 14. března se delegace Městského magistrátu v čele se starostou panem J. Landou (dále tajemník MÚ ing. R. Löwy a vedoucí odboru kultury, školství a sportu H. Bitrichová) zúčastnili vernisáže v Městské galerii Vysoké Mýto *Skupina RA (Ohlédnutí za legendární surrealistickou skupinou očima Ludvíka Kundery)*. Úvodní slovo měl L. Kundera, který mj. řekl, že výstava bude přenesena do Okresního vlastivědného muzea Litoměřice (vernisáž sice nebude, ale bude dernisáž 10. května v souvislosti s nově otevřenou Máchovou světničkou na Vikárce).

Výstava byla doprovázena reprezentativním katalogem, který vyšel jako 2. svazek edice *Radobýl* (První je k výstavě František Doležal - viz Kronika 2000). V tiráži je uvedeno:

Skupna RA, ohlédnutí za surrealistickou skupinou očima Ludvíka Kundery. Městská galerie Vysoké Mýto ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Litoměřicích. Výstavní koncept: Pavel Chalupa. Texty v katalogu: Ludvík Kundera, Zdeněk Lorenc a Václav Zykmond. Kurátoři: Pavel Chalupa (Vysoké Mýto) a Oldřich Doskočil (Litoměřice). Texty vybral a obrazový materiál pro katalog připravil: Pavel Chalupa ve spolupráci s Ludvíkem Kunderou. Grafická úprava katalogu: Dialog Vysoké Mýto. Tisk: Tiskárna Osek.

Městská galerie Vysoké Mýto 14. března - 4. dubna 2001. Vernisáž 14. března v 17.00 hodin ve výstavní síni MGVM. Průvodní slovo na vernisáži: Ludvík Kundera.

Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích 10. dubna - 27. května 2001.

Setkání s Ludvíkem Kunderou 10. května 2001 v 16 hodin.

Poděkování organizátorů patří především Ludvíku Kunderovi, bez jehož vzácné spolupráce by výstava nemohla vzniknout.

Dále děkujeme městům Vysoké Mýto a Litoměřice, především oběma starostům, Bohuslavu Fenclovi a Jiřímu Landovi, za podporu výstavní spolupráce mezi oběma městy.

Poděkování patří společnosti Český telecom, a. s., která je hlavním sponzorem Městské galerie, a partnerovi výstavy firmě Hokluša Vysoké Mýto.

Vydala Městská galerie Vysoké Mýto v roce 2001 jako druhý svazek edice *Radobýl*, kterou řídí Oldřich Doskočil.

- 45 -

Po vernisáži pozval starosta města Vysoké Mýto pan Bohuslav Fencel zástupce města Litoměřic na večeři.

Poznámka kronikáře: Do Vysokého Mýta jsem jel s provozovatelkou galerie Ve dvoře paní Irenou Skopalovou vlakem. Vyjeli jsme ráno v 7:56 spěšným vlakem do Kolína, kde jsme přestoupili na rychlík. Z něho jsme vystoupili v Chocni a pak motoráčkem čtyři stanice do Vysokého Mýta, kde jsme byli už v 10:00 hodin. Na obou přestupech (Kolín, Chocně) jsme vždy čekali jen asi 10 minut na přípoj. Zúčastnili jsme se večeře. Po levici jsem měl manželku vysokomýtského starosty, v čele stolu stoloval ředitel galerie PhDr. P. Chalupa, naproti mě seděl L. Kundera a vedle něho jeho žena. K jídlu jsem si vybral telecí na bylinkách s americkými bramborami. U stolu v salonku se nekouřilo a tak jsem často odcházel k baru. Paní Skopalová pak jela se zástupci města do Litoměřic autem, já jsem byl odvezen P. Chalupou na jeho zrestituovaný statek do obce Pustina. Tam jsme otevřeli láhev červeného. Ale Pavel byl značně unaven a šel spát. Láhev jsem tedy vypil s jeho ženou, původním povoláním režisérkou loutkového divadla. Nyní se ale stará o dvě malé děti a tak je v domácnosti. Vstávalo se v sedm ráno, jeli jsme do galerie (prohlédl jsem si depozitář -

mají tu několik Panušků a slušnou kolekci Obrovského - a místní muzeum). Pak mě Chalupa odvezl do Kolína (sám jel do Prahy na Francouzský institut). Z Kolína jsem se do Litoměřic vrátil vlakem.

Úvodní slovo L. Kundery na vernisáži:

Vysoké Mýto 14. 3. 2001

Dámy a pánové!

Před čtyřiapadesáti lety jsem účastníky pražského večera Skupiny Ra oslovil trochu jinak, totiž: Přátelé a nepřátelé. Vyvolalo to tehdy v sále oživení, které plynulo z toho, že jsem hned v prvních slovech naznačil poněkud nepopulární stav věcí. Skupina Ra totiž zcela zjevně - byť poněkud "rozporně" - vycházela z meziválečného surrealismu, byla u nás jeho druhou, generačně trochu rozházenou vlnou - to je prostě historická skutečnost. Skupina Ra se utvořila za nacistické okupace, kdy surrealismus byl v oficiálním nacistickém pojmosloví tím nejhorším, nejškodlivějším výlupkem takzvaného zvrhlého umění - a byl tudíž zapovězen. Samozřejmě nejen v Německu, které zažilo už po roce 1933 pověstné spalování knih, ale nyní také v obsazených zemích, tedy i v protektorátu Čechy a Morava. Když po květnu 1945 nepřipravení lidé u nás spatřili více či méně surrealistické obrazy, díla moderního umění, jak se tehdy v širším měřítku říkalo, díla s darem Fantazie, byli šokováni. A - jak to tak bývá - hned se naježili. Nevůle nezasáhla jen esteticky nevyhraněné, neinformované, takzvané široké vrstvy, nýbrž prosákla i mezi odborníky, kritiky, novináře, mezi takzvanou uměnímilovnou veřejnost. Karel Taige tehdy velmi pohotově otiskl v časopise Kvart brilantní obšírnou studii s názvem Entartete Kunst (Tak zněl nacistický termín pro zvrhlé umění.) Citáty nacistických pseudoestetiků se vůbec nelišily od výroků sovětských a záhy už i československých hlasatelů socialistického realismu!

Po tříletém kulturněpolitickém uvolnění začíná rokem osmačtyřicátým, jímž Skupina Ra nedobrovolně končí, opět čas, kdy se umění poznamenané nějak surrealismem musilo stáhnout do soukromí. Zákaz arciť nefungoval neprodyšně, dobrý starorakouský šlendrián sem a tam šikovně zapracoval, zvláště mimo Prahu, v menších městech, na venkově. Něco dohlížitelům někdy uniklo, neboť se užívalo lstí, a následovaly pak, po "odhalení", samozřejmě aféry, skandály, tvrdé zákroky. Po celá padesátá léta a dokonce ještě na počátku let šedesátých bylo samo slovo surrealismus veřejně nevyslovitelné. Pod střechem odlehlé jihočeské galerie na Hluboké tehdy připravili výstavu českého surrealismu první a druhé generační vlny dva mladí kunsthistorici: Věra Linhartová, významná básnička mimochodem, a František Šmejkal. Vymysleli tehdy pro tyto práce elegantní krycí termín imaginativní malířství. Obrazy tehdy ještě ani nevisely, stály jen na podlaze podél zdí, a výstava, vymezující svou oblast lety 1930 až 1950, byla již pohotově zakázána. Zůstal však a potajmu se šířil obsáhlý katalog. Patří dnes mezi vzácnosti...

- 46 -

Výstava, kterou tu zahajujeme a která se za měsíc přestěhuje do Litoměřic, pochází z několika soukromých sbírek¹⁾, nikoli z galerijních fondů, a soustřeďuje se na práce z let 1941 až 1948. U dvou členů Skupiny Ra, to jest u Bohdana Laciny a Václava Zykunda, spadají zárodky tohoto houfování ještě do let 1936 až 1938, kdy jim v divadle D umožnil vystavování E. F. Burian. Pro ostatní je rokem vstupním asi rok 1941. Což dokumentuje cyklostylovaný sborník Roztrhané panenky vyšlý v 45 exemplářích roku 1942. V roce heydrichiády. Z krycích důvodů bylo tehdy prozíravé

v tiráži užít ante-datace, a to rokem 1937. Z pěti účastníků tohoto sborníku jsem byl jediný Nepražan. Postupně se pak vyhranily dvě prvotní buňky, pražská a brněnská; zásluhou Karla Teigehe, který byl ve styku s těmi i s oněmi, se obě spojily a v roce 1944 už nastal čas čilé komunikace mezi ateliéry (což někdy byla pouhá kuchyň) a miniaturními pracovními. Dodnes zúplna nechápu, jak bylo možné, že v tomto předposledním válečném roce 44, za všestranně nepříznivých i nebezpečných podmínek, vzniklo takové množství práce, která v půlstoleté karanténě času bohdá obstála. Všimněme si dat, prosím, a posuďte sami!

Skoro všichni z houfce Ra jsme krátce předtím absolvovali vášnivě pokusnické období, automatické texty, zápisy snů, kolektivní interpretace, společné texty i společné malby, ankety, překládali jsme (Zdeněk Lorenc Tristana Tzaru, Benjamin Péreta, Paula Eluarda, já Hanse Arpa, Christana Morgensterna, Alfreda Kubina - jen pro malíře skupiny, jako "pomůcku", jsem přeložil celou knížku o Paulu Kleeovi), koláže jsme asi chvílemi lepili všichni, zkoušelo se i štěstí s frotážemi a s metodou, která teprve mnohem později dostala název informel, Josef Istler byl tak nabitý, že vystačil pracovat hned ve dvou liniích, imaginativní a "abstraktní", vydávali jsme takzvané černé tisky v pěti až dvaatřiceti výtiscích (Ale i jen v jediném!), na stroji psané, cyklostylované, někdy i potajmu normálně vytištěné, házeli jsme do sebe četbu, ne-li studium přímo podávkama, Freuda a Trockého, Gilgameše a Jarryho, Ladislava Klímu a Jakuba Demla, ale - jakkoli to zní neuvěřitelně - zbyl čas i na hry, badatelé později některé z nich nazvali náběhy k happeningům, Václav Zykmond aranžoval a fotografoval, ale fotografujícího Zykmonda zachycoval Miloš Koreček (a našel a okopíroval tyto snímky až po čtyřiceti letech!), Zykmond, kdysi divý rakovnický (!) student a věčný venkovan Bohdan Lacina měli tehdy už dlouho za sebou údobí, kdy je oslnil Salvator Dalí, a nacházeli sami sebe, Václav Tikal, skupinový Henri Rousseau, preludoval ve vypjatých polohách výtvarné poezie, kterou zprvu ovlivnil dokonce Chiriko, Milošovi Korečkovi přihrála Náhoda metodu rozlévající se emulze na fotografické desce, fantaskní výsledky pokřtil autor později na fokalky (což je vzdálená obdoba dekalků) a rozvíjel tento princip s ojedinělou systematičností až do smrti. Hudbymilovný Koreček dal také dohromady devět gramofonových koncertů, našel jsem dokonce pozvánku (!) na "VI. domácí koncert", je ze samého konce války, z 15. března 1945, kdy už málem bylo v Brně slyšet děla; na programu byli Debussy a Ravel, dole připsal: "Přestali nám topit, prosím teplý oblek!" Na ty koncerty chodili i hosté, byli mezi nimi na příklad klavírista Milan Máša se ženou Alenou, pozdější operní režisérkou, nebo básník a kunsthistorik Jan Marius Tomeš...

Hned v květnu 45 jsme, jak se říká, "vystoupili z podzemí" a dávali dohromady "něco širšího", to jest velkou skupinu s hudebníky, divadelníky, a i vědci. Z toho pak sešlo, nevím už proč. Byli také běžci, především Otta Mizera se svým, jak to nazval Jan Řezáč, monstrialismem nebo Jaroslav Puchmeltr, kladenský sochař a kolážista, autor několika Hermafroditů, v létě 45 se k nám po dobrodružném návratu ze sovětského zajetí zcela samozřejmě přidružil Vilém Reichmann, brněnský Němec zcela spjatý s českou kulturou, tehdy kreslil, později světový fotograf, hosty, a stálými, byli Adolf Kroupa, Oldřich Wenzl, Jan Zuska, Karel Hynek a jiní, ještě z války přetrvával kontakt se skupinkou spořilovských a lounských surrealistů. Přátelství nás pojilo s členy Skupiny 42, s I. Blatným, B. Matalem, J. Kotíkem. Jakýmsi samopohybem docházelo k navazování styku s podobnými skupinami ve světě, s Rumuny, Dány, Francouzi, Belgičany, Maďary, Švýcary atd., podlehl jsem všelikým kulturněpolitickým iluzím, z nichž vyplynula několikaměsíční epizoda s mezinárodním hnutím takzvaných revolučních surrealistů, na výstavách jsme musili Zdeněk Lorenc a já zaskakovat za nejsoucí specializované teoretiky a šířit vlastně osvětu ---

Tak se dostávám k tomu, čím jsem začal: umění, které před padesátičtyřmi roky vyvolávalo hněv a nepřátelství, které pobuřovalo, ne-li děsilo, a o němž si nikdo netroufl vyslovit vágní, měnlivé sovo "krásný", vnímá se v přesunu časů někdy jako čiré krásno, jindy v sepětí s dobou jako autentická výpověď, ba jako ztělesnění rozporností XX. století, v náznaku dokonce jako varování před zvrstávající se technickou civilizací - anebo přirozeněji jako trvalé podněcování fabulace, jako pobídka ke snu; ke snům.

Sváry o takzvaný starý ("věčný") anebo takzvaný nový surrealismus dávno odvál čas. Zbývá umění a zbývá naděje, že to umění někdy snad překročilo meze historického dokumentu, naděje, že je dosud živé.

- 1) Celá výstava byla ze soukromé sbírky L. Kundery. L. Kundera zde, zřejmě z části ze skromnosti, zřejmě z části z opatrnosti, hovoří o více soukromých sbírkách. Pouze tři práce byly majetkem jeho dcery.

TISKOVÁ ZPRÁVA:

Ve středu 14. března 2001 v 17 hod. se tradiční vernisáží otvírá výstava SKUPINA RA, kterou připravila Městská galerie ve Vysokém Mýtě ve spolupráci s Okresním vlastivědným muzeem v Litoměřicích. Výstavu zahájí poslední žijící člen Skupiny Ra, Ludvík Kundera, který se spolu s kurátorem podílel kromě výběru vystavených prací i na přípravě šestnáctistránkového katalogu. Výstava i katalog představují práce této surrealistické skupiny od roku 1939, kdy pod tíhou jedné totality Skupina Ra vznikala, až do roku 1949, kdy pod tlakem jiné totality zanikla. K vidění jsou práce všech kmenových příslušníků Skupiny Ra, tedy Josefa Istlera, Miloše Korečka, Ludvíka Kundery, Otty Mizery, Viléma Reichmanna, Václava Tikala a Václava Zykunda. Slavnostní vernisáže se kromě Ludvíka Kundery zúčastní i starostové Vysokého Mýta a Litoměřic Bohuslav Fencel a Jiří Landa, kteří svou přítomností podpoří vznikající tradici obou měst v oblasti galerijní spolupráce. První společnou (a neméně surrealistickou) výstavou litoměřických a vysokomýtských galeristů byla v loňském roce výstava pozoruhodného Máchovského cyklu Františka Doležala.

Poznámka kronikáře: *Na vernisáži kromě místního tisku byla ČTK.*

Dopis O. Doskočila akademickému malíři - restaurátorovi Vladimíru Míčkovi:

V Litoměřicích 23. března 2001

Vážený příteli!

Opatrně se znovu připomínám s festivalem "Máchovy Litoměřice" a Tvoji účastí. Celkem se mi daří linie fotografie, kde mi úvodní esej napíše prorektor AMU prof. PhDr. Z. Kirschner a práce v katalogu zhodnotí PhDr. Robert Siverio z katedry fotografie. Třetího do poroty prý seženou. Navíc jejich "miláček", letošní budoucí absolventka a moje kamarádka z Litoměřic A. Horská se stala štikou mezi mladými fotografy (na okraj: podle pánů profesorů je jedním z největších talentů z absolventů za posledních 10 let!).

Nejsem tak daleko s grafiky. Ale mám alespoň autora na zhodnocení, který další členy poroty sežene (PhDr. Urban).

Včera jsem mluvil s Honzou Paulem, který mi přislíbil pomoc a několik špiček osloví. Poslal jsem mu proto ještě několik katalogů (Tobě příkládám dva) jako

reklamu. Tyto katalogy jsou nejlepší vizitkou. Letos mám na katalog 70 tisíc Kč a bylo by škoda, kdy se neudržela úroveň.

Maximální rozměr děl 50x70 (nebo obráceně), nepřijímají se cykly (kvůli místu), malé foto autora a pokud chce, tak k základním údajům tam může mít i kontaktní adresu. Téma je "Česká krajina". Dílo zůstává v majetku Města, protože výstava bude putovat a pak se s tím vším bude dál pracovat (v budoucnu kniha plus stálá expozice).

- 48 -

Slíbil jsi (s upozorněním, že na poslední chvíli), že mi něco dodáš k 31. květnu. Mám ale prosbu: Nešlo by to dodat 10. května. Tehdy bude v muzeu výstava "Skupina Ra očima Ludvíka Kundery", kterou Kundera sám uvede. Potom se přejde do Máchovy světničky, která bude nově otevřena. Pak se sejde o patro níž do vinárny na malý raut. Pozvánku dostaneš. Jana Kremanová chce přijet také (včetně lidí jako je Kirschner atd.), takže to bude zajímavá společnost. A právě ten den bys mohl přivést i grafiku, popřípadě ještě nějakého dalšího účastníka (přesněji: Jeho práci). Znovu upozorňuji, že všechny vystavené práce budou reprodukovány v katalogu, ale pouze černobíle.

Děkuji za porozumění a zdravím

Olda Doskočil

Dopis O. Doskočila akademické malířce Z. Krejčové:

Litoměřice 28. III. 2001

Vážená paní Krejčová,

Děkuji za zaslání práce. Vybral jsem *Žebřík*, vzhledem k tématu festivalu, jinak bych zvolil zcela jiné dílo.

Přikládám text pro katalog. Prosím, zkontrolujte, zda je vše O.K. a doplňte chybějící. Domnívám se, že by u jména mělo být datum a místo narození, u škol doba, kdy jste na nich studovala.

Zašlu pozvánku na 10. května. V 16.00 hod. bude v muzeu setkání s L. Kunderou na výstavě *L. Kundera a Skupina Ra (Skupina Ra očima L. Kundery)* a a potom se půjde do Máchovy světničky, kde bude otevřena nová expozice. Následně sejdem o patro níž do vinárny.

Když budete v LTM, stavte se a zajdeme na gulášek. Rád Vás uvidím a popovídáme si.

Olda Doskočil

Odpověď Zdenky Krejčové O. Doskočilovi:

Praha 29. III. 01

Ahoj,

Díky za dopis - vracím doplněné údaje a srdečně zdravím

Zdenka

DUBEN

Výstava "Ohlédnutí za surrealistickou skupinou Ra očima Ludvíka Kundery" v litoměřickém muzeu:

Ve středu 11. dubna byla v Okresním vlastivědném muzeu otevřena výstava "Ludvík Kundera a Skupina Ra" nebo také "Ohlédnutí za surrealistickou Skupinou Ra očima Ludvíka Kundery". Výstava byla převzata z Městské galerie Vysoké Mýto (viz výše). Vernisáž se nekonala protože setkání s Ludvíkem Kunderou se uskuteční ve čtvrtek 10. května.

- 49 -

První ohlasy v tisku:

Páteční České noviny, č. 14, roč. 4, 6. dubna 2001, s. 6.

Skupina Ra a Ludvík Kundera

LITOMĚŘICE (lán) - Výstavu Skupiny Ra s podtitulem Ohlédnutí za surrealistickou skupinou očima Ludvíka Kundery zahájí 11. dubna Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích.

Surrealismus, dnes už klasické umělecké hnutí 20. století, se k nám dostal z Francie se značným zpožděním. K ustavení první české surrealistické skupiny došlo v roce 1934, v později nově vzniklé se angažoval i Ludvík Kundera. Ten je posledním žijícím členem bývalé Skupiny Ra. Nová výstava, to nebudou jenom obrazy, ale i setkání s Ludvíkem Kunderou. To plánuje muzeum na 10. května, kdy bude mimo jiné znovu otevřena Máchova světnička. Při této příležitosti se do Litoměřic chystají významné osobnosti uměleckého života, např. prorektor AMU Prof. Zdeněk Kirschner, zástupce Národního muzea v Praze i přední účastníci 2. ročníku výtvarné soutěže Máchovy Litoměřice.

Výstava, která potrvá do 29. května, vznikla ve spolupráci s Městskou galerií ve Vysokém Mýtě. V Litoměřicích ji uvede literární historik a ředitel této galerie Pavel Chalupa. Autorsky se na ní podílel také pracovník zdejšího muzea Dr. Oldřich Doskočil.

Literární příloha Práva "Salon":

Literární příloha Práva (Roč. 11, č. 87, čtvrtek 12. dubna 2001) "Salon" (č. 213, 12. dubna 2001, s. 3) přinesla reprodukci výstavy s popiskem: *Václav Tikal (1906 - 1965): Promítnuté osudy, 1943. Z výstavy Kundera, která byla otevřena 10. dubna v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích a potrvá do 27. května.*

Deník Litoměřicka, sobota 14. dubna 2001, č. 89, roč. IX, s. 6.

Surrealistickou skupinu Ra představuje nová výstava

Výtvarná díla / Celá expozice je sestavena z obrazů, grafik a fotografií pouze ze soukromých sbírek, z nichž některé jsou zde k vidění úplně poprvé

Jitka Eretová

LITOMĚŘICE - Výstava výtvarných prací surrealistické skupiny Ra byla v minulých dnech zahájena v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích. Se svými

pracemi se na ní představují členové skupiny, která vznikla za protektorátu a během války pracovala v ilegalitě.

Od utišení činnosti skupiny po roce 1948 se své první renesance z hlediska výstavní činnosti dočkala ještě za totality v roce 1988, kdy byla připravena její retrospektiva v Domě u kamenného zvonu v Praze a pak až po Listopadu v roce 1993 v Brně. Od té doby se žádná větší výstava nekonala, až v letošním roce v Městské galerii ve Vysokém Mýtě, která výstavu nyní zapůjčila do litoměřického muzea. *"Vzhledem k větším výstavním prostorám je výstava doplněna i dalšími díly, která zapůjčili soukromí majitelé. Tato výstava je složená pouze ze soukromých sbírek, které ještě nikde nebyly vystaveny. Ten, kdo viděl obě velké retrospektivní výstavy a má z nich katalog, však nemohl vidět to, co je vystaveno zde,"* vyzdvihl originalitu litoměřické výstavy historik Oldřich Doskočil. Dodal, že duchem celé výstavy je spisovatel Ludvík Kundera, absolvent litoměřického gymnázia, který je také posledním žijícím členem skupiny Ra. Ten se zde také představí na setkání, které připravuje muzeum na 10. května od 16 hodin. K výstavě vydaly mýtská galerie a litoměřické muzeum reprezentativní katalog ve společné edici Radobýl jako svůj druhý svazek.

Skupina Ra spadá do druhé vlny českého surrealismu, i když její prvopočátky můžeme hledat v roce 1937. Již tehdy začal Václav Zykmond vydávat v Rakovníku edici Ra, odkud pak pocházel název celé skupiny. Zde vycházely velice kvalitní literární svazky, které byly doplněny originálními grafikami.

- 50 -

Oficiálně vznikla Skupina Ra v roce 1942 s vydáním strojopisného sborníku s názvem Roztrhané panenky. Byl doplněn devíti grafickými listy, které jsou všechny vystaveny na této výstavě. Tento svazek je velmi vzácný a zajímavý tím, že byl kvůli bezpečnosti antedatován rokem 1937.

"Pokud jde o začátky, ty můžeme datovat přesně. Horší je to už se zánikem, který souvisí s rokem 1948. Nikdy nebyla rozpuštěna, ale zanikla vývojem událostí. Pokusy neoficiálně se scházet nebyly nikdy přerušeny, ale neexistuje již žádný dokument," uvedl historik Oldřich Doskočil.

Článek je doprovázen fotografií s popiskem: *Na výstavě v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích jsou po několika letech opět k vidění obrazy, grafiky a fotografie umělců ze surrealistické skupiny Ra. Foto DB: Karel Pech*

Dopis O. Doskočila L. Kunderovi:

Litoměřice 18. dubna 2001

Vážený a milý pane doktore,

pro pořádek zasílám smlouvu o zápůjčce. Podařilo se vystavit podstatně více děl než ve Vysokém Mýtě, i když ne všechno (u grafických cyklů). Na možnosti našeho muzea, včetně materiálního vybavení, nevyznívá výstava jako celek špatně, i když, pokud by to bylo technicky možné, bych koncepci zvolil poněkud jinak. Ale nemohu brát z dlaně chlup tam, kde není. Také jsem myslel na bezpečnost a vše "přikryl" za sklem vitrín včetně drobnějších obrazů. Bohužel někdy na úkor bližšího kontaktu díla s divákem.

Když návštěvník vystupuje po schodišti, první, co se mu začne v horizontu vynořovat, je rozměrné Lacinovo "Setkání". Hlavní výstavní místnost exponuje

skleněný "komín" s Vaší fotografií, strojopisem "Berlín", obálkami Vašich knih, katalogem a od Chalupy jsem okopíroval nápad se starým psacím strojem a Roztrhanými panenkami atd.

Jenom mám trochu obavu, že nebudou stačit katalogy. Katalog k Doležalovi měl náklad 570 výtisků a zbylo jich ani ne 40 a stále je o něho, i když je po výstavě, zájem. Skupina Ra v nákladu 250 výtisků je málo a v ediční řadě Radobýl to bude do budoucna velká vzácnost. Navíc: Místní tisk není zajímavý, ale už ve čtvrtek 12. dubna přinesla literární příloha Práva "Salon" (č. 213) na s. 3 reprodukci z katalogu (nevím kdo jim ho poskytl) s popiskem: *Václav Tikal (1906 - 1965): Promítnuté osudy, 1943. Z výstavy Kundera skupina Ra, která byla otevřena 10. dubna v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích a potrvá do 29. května*. Byl jsem touhle celostátní popularizací potěšen. Ale je-li to pouhý začátek masmedializace, pak by mohly katalogy zmizet do 10. května. Udělal jsem proto opatření, kdyby opravdu mizely, aby jich trochu zbylo na onen slavný den. Pro budoucno jsem také po dvou výtiscích uložil do Státního Okresního archívu v Litoměřicích se sídlem v Lovosicích, dva do archívu Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice a dva do archívu našeho muzea (s vloženou pozvánkou - pohlednice Korečkovy fotomontáže). V Okresním archívu jsem dokonce založil zcela nový karton pro festival, Kunderu a nejbližší oblasti.

K Máchově světničce jste se neozval (hovořil jsem o tom s Vaší manželkou) a tak jsem vše pochopil jako souhlas a v tomto smyslu informoval kolegyni, která připravuje novou koncepci.

Zdraví

Oldřich Doskočil

- 51 -

Dopis L. Kundery O. Doskočilovi:

Kunštát 19. 4. 2001

Milý příteli O. D.,
píšu na litoměřickém luxusním papíru, který je určen jen vyjímečným zprávnám:

Děkuji Vám za péči o výstavu Skupiny Ra. Měl jste s ní plno práce, kdežto já zpovzdálí jen přihlížel, to jest představoval si! To se máš, praví žena. Spokojenost (míním Vaši) nad tak spleťnými projekty nikdy nemůže být stoprocentní. Já postrádal ve Vysokém Mýtě Ra-literaturu a rušil mě fakt, že Václav Zykmond byl upozádněn - byl to věčně rozhněvaný mladý - střední - starý Ra-muž - ó ten by běsnil! Ale svou koncepci (nerealizovanou) mi musíte sdělit! Já na dálku nemám velkou radost ze svého "komínu" - ale: moje vina. Nezavola jsem, byt' mě žena urgovala. Dokážu si představit, že nějaký mladý hoch či vdova (dejme tomu právě Zykmondova) mě někde napálí, že jsem si Skupinu Ra přivlastnil. To mi pak budete musit dosvědčit, že tomu tak nebylo.

Katalogy. Taky mi připadalo, že náklad je tuze nízký. Nedá se však vyrobit dotisk? To by bylo řešení. Po té zprávě hlídám svou hromádku katalogů jako ostříž. Máchova světnička? Jaksi jsem zapomněl na to, co jsem v tomto punktu slíbil. Mea

culpa. Připomenutí už asi není reálné? Počítám prostě s 10. květnem a s tím, že budu řečniti tam i onde.

V Salonu to zařídil básník Jan Kašpar, oddaný mi málem žakovsky. Připomenu, aby se i rozepsali...

Smlouva. Předpokládám, že si exemplář mohu ponechat.

Jinak? Sny o bělostně nepopsaném kalendáři roku 2001 se rozplynuly. Po Berlíně mě do litoměřického dne čeká ještě Praha, Olomouc a Č. Budějovice, všude řečnění - a to nemluvím o pohřbech.

Toho 10. 5. budu rád, když mě auto odveze a po přespání bych už možná (jistě to zcela není) jel normálně do Prahy a po křtu mého překladu Morgensterna dál do Brna atd. Ale to je zatím jen náčrt pohybů.

Bud'te zdrav a vřelé díky. Váš

Ludvík Kundera

Poznámka kronikáře: *Podpis je vlastnoruční perem.* Dopisní papír (včetně obálky) je ze světle žlutého ručního papíru, vlevo nahoře iniciály L. K.

Opravdu vydařená schůzka výboru festivalu "Máchovy Litoměřice":

V úterý 24. dubna se ve 14.30 hodin v prostorách zasedací místnosti Městského úřadu v Pekařské ulici konečně sešel výbor festivalu "Máchovy Litoměřice". Přítomni: člen rady Mgr. L. Chlupáč, předseda okresního senátu Dr. I. Chmelař, provozovatelka galerie Ve dvoře I. Skopalová a kronikář O. Doskočil. Když vstoupila sekretářka výboru, referentka odboru školství, kultury a sportu M. Dětinská, nejprve vynadala O. Doskočilovi, že od něho nebude poslouchat žádné invektivy. Překvapený Doskočil odpověděl, že po ní nechce nic jiného, než aby plnila své úkoly, které neplní a že nyní nehodlá na výboru řešit její problémy protože jsou na pořadu důležitější věci. Na to se paní sekretářka Dětinská zvedla se slovy, že v takové společnosti nebude a odešla. Překvapení přítomní jen zírali. A ještě si tentýž večer pí. Dětinská stěžovala telefonicky u nadřízené O. Doskočila, ředitelky OVM Litoměřice E. Štíbrové, které O. Doskočil na druhý den ráno v práci musel leccos vysvětlovat, neboť paní ředitelka byla informována o obsahu jednání festivalového výboru pí. Dětinskou z kterého pí. Dětinská odešla ještě před jednáním a tudíž na něm nebyla a paní ředitelku muzea E. Štíbrovou proto informovala zcela záměrně nejen mylně, ale zcela programově lživě.

- 52 -

Lze vydržet leccos, ale lež ne. Jednání výboru bylo rozpačité a těžko říci, zda to takhle půjde dál. Výbor ještě neukončil jednání, ale protože končila pracovní doba, přišla vedoucí odboru školství, kultury a sportu H. Bitrichová, že nás musí vyhodit. Na informaci I. Chmelaře, že pí. Dětinská udělala co udělala, mu pí. Bitrichová odpověděla, že jí to nezajímá, protože zná Doskočila i Dětinskou, takže... atd. Nad tím zůstává rozum stát. Že její podřízená opustí jednání, kde je člen rady a další lidé, jí nezajímá. Litoměřicům se v pražských kruzích začíná říkat Dětinov, hrozí, že časem to bude Landov-Dětinov. A ostuda magistrátu pomalu začíná překračovat hranice státu. Magistrátu to ale nevadí.

KVĚTEN

Dopis pana Šímy litoměřickému muzeu:

6. 5. 2001

Vážený přítel,

rád bych Vás touto cestou poprosil o zaslání 2 ks katalogů výstavy LUDVÍK KUNDERA - SKUPINA RA, která právě probíhá ve vašem muzeu. Rád bych se na tuto výstavu podíval osobně, bohužel mi zdravotní stav nedovoluje, abych se k Vám vypravil.

Prosím, katalogy mi pošlete na dobírku, nebo přiložte složenku na zaplacení.

Děkuji za pochopení i ochotu a prosím o vyřízení mé prosby. Přeji Vašemu muzeu hodně úspěchů v další činnosti a mnoho pěkných výstav!

S upřímnými pozdravy

Zdeněk Šíma
Skřivaň 31
270 21 Pavlíkov
okr. Rakovník

P. S. Pokud byste měli v nabídce k odprodeji katalogy z předešlých výstav z minulých let, pošlete mi prosím seznam, možná bych měl o některé zájem. Děkuji.

Odpověď muzea panu Z. Šímovi:

V Litoměřicích 10. 5. 2001

Vážený pan
Zdeněk Šíma
Skřivaň 31
270 21 Pavlíkov
okr. Rakovník

Vážený pane Šímo,

v příloze zasíláme Vámi objednané katalogy z výstavy Ludvík Kundera - skupina RA, který vychází jako 2. svazek edice Radobýl. První svazek je věnován malíři Františku Doležalovi (1910 - 1989) a text psal rovněž L. Kundera. Cena je stejná jako u 1. svazku 20,-Kč + poštovné.

Muzeum vydává edici (5. svazků) "Malíři Litoměřicka". Názvy svazků příkládám. Jejich cena je jednotná - 50,- Kč - s výjimkou 4. svazku, který je zdarma (pouze za poštovné), protože svazek financovalo PHARE a nesmí se proto prodávat. V srpnu vyjde 6. svazek s názvem "Portrét 18. a 19. století ze sbírky litoměřického muzea". Ale Vás by v něm zřejmě zajímaly tři přílohy, které jsou litoměřickými promluvami L. Kundery. Nejdelší je "Litoměřická řeč děkovná", kterou L. K. pronesl 3. 11. 2000 u příležitosti udělení čestného občanství Města Litoměřice. Stát bude rovněž 50,-Kč + poštovné.

S přátelským pozdravem

Mgr. Oldřich Doskočil
OVM Litoměřice

- 53 -

Výstava Skupina Ra v litoměřickém muzeu a znovuotevření Máchovy světničky Na vikárce:

Ve čtvrtek 10. května v 16: 00 hod. se v muzeu konala vernisáž výstavy Skupina Ra očima L. Kundery převzatá z Městské galerie Vysoké Mýto a rozšířená o další díla. Přítomen byl L. Kundera. Uveden byl ředitelkou muzea E. Štíbrovou a potom k přítomným promluvil. Poté účastníci přešli do Máchovi světničky Na vikárce.

Tisk v den vernisáže:

Deník Litoměřicka, čtvrtek 10. května 2001, č. 108, roč. XI, s. 7.

Ludvík Kundera bude u otevření světničky

Slavnostního otevření nově instalované expozice se dnes v 17 hodin dočká Máchova světnička v domě Na Vikárce v Litoměřicích. K aktu bylo přizváno mnoho hostů včetně spisovatele Ludvíka Kundery. Slavnost zpestří populární Podřípský žesťový kvintet s uměleckým vedoucím Pavlem Šourkem. Pro veřejnost bude expozice otevřena od zítřka a to denně od 10 do 16 hodin kromě pondělí. *jik*

Ibid., s. 6

Účastníky výtvarné soutěže pozvali organizátoři do okresního města

Pracovní schůzka / Společně s prvními návštěvníky se podívají do slavnostně otevřené Máchovy světničky a setkají se se spisovatelem Ludvíkem Kunderou

Jitka Eretová

LITOMĚŘICE - Ještě do konce května mohou všichni zájemci zasílat své práce z oblasti grafiky a fotografie do výtvarné soutěže v rámci festivalu Máchovy Litoměřice.

Podle slov Oldřicha Doskočila, organizátora festivalu, bylo do soutěže zatím zasláno deset grafik a pět fotografií. *"Své práce přislíbilo zaslat ještě mnoho dalších, ale řada lidí je posílá na poslední chvíli"*, řekl Doskočil a prozradil, že je mezi nimi i významný současný fotograf Jan Reich z Prahy.

Ti, kteří se zapojili do soutěže, byli také pozváni do Litoměřic na pracovní schůzku, přičemž organizátoři využili příležitosti slavnostního otevření Máchovy světničky a návštěvy spisovatele Ludvíka Kundery na výstavě surrealistické skupiny Ra v okresním muzeu. *"Je to dobrá příležitost, abychom se společně více poznali,"* dodal Olda.

Všechny práce budou pak v červnu vyhodnoceny odbornou porotou s Dr. Jiřím Urbanem a Zdeňkem Kirschnerem, kteří také napíší doprovodné texty v podobě výtvarné kritiky. Všechny práce budou černobíle reprodukovány v katalogu s medailonky vystavovatelů. Knihu také doprovodí eseje o grafice, fotografii a smyslu konání festivalu. Na začátku listopadu se uskuteční vernisáž výstavy v galerii Ve dvoře, budou vyhlášeny výsledky a zároveň již bude k dispozici katalog. Protože se v rámci festivalu Máchovy Litoměřice střídají výtvarná témata s literárními, bude zároveň vyhlášeno téma pro literární soutěž na příští rok. Výstava v galerii Ve dvoře potrvá tři týdny a pak poputuje do Městské galerie ve Vysokém Mýtě.

Celá událost měla dramatický průběh. V pátek 3. května v podvečer byla průtrž mračen (i kroupy). Voda se dostala do výstavní síně a vše vypadalo, že se nic konat nebude. Vysušovalo se, uklízelo atd. Naštěstí byl poničen pouze jeden olej B. Laciny, který na náklady muzea zrestauruje Jana Kremanová.

Události se zúčastnili zástupci města Litoměřic (starosta Landa, místostarostka Kadeřábková, za odbor kultury Bitrichová, Dětinská. Z mimolitoměřických přijeli akademičtí malíři Jana Kremanová a Vladimír Míčko, historik umění a předseda poroty festivalu Máchovy Litoměřice PhDr. Jiří Urban, vedoucí oddělení starších českých dějin Národního muzea v Praze PhDr. Věra Přenosilová a její zástupce, historička umění a lektorka edice Malíři Litoměřicka PhDr. Evženie Šnajdřová, přišli členové Modrého klubu při litoměřické Okresní knihovně, fotografka Andrea Horská atd. Nakonec se posedělo (každý za své) ve vinárně.

- 54 -

**KHM a Skupina Ra
Ludvík Kundera**

Klást si otázku po vztahu ke Karlu Hynkovi Máchovi nad dílem malířů, grafiků a fotografů, kteří tak či onak souvisejí s tzv. imaginativní větví českého umění, je otázka ryze řečnická. Nikdo z tohoto houfu (který v tomto albu omezujeme na někdejší Skupinu Ra a několik jejich souběžců) se té olbřímí postavě a mnohonásobně ozvučnému fragmentu jejího díla nemohl vyhnout, každý musil být zasažen a každý obrazem, sochou, veršem, prózou, grafikou, koláží či fotografií reagoval.

Zdaleka nejdříve Bohdan Lacina a Václav Zykmond. Už na rozhraní let 1934 a 1935 vznikl bez vnějšího popudu Lacinův cyklus *Hold Máchovi - Meči! Obraze můj!* - minuciézní kresby tužkou střídavě kombinované s koláží, velmi časně a nadmíru jemné pochopení máchovské polaroty mezi květinou a jámou nicoty. (Po více než třiceti letech byl pak tento cyklus reprodukován v *Hostu do domu*). V *máchovském roce* 1936 vyzval (asi z podnětu Karla Teigeho) bibliofilský nakladatel F. J. Müller Lacinu k ilustrování *Máje*. Z nesčetných vydání této velebásně je to tisk asi nejextrémnější a navzdory (či díky!) příklonu k tehdejší poetice Salvatora Dalího - i nejradikálnější. Rovnomocně doplňuje sborník *Ani labuť ani Lúna*, jímž se k Máchovi svébytně přihlásila česká surrealistická skupina. Pozdější Lacinovi grafické pokusy o Máchu většinou nedosahují poetické pronikavosti obou raných cyklů, "úžeh Máchou" se však trvale projevuje v obrazech. Nemusí to být vždy doslovný vztah jako u oleje *Truchlenec* (1964 - "...vy truchlenci, jenž rozsmutnivše sebe..."), bez interpretační křečovitosti můžeme jmenovat desítky Lacinových "máchovských" obrazů, od pastelových *Poutníků* (1946) až po pozdní velký olej *Na stínadle* (1968).

Obdobně je tomu u Václava Zykmonda. Doprovodil sice Müllerovskou máchovskou bibliografii dvěma svěže bystrými kolážemi, které nemohl nepoznamenat Ernst a Štyrský a které se zcela vymykají běžné "ohlasovosti". Zykmondovo vlastní máchovství však v bohatém rozptylu nalézáme v grafických cyklech se širou tematikou pádů a kolotání (*Ikaros*, 1944; *Věčné pohyby*, 1945) a zvláště v řadě klíčových obrazů: *Srdce zemřelých vlaštovek* (1939), *Květnová noc* (1944), *Vrba* (1945), *Klínopisný lampář* (1947)...

Jsme tu - stejně jako u Josefa Istlera a Václava Tikala - daleko od jakékoli ilustrativnosti, zato však v poetice rozpolcení a rozvratů, zatímco trvá "hluboký v srdci smích". Nejedna z Istlerových těsně poválečných postav anebo pozdějších hlav by se dala nenásilně doplnit máchovským mottem, a to nejen obligátně z *Máje*, nýbrž zvláště z *Pouti krkonošské*, z deníků a dopisů. "Světlu však odvyklé oči" zírají do končin, kde "jako by z dálky šeptaly šedé hory i hustý hučel déšť"; "osamělý poutník opět kráčetí budu nocí neskonalou"; "hlučně a hrůzně lkající víchř mluvil k němu z končin těch slovy tajemnými"... Nesčetně je Máchových, tak malířských, tak istlerovských!, variací na světlo. Trvalé "bolestné toužení po záři"!

Mnohé fotografie Viléma Reichmanna a fokalky Miloše Korečka mají bezprostřední vztah k Máchovu dílu, transponují Máchův svět do magicky černobílé polohy, někdy jako by obrazem Máchu "citovaly". Tajuplné "vyhrožování pelikánem" dostává tvar a sled metafor z 3. zpěvu *Máje* se klube z krajinných mlh. Reichmannův cyklus *Máchovská teritoria* (psáno někdy i *térioria*, neboť to jsou makrofotografie ze dna beček s térem) je nad všechny ilustrace, kde odhalená dívka je alegorií poezie! Zřetelně máchovské provenience jsou četné Korečkovy fokalky rozptýlené po cyklech *Prakrajiny*, *Totemy*, *Tichá hrůza*...

Reichmann i Koreček vycházejí z odlišných východisek: Reichmann fotografuje stále skutečnost, vidí věci ovšem nově, z nezvyklého úhlu, v "hyperrealistickém" ozvláštňení; Koreček pracuje s rozehrátou emulzí fotografické desky, se vznikajícími strukturami, mnohonásobně zvětšuje a dlouho volí výřez. V konečném tvaru se však tvarosloví obou neuvěřitelně sblíží: prostory pouští,

mnohotvářnost, prolnutí fauny s flórou, vírný pohyb, obrysy tušených světů...

Ra-souputníci, para-Raisté či post-Raisté potýkali se s Máchou nejinak. Laco Guderna, kdysi přední slovenský malíř, později hlava surrealistů západního kanadského pobřeží) vnímá nejcitelněji panerotickou vrstvu Máchova díla (i života), Mirka Miškovská (podílela se roku 1942 na sborníku Roztrhané panenky) chápe Máchův svět jako sršivé theatrum: krajinné, figurální.

- 55 -

Jaroslav Puchmertl (kdysi sochař prvobytných Hermafroditů, pak strůjce rozverně rozvratných koláží) skládá máchovskou krajinu z věcí.

Přímé, nepřímé, někdy možná (připouštíme) i fiktivní vazby k dílu KHM jsou u všech členů i souběžců Skupiny Ra ve znamení vášně. Ten proces však nikdy neprobíhá na úkor umění. Puls máchovské poezie je trvalý.

Ohlasy v tisku:

Mladá fronta dnes, severočeské vydání, sobota 12. května 2001, XII./110, s. 3.

V muzeu je exkluzivní výstava Ra

Litoměřice (jp) - Naprosto exkluzivní výstavu celostátního významu mohou nyní spatřit návštěvníci litoměřického vlastivědného muzea. K vidění tu je totiž retrospektiva výtvarné a literární surrealistické skupiny Ra, která působila ve třicátých a čtyřicátých letech.

Ra se hlásila k druhé vlně surrealismu a navazovala tak na okruh kolem Vítězslava Nezvala. Jejím nejznámějším členem byl Ludvík Kundera, básník, který už se dostal i do středoškolských čítanek, dále například spisovatel Zdeněk Lorenc, fotograf Vilém Reichmann či malíři Bohdan Lacina a Josef Istler.

"Obrazy či grafiky skupiny Ra pocházejí ze soukromých sbírek a kromě Vysokého Mýta, odkud se celá kolekce přestěhovala do Litoměřic, nebyly nikdy vystaveny", vysvětluje Oldřich Doskočil z litoměřického muzea, v čem je výstava tak výjimečná.

Jde také podle jeho slov o jednu z posledních výstav skupiny, která se koná za přítomnosti některého z jejich členů. V jedné z vitrín je k vidění svérázný plakát jedenácti členů skupiny coby fotbalového mužstva. Dnes z nich ale žije jen jediný hráč - Ludvík Kundera. Ten si ve čtvrtek expozici prohlédl.

"Skupina se prvně prezentovala ilegálně v roce 1942 vydáním sborníku Roztrhané panenky. Texty v něm byly doprovázeny devíti grafikami. Z bezpečnostních důvodů byl ale sborník antidatován [sic! - správně antedatován] rokem 1938 [sic! - bylo to 1937]," vrací se Doskočil do historie.

Členové skupiny byly na výstavní ploše poděleni rovnoměrně. Jsou tu ukázky Lorencových a Kunderových knih, dobový psací stroj, ale jinak nad literaturou dominuje výtvarné umění. Například Reichmanna reprezentuje poválečný soubor fotografií Raněné město. Na jedné fotografii se smutně dívají kdesi u zdi zapomenuté barokní sochy, jinde kresby křídou na fasádě či obnažené trámy položíceného domu.

Výstava potrvá v Litoměřickém muzeu do 27. května.

Článek je doprovázen fotografií s popiskem: *Básník a spisovatel Ludvík Kundera se byl ve čtvrtek podívat na retrospektivní výstavě někdejší výtvarné a literární skupiny Ra v Litoměřicích, jejíž byl členem. Foto: MAFA - Iveta Palyová.* Poznámka: V pozadí s L. Kunderou je vyfotografována ředitelka muzea E. Štíbrová. Člověk by takhle řekl, že je to docela pohledná ženská.

Ibidem:

Měl jsem v Máji také sólo, vzpomíná Kundera

Litoměřice (jp) - Skromný, laskavý a temperamentní. Takový je osmdesátiletý spisovatel Ludvík Kundera, poslední Mohykán výtvarné skupiny Ra, kterou připomíná současná výstava v litoměřickém muzeu. Přes svůj věk ještě nedávno aktivně vyučoval a vedl semináře o německé literatuře na olomoucké Palackého univerzitě, přátelům spisovatelům chce pomáhat dál.

Ve třicátých letech studoval v Litoměřicích gymnázium a loni se stal čestným občanem města. Ve čtvrtek otevřel novou expozici v Máchově světničce na litoměřickém Dómském pahorku. K Máchovy měl vždy zvláštní a vřelý vztah - v roce 1980 napsal televizní hru Pokus o Máchu, odehrávající se v severních Čechách.

- 56 -

Na gymnáziu jste se také zúčastnil scénické recitace Máje.

"Zkoušeli jsme kus třetího zpěvu. E. F. Burian tehdy dělal sborovou recitaci ve stylu voice band, a tím jsme se inspirovali. Má češtinářka Marie Husová sestavila patnáctiminutový program, střídaly se tam sólové a sborové pasáže, muži, ženy a velké sólo měl spolužák Molitor. I já měl svůj sólový kousek - dodnes si ho perfektně pamatuji. Zněl: sytého zvonu hlas," vzpomíná Kundera.

Na výstavě skupiny Ra visí plakát jejích členů, stylizovaný jako fotka fotbalové jedenáctky. Vy jste hráli fotbal?

Ne, to je fotomontáž. Tělička patří hráčům jakéhosi klubu. K fotbalu jsme měli takový normální vztah, klukovský.

Slíbil jste v listopadu, že pomůžete vydat knihy lidem, kteří s vaší skupinou byli spřízněni, třeba zapomenutému básníku Janu Zuskovi z Dolních Beřkovic. Už je některá na cestě?

Dluh zatím zůstává. Zuska byl výborný básník, ale neprůbojný a pasivní. Kdysi jsem mu zařizoval schůzku v nakladatelství Mladá fronta ještě za jeho života a on na ni nepřišel. Jsem teď poslední žijící člen skupiny Ra a je to zvláštní role, ze které plynou mnohé závazky. Musím to ještě nějak zařídit, aby mu vyšel výbor.

Deník Litoměřicka, sobota 12. května 2001, č. 110, roč. IX., s. 6.

Světnička má nový kabát

Slavnost / Akt znovuotevření zahájila slovy o básníkovi autorka expozice

Jitka Eretová

LITOMĚŘICE - Máchova světnička je již opět od včerejška otevřena pro veřejnost ve zcela nové podobě. Na počest jejího znovuotevření se ve středu [sic! - bylo to ve čtvrtek] konal v domě Na Vikárce slavnostní akt, jehož čestným hostem byl spisovatel, scénárista a dramatik Ludvík Kundera. Úvodní slovo přednesla PhDr. Ludmila Růženecká a slavnost zpestřil hudbou Podřipský žest'ový kvintet.

Nová expozice o životě a díle básníka Karla Hynka Máchy, který zde šest týdnů žil a zemřel, mapuje jeho celý život, dílo a odkaz. Jednotlivé oblasti jeho života a zájmů jsou rozděleny do kapitol, které přibližují instalované panely. Nalezneme zde například Máchu a ženy, Máchovu literární tvorbu, Máchu cestovatele, Máj, Hledání Máchovy podoby a jiné.

Jednou ze zajímavostí pro návštěvníky i odborníky určitě budou sádrové odlitky rekonstruované Máchovy podoby, která byla vytvořena na základě antropologických rozborů. Za povšimnutí také stojí Máchův světlý plášť s červenou podšívkou, který nosil, a tři stříbrné dvacetníky, jež dostal od rodičů, když odcházel do Litoměřic.

"Jsem upřímně ráda, že sem už mohu návštěvníky pozvat a přiblížit osobu,

kteřá se tak výrazným způsobem zapsala do historie města," řekla autorka expozice Ludmila Růženecká. "Máchova světnička již potřebovala zásah, aby expozice odpovídala moderním nárokům pro studium. Výstava je seřazena chronologicky a myslím, že je velmi zdařilá," podotkl starosta Jiří Landa a dodal, že se při nejbližší příležitosti vydá navštívit světničku ještě jednou soukromě.

Máchovu světničku mezi hosty navštívila i historička Jitka Volková, která připravovala Máchovu expozici v roce 1976 a vydala brožuru o jeho životě s názvem Litoměřice a jejich básník. "Výstavu jsem tenkrát pojímala jinak. Přihlížela jsem k tomu, že by základní údaje měli lidé znát. Zaměřila jsem se na autentické dobové materiály, rukopisy a na Máchův odkaz," vzpomněla Volková.

Novou expozici pochválil také Ludvík Kundera, který byl podle svých slov pohnutý, když se díval z okna na památný pohled na Hanžburek. "Poprvé jsem ve světničce stál v roce 1936, ještě v době svých studií na litoměřickém gymnáziu," prozradil spisovatel.

Máchova světnička je pro veřejnost otevřena denně od 10 do 16 hodin, kromě pondělí. Vstupenky se kupují a objednávky na prohlídku objednávají v pokladně Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích.

- 57 -

Článek je doprovázen dvěma fotografiemi se společným popiskem: *Do znovuotevřené Máchovy světničky vstupují jako první autorka expozice PhDr. Ludmila Růženecká a spisovatel Ludvík Kundera. Ten sem podle svých slov zavítal již před 65 lety, v době studií na litoměřickém gymnáziu. Foto DB: Karel Pech.*

Poznámka: Na prvním snímku (vlevo) je L. Růženecká s L. Kunderou stoupající po vnějším schodišti do Máchovy světničky, druhý zachycuje předsedu okresního soudu v Litoměřicích dr. Ivo Chmelaře s chotí při prohlídce světničky.

Ibidem:

Spisovatel Ludvík Kundera představil na besedě surrealistickou skupinu Ra MUZEUM / Je posledním žijícím členem tohoto spolku výtvarníků a spisovatelů

Jitka Eretová

LITOMĚŘICE - Spisovatel, scénárista a dramatik Ludvík Kundera zavítal včera [sic! - zavítal ve čtvrtek, tudíž především] do Litoměřic, kde se setkal v Okresním vlastivědném muzeu s veřejností. Představil zde surrealistickou skupinu Ra, jejíž výstava zde právě probíhá.

Ludvík Kundera je poledním žijícím členem této skupiny výtvarníků, spisovatelů a básníků, jejíž kořeny sahají až do roku 1932, která ani za války nepřerušila svou činnost a pracovala v ilegalitě. Kundera na besedě představil celou historii vzniku skupiny a její činnost po válce. Seznámil posluchače s jednotlivými členy skupiny a přiblížil jejich díla.

"Název jsme dlouho neměli, ale když se blížila výstava, potřebovali jsme se nějak jmenovat. Líbilo se nám Ra podle edice Ra, kterou vydával Václav Zykmond v Rakovníku," vysvětlil Kundera a zodpověděl také otázky ohledně založení a zániku Ra. "Skupina vznikla spontánně. Dá se říci, že náhoda přihrála k sobě lidi, kteří měli něco společného," řekl spisovatel. "O zániku se mluví neskadno. Bylo to zřejmě tím, že jsme se po válce rozutekli do celé republiky a nebyla naděje na vydávání. Věděli jsme o sobě, ale veřejně již nebylo možné vystavovat," vysvětlil Kundera.

Skupina se dočkala větší popularity až v posledních letech, kdy proběhla velká retrospektivní výstava prací jejich členů v roce 1988 a 1993 v Praze. Tato expozice je zapůjčená z Městské galerie ve Vysokém Mýtě, je k ní vydán katalog a potrvá ještě do

27. května.

Článek je doprovázen fotografií s popiskem: *Všichni členové surrealistické skupiny Ra se představují na montované fotografii na výstavě v muzeu. Foto DB: Karel Pech.*

Elefant, roč. 7., č. 9., 22. května 2001, s. 1.

Surrealisté nám nevymřeli

Tématem velice zajímavé výstavy, která byla otevřena v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích, jsou výtvarné práce členů surrealistické skupiny Ra. Ilegální skupina vznikla a tvořila v době protektorátu a sdružovala jedenáct výtvarníků. Uskutečnilo se také setkání s posledním žijícím členem skupiny výtvarníků, fotografů a spisovatelů - Ludvíkem Kunderou.

Možná, že vás bude zajímat, že vystavená díla pocházejí ze soukromých sbírek a poprvé byla vystavena v Městské galerii ve Vysokém Mýtě ve východních Čechách, kde měla tato výstava svou úspěšnou premiéru.

Ateliér (čtrnáctideník současného výtvarného umění), 3. 5. 2001, č. 9, s. 6

Skupina Ra? KundeRa!

Vysoké Mýto, městská galerie, 14.3 - 4. 4;

Litoměřice, Okresní vlastivědné muzeum, 10. 4. - 27. 5.

Marcela Zemanová

- 58 -

Výstava dnes již legendární Skupiny Ra vznikla ve spolupráci kurátorů Městské galerie ve Vysokém Mýtě a Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích. Skupina Ra je spojena s Ludvíkem Kunderou (1920) - jejím posledním žijícím členem. Byl to právě on, kdo velkou měrou přispěl ke koncepci katalogu k této příležitosti vydanému. Nepochybuji, že jeho barvitě úvodní slovo okouzlo nejméně jednoho z přítomných. Vždyť právě jeho očima ten večer mohli lépe proniknout do pozadí myšlenek obRazů.

Všichni pokrevní spojenci zde našli svůj stín hned několikrát. Prvně jste vystoupili do "fotografické čtvrtě" Raněného města Viléma Reichmanna (1908 - 1991), kde se Dvojice zamilovaného ostnatého drátu snoubí se vzpomínkami na prostředí bolestné izolace. Václav Zykmond (1914 - 1984) se nás snaží vtáhnout do jemné palety Květnové noci, než však stačíme postřehnout všechny odstíny promítaných siluet, nahlížíme do ilustrací Věčných pohybů a prodáváme vzduch vody André Bretona (1896 - 1966). Miloš Koreček (1908 - 1989) představuje experiment s roztékající se fotografickou emulzí - fokalkem, výsledkem jsou neobyčejné krajiny, které rozpíjejí vše reálné v nové bytostní koexistenci. Václav Tikal (1906 - 1965) suchou jehlou shlíží Promítané osudy, nechává volně vlát torza na šibenici lidských duší. Snaží se snad naznačit možnost záchrany pomocí chabých Daliovských berel?! To už Bohdan Lacina (1912 - 1971) ladí Akord modroběžové krajiny ticha, Ženy v rouškách nám splývají s vesmírnou proměnou v nic a v dominantním oleji Setkání tančí postavy s vlastními přeludy. Vtom přilétá Pták neštěstí, cvrliká krvavě červené nebezpečí černé. Už ani v mědi vyrytá Naše paní Božena Němcová ve verších Františka Halase nezmírní náš strach. Josef Istler (1919 - 2000) přichází v doprovodu Válečníka - nevinně vyhlížejícího ďábla, který našel

útočiště v rychlých tazích štětce. Grafické listy, Hlavy a léta, se snaží změnit zákony optiky, zdánlivý letokruh či suk dřeva se transformuje v novou představu, nebo naopak?! V odlesku se hlásí o slovo cyklostylovaný sborník Roztrhané panenky, kde vedle ostatních nachází své vyjádření i Otta Mizera (1919 - 1951- 52) a Mirka Miškovská. "Okružní plavbu" světem obRazů zakončuje Ludvík Kundera. Opuštěním své "rozkvetlé magnólie" v polorozbořené básni Berlín nám vyráží dech, který nadále upevňuje frotážemi Fantomů roku - zvláštními otisky svých iluzí. Konečnou tečkou je kombinace frotáže s koláží zvaná Provokace náhody.

S nikdy neutuchajícím výtvarně řešeným volným veršem finišují prohlídku ojedinělým ohlédnutím za touto surrealistickou skupinou. Troufám si tvrdit, že koncepci i realizaci této legendy se kurátorům podařilo rozlousknout tvrdou skořápku opravdu brilantně. Nemusíte se obávat zklamání, protože zárukou je prvotnostní kolekce zcenzurovaná očima odborníka - Ludvíka Kundery.

Prvá poznámka kronikáře: *O tomto textu se L. Kundera vyjádřil, když jsem mu 30. května výstavu vracel v Kunštátě na Moravě, že to není recenze výstavy, ale chvalo zpěv.*

Druhá poznámka kronikáře: *Hned pod článkem na téže straně Ateliéru je pod titulkem "Věk rozhněvaných mužů" otištěn text L. Kundery z katalogu výstavy (2. svazek edice Radobýl) s doprovodným obrázkem z katalogu a popiskem "Miloš Koreček (1908 - 1989), Výtvarníci skupiny Ra - zleva Vilém Reichmann, Bohdan Lacina, Jaroslav Puchmertl, Václav Tikal, Otta Mizera, Václav Zykmond, Josef Istler, 1988, fotomontáž. Repro redakce.*

Třetí poznámka kronikáře: *V Ateliéru je to v historii druhý článek dotýkající se výstavy v Okresním vlastivědném muzeu. Poprvé se tak stalo v č. 24/3. 12. 1988. Autorem byl kronikář a článek se dotýkal 3. výstavy z projektu "Malíři Litoměřicka" a 3. svazku katalogů stejnojmenné řady. K tomu více viz Kronika Města Litoměřic 1998.*

- 59 -

K festivalu "Máchovy Litoměřice aneb Obrazy Jany Kremanové:

Jana Kremanová restauruje pro litoměřické muzeum a dost se angažovala v organizaci literárního a výtvarného festivalu "Máchovy Litoměřice". Do soutěže rovněž přihlásila serigrafii. Pro úplnost proto přepisují recenzi o jedné její pražské výstavě, která vyšla ve stejném čísle ateliéru jako recenze o Skupině Ra v litoměřickém muzeu.

Ateliér (čtrnáctideník současného výtvarného umění), 3. 5. 2001, č. 9, s. 5.

Obrazy Jany Kremanové

Praha, Galerie Franze Kafky, 9. 3. - 1. 4.

Jan Kříž, upravené úvodní slovo

Výstava Obrazů - tak zněl název výstavy Jany Kremanové, která nás uvedla do problematiky vývoje její tvorby v uplynulých 20 letech. Dílo Jany Kremanové obsahovalo v sobě již v 60. letech řadu vývojových možností platných i dnes,

rozhodně jich bylo více, než sama autorka mohla vyčerpat. Tehdy se ukázalo, že se její program nebude omezovat nalezeným rejstříkem námětů i forem, ale bude pro něj právě naopak příznačné hledání a nalézání nejrůznějších osobitostí v oblasti obsahu i formy. Také dnes můžeme ocenit proměnlivost vztahů mezi uvážlivou scénickou režii a okamžitou improvizací, mezi kontrolovatelnou alegorickou fabulací a iracionálně spontánními zásahy autonomního fantaskna. Malířská díla Jany Kremanové (1938) jsou příznačná především tím, že nejsou realizací předem kalkulovaného projektu, ale jistým skokem do neznáma prostorové, názorně zpodobující, fantazijní i ryze malířské obrazové reality. Podobně nepředpojatý skok do otevřené nicoty možného má svá rizika, ale také výhody v tom, že nás to uvádí do svrchovaného dobrodružství fantazijní imaginace, překvapivé scénické režie a malířského furiosa obrazu, který i tehdy, jestliže nabyl definitivní formy, stále se děje v prostoru i čase, jako záležitost života, který je také v neustálém pohybu, vydán všem možným zvratům a proměnám nadčasové i okamžité existence člověka. Horkému zaujetí chvíle je ovšem často obětována skladebná soudržnost výjevu i malby, ne však natolik, aby to jakkoliv potlačilo schopnost obrazu vtáhnout nás do dramatu svého vnitřního dění. V novém - a jistě nejednou z určitých hledisek problematickým - horizontu postmoderny opouští umění Jany Kremanové diktát normující strukturace obsahu i formy. Tyto obrazy jsou čtivé v různých rovinách: archetypické, tradičně mytologizující i literární, ale také v rovině záměrných i bezděčných nahodilostí. Jedním z hnacích motorů anarchizující imaginace typu světové volné figurace je pocit rušení a libovůle souvislostí, vše patrné i z formy jako svévole měřítek i prostorových vztahů, v oblasti figurální typologie pak jako tvorba záměrných nejistot podob, patřících do symbolicky míněné sféry absurdit a kritického groteska. Každý obraz má jinou vnitřní dynamiku a stupeň soudržnosti. V zásadě je to dáno již tím, že v posledních dílech Jany Kremanové - to zcela v řádu počátků její tvorby v 60. letech - se vždy nově a překvapivě spojují prvky literárních až divadelních citací reality s motivy fantazijní imaginace a neobyčejně dynamickou, často iracionální dramatickou expresí. Nalezneme však i obrazy, které dnes tlumí vnitřní anarchii obrazu a směřují k jistým lyrickým polohám, přece jen ke smíru mezi bezprostředním nazíráním světa a jeho reflexí v zakřiveném zrcadle subjektivního prožitku existence.

Jakkoliv se to zdá být zvláštní, poslední obrazy Jany Kremanové vytvářejí v rámci české i světové figurace cosi nezvyklého - imaginativní expresionismus. Už z názvu je patrné, jak širokou oblast možností si zde malířka před sebou otevírá.

Článek je doprovázen reprodukcí s popiskem: *Jana Kremanová, Scaramouche, 1984 - 1987, olej, plátno, 168 x 125 cm. Foto archiv autorky.*

- 60 -

Ještě k festivalu Máchovy Litoměřice:

Není jisté, zda další ročníky festivalu budou pokračovat. Pokud ano, pak je v roce 2002 v plánu jako doprovodná událost k vyhlášení výtvarné soutěže na rok 2003 výstava Josefa Istlera (obdoba výstavy F. Doležala v r. 2000 - 2 obrazy z litoměřické galerie, zbytek z pozůstalosti dcery). Pro komplexnost proto přepisuji recenzi Istlerovy výstavy z Ateliéru.

Ateliér (čtrnáctideník současného výtvarného umění), 19. 4. 2001, č. 8, s. 4.

Josef Istler - Oživení paměti

Praha, Galerie Bayer & Bayer, 13. 2x. - 17. 3.

Jan Kříž

Je to právě dílo Josefa Istlera, jehož nepřítomnost v nové instalaci Národní galerie považujeme za jednu z největších a zcela neodpuštělných chyb nového vedení této vrcholné instituce. Je proto tím vítanější, že se úkolu důstojně připomínky díla loni zesnulého autora (13. 11. 1919 - 19. 6. 2000) ujala soukromá Galerie Bayer & Bayer v Praze. S názvem Oživení paměti, obrazy z 50. a 60. let, vystavila část zlatého fondu Istlerova díla z majetku umělcovy rodiny. Vystavený soubor se soustředil na tvorbu 50. a 60. let, s krátkým ohlédnutím za samým koncem 40. let. Šlo o údobí, kdy se Josef Istler podstatným a zcela osobitým způsobem podílel na formování radikálně nekonformního programu, jemuž se kolem roku 1960 obecně říkalo abstrakce a který ovšem již v zárodku nabýval různých kvalit a nakonec označení. Zároveň zvláštní i kolektivně platnou roli zde hrála tvorba Istlerova. Pochopila to i světová kritika a je tím smutnější, že to správcům výtvarné tradice u nás ještě zřejmě nedošlo.

Dílo Josefa Istlera představovalo nejvýraznější a také nejúčinnější spojkou mezi abstraktními tendencemi českého předválečného surrealismu, případně postsurrealismu, a českou strukturální abstrakcí 1. poloviny 60. let. Bylo nanejvýš důležité, že se snahy českého nekonformního umění mohly opřít o domácí tradici a v nových podmínkách nesmiřitelného odporu proti vnucovaným normám oficiálního umění ji nově rozvíjet a zhodnocovat. Josef Istler, jako člen a jeden z předních iniciátorů válečné a krátce poválečné skupiny Ra, byl významnou autoritou i v okruhu kolem Karla Teigehe (1900 - 1951) a na počátku 60.let v prostředí rodícího se programu abstraktního, většinou strukturálního symbolismu. Vědělo se, že se svými pracemi ze 40.let jako jeden ze zakladatelů informelu zapsal do dějin světového umění. Nebylo náhodou, že přednáška Františka Šmejkalů o filozofických souvislostech tehdejší radikální problematiky umění se konala právě ve vzácně soustředěném tichu Istlerova karlínského bytu. Chladně uvažující aristokratický individualista a přitom nedostižný mág romanticky fantazijních úchvatných vizí obejmul svou grafickou a malířskou tvorbou jak hloubky lidské psychiky, tak i tajemnou, až asketicky mrazivou nekonečnost vesmírných prostor. Byl to někdo! Setkání s ním a jeho dílem, to byla lekce velikosti, ta z obojího přímo vyzařovala. Pevně vkořeněn v době i meditacích svého nitra, dovedl však být svým způsobem i mimo dobové konflikty, byl nad nimi, zaujat vnitřní logikou své tvorby.

Výstava připomněla ta díla z konce 40. a 50. let, v nichž se imaginativně-fantazijní prvky, soustředěné kolem problematiky fantomatického objektu-figury, postupně mění v Istlerovu osobitou formu imaginativní abstrakce. Sloužila tomu malířská kouzla, kombinace oleje a syntetického laku, vykrývání a prostupování různě pojatých vrstev malby, graficky cítěné lineární sítě i hutné lité skvrnové textury, zároveň i pasáže hladkého nátěru, které ještě dlouho a znovu a znovu vykrajovaly obrysy načas zčásti mizejícího malířského objektu.

Istlerovo dílo bylo jedním z prvních projevů důsledně nekonformní tvorby, které měly být souhrnně představeny veřejnosti. Jeho chystaná výstava v roce 1962 v Písku se však ještě nemohla konat a již vytištěný katalog byl konfiskován. Jen částečně se ho podařilo zachránit. V roce 1964 ale již Josef Istler vystavuje na historické výstavě D, která veřejnosti předvedla jádro pražského okruhu strukturální abstrakce. Od té doby se o jeho tvorbu zajímal i svět, který si připomenul, že Istlerovo dílo bylo zařazeno do dvou historických výstav skupiny Cobra (1949, Brusel, Amsterdam).

malbou, podrobněji zabýval zvláště italský kritik Enrico Crispolti, autor základní práce o informelu.

V abstraktních malbách Josef Istler neopouští zadní plán ilusivních náznaků jisté imaginární skutečnosti. Magická světelnost kosmických prostor a struktury povrchu vyhaslých vesmírných těles ovlivňují vrcholné projevy Istlerovy malířské poetiky 60.let. Výstava stačila ještě zaregistrovat posuny v díle kolem poloviny 60. let. Tehdy Istler zvyšuje a drammatizuje napětí mezi světelnou iluzí a drsnou realitou, kterou v obraze připomíná aplikacemi hrubého textilu. V abstrahované formě se do obrazu občas vrací i úhrnný obrys fantomatické figury, členění struktur má povahu jakési topografie zaniklých staveb. Každý obraz vábí silou mysticizující imaginace.

Význam Istlerova díla ve světě připomněla v roce 1988 výstava jeho grafiky v dánském Silkeborgu. Na zaslouženou výstavu soubornou čekal umělec až do roku 1989 - Liberec, Cheb, Karlovy Vary. Praha ještě zůstala mimo! V souvislosti s historií Skupiny Ra, konceptem imaginativního umění i českou strukturální malbou se pak Josefu Istlerovi dostalo náležitého uznání na různých výstavách doma i v cizině. Neobyčejně záslužná expozice časově soustředěného výběru jeho tvorby v Galerii Bayer & Bayer připomněla, že Josefu Istlerovi stále zůstáváme mnoho dlužni. V Národní galerii by si jistě zasloužil čestné místo v panteonu osobností, které ovlivnily bilanci umění nejen doma, ale i ve světě.

Článek je doprovázen dvěma reprodukcemi obrazů s popisky: *Josef Istler, Vegetace, 1949, olej, plátno, 46 x 33 cm.*; *Josef Istler, Obraz, 1959, olej, plátno, 180 x 133 cm. Repro archiv redakce (2x).*

ČERVEN

Dopis O. Doskočila V. Patkové:

V Litoměřicích 5. 6. 01

Veroniko Patková,
nyní studentka 2. ročníku FAMU,
obor fotografie (od roku 1999)!

Součástí výstavy "Festival grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice" (1. ročník) v galerii Ve dvoře (originál gotické dvojče, z čehož lze odvodit i prostorovou účinnost) je i katalog. Ten má následující strukturu:

- 1) Úvodní esej o grafice a smyslu festivalu (tu jsem si dovolil napsat sám)
- 2) Úvodní esej o fotografii (Z. Kirschner)
- 3) Kritické zhodnocení vystavených grafik (J. Urban)
- 4) Kritické zhodnocení vystavených fotografií (M. Němeček)
- 5) Seznam vystavených prací

6) Každé vystavené dílo bude v katalogu černobíle zreprodukováno (na barvu nejsou peníze) a doprovázeno základními údaji (běžný katalogový standart) o jeho autorovi. K tomu mám nadstandartní představu o:

- a) Kdo chce, může zde mít (ve známkové velikosti) svou tvář a proto ona potřeba fotografie.
- b) Kdo chce, může zde mít kontaktní adresu

Většina s těmito podbody souhlasí. Záleží ale na osobním rozhodnutí každého.

Katalog vychází jako 3. svazek edice *Radobýl* (kopec nad Litoměřicemi z něhož Mácha spatřil požár). Pro lepší představu o katalogu připravovaném přikládám svazek 1. Dvojka je beznadějně rozebrána. Byla k výstavě "Skupina Ra očima Ludvíka Kundery" (recenze v *Ateliéru* č. 9). Lze ho ale, doufám, ještě získat u ředitele Městské galerie Vysoké Mýto, tel. 048/555157 (mobil 0606541346), literárního historika PhDr. Pavla Chalupy, bytem Pustina 45, 566 01 Vysoké Mýto.

Nejsem odborník na uměleckou fotografii (dělám 19. století, především grafiku a česko - německé kulturní vztahy). Přesto: ta vaše *voda* mne oslovila ze zaslanych fotografií nejvíce. Snad jen Jan Reich (*Krajina s Bezdězem*) tolik promlouvá. Trochu se budu M. Němečka více vyptávat, jak tuto práci vidí on.

S pozdravem

tel. do práce 0416/731339

do bytu 0416/734931

Oldřich Doskočil

P. S. Vernisáž bude v sobotu 3. listopadu 2001

Dopis O. Doskočila J. Reichovi:

V Litoměřicích 5. 6. 01

Vážený pane Reichu,

vřelé díky za fotografii. Přikládám základní údaje, které by měly být zmultiplikovány v katalogu. Opsal jsem je ze slovníku a tak nevím, zda je tam všechno. Prosím o škrtnání, doplňování atd.

Většina účastníků mi zaslala foto a přeje si mít otištěnu kontaktní adresu. Prosím o sdělení, jak to mám udělat s Vámi.

Struktura katalogu, který vyjde jako 3. svazek edice *Radobýl*, je následující: úvodní esej o grafice a smyslu festivalu je z mého pera (vlastně počítače), totéž o fotografii sepíše prof. atd. Z. Kirschner, kritické zhodnocení grafických děl provede J. Urban a totéž o fotografii bude dílem M. Němečka.

Vernisáž se koná v sobotu 3. listopadu 2001, pozvánku zašlu.

S pozdravem

Oldřich Doskočil

Okresní vlastivědné muzeum

Litoměřice

Dopis O. Doskočila L. Kunderovi:

Litoměřice 25. června 2001

Vážený a milý pane doktore,

zasílám onu část korektur 6. svazku edice "Malíři Litoměřicka" jenž se dotýká textů L. Kundery. Prosím, až je přečtete (asi tak do 14ti dnů), zašlete je rovnou na adresu:

Mgr. Helena Osvaldová, Ambrožova 12, 130 00 Praha 3 (tel. 02 - 71771424), aby se to nezdržovalo. Příští týden budu asi na dovolené a nevím ještě jak dlouho.

Bohdan Lacina je už v restaurátorské dílně Jany Kremanové.
Těším se na 18. září 2001 kdy budeme v muzeu křtít 6. svazek edice a zdravím

Oldřich Doskočil

- 63 -

Dopis L. Kundery O. Doskočilovi:

Kunštát 27. 6. 2001

Milý pane kolego, 100 + 1 jeden dík.

Korektura je velmi chabá, je tam plno bolavých chyb, třeba zvoní místo voní a zhusta se plete již jíž. Anebo jimž a jímž. Vracím to obratem Vám, ale nikoli rovnou do tiskárny, a to proto, abyste ještě porovnal vstupní větu, kde asi někde vypadlo sloveso. Taky Vás ještě prosím, kdybyste ověřil, že paní z galerie je Kumstátová. Není-li Kunstátová. Skoro bych Vás prosil ještě o další korekturu, přečetl jsem to jen 1x a ve spěchu, protože poštovské panáček už tróbí.

Napadá mi: nemohl bych si objednat a za vlastní Kč zaplatit nějakých 30 separátů. Je to lákavé. V poklusu všestranné zdravení Váš

Ludvík Kundera

Dopis O. Doskočila L. Kunderovi:

Litoměřice 29. 6. 2001

Vážený pane doktore!

(Nějak nemám odvahu Vás oslovit pane kolego!)

Byl jsem tiskárnou vyplíněn, neboť jsem Vám tyto první korektury neměl zasílat, tiskárna Vám chtěla zaslat až ty druhé, mnou opravené. Prý jsem jim udělal ostudu u samotného L. K.!!! Takže jsem slíbil, že to napravím tímto dopisem.

To, co jsem Vám poslal, bylo určeno pouze do mých rukou, abych provedl korektury. To jsem udělal, ale Vám jsem zaslal mnou nečtený separát, moje korektury jsou na jiném.

Vámi, mnou a tiskárnou provedené korektury vytvoří poslední variantu, kterou ještě dostanete k nahlédnutí. Zašle Vám ji paní Osvaldová.

Se zmenšením Vašeho fotografického portrétu grafik počítal a chce ho dát do rámečku. Proti tomu jsem nic nenamítal. U vstupní věty opravdu vypadlo sloveso. F. Halas bude František Halas atd. To vše je opraveno.

Paní Kumstátová je správně, není Kunstátová.

K separátům: Hovořil jsem o tom s paní Osvaldovou. Poptá se v tiskárně, ale je to v podstatě dalších 30 knížek. Oficiální náklad je 500 výtisků, tiskárna mi jich dodá 570 (těch 70 ks je jaksi pozornost podniku). Nebude proto problémem Vám věnovat 30 kompletních výtisků. Zvažte obě varianty a rozhodněte se sám.

Ak. mal. J. Kremanová měla obrovskou radost z věnování, obraz B. Laciny už má v ateliéru. Nyní odjždíme spolu (a jejími dvěma vnučkami) na týden do Poněšic u Hluboké n. Vl. Potom bude pokračovat v restaurování fresek Mistra třeboňského oltáře (nebo je to jeho okruh) v Liliově ulici a po večerech restaurovat B. Lacinu. Dodat ho chce do Kunštátu osobně.

Tot' prozatím vše, 14 dní nebudu, v druhé polovině července se ozvu.

Zdravím v předojezdové náladě

Oldřich Doskočil

- 64 -

Dopis V. Patkové O. Doskočilovi:

V Praze 26. 6. 2001

Vážený pane Doskočil,
děkuji Vám za Váš dopis týkající se výstavy "Festival grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice". Jsem ráda, že moje fotografie Vás zaujala, že Vás oslovila. Byla pořízena u mého oblíbeného jihočeského rybníčku, je z léta 2000. Název jsem upravila na jméno "Smrkovec".

Ostatní údaje jsem opravila a zasílám je zpět. Také přikládám svou fotografii a můj souhlas s otištěním údajů včetně adresy.

Velice Vám děkuji za rychlou odpověď, přeji mnoho zdaru při přípravě a předem děkuji za informace týkající se vernisáže.

S pozdravem

Veronika Patková

P. S. Zároveň se mnou Vám zasílala svou práci moje spolužačka Marie. Bohužel dosud nedostala Vaši odpověď, tak doufám, že se to cestou neztratilo. Dejte nám prosím vědět.

Dopis O. Doskočila V. Patkové

Litoměřice 29. 6. 2001

Milá Veroniko,

děkuji za fotografii a opravy. Váš dopis přišel v pátek 29. 6., kdy jsem poslední den v práci, od neděle bych měl být v Poněšicích (možná, že jste tam již byla, patří to rektorátu AMU) a tak vyřizuji jen naléhavé věci a ve spěchu.

Fotografie Vaší spolužačky došla. Psal jsem pouze Vám, protože nikdo jiný neměl dotazy. Podmínky vyvěsila A. Horská na FAMU a tak jsem vše chápal tak, že kdo napíše dolů pod údaje adresu, tak ji chce také otisknout v katalogu. Z Vašich otázek jsem vycítil povahovou plachost a nedůvěru k lidem (možná oprávněnou) a proto jsem pokládal za vhodné napsat dopis s bližším vysvětlením. Základní ideu projektu v širších souvislostech jsem pak napsal do úvodu katalogu, který jsem Vám zaslal.

Protože to všechno leží na mé osobě a spolupracovníci zlobí (před chvílí jsem telefonicky např. hovořil s prof. Kirschnerem, který slíbil, že do týdne tady mám jeho esej. A tak je to se všemi!), nemohu s každým korespondovat individuálně. Festival také nedělám v žádné pracovní náplni, ale zcela soukromě. Sice pod hlavičkou města, kvůli penězům, ale jinak od města nemohu nic očekávat. Proto jsem také zajistil, že

vystavená díla sice budou v majetku města, ale uloženy v depozitáři litoměřické galerie. Chtěl bych tak za 10 let sepsat o projektu knihu a těžko bych se dohledával vystavených děl.

Příkládám Vám materiál o Vaši spolužačce M. Zachovalové. Prosím, zkontaktujte se s ní, nemám čas jí napsat další dopis a vysvětlovat. Chybí mi tam vročení.

Neměl bych to prozrazovat: Komise váhala mezi Vámi a Reichem. Neoficiálně jste zvítězila, ale vyloučit se nedá ještě změna. Po 15. srpnu ale už nic být změněno nemůže. Pokud by to dopadlo jinak, tak mě neprozradte!!! Trochu jsem byl hrdý, protože mohu mluvit do grafiky a ne do fotografií, kterým nerozumím. Ale cit mi napověděl...

Zdraví

Oldřich Doskočil

- 65 -

ČERVENEC

Dopis prof. PhDr. Zdeňka Kirschnera, prorektora Akademie múzických umění v Praze O. Doskočilovi:

15. července 2001

Dr. Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné
muzeum Litoměřice
Dlouhá ulice 173
412 01 Litoměřice

Vážený pane kolego:

příloženě zasílám text pro katalog fotografií k festivalu Máchovy Litoměřice. Obávám se, že není přímo, či přesně, jenom o krajině. Ale v oblasti máchovské, resp. romantismu vůbec, mě zajímá vztah fotografie vynalezené ještě v době odlesků romantického myšlení a vidění k jejímu tehdejšímu a následnému období. Jenom doufám, že jsem se příliš neprohřešil proti Vaším záměrům. Domnívám se - teď se hájím - že není možné přistoupit k hodnocení krajinné fotografie dříve, než budou zodpovězeny, nebo alespoň probírány některé otázky prvotního smyslu fotografického zobrazování. A tak tady máte můj text.

Se srdečným pozdravem

Zdeněk Kirschner

P.S. Jelikož jste mi sdělil, že jdete na dovolenou, řekl jsem si, že bude lépe počkat s odesláním až na Váš návrat - i když jsem se asi stal ve Vašich očích jedním z těch četných autorů, kteří nikdy nedodrží termín.

O Martině Delišové v týdeníku "Televize".

Se jménem herečky pražského divadla ABC Martiny Delišové jsme se v

souvislosti s festivalem "Máchovy Litoměřice" setkali několikrát. Od jara letošního roku je také moderátorkou nedělního dopoledního pořadu pro děti "Pohádková půda" na televizní stanici Česká televize 1 (ČT 1). Pravidelně se tu v moderování střídá se svým kolegou, mužským protějškem Martinem Sobotkou, a tak ji lze spatřit každou druhou neděli. Týdeník "Televize" (Program 18. 6. - 24.6. 2001, číslo 25, s. 18 - 19) přinesl o moderátorech dvoustránkové povídání. I s fotografiemi pohádkových postaviček, loutek Pěráka, Duchny, Gemínka a jejich kouzelným mlýnkem na mletí pohádek. Hlavní fotografie s Martinem a Martinou měla popisek: Martin a Martina mezi kulisami hraček. Nadtitulek zněl "Martin a Martina se v pohádce cítí dobře" a titulek "Dva dospělí ve světě dětí". Každý z moderátorů dostal polovic textu s názvy "Martin" a "Martina". Přepisujeme pouze úvod a část "Martina".

Martin a Martina se v pohádce cítí dobře

Dva dospělí ve světě dětí

Kateřina Beščeková

Ne každý "dospělák" má to štěstí, že se mu podaří vklouznout do dětského světa plného pohádek. Jedno z míst, kde se propojuje kouzelný svět s tím naším, je Pohádková půda. A právě tam se teď půjdeme podívat - za moderátory Martinem Sobotkou a Martinou Delišovou [...]

- 66 -

Martina

Od čtvrté třídy navštěvovala dramatický kroužek, a jak sama říká, brala ho jako samozřejmou součást života. "Hráli jsme si, pak jsme hráli pro druhé, ale nikdy mě nenapadlo, že by to mohlo být moje budoucí povolání," říká Martina Delišová, která na radu rodičů vystudovala střední ekonomickou školu. "Tam jsem pochopila, že je to naprostý omyl, ucítila jsem, že to, co mi chybí, je divadlo, jazyk, humanitní předměty, které se na ekonomce vyučují minimálně."

Když se najednou rozhodla, že bude herečkou, pro rodiče to byl prý šok. Vedle DAMU se hlásila - jako na náhradní školu - na Pedagogickou fakultu v Hradci Králové. Nakonec ale vše dopadlo jinak. "Na pedagogickou školu jsem se rozhodla nejít, protože si mě u přijímaček na DAMU všiml ředitel divadla v Jihlavě a nabídl, že tam mohu být jako elévka. Prožila jsem tam krásný rok a nakonec vyšla i DAMU," vzpomíná Martina.

Když se od dramaturga v Divadle ABC, kde je v angažmá, dozvěděla o konkursu na Pohádkovou půdu, neváhala, zúčastnila se a teď ji pravidelně vídávají dětští diváci o nedělních ránech. "Ze začátku jsem měla velkou trému, protože jsem se nikdy s moderováním nesetkala," říká Martina. Jako malá sledovala Studio Kamarád, takže si práci v Pohádkové půdě docela dokázala představit. Zaujala ji právě proto, že je pro děti. "Mám je moc ráda, jejich svět je mi blízký, cítím se v něm dobře." Vedle práce v divadle začala vyučovat v podobných dramatických kroužcích, jaké navštěvovala až do svých osmnácti let. Navíc jezdila na dětské tábory jako vedoucí... "Dětský svět mě obklopuje svou bezprostředností a spontánností," usmívá se Martina, která má ráda pohádky, ať už v televizi, na divadle, nebo si je jen čte. Přiznává se, že ne vždy vidí v nedělní ráno pohádky, které si společně s loutkami Pěrákem, Duchnou a Gemínkem umelou na kouzelném mlýnku. "...Je pravda, že se

mi ráno moc nechce vstávat. Ale když to čas dovolí, ráda pohádky sleduji." Její nejoblíbenější filmovou pohádkou jsou Tři oříšky pro Popelku a sama by si prý v nějaké pohádce ráda zahrála: "Cokoliv, princezny, čarodějnice... Je mi to úplně jedno."

V divadle vídají Martinu Delišovou spíš dospělí diváci a ona si pochvaluje, že se jí tak alespoň role pro děti a pro dospělé krásně doplňují.

A jak se cítí v poměrně nové roli moderátorky Pohádkové půdy? "Je to nová zkušenost a musím říct, že bezvadná. Třeba i v tom, že se učím nebát se kamery, postupně se zbavuji trémy, když se řekne: Akce, jedem! Navíc se snažím za kamerou vidět dětské oči, ke kterým mluvím, a to je hodně důležité. Zatím se stále učím, naštěstí se přestávám bát a čím dál tím víc se těším na děti a lidi, se kterými pracuji."

Aby neměla takovou trému - před kamerou se totiž prý cítí mnohem hůř než před divadelním publikem - nosila si zpočátku na natáčení křišťálový kamínek nebo různé prstýnky a řetízky, které dostala od dětí pro štěstí. *"Teď už mi stačí, když na děti myslím, a tréma sama zmizí,"* usmívá se Martina a vzpomíná na krásného sněhuláka, kterého dostala od jedné z malých divaček Pohádkové půdy. *"Od kamarádů slyším, že se dětem Pohádková půda líbí. Dokonce, a to je velká pocta, by mě prý jedna holčička chtěla za svou druhou maminku."* A možná těm svým televizním dětem také někdy zazpívá. Její velkou radostí je totiž zpěv. *"Je to má životní droga a potřeba."* Nedávno se jí dokonce podařilo s kamarádem Václavem Hálkem natočit kazetu. Jmenuje se Vlny a ozvěny, kde jsou písničky z Tichomoří a indiánské písničky z Jižní Ameriky. Možná i ty dokážou přesunout dětské publikum do dalekých krajů.

- 67 -

Dopis J. Ernesta O. Doskočilovi:

26. 8. 2001

Vážený O. Doskočil,

jmenuji se Jiří Ernest. Před časem, v květnu 2001 jsem Vám zaslal fotografii s osobními daty k výstavě Přírody. Dosud jsem neobdržel žádné komentáře, ani nevím, zda fotografie byla přijata do souboru, zda výstava proběhla. Prosím sdělte mi je-li to možné nějaké informace či zašlete foto zpět.

S pozdravem J.

Ernest

Jiří Ernest
Absolonova 1
Blansko 67801
Tel. 0604/735 884, 0506/411515
email: jirkovka (zavináč) email.cz

ZÁŘÍ 2001

Dopis O. Doskočila J. Ernestovi:

Litoměřice 4. září 2001

Vážený pane Erneste,

omlouvám se za pozdější odpověď, dnes jsem se vrátil z dovolené a našel Váš dopis. Kromě solitérů, které znám, se přihlásila skupina mladých (jak grafiků z Akademie, tak fotografů z FAMU) s velice vyrovnaným souborem. Ty organizovala Andrea Horská. Předpokládám, že jsou od ní také informování.

Kromě toho Andrea vyvěsila na FAMU soutěžní podmínky. Vzhledem k tomu, že celý festival "Máchovy Litoměřice" dělám po organizační stránce prakticky téměř sám a mám omezené finanční prostředky, odpovídám pouze těm, kteří se, tak jako ve Vašem případě, sami ozvou s tím, že nic nevědí. Prozatím jste druhý.

Ale k věci: Katalog je v tiskárně. Příkládám z počítače text o Vás včetně údajů, které jste o sobě napsal. Pokud tam něco chybí, okamžitě doplňte, budou se dělat teprve první korektury a tak lze ještě leccos zachránit. Také příkládám část recenze M. Němečka dotýkající se vaší fotografie.

Katalog vychází jako 3. svazek edice *Radobyl*. Pro představu příkládám sv. 1. Dvojka byla *Skupina Ra očima L. Kundery* a je beznadějně rozebrána. Svazek 3. bude ovšem podstatně vícelistový, mám na něho o trochu více peněz. Ale pouze černobílý, což ale Vám může být jedno.

Vernisáž se koná v sobotu 3. listopadu 2001 v galerii Ve dvoře v Litoměřicích (pozvánku dostanete), jen nevím, zda v 16.30 nebo v 18.00 hod. Přítomen bude i L. Kundera, který je něco jako patronem festivalu a čestným občanem Litoměřic (V r. 1938 zde maturoval). Na závěr se přejde do městského divadla K. H. Máchy na malý raut a přátelské popovídání. Nocleh si ale každý musí zajistit sám. Na jeho uhrazení už peníze nemám.

Následně bude výstava přemístěna do Městské galerie ve Vysokém Mýtě (21.III. - 28.IV. 2002). Takže kdyby Vám to nevyšlo do Litoměřic, máte možnost ještě ve východních Čechách.

Fotografie zůstává v majetku Města jako základ budoucí sbírky, která bude uložena v depozitáři litoměřické galerie. Asi za 10 let bych chtěl o festivalu napsat knihu a těžko bych dohledával originály děl, která by tam měla být. A ta Vaše fotografie mezi ně patří.

S pozdravem

Oldřich Doskočil

- 68 -

Dopis O. Doskočila V. Patkové:

Litoměřice, 6. září 2001

Milá Veroniko,

katalog je v tiskárně, první korektury budou příští týden. Jen mám trochu obavy z kvality reprodukcí. Všechno se muselo přefotografovat, včetně fotografií. Pro příště, pokud se zúčastníte dalšího ročníku, a pokud tento bude, by bylo výhodnější zaslat ještě jednu, tutéž fotografii v malém formátu, aby se dala skenovat přímo.

Ale proč tento dopis: Mé tušení bylo správné. Vaše práce vyhrála! Proto příkládám text M. Němečka z katalogu (je to text ještě surový z mého počítače bez korektur). Ale takhle nějak to bude i v katalogu.

Jenže všechno zkomplikovala administrativa. Cena je spojena s částkou 5.000 (pět tisíc korun). Nové předpisy pro městské magistráty jsou takové, že tyto nemohou jako cenu vyplatit částku v hotovosti. A soukromého sponzora jsem nesehnal. Lámali jsme si hlavu jak to udělat a poslední návrh, který se mi zdá být reálný a který asi

bude naplněn, je tento: Vítěz si zakoupí cokoli do výše této částky a předloží účtenky, které mu budou proplaceny městským magistrátem. Věcnou cenu, třeba pohár zakoupený městem (což by šlo) jsem odmítl ze dvou důvodů:

1) Jde o soutěž výtvarnou, tedy o prezentaci nějakého tvarosloví. A předat vítězi nějaké tvarosloví, které je přímo v rozporu s jeho cítěním, se mi nezdá vhodné. A pak se s tím tahat!

2) Dnes nemá nikdo peníze. A je-li vítězem student, pak už vůbec ne. Takže materiální pomoc se mi zdá vhodnější.

Prozatím berte celou záležitost jako předběžnou informaci, až bude definitivně potvrzena, dám vědět a domluvíme podrobnosti. Třeba takové, jestli je vůbec ve vašich možnostech utratit tolik peněz a teprve potom si nechat účtenky proplatit. Prozatím jde tedy pouze o to, aby jste o záležitosti přemýšlela.

S pozdravem

Oldřich Doskočil

P.S. Přikládám ještě svoji poslední knížečku (v pořadí šestá v této edici). To jen pro představu o mé práci. To ostatní, jako festival, je nad její rámec a proto také všechny ty potíže. Křtít publikaci spolu s L. Kunderou budeme v úterý 18. září v muzeu v 16.30 hod. u příležitosti konání výstavy, které je tato práce svým způsobem také průvodcem. Pozvánku zašlu.

Dopis O. Doskočila Z. Kirschnerovi:

Litoměřice 16. září 2001

Prof. PhDr.
Zdeněk Kirschner
Charlese de
Gaulla 4
169 00 Praha 6

Vážený pane kolego:

příloženě zasílám omluvu za pozdní odpověď a poděkování za krásný rukopis pro katalog. Protože při přepisu se mohla vloudit chybička, přikládám ještě první korekturu. Prosím o co nejrychlejší přečtení a navrácení. Asi tak do deseti dnů - tvrdí tiskárna.

Proti mé představě jste se vůbec neprohřešil, ba právě naopak. Nešlo mi o dogmatické lpění na zadané téma, ale o jeho rozvíjení, nebo, jako ve Vašem případě, o hledání smyslu prvotního. Okamžité nalezení není důležité, ba někdy může být i škodlivé, neboť by mělo jít v této fázi o rozkrývání možných cest: Vhodných témat pro katalog, ale i formy a obsahu vlastního festivalu. Vašich několik poznámek v dopise ve mě vyvolalo více nápadů než některé obsáhlé knihy. To prosím není lichotka, ale realita!

Jenže tahle spokojenost, nebo přesněji, vzrušení z četby, má i druhou stránku, onu sobeckou, chamtivou, uzurpující:

- 69 -

II. ročník festivalu grafiky a fotografie, pokud litoměřická polis dosadí v nových volbách na komunální trůn hlavy osvětlené, bude v roce 2003. Vůbec nepředpokládám, že by do té doby mohlo být uzavřeno hodnocení krajinné fotografie, ale určitě se objeví nové otázky (a dobře položená otázka je strašně moc!) o prvotním smyslu fotografického zobrazování jež naváží nebo doplní či ještě více osvětlí ony

myšlenky, o kterých jste psal ve svém textu. Velice bych si proto vážil, a byl by to přínos nejen pro edici *Radobyl*, kdyby se Vaše úvahy nesly už nyní k budoucí Vaší eseji pro rok 2003.

Zdraví
Doskočil

Oldřich

P. S. Dovolil jsem si přiložit svoji poslední publikaci. Ani ne tak kvůli sobě jako kvůli třem přílohám L. Kundery.

ŘÍJEN

Dopis Veronice Patkové:

Litoměřice 1. října 2001

Veroniko,
konečně mám oficiálně potvrzeno, že forma vyplacení ceny prostřednictvím účtů může být realizována. Peníze mohou být předány na vernisáži 3. listopadu, což by při vyhlášení bylo vhodné. K tomu je ale nutné, aby vše administrativa včas vyřídila, dodat v předstihu účtenky. Prosím, buď mi je zašlete nebo se sejdem v Praze či přijďte do Litoměřic na výstavu *Portrét...* (ta ale trvá do 14. října) či navrhněte nějaké řešení sama.

Kromě L. K. se na vernisáž chystá i prof. Z. Kirschner.

Oldřich
Doskočil

Výstava fotografa J. Brodského v galerii Ve dvoře:

V galerii Ve dvoře (gotické dvojče) byla ve čtvrtek 11. října vernisáž výstavy fotografií Jana Brodského z Roudnice nad Labem pod názvem *Česká Bretagne*. Motto výstavy, vytištěné také na letáku: *Bretan, země o níž vyprávěla matka, příliv / odliv / příliv / odliv / příliv / odliv, dávná země organoidních archetypů a mystérií, (slunce / mlha / vítr / déšť / slunce / mlha / vítr / déšť / slunce...), řád, jistota, sen, řád, jistota, sen, řád, jistota, sen, řád, jistota, víra. (hledejme ji - hledejme ji - hledejme ji - hledejme ji... nehledejme ji jen v Bretani).*

Snímky ale byly opravdu jen z Bretaně, jenže...

Výstavu uvedla historička umění z litoměřické galerie Jiřina Kumštátová, v závěru provozovatelka galerie Irena Skopalová upozornila, že po skončení výstavy tu bude J. Brodský ještě jednou neboť je zastoupen na výstavě 1. ročníku festivalu fotografií a grafiky Máchovy Litoměřice s vernisáží 3. listopadu. Bližší informace o J. Brodském lze najít v katalogu tohoto festivalu.

1. ročník festivalu grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice

První ročník bienále festivalu grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice na téma *Česká krajina* byl zahájen vernisáží výstavy v galerii Ve dvoře v sobotu 3. listopadu 2001 v 16.30 hodin provozovatelkou galerie Irenou Skopalovou. Úvodní slovo pronesl místostarosta Města Litoměřic Terber, po něm o vystavených grafikách promluvil pražský historik umění Jiří Urban, o fotografii pohovořil prorektor pražské Akademie múzických umění prof. Zdeněk Kirschner.

Potom Irena Skopalová vyhlásila vítěze: Za grafiku Petra Šmahu z Prahy, za fotografii se stala laureátkou studentka FAMU, katedry Fotografie Veronika Patková. Každý obdržel částku 5.000 korun a právě vydanou obrazovou knihu o Litoměřicích. Po předání cen Oldřich Doskočil vyhlásil 2. ročník literárního festivalu a předal slovo Ludvíkovi Kunderovi, který slavnostní chvíli uzavřel. Po půl hodině společnost přešla do jednoho ze salonků Městského divadla K. H. Máchy, kde byl raut. Vystaveno bylo 25 grafik a 12 fotografií, festival byl doprovázen reprezentativním katalogem (stál 70 tisíc), který vyšel jako třetí svazek edice *Radobýl*. Z osobností byli ještě přítomni, kromě vystavujících, kteří jsou uvedeni v katalogu, tajemník MÚ R. Löwy, vedoucí odboru školství, kultury a sportu Městského úřadu Helena Bitrichová a referentka kultury MÚ M. Dětinská.

Po skončení festivalu se ještě do vinárny "Radniční sklípek" přemístili ředitel Úřadu Práce Litoměřice Ivan Vilím, Ludvík Kundera, předseda Okresního soudu Ivo Chmelař, Oldřich Doskočil a jeho synovec, doktorant biografické sociologie Tomáš Bitrich.

Ohlasy v tisku:

Deník Litoměřicka, pondělí 5. listopadu 2001, roč. IX/258, s. 10.

Máchovy Litoměřice pokračují

Jiří Roth

Litoměřice - První ročník bienále festivalu Máchovy Litoměřice vyvrcholil v sobotu v podvečer vernisáží výstavy Česká krajina v litoměřické galerii Ve dvoře. Česká krajina představila téměř čtyři desítky soutěžních prací, z nichž pětadvacet bylo grafik a dvanáct fotografií. Vedoucí galerie Irena Skopalová na vernisáži vyhlásila vítěze dvou kategorií, kteří dostali od organizátora bienále, města Litoměřice, na památku knihu o Litoměřicích.

Fenomén básníka, romantika Karla Hynka Máchy, který svou životní pouť zakončil v Litoměřicích v roce 1836, se rozhodlo připomínat tvůrčí prací v oblasti literatury a výtvarného umění Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích ve spolupráci s městem Litoměřice. Hlavní osobností na straně organizátora je bezesporu Oldřich Doskočil z okresního muzea, který se také podílí na přípravě hodnotného katalogu. Festival Máchovy Litoměřice se skládá ze dvou částí - literární a výtvarné.

Dosud se v rámci prvního ročníku bienále festivalu uskutečnilo již vyhodnocení literární části, ke kterému ovšem došlo již před dvěma lety. Pak následovala roční pauza a nyní se první ročník završil vyhodnocením výtvarné části festivalu. Podle Oldřicha Doskočila by již v příštích letech obě části měly na sebe navazovat. Každý rok se tedy bude střídát literární a výtvarná část, kdy při vyhodnocení jedné části bude vyhlášena část druhá.

Festival je významný v mnoha ohledech. Kromě toho, že podněcuje umělce, a především mladé a začínající, k tvůrčí práci na dané téma, které už samo o sobě je zajímavé, zanechává za sebou přehled zúčastněných, a tedy i přehled o úrovni tvůrčí práce, o iniciativě jednotlivých tvůrců a také o tváři doby, ve které se festival koná. Literární část je završena almanachem, ve kterém jsou zastoupeni všichni zúčastnění, část výtvarná pak katalogem, kde jsou i vedle reprodukcí vystavených děl i stručné profily tvůrců. Kdo tedy sleduje festival Máchovy Litoměřice od samého začátku, má v tuto chvíli doma jak almanach pro rok 2000 s názvem Máj, tak čerstvý katalog

výtvarných prací.

Zatímco literární almanach se omezuje pouze na reprodukci výtvorů zúčastněných umělců (bylo jich jedenáct), výtvarný katalog obsahuje i eseje z pera Oldřicha Doskočila k výtvarnému umění jako širší oblasti a profesora Zdeňka Kirschnera k fotografii, oba v kontextu k době, která festival zajímá, tedy k době, kdy žil K. H. Máchá. Jiří Urban (grafika) a Miroslav Němeček (fotografie) pak dostali prostor ke krátkému zhodnocení autorů, kteří se výtvarné části festivalu zúčastnili, a jejich prací.

- 71

Na sobotní vernisáži promluvil za město Litoměřice místostarosta Antonín Terber, který vyjádřil naději, že v budoucnu se do programu festivalu zahrnou i jiné oblasti umění a že jeho dosah výrazně překročí hranice regionu. Jiří Urban zmínil různorodost přihlášených prací, různorodost, která vyplývá z námětu, použitých technik a také ze zkušenosti autorů daných rozdílným generačním pohledem. Vždyť vedle sebe stáli dnes již šedesátníci a nastupující generace umělců, narozených po roce 1970. Téma festivalu, Česká krajina, podle Jiřího Urbana obsahovala především pohled na krajinu prožitou a milovanou. V soutěžních pracích se také objevil romantismus ve smyslu přístupu k tématu. Podle Jiřího Urbana k tomu, aby umělec mohl být pravdivý, musí být jakýmsi novodobým rytířem, který nepodlehne deformaci tlaků současného světa.

Nakonec Zdeněk Kirschner zastoupil hodnotícího Miroslava Němečka a obhajoval přítomnost fotografie na festivalu jako oblasti, která se začala rodit už za Máchova života. *"Už v roce 1822 Niépce provedl poprvé fotografický otisk pomocí asfaltu na skleněné desce,"* připomněl přítomným.

Vítězem grafické části se stal nakonec Petr Šmaha se svou Krajinou z papundeklu. Jiří Urban především vyzdvihl použitou techniku, vycházející z moderního materiálu, všeobecně rozšířeného, a symboly strašáků, které se v krajině zachycené umělcem skrývají. Petr Šmaha (ročník 1945) si ceny podle svých slov považuje a neskrýval radost z přiznaného prvenství. Ve fotografii si odnesla ocenění organizátorů Veronika Patková (ročník 1974), studentka 3. ročníku katedry fotografie na FAMU. Zdeněk Kirschner ji zná jako svou studentku, obecně pouze k vystaveným pracím připomněl, že fotografové vzeší z FAMU jsou pod stálým tlakem konkurence už od dob studií, což se projevuje v kvalitě jejich díla. Závěr vernisáže patřil spisovateli Ludvíku Kunderovi, který jen krátce pozdravil přítomné a spolu s Oldřichem Doskočilem připomněl první výročí, kdy byl jmenován čestným občanem města Litoměřice. Na úplný závěr pak Oldřich Doskočil zastoupil nepřítomného literáta Pavla Chalupu a vyhlásil druhý ročník bienále festivalu Máchovy Litoměřice, jeho literární část. Podmínkou účasti je, že autor svoji práci ještě nikdy nikde nepublikoval. Zasiílat se mohou na adresu galerie Ve dvoře v Litoměřicích nebo do Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích k rukám Oldřicha Doskočila nebo přímo Pavlu Chalupovi do Městské galerie ve Vysokém Mýtě.

Článek byl doprovázen fotografií vítězky V. Patkové prohlížející si vystavenou grafiku P. Fialy "V lese" s popiskem: *V galerii Ve dvoře mohou návštěvníci zhlédnout práce bienále festivalu Máchovy |Litoměřice. Foto: Robert Malecký*

Mladá fronta dnes, příloha Severní Čechy dnes (vydání pro okresy Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí nad Labem), sobota 24. listopadu 2001, s. D/3.

Díla představují krajinu snovou i reálnou

Výstava nabízí divákům dvacet pět grafik¹⁾ a fotografií z prvního ročníku soutěže Česká krajina

Markéta Vaníčková

Litoměřice - Česká krajina byla tématem prvního ročníku soutěže grafik a fotografií, pořádané v rámci letošního festivalu Máchovy Litoměřice. Soutěže se mohli zúčastnit profesionální umělci i amatéři z celé země a v těchto dnech se s jejich pracemi mohou seznámit návštěvníci litoměřické Galerie Ve dvoře.

"Díla zaslalo 25 autorů [správně 37 autorů, poznámka kronikáře], z nichž je každý zastoupen jednou prací. Umělci jsou nejrůznějšího věku, od studentů posledních ročníků Akademie výtvarných umění až po seniory. Jejich díla, více či méně spojená s tématem krajiny, přitom zahrnují širokou škálu námětů - od snových představ až po reálnou figuru v krajině", uvádí v katalogu k výstavě kunsthistorik Jiří Urban.

- 72 -

Ve vystavené kolekci najdou diváci také díla obou vítězů soutěže - v oboru grafika se jím stal Petr Šmaha za řezbu Česká krajina z papundecklu V., mezi fotografickými díly se zase porotě nejméně líbil snímek Smrkovec od Veroniky Patkové, studentky třetího ročníku katedry fotografie na pražské FAMU.

"Šmaha vyřezal svého strašáka v poli do papundecklu a zároveň přitom využil jeho struktury. Využil obtisku zvlnění podkladu ke znaku krajiny s polem a strašáka s rozbitým hrncem a cárem košile coby typického symbolu domova. Je to vlastně symbol toho, co pro nás znamená a jaký máme vztah k české krajině," poznamenal jeden z porotců Jiří Urban o práci absolventa pražské Akademie výtvarných umění, který má na svém kontě třiatdvacet samostatných výstav a poznat ho mohli už i severočestí diváci - v loňském roce jeho tvorbu vystavovala právě Galerie Ve dvoře.

"Výtvarná studie vodní hladiny s rákosím je dílem, kde se grafické kvality snímku i přesná drobnokresba, spojené s hlubokým smyslem pro harmonii tvarů, tónů a světel dotýkají toho nejniternějšího a nejkřehčího, co v sepětí člověka a přírody nalézáme," prohlásil zase o vítězném snímku Veroniky Patkové další z porotců Miroslav Němeček.

Návštěvníci litoměřické galerie si mohou vedle vítězných děl prohlédnout i lept Les od grafičky Marie Blabolilové, fotografii Vlhošť designéra Víta Cimbury či práce autorů z Litoměřicka - snímek Radobyl Jana Brodského či fotografii Krajina (Žižkov 1999) z cyklu Ztracená místa od Andrey Horské. K vidění jsou také práce zahraničních autorů. Silvia Billeter ze Švýcarska například představuje lept z cyklu Hledat Petrkov a Livia Romani z Itálie fotografii Průmyslová krajina.

Galerie díla vystavuje už od počátku listopadu, kdy se vernisáže zúčastnil například i spisovatel Ludvík Kundera, příznivec festivalu Máchovy Litoměřice a čestný občan města. Při této příležitosti zároveň vyšel jako třetí svazek edice Radobyl katalog k výstavě, v němž čtenáři najdou kromě jiného i vysvětlení, proč se první soutěž konala jen v kategoriích grafika a fotografie - díla vytvořená těmito technikami jsou totiž podle organizátorů skladná a lehce se s nimi manipuluje.

"Autoři mohou své práce zanechat pořadateli jako základ budoucí sbírky či jako prameny pro budoucí práce k tématu festivalu Máchovy Litoměřice", doplňuje Oldřich Doskočil, ale připomíná i další možnost, kdy se návštěvníci mohou s autorem

díla dohodnout o jeho koupi.

Město Litoměřice, které festival pořádá společně s Galeríí Ve dvoře, místním Okresním vlastivědným muzeem a Městskou galerií ve Vysokém Mýtě, přitom podle Doskočila hodlá i do budoucna podporovat Máchův fenomén jako živý a inspirační pramen pro současné umělce.

"Interpretačně bude sice omezovaný technikami grafiky a fotografie a daným tématem, ale tématem vždy natolik širokým, že lze zkoumat tento zdroj i hlouběji - jako odkaz romantismu", doplnil kurátor Doskočil.

Příští festival Máchovy Litoměřice proběhne v listopadu 2002 a bude stejně jako první ročník literární. Jeho součástí bude výstava z pozůstalosti grafika Jaroslava Švába, účastníka letošní soutěže, který nedávno tragicky zesnul. Ve čtvrtém ročníku se potom bude opět soutěžit v kategorii grafiky a fotografie s tématem Česká krajina.

Výstava letošních prací potrvá v Galerii Ve dvoře ještě do 30. listopadu. V dubnu se pak přesune do Městské galerie ve Vysokém Mýtě.

Článek je doprovázen fotografií s popiskem: *ČESKÁ KRAJINA. Švýcarská grafička Silvia Billeter²⁾ si prohlíží v litoměřické Galerii Ve dvoře díla ostatních účastníků soutěže grafiků a fotografů Česká krajina. FOTO: MAFA - Iveta Palyová.*

1) Masmédia všude uvádějí 25 děl. Nevím, kde k tomu číslu novináři přišli. Vystaveno bylo 25 grafik a 12 fotografií, celkem tedy 37 děl. Viz katalog výstavy.

2) Snímek není archivní. Šlo o neuvěřitelnou náhodu, kdy S. Billeter přijela do Prahy a zavítala do Litoměřic v den (a v čase), kdy přišla redaktorka Mladé fronty dnes.

Na vernisáži natáčel také M. Zimmer z ústeckého rozhlasu.

- 73 -

Dopis organizačnímu výboru Máchovy Litoměřice:

Starosta Města Litoměřice Jiří Landa zaslal organizačnímu výboru literární soutěže Máchovy Litoměřice 2002 (p. Oldřich Doskočil) sdělení rozhodnutí rady města:

14. listopadu 2001, Litoměřice

Věc: Sdělení rozhodnutí rady města

Rada Města Litoměřic na svém 22. jednání, které se konalo dne 9. listopadu 2001, schválila ve svém usnesení pod bodem I./3 "Stanovy literární soutěže Máchovy Litoměřice 2002" a text vyhlášovacého inzerátu dle předloženého návrhu.

S pozdravem

Jiří Landa

Dopis PhDr. P. Chalupovi:

Litoměřice 16. listopadu 2001

Pavle,

všechno dopadlo nad očekávání skvěle, literárního historika Chalupu jsem omluvil a literární festival za něho vyhlásil. Rada vše schválila. Dopis od starosty dávám do archivu u pí. Skopalové a Tobě zasílám pro informaci kopii. Ale ještě nevím, kolik bude peněz.

Katalog, který je mimořádně zdařilý, Ti předám až osobně. Kvůli jeho váze a tedy poštovnímu. Má 60 stran na křídovém papíře. Necháme ti dva balíky, což je 50

ks, což by mělo pro výstavu ve Vysokém Mýtě stačit. Hlavní nápor zájemců, včetně vystavujících, byl saturován už v Litoměřicích při vernisáži. Byli na ní L. K., prof. Z. Kirschner (ten uvedl fotografii), J. Urban (uvedl grafiku) atd.. Přikládám ještě disketu a text jedné litoměřické autorky, která se přihlásila do soutěže.

Olda
Doskočil

P. S. Bylo by dobré se někdy sejít, třeba v Praze; Doufám, že Tvoje cesta do Paříže byla úspěšná; Také Ti musím předat 6. svazek Malířů s Tvým textem a třemi Kunderovými promluvami.

Dopis A. Kvapilové O. Doskočilovi:

Alena Kvapilová
Okresní muzeum v Mostě
ul. Českosl. armády 1360
Doskočil
434 01 Most
vlastivědné muzeum

Vážený pan
Mgr. Oldřich

Okresní

Mírové nám.

181/40

412 01 Litoměřice

V Mostě dne 16. 11. 2001

Vážený pane Doskočile,

Velice děkuji za zasláný sborník: Festival grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice. Je cenným doplněním naší knihovny. Hned jsem si jej dala na stranu, abych si jej mohla v klidu přečíst. Je opět velice zdařilý. Já se cítím jako veliký dlužník, protože u nás nevyšlo v poslední době nic, co by Vás asi moc zajímalo. Přikládám pro Vás osobně pouze katalog k u nás právě probíhající výstavě. Vydal jej Okresní úřad.

Dále přikládám xerox titul. listu jedné z publikací vydaných C. W. Medauem v Teplicích, ale nevím, zda jste jej u nás již neviděl. Nejsem si také jistá, zda Vás zajímají tisky jím vydané mimo Litoměřice. Mějte se moc hezky.

Zdraví

Alena Kvapilová

- 74-

Dopis O. Doskočila A. Kvapilové:

V Litoměřicích dne 21. listopadu 2001

Vážená paní Kvapilová,

cítím se potěšen Vaším zájmem. K festivalu grafiky a fotografie jen tolik, že za dva roky, pokud budou peníze, bude mít pokračování. Já i pan prof. Z. Kirschner bychom chtěli na své myšlenky v příštím katalogu navázat. Proto bych uvítal Vaše připomínky, zejména ty negativní, protože ty nejvíce obohacují. Jsem si vědom, že mé pojednání chce domyslet a dotáhnout, především k podstatě romantismu a jeho aktuálního odkazu k dnešku. Festivalu se může zúčastnit každý profesionál, proto, máte-li někoho známého, kdo by do této společnosti chtěl vstoupit, bude vítán. Téma zůstává stejné. Nyní jsme vyhlásili festival literární v kategorii poezie a próza. Zaslal lze celou sbírku (ale z té bude vydán jen fragment) či jednotlivou báseň či povídku.

Do 31. května 2002. Osobně jsem do soutěže přihlásil šest svých povídek. Pokud budou peníze, vyjde *almanach Máj na rok 2002*. Ten na rok 2000 již vyšel. Ale bez mé účasti. I zde můžete někoho upozornit, že se může zúčastnit. V tomto případě nám ale jde o začínající mladé (stačí duchem) autory.

Děkuji za zasláný katalog k právě probíhající výstavě *Malíři Mostecka IV*. Jsou-li obdobné katalogy i k předcházejícím třem výstavám ještě k dispozici, měl bych o ně zájem.

Převelice děkuji za xerox tisku C. W. Medaua. Tenhle titul jsme při mé návštěvě přehlédlí a přitom je ze všech, které od Vás mám, nejvzácnější. Jde o místo vydání *Teplitz 1838*. Všechny jeho tisky spojené s Teplicemi mají trojí místo vydání: *Prag, Leitmeritz, Teplitz*. Nejstarší se objevuje na litografických ilustracích k článkům, především v časopise (sešitech) pro mládež *Erntefeld* v roce 1836. V roce 1840 se pak objevuje i knižní titul, který znám z knihovny teplického muzea. To vše vytváří předpoklad, že Medau rozšířil v té době své aktivity na Teplice a Prahu. Jenže jeho teplické aktivity jsou mi nejméně známy. Titul pouze se značením místa vydání Teplice se mi dostává do rukou poprvé a proto bych měl prosbu, která nespěchá:

Až budete v muzeu něco fotit, nechte dvě políčka pro tuto knihu. Jedno na obrázek, druhý na titul knihy. Až budu někdy něco o Medauovi psát, musím, zejména k jeho vztahu k Teplicím, provést některé korektury toho, co jsem zatím napsal. Tento tisk z r. 1838 zde pak bude muset být reprodukován.

Děkuji za skvělou spolupráci, přeji hezké vánoce a mnoho pohody do další tvůrčí práce, zejména té s Ulrikou.

Zdraví

Oldřich Doskočil

Dopis O. Doskočila ak. malíři J. Paulovi:

Litoměřice 5. prosince 2001

Honzo,

nějak ses odmlčel, ani nevím zda sedíš ještě v oné radě nějaké nadace, kterou jsi počátkem letošního roku inzeroval. Neozval jsi se ani na pozvání na Máchovy Litoměřice a tak Ti alespoň přikládám katalog. Pro představu budoucích let a Tvé účasti, popřípadě sehnání finanční pomoci pro rok 2002. Pak už to půjde protože jsem v jednání se Společností A. Stiftera v Mnichově a snad se zapojí i švýcarská nadace Helvetia. Ale příští rok bude kritický. Sice půjde o vyhlášení výsledků literárního festivalu a snad vydání i almanachu *Máj na rok 2002*. Ale doprovodnou akcí je výstava "Pocta J. Švábovi", který se in memoriam zúčastnil (viz katalog). Zemřel, ale to asi víš, 1. 1. 01.

Tak dej o sobě vědět

Olda Doskočil

- 75 -

K literárnímu festivalu v listu Deník Litoměřicka:

Deník Litoměřicka, úterý 11. prosince 2001, roč. IX/288, s. 9.

Začínající autoři mohou přihlásit své práce do konce dubna

Jitka Eretová

Litoměřice - v listopadu při vernisáži výstavy festivalu grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice byla vyhlášena literární soutěž pro rok 2002. Za pořadatele znovu připomněl podmínky soutěže Oldřich Doskočil.

"Soutěž je určena především začínajícím autorům, mladým nejen datem narození, ale především duchem. Soutěž má dvě kategorie - prózu a poezii. Podmínkou je, aby příslušná práce nebyla nikde publikována v časopisech nebo knihách, které mají kód ISBN," uvedl Doskočil. Soutěžní práce pak budou vydány ve 2. svazku almanachu Máj, pokud budou rozsáhlejšího charakteru, jen jejich část. Hodnotící komise se bude skládat ze tří členů, mezi nimiž se objeví jména jako literární historik PhDr. Pavel Chalupa a patron festivalu spisovatel Ludvík Kundera. Uzávěrka soutěže je 1. května příštího roku a práce lze zasílat do Městské galerie ve Vysokém Mýtě, do Galerie Ve dvoře v Litoměřicích a Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích. Vyhlášení výsledků proběhne opět v listopadu příštího roku v galerii Ve dvoře s doprovodnou výstavou malíře, grafika a restaurátora Miroslava Švába.

Podle slov Oldřicha Doskočila měl první ročník výtvarné soutěže své přednosti i neduhy. *"Myslím, že nadšení bylo větší než výsledek. Neznamená to však, že by neměl úroveň, ale do budoucna bychom chtěli více podchytit zejména špičku a mezinárodní účast. Vážím si zde několika solitérů, jako jsou Jaroslav Šváb, Vladimír Míčko, Jana Kremanová a dalších. Mile mě překvapil také velice vyrovnaný soubor mladých grafiků a fotografů, z nichž polovina jsou studenti pražských škol,"* zhodnotil Doskočil. Celkem bylo do soutěže přihlášeno 38 prací, vystaveno 37, z nichž bylo 12 fotografií a 25 grafik výtvarníků z celé republiky a dvou ze zahraničí (Švýcarska a Itálie).

Katalog, který byl z prací sestaven, je velice kladně hodnocen zejména v uměleckých kruzích v Praze. *"Domnívám se, že město Litoměřice si díky této edici zísává vysoký kredit,"* doplnil Doskočil.

Článek je doprovázen fotografií s popiskem: *Z grafických prací a fotografií autorů z letošního festivalu Máchovy Litoměřice byl sestaven reprezentativní katalog. Foto: Karel Pech.*

Dopis O. Doskočila M. Němečkovi:

Litoměřice 11. prosince 2001

Miroslav Němeček
Řešovská 565
181 00 Praha 8

Vážený pane Němečku,

ještě jednou děkuji za spolupráci na festivalu a za Váš skvělý text. Přikládám katalog, který slaví úspěch. Nemám ale adresu na Livii Romani a Lenku Šavrdovou, abych jim mohl katalog zaslat. Doufám, že obě zůstanou festivalu, pokud tento bude i v budoucích letech, věrní a že přivedou (nebo Vy!) další skvělé fotografie z Pražské fotografické školy. Těším se někdy na setkání, snad to vyjde až budu v Praze.

O podrobnostech zdařilé vernisáže Vám snad už někdo vyprávěl!

Zdraví

Oldřich
Doskočil

5) MÍŠEŇ A LITOMĚŘICE

ČERVEN

Příprava oslav 5. výročí partnerství s Míšni:

Zastupitelstvo města Litoměřice schválilo na svém 5. zasedání 7. června předložený návrh rozpočtové změny rozpočtu Města na rok 2001: uvolnit 100 tisíc korun na oslavy pětiletého výročí partnerství měst Litoměřice a Míšeň.

ČERVENEC

Informace ze 14. jednání Rady Města Litoměřic ze dne 12. července 2001:

Místostarosta pan Terber informoval Radu, že se v Míšni ve dnech 21. až 23. září koná vinobraní na které míšeňští zástupci zvou představitele Města Litoměřice a zároveň žádají do 15. srpna zaslat seznam maximálně pěti zástupců Litoměřic, kteří se vinobraní v Míšni zúčastní. Zahájení vinobraní se koná v pátek večer v 19 hodin.

ZÁŘÍ

Na vinobraní v Míšni:

Ve dnech 21. až 23. září se zúčastnila delegace Města Litoměřice vinobraní v Míšni v čele se starostou města J. Landou. Místostarosta Terber poukázal na vysokou nezaměstnanost města Míšeň a vysoký věkový průměr jeho obyvatel. Mladí jezdí za prací do měst bývalého západního Německa a počet míšeňských obyvatel tak klesl z 39 tisíc na 29 tisíc. Příčina úbytku lidí v produktivním věku je také v odlivu investorů z Města Míšeň.

LISTOPAD

Oslava 5. výročí smlouvy Litoměřice - Míšeň:

Před pěti lety byla v litoměřickém Domě kultury podepsána smlouva o vzájemné spolupráci příhraničních měst Litoměřice a Míšeň. V témže prostoru se po pěti letech konala oslava tohoto výročí. V sobotu 10. listopadu se kolem desáté hodiny dopolední sešli zástupci obou měst na setkání nazvaném *Litoměřice - Míšeň 2001*. Slavnostní den zahájilo *Pěvecké sdružení litoměřických učitelů* pod vedením Tomáše Fialy. Potom nastoupili moderátoři a v obou jazycích pozvali na pódium starosty obou měst. Litoměřický starosta Jiří Landa ve svém projevu srovnával přátelství dvou osob s přátelstvím, které vzniklo a vyvíjí se mezi Litoměřicemi a Míšní. Mluvil o vztazích škol, sborů, seniorů, sportovních klubů a jiných organizací obou měst. Nakonec dodal, že nám zbývá rozšířit spolupráci v oblasti hospodářství.

Míšeňský starosta Karl Pohlack v úvodu své řeči poděkoval za pozvání a označil přátelské setkání za svou nejpříjemnější povinnost. Uvedl, že přátelské partnerství je složitější než politická úroveň vztahů. Prohlásil, že je se současnou úrovní vztahů mezi oběma městy spokojen a zmínil se o urbanistické paralele (panoramatu města s katedrálou na pahorku nad řekou) obou měst.

Po vystoupení starostů zazpíval německý sbor Wincers Chor, vedený sbormistrem Jürgenem Heidlerem. Po odeznění několika skladeb se k míšeňskému sboru připojil litoměřický a pod vedením obou sbormistrů, kteří se střídali, bylo provedeno několik skladeb ze společného repertoáru ve kterém nechyběla ani česká lidová.

Po ukončení první části programu se radní a členové sborů sešli u společného oběda v restauraci Babylon (ta je v Domě kultury). Po obědě se konala prohlídka města a v půl třetí odpoledne program pokračoval ochutnávkou žernoseckých vín. Potom se představili v ukázkách společenského tance páry vedené Janou Plškovou. Následoval malý koncert orchestru Základní umělecké školy v Litoměřicích a vystoupení jednoho z nejlepších sportovních klubů v České republice *Dance aerobic* centra Artep Litoměřice. O přestávce vystoupení tohoto sportovního klubu zahrál *Weterns Jazz Band Litoměřice*. V závěru se představila *Originál Havlovka* a vše bylo završeno rautem (bohatým). K dobré atmosféře na rautu přispíval *Swing Quartet Bohemia* pana Mühlfeita.

6) KULTURA

LEDEN

Výstava fotografií A. Horské v diakonii:

V pátek 5. ledna v 17:00 hodin se v Diakonii Českobratrské církve evangelické konala vernisáž fotografií litoměřické rodačky, absolventky katedry fotografie pražské FAMU A. Horské. Komorní výstava černobílých fotografií větších rozměrů představila A. Horskou jako umělkyni jejíž tvorba rezonuje s průmyslovou krajinou, starými stromy a zákoutími velkoměstské periferie; vše bez lidí. Melancholická atmosféra neviditelných stínů současné civilizace, osamělost subjektu v krajině i ve městě, důstojné dějiny větví a kůry starých rytířských stromů. Ale i touha po naději v ladných liniích mladých šlahounů vyrazujících z letitých větví prořezaných dřevin do spleti čistých křivek, jež v kresbě tužkou pokračují z fotografie ven, na zeď. V čisté, ničím nezkalené estetice jako je charakter nemluvněte. Zámotky tužeb.

Ohlas v tisku:

Deník Litoměřicka, pondělí 8. ledna 2001, č. 6., Ročník XI., s. 6.

V Diakonii prvně vystavuje rodačka přímo z Litoměřic

Vernisáž / Andrea Horská představila také fotografie z cyklu "Zatracená místa"

Nad'a Tůmová

LITOMĚŘICE - V pořadí již čtvrtá vernisáž výstavy se konala v pátek navečer v Klubu Diakonie v Rooseveltově ulici číslo 9 v Litoměřicích. Koordinátor volnočasových aktivit Klubu Miroslav Veselý zde tentokrát uvítal litoměřickou rodačku, pětadvacetiletou fotografku Andreu Horskou.

"Jsem rád, že tento rok zahájíme právě výstavou člověka, který je přímo z Litoměřic. Ti předcházející také měli k našemu regionu vztah, ale přímo z Litoměřic nebyl zatím nikdo," zahájil vernisáž výstavy fotografií před zhruba třemi desítkami přítomných Veselý a předal slovo Andree, která krátce představila vystavované dílo.

"Část zde vystavovaných fotografií jsem pořizovala v roce 1996 v Břevnovském klášteře. Ta druhá část, to jsou fotografie z cyklu "Zatracená místa", což byl můj magisterský soubor, kterým jsem ukončila Filmovou akademii múzických umění (FAMU)," řekla úvodem vystavující fotografka a popřála všem, aby se dobře bavili.

Poté se přítomní za znění příjemné hudby procházeli ve dvou místnostech, kde byly fotografie vystaveny. Na fotografiích převažovaly stromy. Jak autorka později vysvětlila, tak ty patří mezi její oblíbené objekty a už se těší, až je na jaře začne opět

více fotografovat. *"Nedávno jsem dokončila FAMU a od té doby jsem na volné noze. Dělán toho spoustu, fotografuji nebo pracuji jako modelka¹⁾. Je to zajímavé, protože jsem pořád mezi lidmi,"* svěčila se Andrea a vysvětlila další rys typický pro její tvorbu. Tím je velice originální orámování fotografií papírovou lepící páskou. *"Dělán to tak vždycky na všech svých výstavách. Je to můj autorský prvek,"* přiznala.

Vernisáže mladé litoměřické fotografky, která absolvovala místní gymnázium, se zúčastnila i spousta jejich kamarádů a bývalých spolužáků. Stále usměvavá Andrea se všem stihla věnovat.

Andrea Horská má s výstavami již spoustu zkušeností. Své dílo představila například v rámci skupinových výstav v litoměřickém kině²⁾ Máj nebo před dvěma lety v Lichtenštejnském paláci v Praze. Ze samostatných výstav je to cyklus "Zatracená místa", který letos vystavovala v pražském kině AERO³⁾ nebo na katedře fotografie FAMU.

Výstava fotografií Andrey Horské bude v Klubu Diakonie k vidění zhruba měsíc.

- 79 -

Poznámky kronikáře:

1) A. Horská je modelkou na Akademii výtvarných umění v Praze

2) Výstava v kině Máj se jmenovala "Osm na dvě" (osm studentů a dvě studentky) a byla v rámci výstav galerie Elektra, jak se tehdy předsálí kina Máj říkalo. Výstavu uvedl docent Birgus z FAMU, který také o ní referoval v časopise "Ateliér". Recenze byla rovněž otištěna v místním tisku. Bohužel, nepamatuji si už přesně rok, ale mohlo to být tak v roce 1995.

3) O výstavě v kině AERO v Praze více loňská kronika - oddíl Kultura.

Dopis redakci Allgemeines Künstlerlexikon v Lipsku:

Litoměřice 16. ledna 2001

Dr. Birgit Schubarth
Redaktion
K. G. Saur Verlag GmbH &
Co.KG
Reed Elsevier . München
Redaktion Allgemeines
Künstlerlexikon
Luppenstraße 1b . D-Ó4177
Leipzig

Vážená paní doktorko,

Nebyl problém sestavit slovníkové heslo Doerella, Eyserta, Czepelaka. To jsou malíři, které jsem zpracoval sám nebo v novější době někdo jiný (Doerell). Problémy nastávají u malířů v ThB, kterými se od doby jeho vydání nikdo nezabýval a neexistují proto žádné studie (Duchek, Dvořáček). U těchto autorů jsem odkázán na encyklopedie, které jsou zastaralé. V těchto případech by bylo třeba jít ad fontes (k pramenům), ale ty nejsou v Litoměřicích. Pokud nejsou tyto malíři v mém pracovním programu, znamenalo by to pro mne velkou zátěž na úkor vlastní práce. Proto nemůžu postupovat jinak, než postupuji.

K Vaším dotazům:

V podstatě souhlasím se všemi Vašimi návrhy (nelze ani jinak).

Ad Duchek: Dlabacz neuvádí v Malířských protokolech nic bližšího v

Rieggerově statistice (stránku, rok vydání). Celé to na mě dělá dojem, že Rieggera neměl v ruce a Malířské protokoly nikdy neviděl. Nepodařilo se mi v Praze u nikoho zjistit, že by o nich někdo věděl, natož kde by mohly být originály. Pátral jsem po tajemném Rieggerovi proto sám a zjistil: Joseph Anton Riegger (1742 - 1795) byl rakouský právník. Proto ho žádný kunsthistorik nezná. Napsal toho mnoho. Podle mne ona záhadná statistika s Malířskými protokoly je v díle "Archiv der Geschichte und Statistik insbesondere von Böhmen", což je zřejmě souvislá řada knih vycházející v letech 1792 - 1795 (Pramen: Masarykův slovník naučný, díl VI. (R - S), Praha 1932, s. 159).

Nejnovější studie o kostele, kde by měla být Duchkova signatura, se o ničem takovém nezmiňuje: BOBKOVÁ, L. Ústecký kostel Panny Marie ve světle dobových zpráv. IN: Gotické sochařství a malířství v severozápadních Čechách (Sborník z kolokvia u příležitosti 70. výročí výstavy Josefa Opitze), eds. Neudertová, Hrubý, P., Ústí nad Labem 1999, 165 - 176. Německé resumé přikládám.

Ad Dvořáček: Konfrontoval jsem jeho osudy s ředitelkou Sklářského muzea v Kamenickém Šenově. Od ní mám potvrzeno, že zde byl ředitelem Školy pro odborné kreslení a modelování (Schule für Dachzeichnen und modelliren eröffnet) v letech 1856 - 1885 (ještě před příchodem do Kamenického Šenova podnikl Dvořáček studijní cesty do Belgie a Francie, aby se seznámil s úrovní tamní sklářské výroby). Tento název školy, ještě za Dvořáčkova působení, byl v roce 1880 změněn na c. k. odbornou školu pro sklářský průmysl. Od roku 1918 škola několikrát změnila název, naposledy v roce 1981, od kdy se jmenuje Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská.

K Dvořáčkově práci na škole: Jeho výtvarné pojetí v oblasti zdobných technik bylo podmiňováno ohledem na uměleckoprůmyslový výrobek.

- 80 -

K jeho architektonickým návrhům: O nich nikdo nic neví. Domnívám se, že šlo o uměleckoprůmyslové doplňky k architektuře. V žádném případě o architekturu jako celek.

Obrazy v Kamenickém Šenově žádné nemají.

Příložené německé resumé in: LANGHAMER, A., Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Kamenickém Šenově 1856 - 1996, Kamenický Šenov 1996

K datu narození: Nemohu nic prokázat, ale v žádném případě nepůjde o pravoslavný kalendář, kde je rozdíl pouhých 10 dnů a ne čtyřiceti. Pravděpodobně půjde o chybu, ale těžko prokázat u kterého autora. Toman má sice řadu chyb, ale v tomto případě mi intuice říká držet se jeho. Nebo uvést obě data s uvedením zdroje.

P.S.: Jan Dvořáček byl prokazatelně Čech!

S pozdravem Oldřich
Doskočil

Akademická malířka - restaurátorka Jana Kremanová
- Pokus o část slovníkového hesla do encyklopedie českých malířů:

Potěšilo, když mě akademická malířka - restaurátorka Jana Kremanová z Prahy ve středu 10. ledna při obědě v restauraci Český lev na sídlišti Hůrky v Praze 5 vyzvala, abych sepsal část slovníkového hesla dotýkající se její spolupráce jako restaurátorky s Okresním vlastivědným muzeem Litoměřice a jejich dalších litoměřických aktivit.

Od roku 1996 spolupracuje s Okresním vlastivědným muzeem Litoměřice na záchraně jeho sbírkového fondu. R. 1996 restaurovala 13 děl (olej, plátno, karton) Eberharda Eyserta (1820 - 1920) a 1 anonym (olej, karton), r. 1997 jedno dílo (olej, karton) Ernsta Gustava Doerella (1832 - 1877), jedno dílo (olej, plátno) Ferdinanda Lepie (1824 - 1882), jedno dílo (olej, plátno) Emila Zvěřiny a dvě díla (olej, plátno) Herrmana Petera Münzberga (1889 - 1951), r. 1999 jedno dílo (olej, plátno) Františka Josefa Güntera (1782 - 1863), r. 2000 jedno dílo (olej, plátno) Antonína Jana Gareise (17912 - 1863).

Literatura: DOSKOČIL, O., Portrét 18. s 19. století ze sbírek OVM Litoměřice, edice Malíři Litoměřicka, sv. 6, oddíl Příloha VII. - Soupis restaurátorských prací akademické malířky Jany Kremanové pro projekt "Malíři Litoměřicka", Praha - Litoměřice 2001 (v tisku).

Změna názvu Galerie výtvarného umění:

Před listopadem 1989 se litoměřická galerie jmenovala *Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice*. Potom, jako všechno, změnila název na *Galerie výtvarného umění Litoměřice*. Od 1. ledna 2001 se opět vrátila ke svému původnímu názvu *Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice*. Návrat k původnímu názvu byl dán tím, že ministerstvo kultury ČR, které bylo zřizovatelem, galerii předalo nově zřízenému ústeckému kraji, jehož krajský úřad se stal zřizovatelem galerie. Ale i ústecký kraj se zřejmě vrátí ke svému původnímu názvu *Severočeský kraj*.

Výstava v muzeu: Konec jedné tradice:

Konec jedné tradice byl název výstavy v Okresním vlastivědném muzeu Litoměřice s vernisáží v úterý 23. ledna. Výstava byla zapůjčena z Regionálního muzea Teplice a připravena jejími pracovníci paní Vilímovou a paní Pánkovou. Představila zachráněné předměty (sklo) ze vzorkovny Rudolfovy hutě v Dubí, která byla založena v roce 1906 a zlikvidována v roce 1996. Litoměřické muzeum tuto výstavu převzalo mj. také proto, že v Libochovicích na Litoměřicku existovala podobná sklárna stejného typu s podobným osudem. Ale její předměty ze vzorkovny nejsou prozatím zpracovány. Výstavu uvedla ředitelka litoměřického muzea Eva Štíbrová, na klarinet krátce zahrál student 1. ročníku Lidové školy umění v Litoměřicích Vít Molitor.

- 81 -

ÚNOR

Druhá letošní výstava v Diakonii:

V pátek 2. února se konala v Klubu Diakonie Církve Českobratrské Evangelické druhá letošní výstava. Tentokrát to byla keramika stálého návštěvníka Diakonie, mentálně postiženého Vlastimila Círuse a obrazů učitele na Lidové škole umění v Litoměřicích, absolventa ústecké university Jana Evangelisty Purkyně Jana Choury.

Keramika V. Círuse byla běžným standartem odpovídajícím práci těchto lidí. Díla, především oleje, J. Choury jsou zase běžným standartem postmodernistických epigonských pokračovatelů avantgardy šedesátých let. Takto maluje mnoho lidí. Chybí jim energie, barevnost je bez invence. J. Choura o moderním umění sice zřejmě mnoho ví, ale není to v něm. Takto maluje mnoho lidí. Kdybychom je dali dohromady, těžko bychom rozpoznali, kdo je kdo.

Na vernisáži bylo plno, byli tu především mladí lidé, kterým se díla líbila. To je ta výhoda nezkušenosti mládí.

Ohlas v tisku:

Prostory Klubu Diakonie zaplnily obrazy a keramika

*Vernisáž / Zájem o vystavovaná díla projevil i přítomný senátor Zdeněk Bárta
Naďa Tůmová*

LITOMĚŘICE - Ve švech praskaly prostory litoměřického Klubu Diakonie v Rooseveltově ulici při jeho poslední akci. Tou byla páteční vernisáž výstavy keramiky Vlastimila Círuse a výstavy obrazů Jana Choury.

Příchozí hned při vstupu do Klubu překvapila nezvyklá tma prosvětlená pouze několika svíčkami umístěnými v keramických domečcích a hradech. Jak se všichni přítomní dozvěděli, byl to záměr, protože ony keramické výtvořby byly vystavovanými exponáty Vlastimila Círuse.

Vernisáž výstavy opět uvedl koordinátor volnočasových aktivit Klubu Miroslav Veselý, který oba vystavující autory nejprve představil. "Vlastimil k nám do chráněné dílny dochází od ledna 2000 a jeho doménou je keramika. Svou schopnost objevil za velmi krátkou dobu a tvoří celou řadu opravdu krásných věcí," charakterizoval tvorbu Veselý a předal slovo výtvarnici Marii Vykopalové, která v Diakonii chráněnou dílnu vede. "Vlasta umí stylizovat tak, jak každý neumí. Vytváří věci, které by chtěl mít každý doma," shrnula.

Vystavená díla byla rozmístěna do dvou místností Klubu a budila velký zájem přítomných návštěvníků.

Jejich nejčastější dotazy směřovaly k prodejnosti výtvořb. Zatímco Vlastimil Círuse se prodeji svých výrobků nebrání, Jan Choura se, jak sám říká, se svými obrazy loučí jen nerad, protože se jejich malováním neživí. Podle návštěvnických ohlasů by však zájem o tvorbu obou umělců byl velký. Jedním z návštěvníků, kteří se o vystavovaná díla vážně zajímali, byl i na vernisáži přítomný senátor Zdeněk Bárta.

Výstava obrazů a keramiky potrvá v Klubu Diakonie až do 1. 3. 2001.

Poznámka kronikáře: *Na vernisáž jsem přišel po úvodních projevech. Bylo opravdu plno. Vystavující Jan Choura byl zrovna v "obchodním" rozhovoru se novopečeným senátorem, pastorem zdejšího sboru církve, která Klub Diakonie provozuje. Bárta chtěl koupit obraz, musel jsem uznat, že z toho co tu bylo vystaveno, si vybral ten nejlepší. Když jsem viděl tu oboustrannou "obchodní" bezmocnost, navrhl jsem, vzhledem k vysokým cenám materiálu (plátno, barvy), nikoliv kvality umění, rozmezí mezi 2 až 3 tisíci Kč s tím, že malíř nemá licenci a proto ať ho oficiálně panu senátorovi daruje a pan senátor mu dá honorář za "provedení a odborný výklad" na výstavě co by sousedskou výpomoc. Obraz by měl viset v senátorově pracovně. Využil jsem příležitosti a řekl mu, že by se měl "vyzdobovat" ve své senátorské pracovně litoměřickými rodáky a představil mu Andreu Horskou.*

- 82 -

Senátor se jí omluvil, že nemohl být účasten na její lednové vernisáži pro pracovní zaneprázdněnost. Odvětil jsem, že to ona i já chápeme, ale že si myslím, že by jeho pracovna měla být vyzdobena její fotografií a to v ceně 3.000 Kč. Na to se dost vyvalil, proč za obraz stejně jako za fotografii. Odvětil jsem, že to je běžná taxa, protože např. jeden diapozitiv určený k reprodukci od profesionála stojí 1.500 Kč. A protože mě pan senátor pokládá za odborníka a nechtěl se zřejmě ztrapnit, přikývl a dohodl se s Andreou na setkání. Potom jsem panu senátorovi řekl, že bude členem festivalového výboru Máchovy Litoměřice. To už neměl sil se bránit. Jenom se zeptal,

co ho v této funkci čeká. Uklidnil jsem ho, že se nemusí obávat, že tam bude dělat jenom toho senátora. Byl spokojen.

Mezi tím se objevil můj synovec Tomáš Bitrich. Odešli jsme já, on, Andrea a její bývalá spolužačka z litoměřického gymnázia J. Jungmanna, dnes studentka psychologie KU v Praze (jméno jsem zapomněl) do kavárny kina Máj. S Andreou jsme se domluvili, že se v pondělí 5. února sejdem v Praze před Famu ve 13.30 hod. (jednání na FAMU kvůli festivalu Máchovy Litoměřice). Pak se ještě objevil komisař a dramaturg výstav v Klubu diakonie Miroslav Veselý. Zeptal se mě, jaký mám názor na díla vystavujícího. Řekl jsem mu své, na chvíli se zarazil, ale odvahu odporovat neměl a nakonec souhlasil. Trochu déle ho bránila studující psychologie, ale nakonec zmlkla. Potom nám líčila své obavy z toho, že jako studentka psychologie nastoupí jako quasi pacientka na kolektivní psychoanalýzu (to aby jako budoucí psycholožka věděla, co prožívají její pacienti) a trochu s nadhledem mě, starce pozorovala, zda chápu o co jde. Dostal jsem ji do šoku když jsem jen tak, mimochodem, začal vyprávět, že se nemá čeho bát protože jsem to před čtvrtstoletím jako quasi pacient absolvoval, že tam byly také psycholožky atd. Nejvíce se podivila, že něco takového se tu dělalo před listopadem 1989. A jak je to možné, když to lidé, ani politici, nechápou ani dnes. Dostalo se jí poučení, že lidská blbost se nemění převratama stejně tak jako fyzikální zákony. Tenkrát se o mě povídalo ledacos. Jednak, že jsem nemocný ve smyslu blázen a proto jsem na psychiatrii, ale také, že jsem byl na léčbě s příjící a vrcholem všeho bylo, že jsem byl na školení Státní bezpečnosti a nyní jsem její spolupracovník. Až na to poslední se tyto věci dnes hodnotí stejně. Andrea se jen usmívala, protože se dobře známe, a proto ji ode mne jen tak něco nepřekvapí. Včetně mého hodnocení vystavujícího. Ona na to totiž, jako umělec s invencí, přišla sama. Na tohle mě prostě nepotřebuje.

Anotace, která potěší:

Třetí číslo časopisu Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky "Umění" (XLVIII / 2000) vyšlo se zpožděním až v únoru letošního roku. Potěšilo, že v rubrice "Z přírůstků uměleckohistorické literatury" je na straně 200 anotace:

Doskočil Oldřich, *Krajina Litoměřicka a Českého středohoří v proměnách malířských slohů 19. a 20. století (do roku 1945)*. Litoměřice, Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích 2000. 125 s., čb. + bar. obr., něm. resumé.

Recenze Tomasovy knihy v ĎaSu:

Okresní vlastivědné muzeum Litoměřice vydalo na sklonku minulého roku výbor studií: *Jindřich Tomas, od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu, 1999 (roční zpoždění)*, ed. Jan Klápště a Oldřich Kotyza, 392 s., 120 Kč. Recenzi přinesl dvouměsíčník *Dějiny a současnost*, 1/2000, s. 52, kterou přepisují:

Tomas Veliký

Nebývá zatím u nás zvykem, a to je ke škodě věci a zejména čtenářské obce, aby - jak je poměrně zaběhnutá praxe v západní Evropě, ale třeba i v sousedním

Polsku - byly soustavněji vydávány knižní výběry nejdůležitějších studií předních českých badatelů. Je třeba poděkovat historickým archeologům J. Klápštěmu a O. Kotyzovi, že (edičně vzorně) připravili takovýto výbor ze statí jednoho z nejrespektovanějších badatelů v oblasti dějin středověkých a (velmi) časně novověkých měst, litoměřického archiváře a mnohostranného badatele Jindřicha Tomase. Je pak velmi dobře, že litoměřické muzeum nevydalo soubor Tomasových studií jako nenápadný vědecký svazek, nýbrž jako krásnou a výpravnou monografii, která potěší i laické milovníky starších městských dějin.

Jindřich Tomas je rodem (nar. 1927) z Prahy. Té - i když krátce po dosažení doktorátu odešel pracovat do žateckého a definitivně do litoměřického archivu - také věnoval badatelskou pozornost v dizertaci o hospodářských poměrech v městech pražských v letech 1518 - 1547 i v řadě dalších studií, stále více se soustřeďujících k otázkám počátků pražských měst. Bezmála půlstoletí strávené v severozápadních Čechách a dlouholetá spolupráce s řadou litoměřických i dalších severočeských historiků a archeologů však Tomase orientovaly především k tamní problematice. Autorská účast na vynikajících Dějinách města Litoměřic z roku 1997 je svým způsobem završením tohoto směru jeho zájmů. Tomas však nezůstal regionalistou - kladl si vždy daleko širše položené otázky, a tak se setkáme například i s jeho pracemi o středověkých moravských městech, respektive o vzniku měst v českých zemích jako celku. Vydání jeho studií, utříděných do podoby monografie, je činem závažným i přesto, že některé autorovy názory byly korigovány novější literaturou nebo nedošly plného souhlasu vědecké veřejnosti. Působí však, a o to více v knižní podobě, jako podnět k diskusím či dalším výzkumům.

Na 33 studií, v letech 1962 - 1999 poprvé otištěných v nejrůznějších, pro širší čtenářskou veřejnost často nesdažně dostupných časopisech a sbornících, je rozčleněno do pěti oddílů: po úvodních biografických a koncepčních textech knihu otevírá kapitola věnovaná obecné problematice vzniku městských center se zvláštním zaměřením na severozápadní Čechy, následuje část věnovaná Praze od jejich počátků do poloviny 16. století. Jádrem knihy představuje soubor na sebe navazujících studií o dějinách Litoměřic od počátku města až do přelomu 16. století a 17. století. Další část zkoumá - na hraně archeologie a historiografie počátky měst Žatce, Mostu, Budyně nad Ohří, Roudnice a Libochovic a konečně závěr knihy je věnován počátkům Brna a Znojma. Editoři knihu vybavili také Tomasovým životopisem a bibliografií, která mimo jiné připomíná autorovy zájmy o hindštinu a dějiny Indie či o filipínského bojovníka za nezávislost na Španělsku José Rizala.

Vydání Tomasových studií k dějinám měst je čin hodný následování. Též řada dalších výrazných českých badatelských osobností poválečné epochy mohla publikovat výsledky svých výzkumů převážně jen formou časopiseckých studií nebo příspěvků - nejednou zapadlých - malotirážních archivních, muzejních nebo konferenčních sborníků, které mají dnes charakter cimélií. Badatelský přínos dvou či tří generací archivářů, muzejníků, archeologů a historických knihovníků, kteří měli tu smůlu, že se životně "trefili" do období nacismu a komunismu, je přitom často veliký. Je škoda, když jejich životní dílo zapadne nebo je zpřístupněno mnohdy jen v efemérních sbornících otištěnou bibliografií.

První letošní výstava v Severočeské galerii výtvarného umění Litoměřice:

Ve čtvrtek 22. února se v litoměřické galerii (Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice v Michalské ulici č. 7) konala vernisáž výstavy *Zrcadlo srdce* představující kolekci děl naivního (insitního) umění. Výstavu připravili společně

ředitel galerie PhDr. Jan Štíbr a PhDr. Antonín Jiráček. Výstava je doprovázena reprezentativním katalogem, který vydala karlovarská galerie.

- 84 -

Ohlas v tisku:

Deník Litoměřicka, sobota 24. února 2001, číslo 47, ročník IX, s. 6.

Galerie představuje umění lidových naivních tvůrců

Vernisáž / Obrázky naivních umělců dávají nahlédnout do nitra člověka, do jeho nejhlubší opravdovosti a snahy tento fenomén postihnout

Jitka Eretová

LITOMĚŘICE - Zrcadlo duše je název nové výstavy v Severočeské galerii výtvarného umění v Litoměřicích, která byla ve čtvrtek zahájena slavnostní vernisáží. Uvedl ji autor koncepce expozice PhDr. Antonín Jiráček, ředitel Poetické galerie v Praze.

Výstava představuje rozsáhlou kolekci naivní tvorby ze sbírek litoměřické galerie, poetické galerie a soukromých sběratelů. Naivní umění je zde prezentováno v celé své šíři, nechybí představitelé v původním slova smyslu jako Natalie Schmidtová, Štefan Daňko, Marie Polanská a další, stejně jako jsou zastoupeni autoři výtvarně poučení a malíři, kteří tvořili pro odlehčení chvíle a pro vtip.

"Obrázky a plastiky tvůrců naivního umění vycházejí z hluboké touhy vyjádřit se prostřednictvím výtvarného umění a vznikají pro potěšení autora, který si nehraje na umělce. Je zde možno setkat se jak s obdivuhodně uvolněnou fantazií, tak se snahou až puntičkářsky zachytit náměty, velmi často ze vzpomínkového života. V každém z obrázků je tolik poetiky, která dává nahlédnout do nitra člověka, do jeho nejčistší opravdovosti," vysvětlil Antonín Jiráček, který byl také tvůrcem výstavy Naivní loučení s Miléniem, která podpořila zájem o naivní umění v odborných kruzích často, ovšem neprávem, opomíjené.

Přesně takový je i účel litoměřické výstavy, aby více zpopularizovala umění lidových tvůrců v souvislosti s tím, že Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích vlastní největší a nejucelenější sbírku naivního umění v domě za Diecézní galerií.

"Galerii navštěvuji pravidelně, znám i expozici s naivním uměním. Dnešní výstava je kouzelná," řekla po vernisáži výstižně Jarmila Pichňová z Litoměřic. *"Mám rád toto umění, dokáží vnímat pohnutky, které vedly některé autory k jejich tvorbě,"* svěřil se Karel Pokorný a dodal, že obrázky jsou takovým zrcadlem, kde může každý divák vidět kousek sebe a jejich prostřednictvím nahlédnout do svého srdce a duše tak, jak vyjadřuje název výstavy.

V průběhu jejího trvání až do 29. dubna budou také promítány medailonky o některých autorech. Ty nechala natočit litoměřická galerie ve spolupráci s pražskými kolegy a jsou mezi nimi osobnosti jako Anna Zemánková, Zbyněk Semerák, Josef Šimerda, Milada Persanová, František Mottl a další. Výstava je instalována jak v prostorách galerie, tak v domě s expozicí naivního umění.

Dopis ing. Jiřího Slavíka O. Doskočilovi:

Týniště n. O. 22. 2. 2001

Vážený kolego,

zdravím Vás z východních Čech. Čas letí nesmírným tempem a tak se Vás dovoluji otázat, zda budete v Litoměřicích či jinde v severních Čechách nějakým způsobem připomínat dvousté výročí narození kreslíře a dopravního stavitele Karla

Brantla. Mluvili jsme spolu o možnosti výstavy jeho kreseb a snad i rytin z nich zhotovených.

F. A. Heber se nějak nechce vyklubat na svět - ani překlad ani náchodsko - mariánskotýnický sborník nějak nespěchají. Budu muset poškádlit kolegyni Bukačovou - co se děje či neděje.

S pozdravem

Jiří Slavík

- 85 -

BŘEZEN

Dopis J. Kremanové O. Doskočilovi:

2. března 2001

Buď zdrav Oldřichu!

Jak se vede? Že se ptám.

Posílám Ti pozvánku na čtvrtek 9. 3., je proti Orloji na Staroměstském - když tak uvidíš, jak to půjde.

Psal mě Mirek Koval a nabízí termín 2. 5. - 29. 5. 2001. Je to brzo po té výstavě, ale vzhledem k tomu, že by se jednalo jen o kresby a serigrafie co už mám, tak bych to ráda udělala. Píše, že si nabídl povídku - Golem - a napadlo mě, že by to byl hezký výlet a mohl by to zahájit, pokud bys mohl a chtěl - bylo by to mé přání. Buď tak laskav a kooperativně pošli Kovalovi povídku, mohl by to otisknout do katalogu a zeptej se ho jestli bychom mohli přijet už 1. Máje a kde bychom přespali? (Kříž je jako řemen!) Zdravím Tě a zavolej co a jak.

Jan

a

K dopisu je přiložena pozvánka na vernisáž:

Líc: černobílá reprodukce obrazu *Scaramouche, 1984 - 1987, olej na plátně, 168 x 125 cm.*

Rub: *Galerie Franze Kafky Vás srdečně zve na zahájení výstavy Jana Kremanová - Obrazy - ve čtvrtek 8. března 2001 v 17. 00 hod. Galerie Franze Kafky, Staroměstské náměstí 22, Praha 1. Úvodní slovo - PhDr. Jan Kříž. Čtení - Jiří Ornest. Výstava je otevřena denně mimo pondělí 10 - 13, 14 - 18.*

Pozvánka je doplněna vlastnoruční autorskou kresbou karikačního autotypu s cigárem a textem: *Už hulím jako továrna, je to fajn!*

Dopis O. Doskočila J. Kremanové:

Litoměřice 5. března 2001

Budiž pozdravena Johanko z Arku!

Je to pech, ale 8. března mám v galerii Ve dvoře vernisáž "Miroslav Prošek", což je s Litoměřicema spojeno asi jako byl Franta Doležal a trochu jsem se do toho zamotal a tak tam musím jít.

Ale chci se soustředit na Sobotín. Mirkovi Kovalovi jsem povídku zaslal, ještě mu zatelefonuju a domluvím podrobnosti. Vernisáž uvedu. Ale napadlo mne, že by se mohlo zadeklamovat něco z té povídky. Pokud by nemohla Vanda, zkusil bych Martinu Deliřovou. Ta udělá pro mne všechno zdarma pokud má čas. Ale kdybys měla někoho jiného, nic nebudu namítat.

S mou cestou do Prahy je to v nejbližší době bledé. Příští týden, 14. a 15. III. jsem ve Vysokém Mýtě na vernisáži "KundeRA". Ty versálky na konci nejsou překlep protože jde o Kuderovy práce + jeho soukromá sbírka skupiny RA. Zároveň je tam zasedání Galerijní rady, které jsem členem a protože je to placené, tak tam jet musím. Navíc potřebuju výstavu vidět protože ji počátkem dubna přebírám. Uvidíš ji v Litoměřicích 10. května na derniéře a při otevření Máchovy světničky.

Navíc souběžně píše dvě knížky - 7. svazek malířů Litoměřicka a, což je náročnější, "Z dějin litoměřického divadla a divadelnictví" a protože to беру od středověku po současnost, je toho dost. Litoměřické divadlo bude mít 18. prosince 2002 svých 180 let od otevření a to ta kniha musí být venku. Ale je to také ta kniha ve které chci mít tu tvoji plastiku z Vyšehradu jako poctu hercům (ve frontispisu). Jen nevím, jak jsi mi říkala, od kdy do kdy herci byli obdobně jako sebevrazi pohřbíváni za hřbitovní zdí. Potřebuji nějaký pramen. Neznáš ho?

- 86 -

Knihu chci v tomhle smyslu věnovat všem hercům na litoměřickém hřbitově a z těch živých dvěma nejmilejším herečkám: Vandě a Martině, které (na to je čas) chci nechat vyfotografovat někde v Litoměřicích a dát je na závěr knihy.

K té naší monografii: Dej mi ještě měsíc a pak se do toho dáme. Vidím to nadějně finančně. Nechci předbíhat událostem, astrál napovídá, že za měsíc budu vědět víc.

Ať se ti vernisáž vydaří!!! Zdravím a ukážu se co nejdříve to bude možné.

Olda

P.S. Znovu připomínám festival Máchovy Litoměřice a Tvoji účast. S dr. Urbanem jsem se dohodl, nad fotografii má záštitu prorektor AMU prof. PhDr. Z. Kirschner a PhDr. R. Siverio z katedry fotografie. Ještě musím zaurgovat Vandu.

Výstava M. Proška (1929 - 1988) v galerii Ve dvoře:

Prostý název *Miroslav Prošek* v galerii Ve dvoře (gotické dvojče) daly výstavě pořadatelé Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Fakulta užitého umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Vernisáž se konala ve čtvrtek 8. března v 17.00 hod., úvodní slovo pronesl Mgr. Evžen Linaj. Výstava trvala do 31. března.

Akademický malíř Miroslav Prošek se narodil 14. srpna 1929 v Praze, zemřel tragicky (přejet automobilem když šel na autobusové nádraží naproti své dceři) 25. března 1988 v Litoměřicích. Studoval Státní grafickou školu v Praze (1942 - 1946) a Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze u prof. Aloise Fišárka (1947 - 1954) a na Akademii výtvarných umění v Sofii (Bulharsko) u prof. Panajota Panajotova (1951 - 1952). Od roku 1958 působil jako pedagog na Střední pedagogické škole v Litoměřicích. Od roku 1963 působil na katedře výtvarné výchovy Pedagogické výchovy v Ústí nad Labem, kde se profiloval jako výrazná osobnost v oblasti malby a teorie barvy. Je autorem třídílné publikace "Barva v malířství". Poprvé samostatně vystavoval v Divadle S. K. Neumanna v Praze v roce 1962. V Litoměřicích v Severočeské galerii výtvarného umění Litoměřice dvakrát (1977 a posmrtně 1990). Člen Svazu výtvarných umělců od roku 1988.

Výstava byla doprovázena skromným, ale pěkným katalogem s mottem "Vzpomínka

na litoměřického umělce, dlouholetého pedagoga a svébytného filozofa každodenního života - malíře Miroslava Proška".

Autorem katalogu a textu v něm je Mgr. Evžen Linaj z ústecké univerzity.

Katalog vydala Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta užitého umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem 2001.

Kurátor výstavy byl Jaroslav Prášil. Grafická úprava katalogu Jiří Bartůněk, foto Jan Brodský. Sponzor publikace byli Libor a Šárka Bendovi.

V katalogu je pět barevných reprodukcí olejových obrazů:

Rosná spojení, 1969, olej na plátně 90 x 70 cm

Vikýř, 1986, olej na plátně 90 x 70 cm

Rosa květu, 1980, olej na plátně 75 x 90 cm

Do blankytu, 1975, olej na plátně 90 x 73 cm

Měsíce jasná noc, 1987, olej na plátně 74 x 100 cm

Na vernisáži bylo velké množství lidí, vlastně se sem nevešli. Po úvodním slově E. Linaje zazpívaly studentky ústecké univerzity. Atmosféra byla nádherná.

- 87 -

Od roku 1990 je pořádán díky spontánní iniciativě studentů a učitelů katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty a Fakulty užitého umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem *Memoriál pana Proška*, který umožňuje studentům univerzity každoročně prezentovat svoji výtvarnou tvorbu v prostorách vysokoškolského klubu v Ústí nad Labem.

Od roku 1996 je pro studenty všech fakult Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem vypisována obecně prospěšnou společností *Lidé výtvarnému umění - výtvarné umění lidem* a katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem *Cena Miroslava Proška*. Jejím cílem je podněcovat tvůrčí aktivity začínajících autorů, vytvářet prostředí přirozené soutěživosti a poskytovat novým talentům možnost samostatné prezentace ve výstavních prostorách Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem.

Místní tisk přinesl článek o vernisáži v sobotu.

ROTH, J., Desítky lidí si ve čtvrtek připomněly umění skvělého litoměřického malíře a pedagoga Miroslava Proška. IN: Deník Litoměřicka, sobota 10. března 2001, č. 59, roč. IX, s. 7; V podtitulku článku je: *Návštěvníci se do výstavní síně najednou vůbec nevešli*; Kronikář poznamenává, že to byla pravda.

Poskytnutí příspěvku Severočeské galerii Litoměřice:

Zastupitelstvo města schválilo na svém 3. zasedání 15. března 2001 poskytnutí příspěvku Severočeské galerii Litoměřice ve stejné výši jako bude úhrada poplatku za zábor veřejného prostranství umístěním dřevěné plastiky sochaře Beránka "Odnikud nikam" na Jezuitských schodech za období od 1.10. 2000 do 31. 12. 20001 (cca 110.000 Kč) za podmínky, že finanční prostředky galerie použije na opravu a impregnaci šindelových střech budovy diecézní galerie č.p. 24 a objektu naivního umění a na drobné stavební práce tamtéž. Pro 21, proti 2, zdrželo se 2.

Koncert v Severočeské galerii:

Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice a Českobratrská

evangelická církev v Litoměřicích byly pořadatelé pěveckého recitálu Slávka Klecandry *Protějšší břeh*, který se konal v prostorách galerie 24. března v 18.30 hodin.

DUBEN

Výstava dvou v galerii "Ve dvoře":

Vernisáž se konala v pátek 6. března. V přízemí se představil Jan Chaton svými "Duplicity" (výstavu doplnil pracemi svých žáků ze sklářské průmyslovky v Kamenickém Šenově), v prvním patře vystavovala Marcela Zweschperová "Drátenický originální šperk". J. Chaton se uvedl sám, M. Zweschperovou uvedl ředitel Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice PhDr. Jan Štíbr.

Jan Chaton se jmenuje občanským jménem Jan Antoš. Anagram svého jména Chaton si zvolil jako výraz svého vztahu ke francouzské kultuře.

Úvodní slovo ředitele Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice PhDr. Štíbra k dílům M. Zweschperové:

Vážené dámy a pánové!

Setkáváme se v tomto požehnaném městě častěji u příležitosti vernisáží, či derniér výstav, na přednáškách, koncertech nebo jiných akcích majících co nejvyšší vztah ke kultuře. V tomto městě máme několik galerií, ať už státních nebo soukromých, ale vždy prezentují to nejvýraznější, co produkuje náš region směrem do světa nebo naopak.

- 88 -

Tomuto regionu zprostředkovávají možnost se seznámit s tím nejlepším co vzniklo a vzniká mimo jeho hranice. Nelze srovnávat nebo měřit zásluhy jednotlivých galerií. Každá má své místo na slunci, každá se ubírá vlastní cestou a profiluje se svým vlastním způsobem a především má každá jiné podmínky pro svou vlastní existenci. Finanční zázemí také není zanedbatelné a pominout nelze zcela ani existenci depozitářů, z nichž je možné čerpat a vybírat díla vystavovaná v mezidobí.

Nezastupitelné místo mají ony menší soukromé galerie v objevování současných umělců, kdy upozorňují na často neprávem opomíjené výtvarníky výstavami, které jsou snad někdy drobnější nebo se snaží představit polozapomenutá, či opomíjená řemesla, kdysi slavná a opěvovaná.

Mezi výtvarníky, kteří splňují veškerá výše uvedená kritéria patří Marcela Zweschperová, jejíž drátenický šperk, jak je uvedeno na pozvánce, je opravdu v pravém slova smyslu originální. Galerie Ve dvoře, péčí paní Skopalové, uvádí na scénu litoměřickou výtvarnici, která sama o sobě tvrdí: "já su z Litoměřic", ale toto říká již dvacet pět litoměřických let. To se zřejmě stává každému, kdo se narodí před Hromnicemi roku 1949 v Brně. Trocha civilizace litoměřické však nechala na ní také své stopy, když opomineme základní vzdělání (brněnské), dvě maturity (také v Brně), protože už nejezdí šalinou. Snad to bude tím, že v Litoměřicích tramvaje nejezdí. Děťství a mládí prožité v Brně počítá mezi šťastné období života v rodinném kruhu věřící evangelické rodiny, která ji vedla k lásce k rodné zemi, literatuře, ale i k výtvarnému umění, především českému, kdy již jako dítě poznávala, rozeznávala a hlavně zamilovávala si autory jako byli Mánes, Aleš, Slavíček nebo Mucha. V Brně byl jejím literárním světem okruh Skácela, Kundery, Uhdeho a dalších, již tehdy se pokoušela psát básně, modelovala z hlíny, tvořila koláže, žila životem naplněným uměním, přestože ji rodiče chtěli předurčit na dráhu doktorky přírodních věd. Ovšem nepokojná mysl Marcely a tvořivé ruce ji vedly zcela jiným směrem, ať už se v životě

živila čímkoli. Ráda, po odvážných počinech keramických, pokračovala s tkaním koberců, batikovala látky, lze si vymyslet jen málo oborů uměleckého řemesla, kam by v životě alespoň na chvíli nezabrousila s větším, či menším úspěchem. Jedinou oblastí do níž nikdy nevkročila byla malba. Snad tomu bylo proto, že je nerada svazována jakýmkoli předpisy a v základech se ruka u elévů maluje vždy stejně.

Někdy objevuje již objevené, ale zjišťuje to po svém, s o to větší radostí, a to když si navíc ještě něco přidá ze svého, pro sebe a pro nás samotné.

Posledním současně nejvýraznějším exkurzem do oblasti uměleckého řemesla je drátkování. V roce 2000 Marcela Zweschperová absolvovala kurz drátkování ve Stodůlkách u paní Samohýlové z Pražských uměleckých řemesel. Snad v tom bylo kouzlo znovuobjevení téměř zapomenutého řemesla, snad ji oslovila i možnost scelovat. Možnost její povaze tak blízká, totiž spojovat nejen rozbité věci, ale i lidské vztahy. Však právě proto jí vždy můžeme nalézt mezi potřebnými, vždy tam, kde jsou potřební. Tam stojí na straně dávajících. Toto všechno podědila po rodičích, kteří ji k drátkování svým způsobem přivedli. Maminka jí prohlížela zhotovené šperky, kterých se dnes v prodejní výstavě představuje více než padesát kusů, a pak přinesla obrázek anglické královny Alžběty II. s překrásným náhrdelníkem na krku. Vzápětí roztrhla rodinný perlový řetěz a základ budoucího náhrdelníku, byť se nejednalo o brilianty, byl na světě. Perličky byly odrátkovány a vzájemně, zde bych na tuto skutečnost, která není obvyklá rád upozornil, jednoduše pospojovány pomocí oček a háčeků.

Cesta, kterou musela autorka vykonat až k dnešnímu večeru nebyla jednoduchá, ale současně v sobě má síly na rozdávání a jen ona a její blízcí vědí u koho jí čerpá. Stejně tak bylo zapotřebí množství odvahy. A zde, společně s Robertem Frostem můžeme jen opakovat, že: "Odvaha je lidská ctnost, která má největší hodnotu".

Věřím, že podobnými háčky se práce Marcely Zweschperové zachytí i za Vaše srdce, budou Vám bližší, stejně tak se Vám přiblíží i autorka samotná, tak nápaditá a současně prostá jako její dílo samé, tak bohatá v srdci jako jsou květnaté i její nápady, kterými se dnes prezentuje. Všem krásným ženám je to doporučení jak být ještě krásnějšími a všem ostatním, kterých je jen pramálo, je to jedno z posledních upozornění jak dál.

- 89 -

Ohlas v tisku:

Deník Litoměřicka, pondělí 9. dubna 2001, č. 94, roč. IX., s. 6.

Galerie Ve dvoře ukazuje krásu drátěných šperků

Výstava / Marcela Zweschperová se jejich výrobě věnuje teprve čtvrt roku

Jiří Roth

LITOMĚŘICE - Další pozoruhodnou vernisáž zažili její účastníci v pátek večer v litoměřické galerii Ve dvoře. Zahájena zde byla výstava originálního drátěného šperku Marcely Zweschperové a obrazů Jana Chatona. Zejména šperky vystavené v prvním patře galerie přitahují velkou pozornost.

Je obdivuhodné, co dokázala Marcela Zweschperová za tři měsíce. Přesně tak dlouho se totiž výrobou drátěných šperků zabývá. Jak sama před zahájením vernisáže řekla, dříve se její pozornost soustředila na jiné oblasti užitého umění - na batiku a keramiku. Také modelovala z hlíny, tvořila koláže, tkala koberce. "Jediné, kam jsem nikdy nevkročila, byla oblast malby", prozradila umělkyně. Ke drátěnému šperku ji vlastně přivedlo dnes už málem zapomenuté umění drátenické. "Fascinovaly mě zadrátované hrnce, které používala moje maminka," vysvětluje prvotní popud k cestě za drátěným šperkem. Aby se tomuto řemeslu přiblížila, absolvovala kurs uměleckých

řemesel u profesorky Samohýlové. Cesta k drátěnému šperku byla otevřena. Když si navíc povšimla obrázku anglické královny Alžběty II. honosící se drátěným náhrdelníkem, věděla, do čeho se pustí jako první. *"Rozebrala jsem starý rodinný perlový náhrdelník a vytvořila nový. Pak už jsem vymýšlela další originální kousky,"* prozradila Marcela Zweschperová.

Tři měsíce tvořila drátěný šperk, aby mohla v Litoměřicích představit prodejní kolekci čítající zhruba padesát kousků. Najdeme zde šperky ryze drátěné nebo doplněné o polodrahokamy nebo i obyčejné kamínky. Ženy si mohou vybrat z náhrdelníků, náušnic i náramků. Aranžmá expozice doplňují starší práce Marcely Zweschperové, tedy batikované látky.

Marcela Zweschperová se narodila v Brně. Ze stejného města pochází i malíř Jan Antoš, který je jejím spoluvystavovatelem. Jak ostatně zdůraznil při vernisáži, jejich setkání na této výstavě je ryze náhodné. Jan Antoš, který vystupuje pod uměleckým pseudonymem Jan Chaton, což je vlastně anagram jeho jména, představuje část z cyklu obrazů, jejichž ústřední postavou je poustevník. Poustevník nikoliv jako osoba, ale jako způsob života, kdy se jedinec snaží o zmapování duchovního rozměru lidského bytí na této planetě. Cyklus doplňují obrazy geometrických tvarů, kde se snaží zachycovat různé konstelace vedoucí opět k duchovnímu významu života.

Jan Antoš není pouze malíř. Několik let působil jako pedagog na sklářské průmyslovce v Kamenickém Šenově, kde dával budoucím návrhářům svítidel výtvarné základy. Sám se také do navrhování pustil a i z tohoto období zde představuje některé práce.

Výstavní prostor galerie Ve dvoře v Litoměřicích bude patřit umělcům až do konce dubna.

Dopis akademického malíře Miroslava Kovala O. Doskočilovi:

Sobotín 9. 4. 2001

Oldo,

zdravím Tě a posílám list k Janině výstavě v Šumperku. S pomocí zdejších mých spolupracovníků podařilo se "vtěsnat" Tvůj text na potřebnou plochu, s Anežčinou pomocí (je v tom směru pozornější než já) vychytat chyby a překlepy během přepisování se vloudivší. Přidal jsem cosi svého, obecnějšího snad, Janina stručná osobní data v rozsahu, jak je to v mých listech obvyklé a doplnil reprodukcemi v rámci a kvalitě, odpovídající mým možnostem. Přiložený strojopis (komentovaná pozvánka) vyjde v květnovém čísle zdejšího Kulturního života. Snad je skromný výsledek - list - přijatelný.

Bude záležet na vaší vzájemné dohodě, jak se rozhodnete. S Janou jsem se předběžně po telefonu domluvil tak, že byste přijeli ve středu (2. května) dopoledne do galerie v Šumperku, kde vás budu čekat. Instalaci výstavy zvládneme.

- 90 -

Ted' například jsme s Jarmilou Janůvovou začínali po 11. hodině - a byli hotoví kolem 15.00 hod. (16 skel + 5 stolů). Večer po zahájení pojedeme k nám do Sobotína - a přespíte u nás. Počítám s Tebou, že výstavu uvedeš, něco k ní povíš. Nemusí to být žádný "vyčerpávající" výklad, jen "pootevření dveří" k ní, záleží na Tobě, jak si s tím poradíš, co si zvolíš.

Pro představu o prostoru přikládám Ti i informační list galerie; vzadu je i plánec s polohou galerie. A také ještě list k pásmu textů J. J. , repríze pořadu Lyry Pragensis, tentokrát mezi sochami v Šumperku.

Až se domluvíte a bude to aktuální, dejte mi vědět, kdy vás můžu v galerii asi čekat.

Zdravím - a těšíme se.

M. Koval

Dopis B. Schubartové O. Doskočilovi:

Fax z Redaktion Allgemeines Künstlerlexikon.

Lipsko, 13. 3. 01

Velevážený pane Doskočile,

omluvte, prosím, opožděnou odpověď na Váš podrobný dopis ze dne 19. 1.; závěrečná redakce 29. svazku si vyžádala téměř všechny čas.

Přirozeně chápu, že články k "malým" umělcům z Thiemer - Becker, kterými se nezabýváte speciálně, nejsou tak informativní jako jiné, resp. by zabíraly více času. Pochopte, prosím však také mne, když se pokouším i k těmto umělcům získat autory, protože se mnohdy zjistí, že znali přece jen mnohem více, než ThB a Toman. Za tuto práci jsem také velmi vděčna.

Dostal jste honorář za D-texty? Náš vyúčtováním pověřený kolega se mne totiž ptal na Vaši korespondenční banku a swift adresu, pak banka převod přece jenom, zdá se, akceptovala.

Dovolte mi, prosím, opět několik otázek na "malé" umělce:

1. Eberenz, J., malíř miniatur okolo 1894; podle Tomana dílo je v "Nordböhmisches Gewerbemuseum Reichenberg" [Severočeské muzeum v Liberci]?: stačilo by i jen, když byste to mohl potvrdit nebo dementovat.

2. Eberle, Jiří Adam, malíř v Teplé, zemř. 1686, Toman: je více znám než tam?

3. Eichler, Johann Franz (řádkové jméno Lukáš), malíř, stafážista, dominikán v Ústí n. L., 1721 - 1783, lexikon Sturm.

V případě, že by jste měl informace k oběma prvním, byl by termín na zaslání červen, pro Ei srpen. E-material do Ei jsem ostatně ještě neprohlížela, ale Eysert je již pevně zaznamenán.

Se srdečnými pozdravy a ještě největším díkem

Brig.
Schubart.

KVĚTEN

Výstava grafiky M. Blabolilové v Diakonii:

V pátek 4. května se v Diakonii Církve Českobratrské evangelické v Litoměřicích konala vernisáž výstavy přední české grafičky Marie Blabolilové, která před lety učila na litoměřické Základní umělecké škole v Litoměřicích a to několik let. K výstavě více in: ERETOVÁ, J., Grafička Marie Blabolilová a dva básníci z Litoměřicka představili svá díla. IN: Dnešní Litoměřicko, 7. května 2001, č. 106, roč. IX, s. 6; M. Blabolilová po výstavě přenechá festivalovému výboru Máchovy Litoměřice grafický list *Les*, který bude zařazen do soutěže grafiky a fotografie.

Vernisáž J. Křížka v Severočeské galerii:

V severočeské galerii výtvarného umění Litoměřice se 9. května konala vernisáž výstavy Jana Křížka. Výstavu uvedla Miroslava Hlaváčková, po vernisáži se konal koncert Petra Hejného a Norberta Hellera pro violu a klavír.

Odhalení busty Ferdinanda Blumentritta:

V pátek 11. května se konala malá slavnost v parčíku F. Blumentritta (při ulici Na valech) odhalení busty profesora a později ředitele litoměřické reálky Ferdinanda Blumentritta za přítomnosti hostů z filipínského velvyslanectví v Praze v čele s velvyslankyní paní Carmelita (ou) Salas (ovou), členů Rytířského řádu José Rizala z Belgie a pravnuka (je mu tuším přes 90 let) F. Blumentritta Ernsta Blumentritta, který žije v Německu a s kterým litoměřičtí badatelé (především PhDr. J. Tomas) udržují písemný kontakt. Bronzová busta v nadživotní velikosti je dílem akademického sochaře Libora Piskláka, jenž je i autorem před několika lety vzniklé busty José Rizala. Ve spodní části desky s bustou je umístěno motto: *I já jsem srdcem Litoměřičan, právě tak, jako vy se cítíte být Filipíncem.* Citát je výňatkem z dopisu s datací 19. května 1887, který Rizal odeslal Blumentrittovi do Litoměřic z Brna krátce po svém čtyřdenním pobytu v Litoměřicích.

Dopis PhDr. J. Hilmerý ředitelce muzea E. Štíbrové:

PhDr. Jiří Hilmera
Patočkova 103
169 00 Praha 6
Tel. (02) 335 1098
vlastivědného muzea

Vážená paní
PhDr. Eva Štíbrová
ředitelka Okresního

Mírové nám. 171/40
412 01 Litoměřice

Praha, 11.5.2001

Vážená paní ředitelko,
ve dnech 25. 5. až 8. 6. budu pobývat v Terezíně a vyjíždět do okolních měst, abych doplnil dosavadní výsledky svého výzkumu, týkajícího se činnosti německých hereckých společností v 19. století na našem území. V té souvislosti jsou pro mne významným centrem právě Litoměřice a v nich zejména působení Feichtingerovské společnosti. Podle časopisů Leitmeritzer Wochenblatt a Leitmeritzer Zeitung mám podrobně dokumentováno údobí od r. 1856 s mezerou 60. let, pro která je v Klementinu Wochenblatt zastoupen pouze zábavnou přílohou; pro dřívější desetiletí jsou však mé informace velice kusé. - Prosím Vás proto o laskavé sdělení, zda bych v tom směru našel potřebné zdroje ve Vašich sbírkách. V Lippertově Geschichte není pro mou tematiku žádná informace, Bertholdův spis z r. 1850 jsem v Praze nenašel, stejně jako Festschrift z r. 1927; byl bych Vám ovšem vděčný za upozornění na další v úvahu přicházející publikace, abych se po nich mohl ještě poohlédnout v Praze a neplýtvat svým vymezeným časem v Litoměřicích. - Za Vaši laskavost Vám předem děkuji.

S pozdravem Váš

Jiří Hilmera (podpis je vlastnoruční)

- 92 -

Dopis O. Doskočila PhDr. J. Hilmerovi:

Titl.
PhDr. Jiří
Hilmera
Patočkova 103
169 00 Praha 6

Litoměřice, 15.5.2001

Vážený pane doktore,

zabývám se litoměřickým divadlem a divadelnictvím a v této době dokončuji reprezentativní knihu s bohatým fotodokumentačním materiálem *Z dějin litoměřického divadla a divadelnictví*, která vyjde (a bude křtěna) v litoměřickém městském divadle K. H. Máchy 18. prosince 2002 k 180. výročí otevření litoměřického profesionálního německého divadla, nejstarší to kamenné budovy městského divadla v Čechách. Knihu vydá Město Litoměřice.

Práce to nebyla lehká a setkával jsem se s obdobnými potížemi o jakých se zmiňujete ve svém dopise. Naše muzeum žádné dokumenty (až na malé výjimky) nearchivuje, vše potřebné (včetně k L. Wochenblatt a L. Zeitung) je ve Státním Okresním archívu v Litoměřicích se sídlem v Lovosicích, něco mají v Městském archívu v Ústí nad Labem atd.

Ale protože jsem zde všechno (pokud jsem něco nepřehlédl) vytěžil (včetně mých předchůdců - před válkou Ankert, v 80. letech např. Tomas), pokládám za zbytečné plýtvání časem vše znova procházet. Snad jen tolik, že rodinný hrob Feichtingerů se dochoval na litoměřickém hřbitově a nyní usiluji o jeho záchranu. K F. mám také dva nekrology z L. Z.

V příloze zasílám rukopis předmluvy své knihy a seznam pramenů a použité literatury historické, současné i sekundární. Pokud se mnou budete chtít hovořit, ohlaste se nejprve telefonicky. Mám v tomto čase mnoho služebních cest a nemám v tom ještě časový pořádek. S určitostí zde nebudu 24. a 25. 5.

S pozdravem

Mgr. Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné muzeum
Litoměřice

Dopis A. Kvapilové z Okresního muzea Most O. Doskočilovi:

V Mostě dne 9. 5. 01

Mnohokrát děkuji za zaslanoou fotografii a diapositiv. Co jsem ale dlužná, ráda bych se s Vámi vyrovnala. Vydání opraveného a doplněného katalogu se opět

oddálilo. Slíbené finance z MUS byly přiděleny parašutistům a muzeum katalog nevydá dokud nebude prodáno 1. vydání. Pokouším se dále peníze sehnat, takže uvidíme.

Děkuji také velice za pozvánku, na vernisáž se sice nedostanu, ale přijedu se určitě v nejbližší době podívat. Když si potřebuji zvednout trochu náladu prohlížím si Vaše publikace, takže držím palce, aby jste měl možnost pokračovat v práci.

Přeji hezké jaro a vše dobré

Alena Kvapilová

- 93 -

Starosta J. Landa v Památníku F. Palackého v Praze:

Pan starosta Jiří Landa a vedoucí odboru kultury, školství a sportu Helena Bitrichová byly pozváni vedoucí oddělení starších českých dějin Národního muzea v Praze PhDr. V. Přenosilovou k návštěvě nově zrenovovaného Památníku Františka Palackého, který je v Palackého ulici v Praze 1 a není běžně přístupný veřejnosti. Návštěva se uskutečnila ve středu 16. května u příležitosti pravidelné každoroční návštěvy hrobu K. H. Máchy na pražském Vyšehradě představiteli Města Litoměřice a položením květin na jeho hrob. Pan starosta byl nadšen a po návratu se svěřil, že to byl pro něho velice silný zážitek.

Odpověď J. Hilmera O. Doskočilovi:

PhDr. Jiří Hilmera
Patočkova 103
169 Praha 6
Tel. (02) 3535 1098
muzeum

Vážený pan
Mgr. Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné

Mírové nám. 171/40
412 01 Litoměřice

Vážený kolego,
děkuji Vám za Vaši rychlou odpověď a její obsažnou přílohu. Ankertovu knížku jsem si už v Klementinu objednal a k tomu ještě "Leitmeritz vor 100 Jahren" téhož autora. Potěšil jste mne informací o feichtingerovské rodinné hrobce - na takových pomnicích se často najdou údaje jinde nezjistitelné. Zaujalo mne také Vaše sdělení o nekrologích F. Feichtingera a A. Feichtingerové až z 20. století - já znám z 19. stol. Johanna Nepomuka, Karla Julia, Wilhelminu, Theodora, Henrietu a Malwinu; dobové nekrology prvních tří asi znáte, A. Feichtingerová by mohla být Theodorova dcera, narozená 1870 v Litoměřicích.

Myslím, že po svém ubytování v Terezíně se obrátím nejprve do Lovosic a s Vámi se pak spojím co nejdříve telefonicky. Vy pak můžete naopak kontaktovat mne kdykoliv na mobil 0607 825 693 - velice bych např. ocenil předběžnou informaci o poloze feichtingerovské hrobky.

Srdečně Vás zdravím a těším se na naše setkání.

Váš

Jiří Hilmera

Lidové noviny přinesly recenzi Tomasovy knihy:

Sobotní příloha Lidových novin "Orientace" otiskla 26. května 2001 na s. 3 recenzi publikace "Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu" Jindřicha Tomase:

Jak se zrodila a vyvíjela česká města

I pouhým shromážděním článků psaných pro nejrůznější odborné časopisy a sborníky může vzniknout pozoruhodně ucelená kniha. Platí to pro autora, který ve svých dílčích studiích sleduje a zkoumá své téma - a tak současně píše jednotlivé kapitoly své budoucí knihy. Právě tak se zrodilo dílo nazvané *Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu* Jindřicha Tomase, archiváře a historika, známého odborníka na vývoj městských sídel ve středověku a raném novověku.

- 94 -

V knižním souboru Tomasových studií se autor přesouvá od obecné problematiky vzniku městských center ke konkrétnímu výzkumu vývoje jednotlivých městských sídel, převážně v severozápadních Čechách. Pět studií věnoval vzniku pražské aglomerace a hospodářským poměrům v metropoli šestnáctého století - na ty se Tomas zaměřuje už od své disertace. Dalších třináct kapitol osvětluje nejen vznik Litoměřic, ale i jejich středověké obchodní kontakty a sociální skladbu města. Tyto studie věnované městu, kde autor od padesátých let žije, tvoří těžiště celé knihy - jeden ze zajímavých textů například rozebírá vztahy Litoměřic s Ústí nad Labem v předbělohorské době.

V další části se Tomas zabývá vznikem dalších měst českého severu - Mostu, Žatce, Budyně nad Ohří, Roudnice nad Labem a Libochovic, závěr tvoří kapitoly op Brnu a Znojmu.

Jako osvěžující zajímavost je zařazen článek o tom, jak severočeská města viděla ruskou misi, která se vydala na Západ poté, co byl dlouholetý tvůrce moskevské politiky zvolen carem: *Poselstvo cara Borise Godunova v r. 1599/1600 v kronikách měst zvláště v kronice města Litoměřic*. Kniha je krásně vypravena, bohatě ilustrována a opatřena soupisem prací třiasmdesátiletého autora. Ediční počin, který připomíná, že regionální nemusí znamenat marginální.

Jindřich Tomas: Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu (výbor studií). Uspořádali Jan Klápště a Oldřich Kotyza. Vydalo Okresní vlastivědné muzeum Litoměřice 1999 (vyšlo 2000), 392 stran.

ČERVEN

Panenky v litoměřickém muzeu:

V úterý 5. června se v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích uskutečnila výstava *Svět panenek* ze soukromých sbírek. Vystaveny byly panenky historické i soudobé. Výstava sklídila značný úspěch, drobnou zprávu o ní přinesl i bulvární deník Blesk.

Dopis PhDr. J. Hilmeru O. Doskočilovi:

[Ponámka kronikáře: Dopis je datován sice 19. 5. 2001, ale došel v úterý 12. 6.]

PhDr. Jiří Hilmera
Patočkova 103
169 00 Praha 6

Vážený pan
Mgr. Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné

muzeum

Mírové nám. 171/40
412 01 Litoměřice

Praha, 19. 5. 2001

Vážený kolego,

teprve po přečtení diskety jsem zjistil, že jste mi neokopíroval jenom dva nekrology, o nichž jsme předtím hovořili, ale celý text Vaší připravované knihy. Samozřejmě, že Vaší důvěry nezneužiju a pokud z Vašeho textu cokoliv převezmu, řádně zdroj ocituju (prosím Vás proto o příslušný bibliografický údaj, jakmile bude kniha vydána). K Vaší práci, pokud se týká 19. století, si dovoluji tyto (možná pro Vás užitečné) připomínky:

Přístavbou z roku 1835 nevznikla u divadla šatna pro obecnost, ale herecká garderoba - Ankert na s. 2 píše "Garderobezimmer" a Leitmeritzer Zeitung se zřízení šatny pro obecnost dožaduje ještě 7. 3. 1888.

- 95 -

U Kirspera by asi stálo za to uvést, že v 50. a 60. letech pravidelně působil v Ústí n. L. (jako herečka tam vystupovala také jeho paní), 1864 zahájil hry na tamním divadle, nově zřízeném v zahradě Schmidovy restaurace, poslední jeho ústecké působení mám zaznamenáno z r. 1867. Zajímavá epizoda v jeho činnosti se datuje rokem 1860: Tehdy vystupoval jako formální ředitel operní společnosti, jejímž faktickým ("technickým") vedoucím byl Herrmann Meinhardt a která od dubna toho roku vystupovala v Liberci, koncem května a v červnu potom v Litoměřicích, přičemž na obou místech dávala významné operní tituly. Jméno Knispelovy dcery není Jeschke, ale Jeschek - provdala se patrně za některého z členů společnosti, která koncem 50. let působila střídavě s Knispelou v Ústí a jejíž ředitelé se v dobových zprávách během dalších desetiletí objevují pod postupně měněným jménem Ježek [!] - Ježek - Jeschek. "Grulich" jsou česky Králíky - na mapě jsem je nenašel, ale budou někde poblíž Lanškrouna (PSČ z r. 1973 je 561 69).

Jméno dalšího z ředitelů se v dobových zprávách objevuje pouze vyjíměčně jinak než ve znění Walburg.

Nesouhlasí, že by se bratři Feichtingerové vrátili do Litoměřic 1869 bez svého otce J. N. Feichtingera - byl oficiálním ředitelem společnosti až do své smrti (Leitmeritzer Zeitung 27. 1. 1872: Herr Teaterdirektor J. N. Feichtinger wurde in der vorgestrigen Gemeinde - Auchsitzung das hiesige Stadttheater neuerdings für die vächste Saison überlassen). Není také správný údaj v nekrologu z roku 1915, že by se byl Theodor stal vojenským kapelníkem "po rozpuštění divadelní společnosti". Věc vypadala tak, že po Juliově smrti vedla společnost s Theodorem Juliova vdova Henriette. 1879 se Theodor vzdal vedení a společně se svou ženou odešel na zimní sezónu do Innsbrucku, kde byla Alwina angažována a také Theodor vystupoval - např. 3. 17. 1880 jako Alfréd v Netopýru. Henriette pak ředitelovala společně se svým bratrem Pohlem. Litoměřice opustila 1881, po přechodném hostování v Mostě, Chomutově, Jirkově a

Čes. Kamenici vedla divadlo v Jihlavě a Znojmě, kde na jaře 1882 společnost rozpustila. Na jaře a začátkem podzimu hostovala feichtingerovská společnost krom Č. Lípy ["Leipa" byl úředně neuznávaný nacionálně opoziční název místo oficiálního Böhmisch L.] a Varnsdorfu opakovaně v Děčíně, Žatci, Rumburku, Lovosicích a Podmoklech, významná jsou však zejména letní působení ve vlastních arénách, které společnost zbudovala postupně v Č. Lípě (zal. 1872), Chomutově (zal. 1875) a Děčíně (zal. 1877).

Cokoliv z uvedeného můžete podle vlastního uvážení použít ve svém textu. Jen bych prosil o citaci asi ve znění jako "Tento údaj sdělil pisateli Jiří Hilmera, autor chystané monografie o činnosti německých divadelních společností v českém pohraničí 19. stol." [na tom dovětku mi dosti záleží].

S upřímným pozdravem Váš

Jiří
Hilmera

Poznámka kronikáře: P. S. napsáno na zadní straně obálky: *Walburg byl po Litoměřicích ředitelem divadla v Č. Budějovicích.*

Odpověď O. Doskočila J. Hilmeraovi:

Mgr. Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné muzeum
Mírové nám. 171/40
412 01 Litoměřice

Vážený pan
PhDr. Jiří Hilmera
Patočkova 103
160 00 Praha 6

Litoměřice, 12. 6. 2001

Vážený kolego,
děkuji za cenné připomínky, kterých využiju. Předkládám návrh na citace, který se mi zdá být vhodný, ale pokud máte jinou představu, vyhovím.

- 96 -

1) V předmluvě chci poděkovat ... *autoru chystané monografie o činnosti německých divadelních společností v českém pohraničí 19. století PhDr. Jiřímu Hilmerovi za cenné připomínky ke kapitole "Německé městské divadlo (1822 - 1910), zvláště pak k herecké společnosti Feichtingerů...*

2) Ve vlastním poznámkovém aparátu bych se odvolával na dopis: HILMERA, J., dopis ze dne *etd.*. Dále jen Hilmera. (to v případě více citací v kapitole)

3) Uvedl bych chystanou práci v seznamu použité literatury: *HILMERA, J., Německé divadelní společnosti v českém pohraničí 19. století, rukopis připravované monografie o činnosti německých divadelních společností v českém pohraničí 19. století.*

Až se opět dostanu k textu mé knihy a doplním ho, zašlu ty pasáže, kde jsou odkazy ad HILMERA *etd.* To ale chvíli potrvá protože přednostně se musím zabývat jinými věcmi.

S upřímným pozdravem a s přáním mnoha energie do další práce Váš

Oldřich Doskočil

Dopis zástupce vedoucího oddělení starších českých dějin

Národního muzea v Praze E. Šnajdrové O. Doskočilovi:

15. 6. 2001

Milý Oldo,

ze tří xeroxů, které jsi mi poslal, je nejčitelnější šavle, kterou má F. W. Svoboda. Vypadá na šavli z roku 1848 jakožto upomínku na revoluci ve Vídni. Tato šavle může být gardová, ostrostřelecká či jiná. Podobné jsou i ostatní dvě šavle, ale protože nevidím na koš, který je skryt rukou, nemohu to s jistotou tvrdit.

ahoj Evženie

Sen noci svatojánské v bývalém jezuitském kostele:

Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice, která provozuje bývalý jezuitský kostel Zvěstování Panny Marie v Jezuitské ulici a která v tomto prostoru (kromě mezinárodního výtvarného sympózia *Otevřený dialog*) organizuje řadu kvalitních kulturních aktivit, připravila na středu 27. června 2001 od 19.00 hodin vyjimečný zážitek:

Derniéru divadelní hry *Činoherního klubu Ústí nad Labem* Williama Shakespeara *Sen noci svatojánské* v překladu Martina Hilského, dramaturgii Markéry Bláhové a režii Jakuba Korčáka. Účinkovali: Hynek Chmelař, Marta Vítů, Roman Zach, Veronika Rašňáková, Jan Bidlas, Lucie Roznětínská, Martin Finger, Natalie Drabiščíková, Tomáš Krejčíř, Jaroslav A. Haidler, Matuš Bukovčan, Leoš Roubal, Jitka Andělová, Linda Nováková, Lucie Kluchová.

Předprodej vstupenek se konal v pokladně Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice a to ve dvou hodnotách: 100 a 60 korun.

Koncert z cyklu "Sasko-český hudební festival":

SCHOLA ROMANA LUCERNENSIS, Dr. Lukáš Hurník, moderace.

Gregoriánský chorál z benediktinského kláštera Einsiedeln.

GAUDIUM et SPES - radost a naděje: Bohoslužebné zpěvy z bohaté chorální tradice proslulého benediktinského kláštera Einsiedeln ve Švýcarsku se Scholou Romana Lucernensis pod vedením pátera Romana Bannwarta. Vokální soubor založený v roce 1971 v Luzernu pěstuje benediktinskou duchovnost a liturgickou praxi vzdálenou moderním trendům či rutině.

Koncert se konal v bývalém jezuitském kostele v pondělí 25. června v 19.00 hod, vstupné 100 a 60,-Kč.

- 97 -

Vernisáž výstavy "Barevná socha" v SGVU Litoměřice:

V prostorách Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice se ve čtvrtek 28. června konala vernisáž výstavy "Barevná socha" na které bylo zastoupeno 51 umělců. Např. Ambrůz, Gebauer, Koblasa, Orišek, Seifert, Šimek, Zemánek, Beránek, Zívr, Zoubek atd. Vydán byl reprezentativní katalog. Výstavu uvedla autorka koncepce výstavy Eva Petrová. Výstava trvala až do 23. září 2001.

Dopis V. Přenosilové O. Doskočilovi:

Vedoucí oddělení Starších českých dějin Národního muzea v Praze umožnila

starostovi města Litoměřic J. Landovi v květnu navštívit Památník F. Palackého v Praze (viz kronika v květnu této rubriky). Jako tečku po této události poslala tento dopis:

Praha 20. 6. 2001

Ahoj Oldo,
bud' prosím tak laskav a předej tyto 2 katalogy p. starostovi Litoměřic. Velmi si je přál, když byl v Praze a v Památníku. Já jsem začala tehdy chořet a nemohla jsem jeho prosbu dříve vyřídit.

Díky

Věra Přenosilová

P. S. Srdečně zdravím všechny, zvláště pak ty na nás nejhodnější.

Reakce na článek O. Doskočila v Lidových novinách:

Alfred Kubin, Harald Pickert a Litoměřice

Pod názvem *Úzkostný kreslíř, fantasta a snivec* otiskly Lidové noviny 18. června na straně 32 čtivý článek Františka Šembery popularizující Alfreda Kubina. Jenže nikdo nevíme všechno a proto poopravuji jednu maličkost. Ta se se ovšem litoměřickým patriotům zjevila jako mohutný kytovec, kterého prý musím uvést do správných mezí. A to hned, jinak...

Šlo o větičku *Do Čech se [Kubin] pravidelně vracel. Ne však do svého rodiště, ale na Šumavu...*

Alfred Kubin se do rodných Litoměřic vrátil v roce 1927 a dokonce tu v kruhu svých přátel oslavil své padesátiny. Malířů tu bylo v té době hodně: Litoměřice slavily 750 let od založení města a ve Staré radnici, první to renesanční stavby měšťanského prostředí na severu Čech, bylo po mnohaleté rekonstrukci prostor otevřeno Městské muzeum (tehdy Stadtmuseum), dnešní Okresní vlastivědné muzeum. A právě tam se konala přehlídka děl malířů nějakým způsobem spjatých s Litoměřicemi. *Leitmeritzer Zeitung* vydal zvláštní přílohu s medailonky vystavujících: E. Behounek (1873 - 1959) z Litoměřic, F. Bibus (1799 - 1971) z Moravské Ostravy, R. Fleissner (1903 - ?) z Aše, M. Hofrichterová z Vídně, L. Jaksch ze Sv. Johanna, A. Kubin (1977 - 1959) ze Zwiclkendu v Horních Rakousích, H. P. Münzberg (1889 - 1951) z Terezína, H. Pickert (1901 - 1983) z Litoměřic, R. Popper (1873 - 1967) ze Střekova, H. Ruppert z Litoměřic, O. Schneiderová (1875 - ?) z Prahy, B. Tanzer z Kadaně, R. Veit (1892 - 1979) z Kötschenbroda, K. Wagner z Prahy, R. Werner (1883 - 1930) z Litoměřic a F. Wilke z Vídně.

Nezapomnělo se ani na zesnulé: E. Eysert (1860 - 1920), F. Krause (1833 - 1877), A. Taubner (1952 - 1898), K. Čepelák (1852 - 1893).

Kubin se tedy za své rodné město ani za vystavující společnost nestyděl.

O výstavě psal i prestižní kulturní měsíčník *Deutsche Heimat*, kde medailonek o Kubinovi vyšel z pera litoměřického grafika Harald Pickerta (*Begegnung mit Alfred Kubin - Skizze von Harald Pickert*, III., 1927, s. 321 - 324) jenž měl zřejmě na Kubinově účasti v Litoměřicích největší podíl. O Kubinovi poznamenává, že se s ním

poprvé setkal v *Simplizissimu*: ... *Novým a přece jen jako ze snů známým světem těchto kreseb jsem byl ihned uchvácen. Tato témata to mají v sobě (auf sich), objevují se, tisíckrát strašidelně pojednávána v nejvlastnějším životě...* A o kousek dále: *Častokrát věříme, že se znovu probudili mystický mistr Bosch a Breughel, ale jen na tak dlouho, než je s nimi bezprostředně porovnáme. Z Kubinových kreseb totiž najednou vystoupí na povrch ona silná modernost, která nezdůrazňuje tak silně věcnost jako stáří, nýbrž využívá půvabu náznaku. Tak rozumím rozměrnému listu "Židé v zajetí"...*

O pobytu v Litoměřicích: *Poznal také již [Kubin] nejkrálovštější techniku mědirytiny. Tak to také přiznal Kubin, když jsem se o těchto věcech zmínil asi před měsícem v rozhovoru s ním v Litoměřicích. Byl totiž na návštěvě ve svém rodném městě, aby si občerstvil dojmy z mládí. A skutečně se opět vynořili vzpomínky, staré dnes padesát let. To dokazuje nezkalenou paměť a jeho poslední lístek, poslaný z Horních Rakous (bydlí v okolí dunajských mistrů podürerovské doby) je naplněn slovy radostné vyhlídky na novou tvorbu.*

Absolvent mnichovské Akademie Harald Pickert byl spolumajitelem litoměřické tiskárny *JUDR. Karl Pickert spol. s. r. o.* Jeho dědečkem z matčiny strany byl Ferdinand Blumentritt (1853 - 1913), orientalista světového jména, osobní přítel lékaře, spisovatele, sochaře a bojovníka za svobodu Filipín José Rizala. Proto se Haraldova matka, byt' německé národnosti, jmenovala Dolores.

Otci Haraldovi JUDr. K. Pickertovi nacisté nezapomněli, že svého času ve svých novinách (1931) napsal: *Kdo věří ve smysl historického dění, tomu se musí toto zřetelné memento, že totiž existuje ... už konečně nepochybně železné osudové společenství nejen všech Evropanů, ale všech občanů světa, které bohdá učiní nemožným nové krvavé lázně kvůli dynastiím nebo kvůli hospodářské konkurenci...*

JUDR. Karl Pickert patřil k prvním zatčeným a v roce 1941 spáchal sebevraždu. Jeho syn Harald prožil v koncentračních táborech šest let (1939 - 1945). Do Litoměřic se nevrátil. Svůj nový domov našel v Rakousku, kde mu pomohl právě A. Kubin a donutil ho v roce 1947 uskutečnit v Innsbrucku svoji první velkou poválečnou výstavu. Kubin Pickertovy napsal: *Obzvlášť mě uchvacuje ta úžasná úspornost Vašich výrazových výtvarných prostředků s kterými pracujete... je to pro mě skutečně potěšení...*

A. Kubin se po své smrti ještě vrátil do Litoměřic v roce 1996. Tehdy se v Severočeské galerii výtvarného umění Litoměřice konala jeho retrospektivní výstava s reprezentativním katalogem ze sbírky Zemské hornorakouské galerii v Linci.

Ale Kubin se, jako správný snivec, vrátil do Litoměřic ještě po svém tajuplném způsobu. Na sklonku loňského roku udělilo Město Litoměřice čestné občanství absolventu litoměřického gymnázia (1938), literátu a duchovnímu patronu literárního a výtvarného festivalu "*Máchovy Litoměřice*" Ludvíku Kunderovi, jenž je také autorem mnoha textů edice katalogů *Radobýl* doprovázející výstavy tohoto festivalu. Jak je všeobecně známo, byl to právě on, kdo po válce přeložil Kubinovu knihu *Země snivců*.

Harald Pickert už takové štěstí na své rodné město neměl. Katalog z poslední výstavy mi zaslal z Rakouska Pickertův syn. Konala se loni v Kufsteinu a Pickert zde má přídomek profesor. V Litoměřickém muzeu toho po něm nezbylo tolik, aby to bylo na samostatnou výstavu. A tak se objevuje pouze na retrospektivách typu *Litoměřice v proměnách malířských slohů 19. a 20. století (do roku 1945)* nebo loni na *Krajina Litoměřicka v proměnách malířských slohů 19. a 20. století (do roku 1945)*. Vše doprovázeno reprezentativními katalogy edice *Malíři Litoměřicka*, kterých je už šest a kde jsou i barevné přílohy. Včetně Pickertových děl (3. a 5. svazek).

Ostatně útržky z textů, které zde byly citovány, najde čtenář v této řadě zkompletované. A také se dočte i o jiných *legendárních příbězích minulého století* a někdy ještě i ze stoletích vzdálenějších. Litoměřice měly totiž svůj multikulturní *genius loci* vždy. Jen ho znovu vypustit do světa!

Oldřich Doskočil, Okresní vlastivědné muzeum
Litoměřice

K obr.:

Harald Pickert (1901 - 1983), Studie, 1921. Převzato z Deutsche Heimat 1927.

Alfred Kubin (1877 - 1959) na fotografii v Deutsche Heimat (1927) k článku Harald Pickerta.

V. Vávrová se rozloučila s funkcí sbormistryně:

V letošním školním roce se s dětským pěveckým sborem *Hlásek* rozloučila dlouholetá sbormistryně paní Vlasta Vávrová, která vychovala několik generací malých zpěváků a zúčastnila se s nimi bezpočtu koncertů. Bohužel od nového školního roku tu nebude ani její "pravá ruka" sbormistr Jiří Pakandl, který patří k velice talentovaným mladým hudebníkům. J. Pakandl odchází na studia a tak uvidíme, co bude dál... O mistrovství V. Vávrové více in:

HRDLÍČKA, P., Vlasta Vávrová vychovala několik generací zpěváků, a nyní se s prací sbormistryně loučí. IN: České noviny, 29. června 2001, roč. 4, č. 26, s. 6.

Novým vedoucím *Hlásku* se od února 2001 stala Mgr. Jana Nováková, která pracovala od roku 1997 s hlavním přípravným sborem *Hlásku*, jenž se jmenuje *Berušky* (30 dětí - ty jsou jednohlasé) a od roku 1999 vedla i druhý sbor *Kukačky*. (50 dětí - dvojhlasé). Hlavní sbor *Hlásek* čítá 55 dětí. Jsou to samá děvčata, ale v *Hlásku* zpívá pět kluků.

ČERVENEC

Tragický konec hudební přehlídky Litoměřický kořen:

Letošní rokový festival *Litoměřický kořen* konaný každoročně v přírodním amfiteátru na Střeleckém ostrově provází od jeho počátků značná nepřízeň počasí. Obvykle prší. Ale letos v sobotu 7. července to byla téměř tragická událost. V podvečer se zcela nečekaně a rychle přihnala vichřice vyvracející stromy. Mnoho návštěvníků koncertu bylo zraněno, tři vážně a museli být hospitalizováni v nemocnici. Česká televize i komerční stanice NOVA ukázala v hlavním televizním zpravodajství šot z koncertu a nechala promluvit i jednu dívku.

SRPEN

Výstava "Proudění / Strömungen" v galerii Ve dvoře:

Řehlovice u Velemína na Litoměřicku jsou malou obcí, kde se v rozpadlém statku loni poprvé (nultý ročník) konalo výtvarné sympozium *Proudění / Strömungen* za účasti umělců z České republiky, Rakouska a Německa. Letos v červenci se tady

konal 1. ročník doprovázený barevným, reprezentativním katalogem z ročníku loňského: Řehlovice 14. 7. - 23. 7. 2000. Desetidenní sympóziium s dvojjazyčným názvem uspořádalo občanské sdružení *Kulturní centrum Řehlovice*. Na sympoziu se mj. podílel Česko - německý fond budoucnosti a galerie Ve dvoře v Litoměřicích. Proto výběr prací, kronika setkání umělců ve fotografiích a umělecká díla zhotovená pro daný týden ve fotografiích, byly představeny na stejnojmenné výstavě v galerii Ve dvoře. Vernisáž se konala v pátek 10. srpna.

- 100 -

Dopis potomka malířské rodiny Grussů O. Doskočilovi:

OLDŘICH DOSKOČIL OKRESNÍ VLASTIVĚDNÉ MUZEUM LITOMĚŘICE Mírové nám. 40/17 (Gruss) CZ - 412 01 Litoměřice	odesílatel: BERNHARD GRUNDL An der Ziegelhuetten 11 D-914 68 GUTENSTETTEN/BER GTHEIM
--	---

Věc: Potomci malíře Johanna Grusse z Litoměřic (souhrn pro Vaši potřebu)
- Potomci malíře Johann Gruss z Litoměřic
- Bernhard Grundl (narozen jako Bernhard Gruss) a ostatní:
- Reinhard Gruss, Vinzenz Gruss z Litoměřic

Byli vyhnáni okolo 1947/1948 českou policií nebo armádou (Toto si pamatují bez záruky)

Vysoce vážený pane Doskočile,

na základě vysílání *Radio Praha*, které asi tak v únoru 1998 v rámci tzv. *Regionálního žurnálu* vysílalo Vaši přednášku o *Litoměřických malířích* a kterou jsem cestou na internetu našel na webové stránce *Radio Praha [www.radio.cz (deutsch) Journal 28-2-98.HTML]* vzpomněl jsem si opět na své předky - umělce z Litoměřic a pocítil jsem povinnost podat o tom novou rešerši. Tak jsem prostřednictvím internetu, respektive "vyhledávací mašiny", našel zajímavý příspěvek Chorvata (?) Franco Cebalo, který v jednom pojednání o jistém "Jakob Banicevic" (= Jakob Bannissius Dalmata) také hovoří o malbě A. Dürera "Naše Paní z Růžence" (Unsere Dama vom Rosenkranz, resp. Lady of the Rosary),¹⁾ která byla velmi poškozena a mohla být mým předkem Joh. Grussem poprvé a úspěšně restaurována. (Ostatní akce pak od Tkadlíka a Tausingra). Milý pane Doskočile, tyto informace můžete stáhnout na následující lince internetu: [HTTP: /www.korcula.net/history/fceballo/Jbanicevic.html](http://www.korcula.net/history/fceballo/Jbanicevic.html).

Tyto informace jsem potom německo-jazyčné redakci *Radio Praha* dal k dispozici emailem. Po dovolené uběhlo několik týdnů, ale přišla od paní Martiny Schneibergové velmi podrobná a laskavá odpověď, kterou Vám připojuji jako přílohu.

Nyní něco k mé osobě:

Mé příjmení je "Grundl", protože po sňatku mé vlastní matky s mým otčím Johannem Grundlem jsem přijal jeho jméno (cca 1963). Já sám jsem se narodil 27. 11. 1954 v Konstanci jako Bernhard Andreas Gruss a jako Gruss jsem nastoupil 1961 do školy v Norimberku. Má matka je rozená "Margarete Emilie Gruss" z Měřejovic²⁾ u Litoměřic (nar. 7. 2. 1933). Její otec a můj dědeček se jmenoval "Emil Gruss" a bydlel v Měřejovicích v č. 12. Bratr tohoto byl "Vincenz Gruss" z Litoměřic (oba byly povoláním pokrývači resp. řemeslníci). Celé rodiny musely cca 1947/48 během 39

minut vyprázdnit své domy a byly tak násilím vyhnány. S tisíci jinými uprchlíky zprvu nouzové ubytování v prostoru Haldensleben u Magdeburku. Zde setrvaly asi 1-2 roky (?) a pak odloučeny: Vincenz Gruss tak přišel do prostoru Fuldy, kde jeho potomci (Otto) ještě dnes žijí; Emil zůstal v Handelsleбенu a zemřel zde asi 1956. Jeho potomci se již před tím odstěhovali do Kamen u Dortmundu (= Josef a Margarete) a jednak do Drážďan, kde se provdala (= Maria). Já sám jsem pak po rozličném "bloudění" přistál zde v prostoru Norimberk / Fuerth.

Důležité: Všechny děti Vincenze a Emila Grusse, až na jedinou výjimku, již zemřely (jakož i moje matka 14. července 1998). Jediný ještě žijící přímý potomek je: Otto Gruss (otec: Vincenz). V prostoru Magdeburg / Dresden existují ještě jiní příbuzní jménem Gruss, jejichž příbuzenství ke mně nemá úplně vztah, ale bude-li to zapotřebí, lze to zprostředkovat.

S rodinami Grussů z Kamen a Dortmundu jakož i s rodinami Grussů z Fuldy mám dobrý kontakt. V Drážďanech žije můj bratranec Henning Reichelt, syn Marie Grussové. Mohu Vám opatřit další informace nebo dokonce kopie rodinných dokumentů a obrazů. Všichni jsme připraveni ochotně, pokud možno, Vaši práci v každém ohledu podpořit.

- 101 -

Na okraj: Některý "Gruss" se také podílel na vnitřní úpravě litoměřického dómu.³⁾

Vysoce vážený pane Doskočile,
dříve než Vás nyní co možná znuším a pro Vás zajisté suchým materiálem mé galerie předků, skončím aniž bych Vám za Vaši práci v litoměřickém muzeu nevyslovil dík a respekt.

Jste-li dosažitelný e-mailem, byl bych Vám vděčen za udání emailové adresy, mnohé to činí snadnějším.

Spojení se mnou můžete dosáhnout v každé denní době na následujících adresách:

MIT INTERNATIONALER VORWAHL FUER DEUTSCHLAND (= 0049)

DAMIT DIREKT AM ARBEITSPLATZ "DATEV": 0049/911/276-2252

ODER FALLS BRLEGT SEIN SOLLTE AUCH: 0049/911/286-2251

EIN FAX KOENNEN SIE MIR SNDEN VIA: 0049/911/276-1229

und email ebenfalls direkt an: bernhard.grundl @datev. de

a s tím Vám i Vašim kolegům z litoměřického muzea posílám srdečné pozdravy a zůstávám

Bernhard A. Grundl

GEUTENSTETTEN / BERHTHEIM, 20. 07. 2001

vlastnoruční podpis

Poznámky kronikáře:

1) Pisatel má na mysli Dürerovu Růžencovou slavnost z pražské Národní galerie.

2) V originále dopisu: Mirschowitz.

3) Byl to Johann Gruss starší. Viz bakalářská práce M. Kašparové, příloha Kroniky města Litoměřic 2000.

Přílohy pro Vás:

- kopie úmrtního listu mé matky: Margarete Emilie Gruss
(dcera Emila Grusse z Miřejovic u Litoměřic)

- kopie e-mailu paní Schneibergové - Radio Praha, který mi byl od ní zaslán

- kopie článku o jednom Grussově obraze v Dolní poustevně

- aktuální údaje ostatních potomků:

Otto Gruss z Fuldy (otec Vincenz)

Reinhard Gruss z Kamen (děd Emil)

Úmrtní list M. E. Grundl, rozená Gruss (ová):

Místní úřad: Diespeck, číslo 19/1998

Margarete Emilie Grundl roz. Gruss, římskokatolického vyznání, bydliště: Gutenstetten, zemřela 14. července 1998 v 5.30 hodin v Gutenstetten. Zemřelá se narodila 07. února 1933 v Miřejovicích, okres Litoměřice, Československo. Zemřelá byla: vdova po Johann Friedrich Grundl.

Diespeck, dne 15. července 1998.

Státní úředník Reiß.

Bavorské razítko obce Diespeck

E-mail M. Schneibergové z Radia Praha B. Grundlovi:

Datum: čtvrtek, 12. července 2001

Věc: malíř Johann Gruss

Vysoce vážený pane Grundle,

srdečný dík za Váš mail. Omluvte, prosím, že Vám na Váš dotaz odpovídám se zpožděním až nyní, což bylo částečně zaviněno dobou dovolených. Malbu od vašeho pra-praděda Johanna Grusse st. bylo možno shlédnout na výstavě s názvem *Krajina Litoměřicka a Českého středohoří v proměnách malířských slohů 19. a 20. století*, jejíž vernisáže v září uplynulého roku jsem se zúčastnila.

- 102 -

Zmíněný obraz - hrad Kamýk u Litoměřic - se dokonce nachází na obálce katalogu této výstavy, který byl vydán v rámci edice *Malíři z Litoměřic a okolí*.¹⁾ Katalog Vám rádi zašleme když nám napíšete Vaši adresu. V katalogu je také stať o Johannu Grussovi st. (1790 - 1855) ve kterém se dozvíme mj., že životem a dílem malíře se ve své práci zabývala jistá Marie Kašparová. Její studie má pak sloužit jako podklad desátého svazku edice o litoměřických malířích, který má vyjít v roce 2005 a má nést název *Malířská rodina Grussů*.

Domnívám se, že pracovník litoměřického muzea, pan Oldřich Doskočil, by byl potěšen, když byste mu - jako potomek malíře - napsal.

Adresa muzea...

Se srdečnými pozdravy

Martina Schneibergová, Radio

Praha

1) Správný název edice: *Malíři Litoměřicka*

Festival *Pískovec & Hudba*

Katolický kostel Dolní Poustevna:

Kostel v Dolních Poustevnách byl postaven 1854-55. Na tomto místě stávala již dávno předtím Kaple. 1. září 1855 byl kostel zasvěcen Sv. archandělu Michaelovi.

Stavební styl je novogotický, budova je jednolodní s presbytářem. Varhany postavila firma Reiss z Gersdorfu, která vytvořila i památkově chráněné varhany v Saupsdorfu.

Obraz na hlavním oltáři namaloval 1826 Joh. Gruss z Litoměřic a je darem hraběnky Johanny. Oltář sv. Jana Nepomuckého pochází z r. 1769 a byl vytvořen od J. Hayeka. Původně byl umístěn ve staré kapli.

Aktuální údaje ostatních potomků:

Poznámka kronikáře: *Poslední přílohou jsou telefonní spojení na žijící potomky v Německu. Originál i překlad dopisu jsou uloženy v soukromém archivu kronikáře, složka Gruss.*

Dopis O. Doskočila PhDr. S. Chleborádové z teplického muzea:

Litoměřice 29. srpna 2001

Slávko,

dostal jsem dopis, a to na základě vysílání *Radio Praha* do Německa, od přímého potomka Johanna Grusse. Přikládám kopii originálu a český překlad. Pro tvůj archív. Rád bych ho upozornil na Tvého Franze Grusse z *Teplíc*, popřípadě zda se ho mám v odpovědi na něco v této souvislosti zeptat. Nejvíc mě potěšilo, že pan Grundl nabízí seznam Grussů v rodinném majetku atd.

Ahoj

Olda

P.S. Našla si ten článek o teplické výstavě?

Dopis O. Doskočila PhDr. Olze Knotkové z Národní galerie Praha:

Litoměřice 20. srpna 2001

Vážená a milá paní doktorko,

věřím, že je vše dobré. Ve čtvrtek 16.7. jsem Vás zahlédl v televizi (ČT 2). To oživilo v mém podvědomí Grusse. Zasílám proto kopii dopisu od přímého potomka (originál i překlad), pro zajímavost. Možná, když jste často v Mnichově, se můžete zatoulat i do krajin i jiných potomků jež jsou v dopise uvedeni. Asi by měli radost.

Co článek v Anglii?

Zdraví

Oldřich Doskočil

P.S. Ze synovce se stává pěkný uličník! Ještě nemluví i když první slovo už řekl: *Haf!*

- 103 -

Bavorská státní televize natáčela v muzeu:

Ve středu 22. srpna odpoledne natáčela bavorská státní televize z Mnichova pořad o německých malířích v Litoměřicích a to v souvislosti s projektem *Malíři Litoměřicka*. Šokován jsem byl hned u pokladny. Moderátor při spatření edice *Malíři Litoměřicka* vykřikl, že "*tuhle u nás nemáme!*". Šlo o poslední 6. svazek *Portrét 18. a 19. století ze sbírky litoměřického muzea*, který byl u pokladny ani ne týden. A svazek zakoupil. Tak jsem se dozvěděl, že v knihovně mnichovské televize mají celou řadu. Štáb byl tříčlenný plus tlumočnice, Češka, studentka německého gymnázia v Liberci (17 let!).

Nejprve natočili obrazy, nechali si vysvětlit, proč je pouze jeden zrestaurovaný (ale zároveň bez rámu) a ostatní tak poničené, dokonce pochopili, že to není lhostejnost k německé subkulturě v Čechách, ale lhostejnost k hodnotám české polis vůbec a že to svádíme na chudobu, ocenili, že edici *Malíři Litoměřicka* financuje Městský úřad (tím strašně stouplo v jejich očích toto zastupitelstvo a především

starosta) a pak to začalo. Nejprve jsem vystupoval po točitém schodišti, šel k obrazům, studoval je pohledem a srovnával je. Pak natočili rozloženou edici *malířů* a pak totéž jak jsou knížky na hromadě. Nakonec přišlo to nejhorší: Rozhovor. Tlumočnice stála mimo kameru, moderátor kladl otázky německy, tlumočnice je překládala, já česky odpovídal a tlumočnice moje povídání opět překládala do němčiny. Pak si ještě mimo výstavu natočili Doerellův obraz "Litoměřice - labský prospekt od Mlékojed" jenž visí nad schodištěm do 1. patra. Nakonec chtěl pan režisér natočit, čímž vše prý začne, mne na mém pracovišti. Šli jsme tedy na pracoviště, kde jsem zase "jako" vyndával z desek grafické listy, přinesl je ke stolu, lupou si je prohlížel a "jako" si něco zapisoval. To všechno dohromady trvalo dvě a půl hodiny. Když už jsem toho měl dost, řekl jsem, že bychom mohli jít na pivo. Šlo se k Petříkům, seděli na zahrádce a povídali si. Že prý až budu v lednu příštího roku v Mnichově (mám tam mít přednášku) tak ať se stavím a že mi to promítnou. Celý pořad je totiž součástí třídílného seriálu *Po stopách Němců v Čechách*, který se bude vysílat příští rok. Televizní štáb vypil každý po jednom pivě a odjel do Liberce.

Na rozloučenou mi dal pan režisér vizitku: *Bayerischer Rundfunk, Rudolf Sporrer, Programmbereich Wissenschaft - Bildung - Geschichte, Redaktion Besondere Aufgaben; Pod čarou byla adresa: Floriansmühlstraße 60, 80939 München. Telefon: 089/3806-58 63, -5074, Telefax: 089/3806 - 76 43, Handy: 01 75/2 25 14 84.*

Dopis PhDr. S. Chleborádové z Regionálního muzea Teplice O. Doskočilovi:

Teplice 28. 8. 2001

Oldo,

děkuji za zaslání dalšího dílu tvého životního díla i za informace ohledně Grussů. To co jsem pečlivě uložila již asi nikdy nenajdu, ale aniž bych se vymlouvala já prostě ani nemám čas na hloubkový průzkum a tak jsem se rozhodla, že si to raději vyhledám v archivu znovu. Ale i to záleží na čase. Také nejsem teď schopna odpovědně říci zda nemám nějaký dotaz na pana Grundla, jelikož mám na krku CES a Grant a už ani nevím, jestli na tom krku mám hlavu.

Přeji Ti mnoho zdaru v tvém dalším badatelském počínání a ještě jednou děkuji.

Ahoj Slávka

- 104 -

ZÁŘÍ

Výstava O. Vaicové v galerii Ve dvoře:

Galerie Ve dvoře zažila v pátek 7. září vernisáž při které se návštěvníci jen ztěží vešli dovnitř. Důvodem byl autobus důchodců, který přijel z Roudnice. Odtud proto, že vystavující akademická malířka Olga Vaicová žije a pracuje v Roudnici nad

Labem, kde se mj. pokouší uvést do provozu litografickou dílnu "Kubík". Ale litografiemi na výstavě zastoupena nebyla (i když pár grafik tu bylo, ale v jiných technikách), spíše temperami české krajiny a několika kolážemi. O. Vaicová studovala na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u Emila Filly a Aloise Fišárka v letech 1950 - 1955. V Roudnici pak působila po řadu let jako pedagog na Lidové škole umění, kterou pomáhala zakládat.

Akademická malířka Olga Vaicová je také účastnicí festivalu grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice 2001.

Swingový večer v bývalém jezuitském kostele:

Severočeská galerie výtvarného umění Litoměřice pořádá pravidelně kulturní pořady (divadlo, koncerty) v bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panny Marie v Litoměřicích (galerie v něm už několik let provozuje mezinárodní výtvarné sympozium *Otevřený dialog*). V úterý 11. Září 2001 v 18 hodin to byl *Swingový večer* litoměřického jazzového kvarteta *Swing Quartet Bohemia* ve složení: Jiří Hampejz - bicí, Josef Anton - piano, Zdeněk Mühlfeit - basa a hosté: Vojtěch Haňka - piano, Jiří Kudrman - saxofon, Svatopluk Košvanec - trombon.

Vyšla nová kniha o Litoměřicích:

Nová kniha z názvem *Litoměřice a okolí* vyšla jako součást dlouhodobého projektu radnice. Ve spolupráci s partnerským městem Míšeň a za vydatné pomoci fondu PHARE - CBC vznikla společně s turistickým průvodcem městskou památkovou rezervací, společným litoměřicko - míšeňským pexesem a videonahrávkou a celý tento projekt stál více jak jeden milión korun. Kniha je z větší části tvořena fotografiemi Litoměřic a okolí, v závěru také fotografiemi z Míšně lounského fotografa ing. Miroslava Kukla, úvodní text (dějiny města v kostce) sepsal archeolog litoměřického muzea PhDr. Oldřich Kotyza.

Výstava Portrét 18. a 19. století ze sbírky litoměřického muzea:

Výstava portrét 18. a 19. století ze sbírky litoměřického muzea jako 6. výstup projektu "Malíři Litoměřicka" byla instalována již od 17. srpna. Ale setkání (místo vernisáže) s Ludvíkem Kunderou se mělo konat až 18. září. Jenže večer 17. září Ludvík nešťastně upadl a tak nemohl přijet. Setkání se tedy konalo bez něho. Po úvodním projevu O. Doskočila bylo zmíněno o přílohách v reprezentativním katalogu (6. svazek edice Malíři Litoměřicka). Jedna z nich byla věnována bývalému tajemníkovi Městského úřadu ing. Jindřichu Hauptmanovi, který měl ve své funkci velké zásluhy na tom, že se edice díky finanční podpoře Města udržela a mohlo vyjít už šest svazků. Ing. J. Hauptman (už jako důchodce) byl přítomen a tak mu byl 6. svazek předán s poděkováním a věnováním autora. Ludvík Kundera měl ve svazku tři promluvy pronesené v Litoměřicích v posledních dvou letech. Mezi nimi svou "Litoměřickou řeč děkovnou" pronesenou v divadle K. H. Máchy v listopadu loňského roku u příležitosti udělování čestného občanství Města Litoměřic. To bylo také důvodem, proč měl být přítomen.

V závěru tedy O. Doskočil řekl, že pokud chce někdo L. Kunderu vidět nebo si nechat tuto či jinou publikaci L. Kunderou podepsat, bude mít příležitost 3. listopadu

v galerii Ve dvoře (gotické dvojče), kde bude přítomen na vernisáži jako duchovní patron výstavy "I. ročník festivalu fotografie a grafiky Máchovy Litoměřice".

Z masmédií byl přítomný místní tisk, ústecký rozhlas a německá redakce Českého rozhlasu zahraničního vysílání. Rozhovor byl natáčen pro obě rozhlasové stanice současně. Bylo zmíněno i loňského ohlasu ve vysílání do Německa, kdy se ozval přímý potomek malířské rodiny Grussů, ke kterému bylo také prostřednictvím rozhlasu promluveno.

Dopis tajemnice Společnosti A. Stiftera Knechtlové O. Doskočilovi:

Záhlaví dopisu:

Adalber Stifter Verein e.V.
Hochstraße 8
81669 München
Tel. 089/4489807
Telefax 089/4891148

Geschäftsführer
Dr. Peter Becher

1. Vorsitzender
Prof. Dr. h. c. Otto
Herbert Hajek

Vážený pan
Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné
muzeum
Náměstí míru
CZ-41201

Vážený pane Doskočile,
dozvěděla jsem se jak od pana Prestela tak od Heleny Osvaldové, že rozhovor s Bayerischer Rundfunk byl úspěšný, zajímavý a dokonce příjemný! To mě velice těší!!!

Mezitím jsem také nebyla líná a představila jsem na naši týdenní poradě projekt představení obrazového fondu vlastivědného muzea v Litoměřicích. Sama sice ještě nevím přesně, co z toho bude, ale to nevadí, protože mí kolegové, Dr. Becher a Dr. Džambo, byli nadšeni a mají zájem.

Mohli bychom například někdy příští rok uspořádat přednášku o obrazovém fondu v Litoměřicích.

Ráda bych se ale s Vámi osobně domluvila, co vůbec chceme udělat, a proto bych Vás ráda navštívila. Myslela jsem si, že vhodný termín by mohl být Vámi navrhovaný 3. 11., kdy budete mít další vernisáž.

Byla bych ráda se zúčastnit vernisáže, musí ale být zajištěno, že bychom i měli dost času se domluvit mezi námi, co budeme dělat, jak chceme postupovat, případně bych se i ráda podívala na obrazy. Co vy tomu říkáte?

Jestli se Vám to zdá realistické, bych prosila o pozvánku, abych věděla, kdy a kde a co a jak. Jestli myslíte, že ten termín, je špatný, protože budete velmi zatížen prací, bych prosila o jiný návrh, kdybychom se mohli setkat.

Je dost dobře možné, že bych přijela i s baronkou Johannou von Herzenberg, historička umění, pocházející ze zámku Sychrova, dlouhá léta výkonnou ředitelkou spolku Adalberta Stiftera.

Zatím Vás pozdravuji - budu ráda, až dostanu od Vás zprávu!!!

srdečně

Anna Knechtel

P.S. Nezapomínejte mi napsat Váš e-mail!!! Ja mam: asv.kulturinstitut
[zavináč]t-online. de

- 106 -

Dopis O. Doskočila tajemnici Společnosti A. Stiftera v Mnichově A. Knechtlové:

V Litoměřicích 22. října 2001

Vážená paní Anno Knechtel,

právě jsem otevřel Váš dopis, přečetl a okamžitě odpovídám.

Termín vernisáže 3. 11. by vyhovoval. Už proto, že je to událost živá a bude zde mnoho zajímavých lidí. Kromě vystavujících (mimo solitérů tu prezentují své práce i zcela noví absolventi pražské Akademie výtvarných umění a pražské Filmové akademie múzických umění [FAMU] - katedra fotografie, což je vždy objevené po mnoha stránkách především pro historika umění), bude mezi hosty mnoho zajímavých lidí. Např. germanista, básník atd. Ludvík Kundera (překládá německé básníky - expresionisty do češtiny), jenž je něco jako duchovním patronem festivalu Máchovy Litoměřice, prorektor pražské Akademie múzických umění prof. Zdeněk Kirschner, který je historik a teoretik fotografie (je také na New York university adjunct professor a pro katalog výstavy napsal esej k počátkům fotografie pod názvem Apel romantismu), historik umění Jiří Urban (ten je v katalogu autorem recenze vystavených prací) atd.

Na vernisáži bude vyhlášen 2. ročník literární soutěže literárního festivalu Máchovy Litoměřice na rok 2002 literárním historikem Pavlem Chalupou (jinak ředitel Městské galerie ve Vysokém Mýtě ve Východních Čechách kam vždy výstavy z Litoměřic putují).

Po vernisáži v galerii Ve dvoře (NE v muzeu!!!) se uskuteční malý raut v Městském divadle (to je téměř vedle galerie), kde bude příležitost popovídat si s těmito lidmi.

Přítomni (kromě místního tisku) by mělo být zahraniční vysílání Českého rozhlasu do Německa a ústecký rozhlas. Určitě by nebylo od věci jim něco povědět (obecně) o Společnosti A. S. v Mnichově a proč jsou její zástupci v Litoměřicích.

Po skončení rautu zdravé jádro, litoměřické!, v čele s L. Kunderou, který zde nocuje v hotelu, se odebereme do nějaké hospody.

Získala by jste tak představu o tom, jak se věci mají v linii současnosti a poznala lidi, kteří se v mých projektech angažují. Ale také by to mohlo pomoci jinak. Už Vaše fyzická přítomnost (o paní baronce ani nemluvě!!!) by mohla pomoci (hlavně na rautu) popostrčit představitele Města k větší spolupráci (finanční) s organizátory festivalu. Zejména kdyby tady zazněla naděje o budoucím vstupu společnosti A. Stiftera do projektu tohoto a Malířů Litoměřicka, popřípadě dalších aktivit. Přítomen na vernisáži a rautu by měl být i starosta Města.

Stala se taková věc: Spolupracuji s historičkou umění Olgou Kotkovou z Národní galerie v Praze. Kvůli restaurování Dürerova obrazu Růžencové slavnosti ze sbírky Národní galerie. V roce 1845 ho restaurovali litoměřičtí Johann Gruss starší a mladší, kterými se zabývám. Dost jsem tomu všemu pomohl ze stran Grussů. V Anglii o tom vyjde od Kotkové článek. Tato hist. umění si vzala ředitele muzea ve Fuldě, rovněž historika umění. Ve Fuldě také žije jeden z přímých potomků Grussů. Vím o něm od jiného potomka v Německu, který reagoval na rozhovor se mnou k projektu Malířů Litoměřicka na pražské stanici zahraničního vysílání do Německa. Ten mi chce s dohledáváním a zpracováním Grussů, jejichž potomci byli někteří také

malíři (Franz Gruss žil mezi válkami 20. stol. v Teplicích atd.), zejména těch v Německu, pomoci. Když jsem to Kotkové řekl, byla nadšena a že potomka Grussů ve Fuldě navštíví. Ale také jsem ji upozornil na litoměřického rodáka Adama Marxe, který v 18. stol. odešel z Litoměřic do Fuldy do tamější sochařské dílny, pak vstoupil do kláštera (Františkán) a mnoho toho ve Fuldě a okolí vytesal. A tak jsme začali uvažovat o výstavce ve fotografiích o Marxovi.

Také dělám některá hesla pro Allgemeines Künstlerlexikon (redaktion Leipzig), místo vydání Mnichov - Lipsko. Např. Eysert, Doerell, Duchco, Dvořáček.

To jen o věcech, které přicházejí sami a které by bylo možné, v delším časovém horizontu, zahrnout i do naší spolupráce. O Kotkovou budu informovat o naší možné budoucí spolupráci, dám ji na Vás adresu a když by byla v Mnichově, tak se staví. Těžko se odchyťává protože je tu v Praze, tu ve Fuldě a ještě k tomu na mateřské se svým česko - německým potomkem. Že by k jeho zrození pomohla Česko - německá deklarace nevěřím!

- 107 -

Ale k věci; pokud jde o naše klidné popovídání si. Mohli bychom se sejít v sobotu 3. 11. dopoledne (čím dříve tím lépe), třeba pod podloubím hlavní budovy muzea na hlavním náměstí (čas určete sama), jít ke mě do práce nebo někam na kávu a potom na oběd. Na vernisáži, na rautu v divadle a nakonec v hospodě by jste se věnovala už jenom hostům. V případě, že to vyhovuje, pak ještě potřebuji vědět, zda mám zamluvit nocleh sám. Nejlépe ve stejném hotelu jako bude spát L. Kundera. Nebo máte jinou představu?

Optimální (nejlepší), pokud by to bylo možné, by bylo přijet už v pátek v podvečer, ubytovat se v hotelu a v sobotu ráno se sejít. Odejeti pak v neděli dopoledne po vyspání. Ale to je představa, kterou život obvykle mění.

E-Mail má jenom PhDr. Kotyza a nyní zde zrovna není. Nemohu se ho zeptat na adresu (H. Osvaldová ji zná). A protože chci odeslat dopis okamžitě, zašlu e-mail později. Nejrychlejší spojení se mnou je stále ještě jenom telefon. Do muzea 0416/731339, do bytu (privat) 0416/734931.

Moc se těším na odpověď, ale ještě více na setkání s Vámi popřípadě s paní baronkou Johannou von Herzog a v budoucnu s dalšími členy Spolku Adalberta Stiftera.

Zdraví Oldřich Doskočil

P.S. A. Stifter, jako souputník K. H. Máchy a rodák z Čech, je úžasnou spojnicí!!!

Pozvánku zašleme!!! Vše začíná 3. 11. v 16.30 v galerii Ve dvoře, Jezuitská 12/4, tel. 0416/733049.

LISTOPAD

Výstava Sklo, porcelán, kamenina a cíny v muzeu:

Bez vernisáže a větší masmedializace proběhla v listopadu výstava v Okresním vlastivědném muzeu Litoměřice *Sklo, porcelán, kamenina a cíny* z jeho vlastních sbírek.

Ohlas v tisku:

Deník Litoměřicka, čtvrtek 8. listopadu 2012, roč. IX/261, s. 10.

Historie i moderní umění dneška se prolíná na výstavě v muzeu

Jitka Eretová

Po obrazech litoměřických malířů z 18. a 19. století připravili pracovníci muzea novou výstavu, která představuje užité a dekorační předměty ze skla, porcelánu, keramiky a cínu. Narozdíl od své předchůdkyně však výstava zatím nezaznamenala výrazný zájem veřejnosti.

Historie i současné moderní umění se nyní prolíná v Okresním vlastivědném muzeu v Litoměřicích na výstavě s názvem Sklo, porcelán, kamenina a cíny z depozitářů muzea.

Na své si zde přicházejí milovníci tohoto umění, kteří se s libostí zadívají jak na rokokové sošky, tak ozdobný porcelán a porcelán s lidskými motivy. Vedle nich současný trend zase představují ukázky několika hrníčků s moderním designem. Ve vitrínách jsou k vidění také například kameninový servis Palme z poloviny 19. století s pestřými květy a další předměty, jako svícny, sošky, misky. Zajímavostí je i krucifix z dutého vystříbřovaného skla.

Další část výstavy je věnována materiálu cínu a představuje oblíbené hračky v podobě ukázky celé armády cínových vojáků, korbele s knoflíkem ve tvaru žaludu, talíře a další historické nádoby, které používaly v minulých dobách litoměřické hospodyně. Cenným historickým fragmentem je zde cechovní čtvercovitá tabulka z roku 1825.

- 108 -

Podle slov pracovnice muzea o výstavu, která je zde otevřena od konce října, zatím příliš velký zájem není. *"S minulou výstavou panenek, která zaznamenala obrovský úspěch, se to nedá vůbec srovnávat"*, uvedla pracovnice muzea Naděžda Morkesová.

"Výstava není příliš rozměrná, ale jsou zde pozoruhodné exponáty," svěčila se jedna z mála včerejších návštěvnic, která sem v nevlídném deštivém počasí na chvíli zavítala. Tu zaujala dekorační závěsná mísa se širokým rozevřeným okrajem, kde je na plechu nanášena vrstva sklenářského tmelu a v ní aplikované různé knoflíky z roku 1900. *"To jistě potěší novodobé švadlenky,"* poznamenala s úsměvem návštěvnice.

Výstava Sklo, porcelán, kamenina a cíny z depozitářů muzea potrvá v Okresním vlastivědném muzeu Litoměřice do 9. prosince.

Dopis panu B. Grundlovi, přímému potomku litoměřického malíře J. Grusse (1790 - 1955):

Bernhard Grundl
An der Ziegelheute 11
D - 914 68 Gutenstetten /
Bergtheim
CZ

Vážený pane Grundle

předem, prosím, přijměte moji omluvu za dlouhé mlčení, které bylo způsobené dvěma faktory. Jednak jsem byl časově zaneprázdněn, ale také neumím německy a tento můj text překládá můj přítel a "osobní překladatel německých textů" MUDr.

Vladimír Valta.

Ale k věci: J. Gruss starší (1790 - 1855) restauroval Dürerův obraz, tehdy v majetku pražských premonstrátů na Strahově, a to se svým synem stejného jména Johannem Grussem mladším (1820 - 1901). V roce 1845 o tom psal pražský německý list Bohemia. Dnes se uvažuje o nové restauraci tohoto obrazu. Vyjde o tom článek v anglickém odborném tisku od pracovnice Národní galerie v Praze Dr. Kotkové, která se na mne obrátila s prosbou o pomoc v souvislosti s některými archivními dokumenty. Váš dopis jsem okopíroval a s patřičným komentářem jí zaslal.

Ale co se nestalo! Tato historička umění si vzala ředitele Stadtmuzea ve Fuldě, rovněž historika umění. Vaše informace ji zaujaly a přislíbila, že o celé záležitosti bude informovat svého manžela a že jakmile ji to čas dovolí, navštíví Vašeho příbuzného ve Fuldě. Prosím proto, aby jste ho informoval. Máme tedy dalšího spojence, a to velice "praktického" vzhledem k cestování mezi CZ a D.

Máte pravdu, že v litoměřické katedrále sv. Štěpána jsou čtyři rozměrné obrazy J. G. staršího - čtyři evangelisté. Visí velmi vysoko a nedají se ani pořádně vyfotografovat. Jejich sejmutí by vyžadovalo značnou technickou nákladnost.

V křešickém kostele u Litoměřic je také jeden Gruss v sakristii, ale značně poškozen a nejsou peníze na jeho opravu.

Litoměřická galerie vlastní dva Grussy, drobné obrázky v dobrém stavu, Národní galerie (Dr. Kotková mi zaslala černobílé fotografie) má dvě krajiny z labského údolí.

V rukopise mám bakalářskou práci studentky dějin umění v Brně Marie Kašparové, kterou jsem vedl, o J. G. starším. Práce je to dobrá, mám ji v počítači, ale je v českém jazyce a proto nemá smysl, abych Vám ji poslal.

Od J. Grusse mladšího (1820 - 1903) mají sbírku jeho kreseb v teplickém muzeu. Já vlastním pouze jeho fotografii, kterou přikládám. Ale mají tam také dva obrazy z třicátých let 20. století od nějakého Franze Grusse, který se v jednom článku hlásí ke svému dědečkovi stejného jména, rovněž malíře. Byl to vnuk J. G. mladšího? Neví někdo z Vašich příbuzných, kdo by to mohl být?

- 109 -

Další Grussové - malíři žili v Liberci a ve Vídni, ale o těch nic bližšího nevím.

Velice děkuji za rodokmen potomků, určitě bude využit. Zajímá mě o Grussech všechno a proto prosím, cokoli zjistíte, zašlete. Ale nejvíc by mě zajímal soupis dochovaných obrazů v Německu a jejich fotografie (nejlépe také diapozitivy kvůli publikování). Cokoli v tomto směru podniknete, bude velkým přínosem.

V roce 2003 možná bude v Mnichově výstava "Výběr ze sbírkového fondu litoměřického muzea". Bohužel nemáme žádné Grussy. Přesto bych chtěl tohoto malíře v Mnichově připomenout. Řešení bych viděl v zápůjčce ze soukromého majetku v Německu s patřičným vysvětlením v katalogu, který by měl být dvojjazyčný. K tomu bych ale včas potřeboval alespoň fotografie.

Nejllepší spojení se mnou je stále ještě klasickou poštou. Proto se budu těšit na Vaši odpověď

a zdravím

Oldřich Doskočil

Dopis O. Doskočila ředitele Muzea a galerie severního Plzeňska PhDr. I. Bukačové:

V Litoměřicích 23. listopadu 2001

Vážená a milá paní ředitelko,

Moje spolupráce se Steffenem Försterem z Městského muzea (Stadtmuseum Meißen) v Míšní přinesla ovoce v podobě studie o životě a díle Friedricha Kaspara Gottschalcka (1772 - 1854). Steffen k záležitosti přistoupil tak důkladně, že místo pramenů mi poslal vlastní práci. Okopíroval jsem originál (tam mě trochu zlobila kopírka, ale přečíst se to dá) a překlad MUDr. V. Valty. Jenže nyní hledám uplatnění, kde tuto studii zahraničního kolegy otisknout a proto se obracím na Vás. V případě, že by na obzoru bylo něco podobného jako před lety v M. T. a Náchodě o Heberovi, doporučoval bych Steffena pozvat a nechat ho studii přečíst (v němčině, česky neumí) a pak ji otisknout ve sborníku. V případě, že se nic takového nechystá a v chystaném sborníku k Heberovi z M. T. a Náchoda by bylo ještě místo, doporučoval bych, s příslušným vysvětlením, studii otisknou zde. Ostatně, co se sborníkem je? A je naděje, že někdy spatří světlo světa?

Rád bych se s Vámi zase někdy někde setkal.

Zdraví

Oldřich Doskočil

P. S. Příkládám, pro informaci, své poslední dílo, katalog z festivalu grafiky a fotografie Máchovy Litoměřice.

Dopis Z. Fišery OVM Litoměřice:

Jilemnice 24. 11. 2001

Vážení,

předem mého dopisu přijměte pozdrav z Jilemnice. Jmenuji se Zdeněk Fišera a jsem členem České archeologické společnosti, Klubu Augusta Sedláčka a podobně. Dlouhodobě se věnuji skalním a jeskynním hradům, což je mé hlavní badatelské téma. Mimo toho vedu Klub přátel historie v Jilemnici, který je součástí Společnosti ochránců památek ve východních Čechách. Jsem spoluautor Encyklopedie českých tvrzí. Na počátku příštího roku mi vyjde kniha Hradů a tvrze Mladoboleslavska. V této chvíli ovšem pracuji na příspěvku na III. ročník Dějin staveb v Nečtinách v r. 2002. Mým tématem by měly být středověké stráže a strážnice. To je i důvod mého dopisu pro Vaše Okresní muzeum.

- 110 -

Nutno říci, že bádání v záležitosti obranných a strážních bodů při zemských stezkách a příčnicích bylo zatím velice torzovité. Mou hlavní oblastí je pochopitelně území horního Pojizeří a Vaší oblastí jsem se posud blíže zaobíral spíše jen v záležitostech hradů. Oblast Českého středohoří, pak východní část obsahuje totiž několik nadějných strážních hor, příkladně na jih od Úštěka i jinde (Strážný vrch u Velkého Hubenova, Stráž u Tuháně nebo Strážišť, jinde Strážišť u Velkých Žernosek nebo Strážný vrch u Merboltic). Ohňová stanoviště mohla být třeba jen těmi Vartami, Vartišti, avšak Stráže, Strážišť a Strážnice zcela jasně hovoří o strážnici, tedy ze stavební stránky objektu, dosahujícího charakteru buď pouhého obytného srubu, případně až stavby na úrovni dobře opevněné tvrze, schopné odrazit první možný útok nepřátel. Tyto stavby většinou ležely na trasách středověkých zemských stezek.

Na Vaše muzeum se obracím o pomoc v několika možných směrech. Možná k daným místům máte určité zdroje regionální literatury, případně existují k daným

strážním bodům zprávy o případných archeologických nálezech nebo dokážete odkázat na další možné zdroje. Na těchto místech mohou být stopy opevnění, teras, prohlubní a podobně. Pokud tam jsou pískovcové útvary, tak mohou ukazovat stopy opracování. Název místa jistě nevychází jen z lidové tradice, kronik, pověstí a podobně.

Při této příležitosti bych se rád zeptal na jednu od Vás vzdálenější lokalitu. U Blešna (za Lovosicemi) leží Blešenská hora, zde měl stávat hrad Blecha, prapředka rodu pánů z Chlumu. Bohužel jsem k danému tématu nesehnal žádný odpovídající zdroj informací. To jen tak mimochodem.

Velice budu vděčný za každý údaj Vašeho muzea, týkající se daných objektů v prostoru nejen samotného Litoměřicka.

Velmi děkuji za odpověď, případně odkazy na další osoby či úřady.

S pozdravem

Zdeněk Fišera
Spořilov Luční 1014
514 01 Jilemnice
tel. 0432/545641

PROSINEC

Odpověď litoměřického muzea Z. Fišerovi:

Litoměřice 4. prosince 2001

Titl.
Zdeněk Fišera
Spořilov Luční
1014
514 01 Jilemnice

Vážený pane Fišero,

ředitelka našeho muzea mi postoupila Váš dopis. Bohužel, v našem muzeu se danou problematikou nikdo nezabývá a nemůžeme Vám proto podat uspokojivou odpověď. Domnívám se, že větší naději na úspěch by měl dotaz u mosteckých archeologů, zda tam není někdo, kdo se tématem zabývá. Ale je dobře, že o Vás vím, náhoda je někdy prapodivná a může se stát, že narazím na nějakou literaturu či článek (v tomto regionu do roku 1945 určitě v jazyce německém), který by Vás mohl zajímat. V tom případě ho zašlu.

- 112 -

Osobně se zabývám tématem počátků systematického zobrazování českých hradů, od Bienera přes Meissnera, Gerleho a Hebera k Zapovi, Mikovcovi a Bernauovi. Včetně těch drobností mezi nimi. Jde mi hlavně o spojení textu spisovatele a vyobrazení. Jinými slovy: zajímá mne každý namalovaný hrad z 18. a 19. st. To jen pro Vaši informaci. Mrzí mě, že jsem Vás zklamal a jsem s pozdravem

Oldřich Doskočil, OVM

Litoměřice

Fax O. Kotkové z Národní galerie O. Doskočilovi:

Národní galerie v Praze

Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné muzeum Litoměřice

Věc: Adam (?) Marx

Vážený pane kolego,

na sochaře Marxe z Litoměřic jsem nezapomněla, ale věc je trochu složitější. Podle zdejších údajů se PRÝ jmenoval Wenzeslaus (ale to může být jeho "řádové" jméno), bývá však zaměňován s Wenzeslausem Neuem. Nicméně literaturu a foto přivezu s sebou. Pilně se na tom pracuje. Kolem 10. 12. přijedu do Prahy, až budu mít chvíličku, ozvu se.

Zatím se mějte pěkně,

Zdraví

Olga Kotková

Dopis O. Doskočila O. Kotkové z Národní galerie

Litoměřice 4. prosince 2001

Vážená a milá paní kolegyně,

ani nevíte jak moc jsem potěšen komunikací s Vámi. Adam a Václav Marx je jedna a tatáž osoba (jde opravdu o řádové jméno), ale onen W. Neue je pro mne nový poznatek. Jediný informativní článek, díky jemuž jsem se k Marxovi dostal, vyšel v Leitmeritzer Heimatbote, přeložil mi ho přítel MUDr. V. Valta, jenže to není žádný pramen, ale pouze nespolehlivá populární literatura. Pro informaci ho přikládám. Těším se na fotografie a snad, někdy v budoucnu, na malou výstavku v Litoměřicích. Ale o tom až se uvidíme.

Konečně jsem odpověděl panu Grundlovi (potomek Grussů). Napsal jsem mu o Vás, především o možnosti návštěvy jeho příbuzného ve Fuldě s tím, aby ho informoval. Snad někdy v roce 2003 nebo 04 (díky Společnosti A. Stiftera, kterou jsem také o Vás informoval), bude v Mnichově výstava s dvojjazyčným katalogem "Výběr ze sbírky litoměřického muzea". Grusse žádného nemám, ale protože bych ho chtěl v rámci výstavy připomenout, navrhl jsem panu Grundlovi, že by to šlo řešit, pokud pošle včas diapozitivy, ze soukromých sbírek jeho a jeho příbuzných v Německu. Domnívám se, že bude mít radost. A taky bychom do toho mohli zahrnout něco z Vašeho článku k restaurování Růžencové slavnosti. Pokud vyjde v nějakém historicky přijatelném čase.

Z nejhlubších sklepení svého egocentrismu přikládám své poslední dílo. S vysvětlením a prosbou: Když bohové a po volbách noví komunální politici budou dál nakloněni projektu "Máchovy Litoměřice" (myslím ekonomicky) jenž i v roce 2003 bude věnován grafice a fotografii a stejnému tématu Česká krajina, přivítal bych, kdyby se našel nějaký fuld'ácký fotograf či grafik (nemusí být jen z Fuldy), který by se chtěl zúčastnit. Letos se zúčastnila jedna Švýcarka a jedna Italka (viz příložený katalog).

Velice rád bych se s Vámi sešel, alespoň třeba na hodinu někde v kavárně, v Praze. Ono se lépe o všem povídá než píše. Pokud Vám zbude čas, rád přijedu. I když vím, že se dvěma dětmi atd. atd. to není snadné.

Zdraví

Oldřich Doskočil

Adventní koncert v katedrále:

V neděli 9. prosince 2001 v 15.00 hodin se v katedrále sv. Štěpána prvomučedníka v Litoměřicích uskutečnil *Adventní koncert* uspořádaný Biskupstvím litoměřickým a občanským sdružením Salva Guarda. Na programu byly skladby Jana Křtitele Vaňhala, Johana Sebastiana Bacha, Ludwiga van Beethovena, Franze Schuberta, Charlese Gounoda, Zdeňka Fibicha, Jaroslava Macha a Václava Říhovského v podání Rudolfa Wlodárka (varhany), Hanky Koldové (flétna) a Pavla Tesaře (trubka). Výtěžek ze vstupného byl věnován na opravy varhan v katedrále.

Mikulášská nadílka v muzeu:

V okresním vlastivědném muzeu se v úterý 5. prosince v 16.00 hodin konala tradiční Mikulášská nadílka. Nejprve zahrálo *Svatovo loutkové divadlo* oblíbenou pohádku o červené karkulce a potom se rozdávali balíčky (bylo asi 40 sponzorů). Přestože balíčků bylo 100, asi na 15 dětí se nedostalo, jaká byla účast.

Na rozdíl od minulých let nebyla Mikulášská nabídka součástí vánoční výstavy, ale konala se v průběhu výstavy *Porcelán, keramika, sklo a cíny ze sbírek muzea*.

Dům kultury oslavil 10 let:

Oslavy se konaly v pondělí 3. prosince, na slavnostním rautu nechyběl obrovský dort ve tvaru budovy a hudební produkce skupiny *Černé labutě* s Táňou Vilhelmovou a Peterem Butkou. Současná ředitelka Veronika Rybová i bývalí ředitelé Rudolf Wlodárek a Věra Hromádková připomněli složitou historii jeho výstavby a těžké počátky jeho provozu (viz rubrika *Ze vzpomínek pamětníků*). Pro širokou veřejnost připravili pořadatelé ukázky z muzikálu *Hamlet*, což způsobilo nedorozumění: Vstupenky stáli 350 Kč (jedna!) a lidé se domnívali, že za tu cenu uvidí celý muzikál. Jenže pořad trval asi třičtvrtě hodiny a byl pojat jako propagace na vlastní představení. Pořad moderoval Václav Vydra, účinkovali Janek Ledecký, Zuzana Křištofová, Petra Janů, Pavel Zedníček a bratři Tesaříkové. O výstavbě Domu kultury se začalo uvažovat už v letech 1966 až 1967, kdy sál na Hrádku již nestačil pokrývat potřeby okresního města i celého regionu. Původní místo, kde měl stát, byly pozemky, na nichž dnes stojí centrální školní jídelna. V roce 1968 byla stavební plocha určena blíže ke středu města. Projekt Domu kultury i jeho nejbližšího okolí zpracoval ing. arch. Švancer z Liberce.

Příprava stavby byla započata v roce 1979, stavba samotná zahájena roku 1983. Jí předcházela téměř roční archeologický výzkum a před jejím dokončením hrozilo dokonce zakonzervování stavby z finančních důvodů, přičemž se hledaly i jiné možné účely využití. O jeho dokončení se v té době velmi zasloužil současný přednosta Okresního úřadu Josef Pol.

Slavnostního zahájení provozu se Dům kultury v Litoměřicích dočkal 14. prosince 1991. Další téměř dva roky však ještě probíhaly dokončovací práce a byly odstraňovány kolaudační závady. Celkem náklady na výstavbu činily přibližně 74 miliónů korun.

Dům kultury převzalo od Okresního úřadu v roce 1997 město Litoměřice a od

tohoto data je jeho provoz zajišťován Městskými kulturními zařízeními spolu s kinem Máj a Divadlem K. H. Máchy.

- 114 -

Dopis O. Doskočila PhDr. J. Hilmerovi:

Litoměřice 11. prosince 2001

PhDr. Jiří Hilmera
Patočkova 103
169 00 Praha 6

Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné
muzeum
Litoměřice

Vážený kolego,
zasílám disketu v T 602 s knihou *Z dějin litoměřického divadla a divadelnictví*, která konečně doznala jakési snad definitivní podoby. Do tiskárny půjde v únoru.

Prosím, přečtete si na konci předmluvy děkovačku, v seznamu literatury na konci označení pracovního názvu Vašeho rukopisu a hlavně kapitolu o německém divadle v 19. století (1822 - 1918) se zaměřením na způsob uvádění odkazů na Vás. Pokud souhlasíte, dejte vědět, pokud máte jinou představu, dejte prosím vědět rovněž a vše uvedeme do správných kontur.

Děkuji za brzkou odpověď a jsem s pozdravem

Oldřich Doskočil

P. S. Prosím, poznamenejte si datum **18. prosinec 2002**, kdy bude kniha křtěna v litoměřickém divadle a kam bych Vás rád pozval a knihu Vám při této slávě věnoval. Oslavovat se bude také 180. výročí postavení onoho divadelního baráku.

Poslední vernisáž roku v SGVU Litoměřic:

Věčná malba? - obrazy na kameni a na mědi v 17. a 19. století byl název výstavy v Severočeské galerii výtvarného umění Litoměřice, která měla vernisáž ve čtvrtek 13. prosince v 17. 30 hod. Ředitel galerie PhDr. Jan Štíbr přivítal autorku výstavy PhDr. Hanu Seifertovou z oddělení starého českého umění Národní galerie v Praze, která výstavu uvedla. Mj. řekla, že výstava se zabývá tématem, které zaměstnávalo umělce i teoretiky zejména v průběhu 16. a 17. století: Přednosti i zápory malby na kamenech a na mědi se promítaly do vývoje evropského malířství i v následujícím období. Vystavený soubor upozorňuje u nás poprvé v širším měřítku na specifika volby těchto materiálů. Vychází z možností, které poskytují české sbírky. Vedle Národní galerie v Praze, jejíž kolekce tvoří základ výstavy, jsou představena díla z Oblastní galerie v Liberci, z Moravské galerie v Brně, z arcibiskupských sbírek spravovaných Muzeem umění v Olomouci, z arcibiskupské obrazárny v Kroměříži, z Královské kanonie premonstrátů na Strahově, ze zámku Mnichovo Hradiště ve správě Památkového ústavu Středních Čech, ze zámku Rájec nad Svitavou ve správě Památkového ústavu v Brně, ze zámku Vizovice ve správě Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a ze soukromé sbírky v jižních Čechách. Výstava měla premiéru v Oblastní galerii v Liberci a odtud putovala do Litoměřic. Slohovým základem souboru je baroko. Výstava je doprovázena překrásným reprezentativním katalogem a je jakýmsi závěrem jedné etapy práce PhDr. H. Seifertové.

Poslední výstava v Okresním vlastivědném muzeu v r. 2001:

V úterý 18. prosince se v muzeu konala poslední vernisáž roku výstavy *Člověk proti nemocem*. Úvodní slovo pronesl vedoucí antropologického oddělení Národního muzea v Praze RNDr. Vítězslav Kuželka. Výstava měla tři části - pravěk, středověk, novověk. V první rovině výstava prezentovala výskyt chorob v příslušném historickém období, v rovině druhé potom léčbu chorob odpovídající danému historickému období. Součástí výstavy bylo i dioráma o narození a smrti člověka z 18. století s panely se jmény slavných osobností jež se zapsaly do dějin české a světové medicíny.

K výstavě více in: ERETOVÁ, J., Na výstavě lze spatřit i mumii. IN: Deník Litoměřicka, pátek 21. prosince 2001, roč. IX./297, s. 8.

- 115 -

Dopis PhDr. Hilmerý O. Doskočilovi:

Praha, 19. 12. 2001

Vážený kolego,
děkuji za dopis z 11. tm. a zaslanoú disketu. S formulací citací souhlasím, jen musím revokovat své dřívější zpochybnění, že Feichtinger by snad nebyl kapelníkem 92. pluku - bylo tomu tak!

S upřimným pozdravem a přáním úspěšného příštího roku

Váš

Hilmera

Dopis A. Kvapilové z OM Most O. Doskočilovi:

V Mostě dne 18. 12. 2001

Vážený pane Doskočile,
odpovídám na Váš dopis ze dne 21. 11. 01 až dnes z toho důvodu, že jsem čekala na fotografie a negativ, který pro Vás pořídila naše foto dokumentátorka Eva Hladká. Je možné, že ještě časem narazím na nějakou zajímavou publikaci z produkce V. W. Medaua. Dokud nebude celá knihovna v programu na PC (a to bude ještě trvat dlouho), nemám zatím u většiny děl, která byla zpracována, jmenné odkazy na vydavatele, nakladatele a tiskaře. Když jsem pro Vás vybírala materiál, procházela jsem vše týkající se Litoměřic. Nyní jsem prohlédla regionální literaturu (po r. 1801) Teplicka a žádnou další publikaci vydanou C. W. Medauem jsem nenalezla.

Netroufnu si hodnotit celý Váš katalog, k tomu se opravdu necítím být fundovaná. Dovolím si pouze svůj laický a subjektivní názor. Mně se jeho úroveň po stránce textové, tiskové i grafické líbí. Má skutečně úroveň. Já bych uvítala Váš záměr rozšířit Vaše pojednání o aktuální odkaz romantismu k dnešku. To je totiž přesně to, co já sice cítím, ale nejsem schopna argumenty a slovy přesně vyjádřit. Dále si vážím Vaší snahy po objektivním přístupu k hodnocení historie. To je jev, který byl před rokem 89 a je stále i po něm velice vzácný a statečný. Samozřejmě, že se nikdo nevyhne pohledu ovlivněnému subjektivně, ale řada těch hodnocení poplatných své době ztrácí na významu.

Prosím Vás o informaci o podmínkách pro přihlášení do almanachu Máj na rok 2002. Bohužel předešlá čísla katalogů k výstavám Malíři Mostecka I.-III. jsem již nesehnala. Je to z toho důvodu, o kterém jsem Vám již psala, pořadatelem je Okresní úřad v Mostě. Ten si vždy po výstavě zbylé svazky odvezl a na skladě je již nemá. Pokud je někde objevím, podle mne, pokud je nevyhodili, tak někde musí ještě být, zašlu Vám je dodatečně.

Do nového roku 2002 přeji hodně zdraví, inspirace a úspěchů v osobním životě u v zaměstnání. Dále přeji klidné a pohodové vánoce.

Alena Kvapilová

- 115 -

Odpověď O. Doskočila A. Kvapilové

V Litoměřicích 20. prosince 2001

Vážená paní Kvapilová,
vřelé díky Vám a dokumentátorce Evě Hladké za fotografie a negativ publikace C. W. Medaua. Je to vlastně nádherný vánoční dárek pod stromeček, který přišel o několik dnů dříve. Ještě jednou - díky!!!

Aktuální odkaz romantismu k dnešku promýšlím, stejně tak jako prof. PhDr. Z. Kirschner své téma a oba chceme v příštím katalogu navázat na naše pojednání v katalogu stávajícím. Do jaké míry se nám to podaří v této chvíli nikdo neví.

Podmínky literárního festivalu *Máchovy Litoměřice* jsou velice jednoduché. Zúčastnit se může každý, přednost dáváme začínajícím autorům bez rozdílu věku (i když se solitérům nebráníme). Ne ovšem každá práce bude publikována. Zaslat lze jednotlivou báseň, ale i celou sbírku, stejně tak u prózy to může být povídka, ale i román. U rozsáhlejších prací (sbírky, delší novely a pod.) si ovšem vyhrazujeme právo otisknout v almanachu pouze fragment (třeba jednu dvě básničky). Důležité ovšem je, aby dílo nebylo doposud nikde publikováno, čímž máme na mysli knihy či periodika mající kód ISNB. Když si někdo namnoží v tiskárně u počítače sbírku v několika exemplářích pro své přátele, tak jde o samizdat a v takovém případě lze dílo do soutěže přihlásit. Ze tří porotců znám prozatím dva. Předsedou je literární historik a ředitel Městské galerie ve Vysokém Mýtě PhDr. Pavel Chalupa, druhým porotcem L. Kundera. Uzávěrka je 1. května 2002, díla lze zasílat do Městské galerie Vysoké Mýto, do galerie Ve dvoře v Litoměřicích nebo k mým rukám do muzea. První dvě adresy najdete na obálce katalogu, tu moji znáte.

Těším se na Vaše práce či práce Vašich přátel a známých, přeji co se před vánoce a Novým rokem obvykle přeje (a ještě něco navíc) a zdravím

Oldřich Doskočil

Vánoční swingové posezení (předvolební)

V první polovině příštího roku se budou konat parlamentní i komunální volby.

Takže nepřekvapí, že na pozvánce, kterou jsem dostal na své jméno do muzea, mě Městská kulturní zařízení zvala na *Vánoční swingové posezení* pod patronací místostarosty Antonína Terbera a Místního sdružení ODS Litoměřice. V instrumentální části byl na pořadu Duke Ellington, Dizzy Gillespie, George Gershwin, Benny Goodman, Glen Miller, Cole Porter a další. V druhé části zpívaly staré evergreeny Jana Havlová z Ústí nad Labem (kapela Albis Ústí nad Labem) a Rostislav Pechoušek. Hráli Swing Quartet Bohemia a jeho hosté: Vojtěch Haňka - piano, Jiří Kudrman - saxofon, Václav Novák - trumpet. Hostem měl být i trombonista Svatopluk Košvanec, ale ten přijel až na závěr představení kvůli sněhové kalamitě na silnici. Zašel jsem se podívat a byl překvapen návštěvností, neboť velký sál Domu kultury byl plný. Litoměřice mají opravdu posluchačské jazzové zázemí asi tak v počtu 150 až 200 lidí, což je na takové město víc než slušné. Atmosféra byla vynikající, v úvodu krátce pohovořil místostarosta Terber (ale ne o politice, ale o tom, že by to tady k budoucnu mělo swingovat, což svůj politický účel předvolební splnilo tím, že on jako člen ODS a budoucí kandidát zde byl) a pak se hrálo od 19.30 asi do půlnoci téměř bez přestávk.

V tisku více: ERETOVÁ, J., Swingová kavárna dýchala pohodou a dobrou náladou. IN: Deník Litoměřicka, 231. prosince 2001, roč. IX/ 297, s. 8.

- 116 -

Dopis ak. mal.-restaurátorky Jany Kremanové O. Doskočilovi

27. prosince 2001:

Milý Oldřichu!

Já se kaju, ale na druhé straně je obdivuhodné, že se ještě alespoň kaju! Čas je krutý a krátký. Na všechno. A energii mě rozebrali na součástky všichni Ti hodní lidé, kolem a kolem.

Dáreček máš u mě až přijedeš. Taky mě ujisti, že tu monografii (tedy tu zprávu o mě) nehodláš vypustit po mé smrti - to by bylo podlé - ne?

Tak co s tím provedem, já už mám v narůstající globalizaci čas jen na to!

Doufám, že jsi zdravý a vesel. Ozvi se. Jana.

Přiložena P. F. s textem: ...a tak se Oldřichu doškrábem do toho dalšího kopce a opět se nacytáme na novou vějičku....

Přeju Ti hodně zdraví, koncentraci a motivaci a taky peníze a hlavně hodně LÁSKY...

Jana Kremanová

Příloha byla restaurátorská zpráva o obraze Bohdana Laciny:

Technické údaje:

Památka	závěsný obraz
Název	Akord
Technika	olej na plátně
Rozměry	55x70 cm
Datum vzniku	1962
Autor	Bohdan Lacina
Majitel	Ludvík Kundera
	nám. Jiřího z Poděbrad 124, Kunštát na

Moravě	
Objednavatel	Okresní vlastivědné muzeum
	Mírové nám. 171 Litoměřice
Datum restaurace	červen 2001 - prosinec 2001
Restaurátorka	Jana Kremanová ak. mal.
	Liliová 10, Praha 1 110 00
	licence č. j. 5748/91

Závěsný obraz autora Bohdana Laciny "Akord" instalovaný ve výstavních prostorách muzea u příležitosti výstavy "Skupiny RA" v květnu 2001, byl poškozen zatékající vodou, prosáklou při krupobití téhož měsíce.

Rám i obraz byl provlhčen, což mělo za následek zpráškovatění polychromie rámu a značné škody v barevné vrstvě obrazu, obzvláště v celém rozsahu dolní části. Tenký olejový kobaltový nátěr byl zcela stříškovitě zvednut od křídového podkladu a v místech vnitřní hrany spodního rámu zcela opadán, někde i s podkladem až na plátno. Drobná uvolnění barevné vrstvy byla patrna po celé ploše obrazu.

Po vyjmutí obrazu z rámu byla malba upevněna voskoprskyřičným lepem na všech poškozených místech a zalisována. Po upevnění byl povrch malby očištěn od povrchových nečistot a provedeno zatmelení všech odpadlých částí voskovým tmelem. Tmely byly retušovány nápodobivou akvarelovou retuší. Po přelakování byly provedeny korektury olejem do lakové vrstvy. Malba byla opatřena závěrečným lakem.

Pracovní postup u polychromie rámu byl obdobný jako u obrazu. Závěrem byl rám přelakován ochranným voskovým lakem. Byla provedena fotodokumentace.

- 117 -

7) R Ů Z N Ě

LEDEN

Úplné zatmění měsíce:

V noci z pondělí 8. ledna na úterý 9. ledna došlo na jihovýchodní obloze k úplnému zatmění měsíce ke kterému dochází jednou za tři roky. Luna byla v úplňku, když ji Země přikryla svým stínem. Počasí trochu přálo. Bylo polojasno a tak jsme po chvilkách mohli tento úkaz pozorovat. Částečné zatmění začalo v 19:42 hodin, kdy z levého dolního okraje začal postupovat na Měsíc zemský stín. Celý ho pokryl (úplné zatmění) od 20:50 hodin do 21:51 hodin. Pak se Měsíc opět začal vynořovat ze zemského stínu a jeho částečné zatmění (třetí fáze) byla ukončena ve 22:59 hodin. Ale zcela Měsíc nezmizel ani při úplném zatmění. Byl slabě vidět i ve vrcholné fázi úplného zatmění, protože ho osvětlovaly sluneční paprsky, které se v zemské atmosféře lámou a dostanou se tak do zemského stínu. Při tomto zatmění měl měsíc načervenalou barvu. Podle astronomů to bylo tím, že se červené světlo v naší atmosféře nejméně rozptyluje. Podobně jako v severních Čechách byla dobrá viditelnost i v Čechách západních a na horách.

Poznámka kronikáře: *Osobně jsem chvíli zatmění pozoroval z Kamýcké ulice č. 2. Obloha byla zcela jasná, Měsíc stál nad sídlištěm Litoměřice - střed (Zásada), tedy východně. Při postupném zatmění dostával jeho kotouč rezivě (železitě) červenou barvu. Úžasný úkaz. Vzpomněl jsem si na obrazy Františka Muziky.*

ÚNOR

Město se obává ztráty desítek miliónů vložených do fondů

Město Litoměřice vložilo v loňském roce ke zhodnocení společnosti *Pioneer* mnoho miliónů korun. Ty jsou ovšem nyní v hlubokém propadu. Jak k tomu došlo?

Finance ve výši necelých 100 miliónů korun získalo město na jaře minulého roku z prodeje akcií distribučních společností. Bylo škoda takové peníze utratit a proto zastupitelé rozhodli, že peníze vloží do Živnobanky, aby byly zhodnoceny pro další roky. Po čase ale místostarostka Margita Kadeřábková (ČSSD) přišla s návrhem, že *Pioneer* zhodnotí finance města lépe a přesvědčila o tom i zastupitele. Ne všichni ale hlasovali pro. Proti byl například starosta J. Landa a další. Ale byli přehlasováni. A tak v průběhu roku 2000 Město převedlo peníze *Pioneeru* do tří fondů. Jenže už na podzim 2000 *Pioneer* zaznamenal propad. Ukázalo se, že fondy v *Pioneeru* jsou o 20 procent níže než v době nákupu. Město tedy prozatím ztrácí 20 miliónů korun a navíc částku téměř 5 miliónů, kterou bylo nuceno zaplatit při vložení svých peněz. Nezbyvá, než čekat, co bude dál.

BŘEZEN

První kontakt s podzemní chodbou?

"Terra Kaplír spol. s. r. o." je soukromá farma vzniklá z bývalého Státního statku v Sulejovicích. V úterý 6. března volal jeden z její spolumajitelů, jednatel společnosti ing. Alois Vaníček do Okresního vlastivědného muzea. Že prý se jim propadá plocha na nádvoří farmy pod těžkými auty, že sklep bude mít zřejmě pokračování atd. Ve středu 7. března se na místo rozjel konzervátor muzea Alois Kučera, všeučel muzea Martin Kolařík (s fotoaparátem) a Oldřich Doskočil. Archeolog muzea Oldřich Kotyza, který by byl v tomto případě nejdůležitější, se roznemohl a ležel doma v posteli. Nemohli jsme tedy dělat nějaké dalekosáhlé zásadní závěry.

- 118 -

Zbytečná cesta to ale nebyla protože se, byť laicky, domnívám, že to středověká chodba být může, protože navazuje na půdorys Kaplírůvy tvrze z které se zde zachovala jedna původní zeď, a že by to mohla být chodba úniková. Přijeli i z Deníku Litoměřicka a protože to nenapsali nejhůř, přepisují jejich vidění dané chvíle:

Deník Litoměřicka, čtvrtek 8. března 20012, č. 57, roč. IX., s. 9.

Pod Sulejovicemi jsou asi chodby z doby Středověku

Archeologický nález / V tomto místě stála asi tvrz Kašpara Kaplíře ze Sulevic Jiří Roth

SULEJOVICE - Na možný výskyt středověkých sklepení upozornil pracovníky Okresního vlastivědného muzea jeden ze spolumajitelů soukromé farmy v Sulejovicích Alois Vaníček. Zcela náhodou zjistil, že sklep špejcharu, kde jsou dnes uskladněné brambory, má patrně pokračování. Pověsti dokonce hovoří o tom, že chodby pod zemí spojovaly Sulejovice s nedalekým hradem Košťálovem. *"Takové pověsti jsou dnes prakticky všude, jsou krásné, ale nikdy se ještě nepotvrdily,"* reagoval Oldřich Doskočil z litoměřického muzea.

V místech, kde dnes v areálu farmy stojí špejchar, s největší pravděpodobností stála tvrz proslulého Kašpara Kaplíře ze Sulevic, nejstaršího českého pána popraveného na Staroměstském náměstí v roce 1621. Podle Aloise Vaníčka část zdi,

kteřá na špejchar navazuje, pochází ještě z dob, kdy tvrz stála. Jak totiž uvedl, prohlíželo si ji už několik badatelů. Tvrz zřejmě byla čtvercového půdorysu, přičemž špejchar stojí zhruba na polovině. Pod tvrzí byla sklepení, která ještě existují a současní farmáři je využívají jako sklady.

V minulých dnech se jeden ze sklepů najednou naplnil vodou. Podle Aloise Vaníčka z něj vyčerpali okolo dvanácti kubíků vody. Když pátrali, odkud se voda vzala, zjistili, že asi sto metrů odtud prováděla společnost pokládku optických kabelů. Pro pročištění podzemní trasy použili její pracovníci vodu, kterou vpustili do otvoru pro kabel. Bylo jí asi dvacet kubíků a část z ní si pravděpodobně podzemními dutinami našla cestu až do sklepa. To by potvrzovalo domněnku o existenci podzemní chodby. Amatérský důkaz přinesl i sám Alois Vaníček, který pomocí železných drátů předvedl, že pod zemí něco je. V místech, kde je předpokládáný okraj chodby, změnilly dráty v jeho rukou směr a napřímily se až v místech, kde by chodba měla zase končit. Dalším důkazem jsou opracované pískovcové kameny, které získal Alois Vaníček z díry, kterou nechal vybagrovat vedle předpokládané zdi.

Podle Oldřicha Doskočila je pravděpodobné, že chodba pod zemí je. *"Chce to provést alespoň základní průzkum,"* řekl. Archeolog muzea, který je v současné době nemocný, by se měl na místo hned po svém uzdravení podívat. Alois Vaníček přislíbil pomoc podle svých možností. Jeho přístupu si pracovníci muzea cení. *"Nebývá zvykem, aby nás majitel nemovitostí upozornil sám od sebe na nějaký nález, obzvlášť když nemusí,"* vysvětlil Oldřich Doskočil. Alois Vaníček potvrdil, že tak učinil hlavně z vlastního zájmu. Deník Litoměřicka bude vývoj nálezů i nadále sledovat.

Projednání vývoje ve fondu PIONNER na 3. jednání Zastupitelstva města 15. března 2001

Po obsáhlé diskusi o vývoji a dalším osudu financí Města Litoměřice ve fondu PIONEER, za přítomnosti jeho zástupce pana Zdenka Pazdery, podal pan místostarosta Terber návrh na ukončení diskuse. Hlasováním 16 pro, jeden proti a čtyř, kteří se zdrželi (4 nehlasovali), Zastupitelstvo města schválilo návrh na ukončení rozpravy.

Pan Smolík podal návrh na hlasování: Zastupitelstvo města projednalo stav portfolia ve finančním fondu PIONNER a vyslovuje zklamání z průběhu vývoje na akciovém trhu. Hlasováním pro 6, proti 6, zdrželo se 8 (nehlasovalo 5), Zastupitelstvo města návrh pana Smolíka neschválilo.

Zplnomocnění zástupce na jednání investiční společnosti PIONNER v Irsku: Ing. Bezděka podal protinávrh: neudělit zmocnění k podpisu formuláře pro udělení plné moci ke jmenování zmocněnce Města Litoměřice s právem hlasovat na valné hromadě Pioneer european equity fund, která se bude konat 30. března 2001. Zastupitelstvo města hlasováním pro 16, proti 2, zdrželo se 7 návrh schválilo.

- 119 -

DUBEN

Příprava smlouvy mezi Městy Litoměřice a Fulda

V pátek 27. dubna odjel starosta Města Litoměřice Jiří Landa a místostarosta Antonín Terber do hessenské Fuldy, aby zde projednal náplň smlouvy o partnerství mezi Litoměřicemi a Fuldou. Smlouva by měla být vedena v podobném duchu jako mají Litoměřice s Míšní a měla by podporovat kontakty mezi jednotlivými organizacemi a spolky. Konečné znění smlouvy bude projednávat zastupitelstvo

města, přičemž k podpisu by mělo dojít pravděpodobně na podzim.

Ohlas v tisku:

Fuldské noviny - Hünfeldské noviny, pondělí 30. dubna 2001

Zástupci budoucího partnerského města Litoměřice byli poprvé ve Fuldě

Cíl: Čilá výměna

FULDA (bx) "Velmi se nám tu líbí" - pro starostu Jiřího Landu, jeho zástupce Antonína Terbera a referentku cestovního ruchu Hanu Mildovou z Litoměřic v České republice to byla první návštěva ve Fuldě, ve městě, s jejíž komunitou budou brzy sbratřeny.

Hosté z Litoměřic¹⁾ využívají jubilea partnerství Fulda - Sergiew Posad, aby se trochu s barokním městem seznámili.

V rozhovoru pro FZ²⁾, který tlumočila Hana Mildová, potvrdili Landa i Terber, že se na partnerství s Fuldou těší. Podle starostova vyjádření je k tomu patrna jistá povinnost "kvůli lidem, kteří dříve v Litoměřicích žili a pak byli vyhnáni". Přeje si mnohonásobnou vzájemnost, která předpokládá četná setkání a kontakty.

"Očekáváme živou výměnu také mládeže, kulturní a v neposlední řadě také i hospodářská spojení. K tomu hodláme přispět", zdůraznil Landa. Přivítal, že již existuje několik školních kontaktů mezi Fuldou a Litoměřicemi.

Wilhelm Schöbel, předseda "Heimatkreisverband Lieitmeritz se sídlem ve Fuldě" doplnil, že toto sbratření je důležitým znamením porozumění a přátelství mezi národy. Heimatkreisverband se zasadil o jejich uskutečnění. "Mezi oběma městy jsou rodinná spojení. Někteří ve Fuldě žijící mají své kořeny v Litoměřicích", tolik Schöbel, který také poukázal již stávající církevní kontakty.

Podle Malfreda Ulricha, referenta fuldské městské správy pro péči o meziměstská partnerství, má být sbratření s Litoměřicemi oficiálně zpečetěno ve Fuldě koncem srpna.

Litoměřičtí hosté srdečně zvou [obyvatele Fuldy] do svého města. To má téměř 26 tisíc obyvatel, je sídlem biskupství, jako Fulda někdejší královským městem. "Naši krajinu na soutoku Labe a Ohře nazýváme Zahradou Čech", řekl Landa.

1) V originále není použit název Litoměřice ale Leitmeritz.

2) Ful. Zeit

KVĚTEN

Krupobití v Litoměřicích

V pátek 4. května mezi 17 a 18 hodinou se po několika parných dnech, kdy teploty vystupovaly až na 25 stupňů a více, obloha zatáhla a z nebe se spustil prudký déšť, jenž se změnil v průtrž mračen a následně v krupobití. Vše trvalo asi půl hodiny, ale bylo to hrozné. Voda se z poškozené střechy dostala i do výstavních prostor muzea, kde byla zrovna nepojištěná výstava (jako ostatně každá) *Skupina Ra očima Ludvíka Kundery*. Muzeum bylo proto o víkendu zavřeno, vysušovalo se a některé části znovu vymalovávaly, aby vše ve čtvrtek 10. května bylo připraveno na setkání s Ludvíkem Kunderou.

V průběhu měsíce května probíhalo ve věži (ta je na rozdíl od kostela v majetku města) městského (děkanského) kostela Všechny svatých preventivní ošetření dřevěných trámů chemickými látkami. Impregnace dřeva je prevencí proti napadení plísněmi a houbami. Naposledy podobné ošetření ve věži proběhlo asi před šesti lety.

Slovinský velvyslanec v Litoměřicích

Lípu (srdčitou) přátelství vysadili ve čtvrtek 31. května v Jiráskových sadech společně velvyslanec Slovinské republiky v Praze Dr. Damjan Prelovšek a místopředseda Městského zastupitelstva Antonín Terber. Slavnostnímu aktu byli přítomni studenti litoměřického gymnázia J. Jungmanna.

Lípa ale dlouho nevydržela. Už v září téhož roku ji zlomil neznámý vandal. Ředitel litoměřického gymnázia Mgr. Petr Praibiš se pokusil strom zachránit se svými studenty. Ti strom narovnali, zalepili a nyní čekají, zda se ujme.

ČERVEN

Aktivity Domu dětí Rozmarýn

Nový zájmový útvar pro chlapce (narozené v letech 1991/92) otevírá Dům dětí Rozmarýn Litoměřice. Jde o pozemní hokej - floorball a první výběrová schůzka se uskutečnila 11. června od 17.00 hodin v tělocvičně Kasáren pod Radobýlem.

Jiná aktivita je "Školka plná zábavy". Ta měla 8. června na programu Cestu za pokladem. "Školku plnou zábavy" pořádá každý pátek Dům dětí Rozmarýn a od 10.00 hodin je vždy určena dětem a jejich maminkám.

Filipínské oslavy Dne nezávislosti v Litoměřicích

Velvyslankyně Filipín v Praze Carmelita R. Salas oslavila 103. výročí Dne nezávislosti své země (12. června) v Litoměřicích. K oslavám pozvala do Litoměřic také své spoluobčany žijící v České republice a velvyslance Vietnamské republiky Doana Thanga a velvyslance Thajska Tamnu Tangkanasinga. Oslavy byly zahájeny modlitbou v katedrále sv. Štěpána prvomučedníka, potom se hosté vydali k pamětní desce J. Rizala na parkánech. Po obědě si prohlédli město, zejména místa, kde působil F. Blumentritt a kde se za svého tří denního pobytu v Litoměřicích zastavil i J. Rizal. Starosta města J. Landa, který hosty doprovázel, jim ukázal nově objevené a nedávno zrestaurované fresky ze 17. století ve své kanceláři. Na závěr si všichni ve vestibulu radnice prohlédli malou výstavku fotografií dokumentující přátelství Filipín a Litoměřic. Při této příležitosti místostarosta Litoměřic A. Terber prohlásil, že Filipíny jsou jediným státem, pro který Českou republiku reprezentují právě Litoměřice.

Nečekaná razie ministra v kasárnách Pod Radobýlem

Nečekanou razii v litoměřické posádce ženistů v kasárnách Pod Radobýlem provedl v noci na pátek 29. června ministr obrany Jaroslav Tvrdík (ČSSD) spolu s vojenskou policií a psy na odhalování drog. Podařilo se mu přitom vytáhnout dva vojáky z rukou šikany a poslat je předčasně do civilu. Akce trvala víc jak tři hodiny. Při odjezdu z Prahy ministr netušil, ke kterému vojenskému útvaru ho šéf vojenské

police Josef Bečvář vezme na inspekci.

- 121 -

Do Litoměřic Tvrdíkova kolona dorazila kolem 21. hodiny. Překvapený dozorčí u brány podal ministrovi hlášení chvějícím se hlasem a podrobil se dechové zkoušce - dopadla negativně. To však byla poslední pozitivní zpráva z kontroly. Ministr se okamžitě s dvojicí psovodů odebral na ubikaci a po pěti minutách začal jeden ze psů štěkat na zamčenou skříňku. Za chvíli měli další čtyři případy. Nepříjemné chvíle pro místního velitele nastaly, když Tvrdík chtěl otevřít místní vězení, v němž právě nocovalo několik vojáků. Dva z nich v jedné cele ministr vzbudil. Věžňové si ministru postěžovali, že je dozorčí stále nechávají vytírat jednu podlahu a občas jim berou slavníky a nechávají je spát na pryčnách. Ministr řekl, že tohle je šikana a spolu s policií si podal dozorčí i velitele. Šikanovaným vojákům chybělo do odchodu do civilu už jenom několik dní a tak je ministr propustil do civilu. Kasárna v Litoměřicích patří k těm problematičtějším, což je dáno zejména vysokým počtem vojáků základní služby - 800.

SRPEN

Pokračování causy peněžního fondu PIONEER

V této rubrice v měsíci "Únor" je základní informace o peněžním fondu PIONEER. Rada města vyslechla zprávu o dalším pokračování dané causy na svém 15. jednání dne 26. července 2001:

Zastupitel pan Zelenka: podílové listy u peněžního fondu PIONEER klesly podle posledních zpráv o 35 procent, není naděje na trvalý růst. Dal k uvážení, zda nepřevést na Živnobanku nebo na jinou banku.

Tajemník MÚ ing. R. Löwy: ekonomický odbor vyčíslil *čistou ztrátu na 40 miliónů korun.*

ZÁŘÍ

Ochrana památek v Litoměřicích v roce 2000

V roce 2001 byla v Městské památkové rezervaci v Litoměřicích zahájena náročná oprava fasád kostela Všech svatých za poskytnutí dotace 960 tisíc korun z Programu regenerace. Dosud byla provedena obnova boční jižní fasády včetně restaurování skulptury a štukatérských prvků, opravena prejzová krytina i s oplechováním na boční lodi, osazeny drátěné trny a sítě proti usedání holubů.

Na bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panny Marie, který je v majetku Severočeské galerie výtvarného umění Litoměřice a slouží výstavním účelům, byla dokončena oprava krovu a střešní krytiny. Požadavek městského zastupitelstva na odstranění trouchnivější gigantické moderní skulptury *Odnikud nikam* akademického sochaře Jiřího Beránka, umístěné na jezuitských schodech, byl zatím zamítnut po velkorysém věnování tohoto díla autorem do sbírky Severočeské galerie Litoměřice.

Městský empírový dům čp. 150-152/2 se starším gotickým a renesančním jádrem na rohu Mírového náměstí a Lidické ulice byl po zrušení Podniku bytového hospodářství rekonstruován opět k bydlení. Bez ohledu na závažnost prováděných

zásahů zde upustil referát kultury Okresního úřadu od požadavku na zpracování stavebně - historického průzkumu před zahájením stavebních prací; průzkum byl prováděn až dodatečně.

Velká Dominikánská 102/23 vyměněna okna v rozporu se závazným stanoviskem Okresního úřadu.

- 122 -

Do přehledu je nutné zahrnout i teoretickou činnost dotýkající se obnovy a využití památek:

Odbor rozvoje Města ve spolupráci s městským architektem doc. ing. arch. Mužíkem a komisí pro rozvoj města inicioval zpracování komplexního rozboru všech dostupných materiálů a rozpravu s městskými činiteli a s veřejností o Mírovém náměstí, jež je významným ústředním prostorem v Městské památkové rezervaci; zejména o jeho funkcích, vzhledu, historických kvalitách a možnostech dalšího využití. Výsledný elaborát bude podkladem pro další územní plánovací činnost.

Okolí města Litoměřice: Na území památkového ochranného pásma v Litoměřické kotlině (za mého mládí se prostoru říkalo Tereziánská kotlina) byla zahájena v roce 2000 výstavba golfového hřiště za podmínek zachování charakteru kotliny, tj. bez zástavby.

Zdroj: Výroční zpráva Státního památkového ústavu v Ústí nad Labem za rok 2000, Ústí nad Labem 2001, s. 28 - 29.

Hasičské dny v Litoměřicích

Barevná fontána, při které hasiči proudy vody a světelnými efekty vykouzlili působivé obrazy, uzavřela v neděli druhý ročník (1. se konal před třemi lety) hasičských slavností v Litoměřicích. Sjelo se na 120 sborů dobrovolných hasičů z celé republiky, z toho většina se pochlubila vlastní historickou technikou. V čele organizačního výboru stál Jindřich Hejduk. Vše začalo už v pátek, kdy se po litoměřickém náměstí projížděla historická stříkačka tažená koňmi a plně obsazená hasiči v dobových oděvech, v sobotu se na náměstí konal průvod - trval přes deset minut - (vystavena byla historická technika), byl tu i ministr vnitra Stanislav Gross. Pak se vše přemístilo do areálu Zahrada Čech, kde se provozovaly různé atrakce až do neděle. Přítomni byli i hasiči z Polska, Slovenska a Německa. Třetí ročník Hasičských slavností v Litoměřicích by se měl konat opět za tři roky, tedy v roce 2004.

Hotel Lovochemie změnil majitele

V září došlo ke změně majitele hotelu Lovochemie, což je nejvyšší budova v Litoměřicích na sídlišti Kocanda ve které při svých pobytech v Litoměřicích obvykle přespává Ludvík Kundera. Starý majitel, lovosická Lovochemie, prodala hotelový dům za více než devět milionů společnosti Politex s. r. o.

Zahrada Čech 2001"

Výstava *Zahrada Čech* je trvale leadrem výstav. Má nejdelší tradici a trvale největší zájem veřejnosti. Potvrdila to i ta letošní. Byla jubilejním pětadvacátým ročníkem. Žádný zahradnický veletrh v České republice není tak úspěšný. Letošní *Zahrada Čech* trvala devět dnů a ukončena byla v sobotu 29. září. V průběhu jejího trvání přišlo téměř 150 tisíc návštěvníků. Účastnilo se jí 440 vystavovatelů a prodejců.

Litoměřické vinobraní 2001

Letošní litoměřické vinobraní se konalo v sobotu 29. září za překrásného počasí babího léta (i večer bylo 20 stupňů tepla), což byl malý zázrak protože pošmourné počasí bylo v pátek i v neděli. Jako kdyby si pořadatelé, Městská kulturní zařízení, počasí objednali. To bylo vidět také na návštěvnosti, která byla velická. Hlavní kulturní program se odehrával na náměstí před budovou Městského magistrátu. Vystoupili např. sourozenci Adéla a Dalibor Gondíkoví svými vtipnými komentáři, mezi hudebními skupinami sklidila největší úspěch *Moravanka* se zpěvákem Jožkou Černým a litoměřická *Originál Havlovka*. Pro mladší generaci tu byla kapela *Děda Mládek Illegal Band*.

- 123 -

Ale byli tu i pořady *separé*. Před Černým orlem na náměstí v podloubí hrál tradičně *Weterans Jazz Band Litoměřice* se zpěvačkou Magdou Lívancovou, na parkánech pak hrály kapely pro nejmladší generaci - např. na parkánech (před základní školou K. H. Máchy) skupiny HAHA nebo Ketschup. Na parkánech J. Rizala za divadlem K. H. Máchy byl postaven stan, kde několik diskžokejů (Djs) pouštělo techno a house muziku.

Ve 14.00 hodin dorazil se svým doprovodem do Litoměřic císař římský a král český, Otec vlasti Karel IV., který si připil s místostarostou města Terberem a popřál lidu obecnému dobrou zábavu. Po projevu proběhla ukázka historického šermu.

Vinobraní bylo večer ukončeno ohňostrojem.

Na náměstí jsem přišel něco po 18. hodně večerní. Byl jsem překvapen množstvím lidu, vstupné bylo 40,- korun pro dospělé a dvacet pro děti. Východní část náměstí byla věnována středověkému tržišti, kde bylo možné dostat staročeský chléb se sádlem. Osobně jsem si dal teplou skořicovou medovinu za 30,- Kč a s kelímkem v ruce obcházel náměstí. Postál jsem u Černého orla a poslouchal Weterans Jazz Band Litoměřice a Magdin hlas, potom jsem v Máchově ulici objevil nejlepší stánek (jako loni), kde jsem si za 55,- Kč dal krkovicí opečenou na otevřeném ohni (na roštu), potom ještě klobásku za 25 Kč,- a pivo značky Gambrinus za 14,- Kč, vrátil se k jazzu a po osmé opustil náměstí. V tento čas jsem neviděl žádnou výtržnost ani opilce, lidé byli v dobré náladě a chovali se k sobě neuvěřitelně slušně.

ŘÍJEN

Oprava rozhledny na Varhošti

Rozhledna Varhošť na stejnojmenném vrchu se rozpadala před očima a pro návštěvníky se stávala nebezpečnou. Odbor životního prostředí městského úřadu proto začal pracovat na její rekonstrukci. Počátkem října byly provedeny nejnnutnější opravy. Dále Město Litoměřice uzavřelo smlouvu s firmou *Radiomobil* na celkovou rekonstrukci Varhoště, která by měla začít i skončit v roce 2002. Rozhledně přibude ještě jedno podlaží a bude využita jako vysílač. Město tak získá peníze z pronájmu rozhledny.

Filipínský viceprezident v Litoměřicích

Viceprezident a ministr zahraničních věcí Filipínské republiky v jedné osobě Teofisto T. Guingona navštívil v rámci dvoudenní návštěvy České republiky v sobotu 13. října i Litoměřice. Doprovázela ho manželka Ruth D. Guingona v doprovodu

velvyslankyně Filipínské republiky v České republice Carmelity R. Salas. V Litoměřicích vzácné hosty přivítal starosta města J. Landa ve své kanceláři, kde T. Guingona napsal několik řádek do pamětní knihy. Potom se všichni odebrali k pomníkům filipínského národního hrdiny J. Rizala a F. Blumentritta. Přítomen byl i znalec Filipín a vztahu J. Rizala a F. Blumentritta, litoměřický historik - archivář J. Tomas. K pomníkům byly položeny věnce. Ještě před obědem pak všichni navštívili litoměřický hřbitov, kde položili věnec na hrob F. Blumentritta. Po obědě v Salva Guardě na litoměřickém náměstí (Černý orel) se konala hodinová prohlídka Litoměřic po které filipínská návštěva odjela zpět do Prahy.

Nový areál v Litoměřicích

Slavnostním přestřižením pásky byla v pátek 12. října otevřena jedna z největších investic v litoměřickém okrese, nový provoz společnosti *Hennlich Industrietechnik*. Za částku sedmdesáti miliónů korun vyrostl v krátkém čase jednoho roku na Českolipské ulici v Litoměřicích areál slučující výrobní, skladovací a administrativní činnost.

- 124 -

Společnost *Hennlich Industrietechnik* byla založena v roce 1991 a v současné době dosahuje ročního obrátu ve výši 200 miliónů korun. Zaměstnává zhruba padesát lidí, další zaměstnance bude přibírat v souvislosti s otevřením nového areálu. Na vytvoření nových pracovních míst přispěl litoměřický Úřad práce z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti ve výši okolo jednoho miliónu korun, další peníze je připraven uvolnit v nejbližší budoucnosti. Hlavní podíl zaměstnanců tvoří technicko - hospodářští pracovníci na postech obchodníků. Podle ředitele společnosti Pavla Šumery stojí úspěch na schopnosti dobře prodat zboží, což *Hennlich Industrietechnik* podle jeho slov ovládá. Firma je společnost s. r. o., dodává technologii pro elektrárny nebo výrobky pro ekologii - jako jsou napouštěcí zařízení pro bezprašnou nakládku. Hlavními komoditami jsou hydraulická těsnění, lineární vedení a měřicí přístroje. Z devadesáti procent jde o obchodní sortiment, zhruba deset procent společnost sama vyrábí.

Litoměřičtí sportovní šermíři na výstavišti v Praze - Holešovicích

Ve dnech 18. - 21. října 2001 proběhl na Výstavišti v Praze - Holešovicích (Křížkův pavilón "E") 10. ročník mezinárodní kontraktační a prodejní výstavy *Lovecké a sportovní zbraně*. Organizátorem výstavy byla *Incheba Praha*. Vystavovaly se zbraně mechanické, sportovní, lovecké krátké, pro průmyslové účely, repliky a dekorativní zbraně, součástky a příslušenství zbraní, části nábojů, střeliviny, ostatní zbraně, prostředky pro asijská bojová umění, optika, příslušenství, oděvy, oblečení, obuv, odborná literatura, myslivost, rybářství, volný čas, sport, dárkové předměty a nože. Výstava měla bohatý doprovodný kulturní a sportovní program, mezi jinými i exhibici sportovního šermu, který denně zajišťoval oddíl sportovního šermu Slavoje Litoměřice.

Generál F. Chábera čestným členem 41. stíhací letky

V pondělí 29. října 2001 se delegace Města Litoměřice zúčastnila slavnostního

dne u 41. stíhací letky v Čáslavi.

Slavnost se konala v prostorách kasáren. V první části byla 4. základně taktického letectva propůjčena prezidentem republiky zástava k 83. výročí vzniku Československé republiky v roce 1918. K předání zástavy došlo v 10,00 hodin na letišti bojového letectva v Čáslavi za přítomnosti velitele vzdušných sil České republiky generála Padělka, náměstka ministra obrany ing. Josefa Jelínka a vojenských přidělců Francie a Velké Británie.

V druhé části slavnostního dne byl jmenován in memoriam čestným členem 41. stíhací letky, která je součástí bojového letectva NATO, generál František Chábera, v době svého života občan Města Litoměřic.

Krátký projev přednesl starosta města Litoměřic Jiří Landa. Hovořil především o životě generála a pro oživení neopomenul připomenout jednu z válečných historek, jejímž aktérem byl sám generál F. Chábera.

Členy litoměřické delegace byli:

Starosta města Litoměřic Jiří Landa

Vedoucí odboru Školství, kultury a sportu MÚ Helena Bitrichová

Přítel rodiny Cháberových, podplukovník (ve výslužbě) RNDr. Jiří

Střítežský

Rodinný přítel pana Chábery Jiří Blaž.

Slavnostního aktu byli přítomni členové Československé letky ve Velké Británii za 2. světové války generál Peřina, generál Šiška a plukovník Louda.

Za rodinné příslušníky generála Chábery se zúčastnili: Matka zemřelého syna generála Chábery paní Věra Hrušková, synové Michal a Ivan, snacha a vnučka generála Chábery.

- 125 -

Archeologický výzkum na Dómském pahorku pokračuje

Už třetím rokem provádí Okresní vlastivědné muzeum Litoměřice (konkrétně PhDr. Oldřich Kotyza) ve spolupráci s archeologickým ústavem v Mostě záchranný archeologický průzkum Dómského pahorku, kde bude stát nový hospic. Nejcennější nálezy jsou prozatím z doby renesance a baroka. Nacházejí se základy staveb, střepy skleněných pohárků, fragmenty keramiky. Poslední významnější nález je vstupní chodba do sklepení renesančního domu, který zanikl po vpádu Švédů za třicetileté války.

LISTOPAD

Zemřel restaurátor Mgr. F. Křivánek

Po dlouhé těžké nemoci zemřel ve věku nedožitých 70 let ve středu 7. listopadu 2001 Mgr. František Křivánek, restaurátor papíru, archiválií, knižních vazeb atd. Dlouhá léta pracoval ve Státním oblastním archivu v Litoměřicích. Pohřeb se konal v úterý 13. listopadu 2001 v 11,30 hod. v obřadní síni na hřbitově v Litoměřicích (u hlavního vchodu hřbitova). František Křivánek restauroval i pro litoměřické muzeum, v poslední době především litografické tisky z Medauovy dílny, ale i jiné. Někdy, tuším, v roce 1995 (snad jsem odhadl dataci do roku správně) měl v litoměřickém muzeu výstavu svých restaurátorských prací. Bydlel na Mírovém

náměstí 38/39 (v domě nad lékárnou).

Učení satana mezi žáky základních škol

V Litoměřicích se objevuje u dětí problém se satanismem. Nejvíce na *Havlíčkově* základní škole, kde se vlivem dosud neodhalené sekty nachází nejvíce vyznavačů a kde se problémem zabývá samotný ředitel školy Jiří Kučera. Je tu hodně dětí nosící na krku obrácenou pěticípou hvězdu - znak této sekty. O pomoc byli požádáni rodiče dětí. Jenže většina z nich si vůbec neuvědomuje, do jakého nebezpečí se jejich děti pod vlivem sekty dostaly.

Rekonstrukce Zítkovy ulice

V průběhu podzimu se rekonstruovala Zítkova ulice. Práce byly dokončeny na konci listopadu.

Nový velitel vojenské základny

V listopadu bylo ukončeno čtyřleté období působení velitele 1. výcvikové základny Jiřího z Poděbrad v Litoměřicích (Vojenský útvar 3215) plukovníka Zdeňka Košvance. Tento muž, který stál u zrodu základny před čtyřmi lety, odchází na základě rozkazu ministra obrany Jaroslava Tvrdíka na jiný velitelský post, na vojenskou základnu v Táboře. Ve funkci velitele ho vystřídá plukovník ing. Slavomil Češka, který se narodil ve Svitavách (43 let), je ženatý a má dvě děti. Vystudoval Vysokou vojenskou školu ve Vyškově, obor motostřelecký, a absolvoval brigádní velitelský kurs v Německu. Vykonával funkci náčelníka štábu mechanizovaného pluku v Lounech a u záchranné a výcvikové základny v Olomouci, kde se poté stal velitelem základny. Absolvoval základní kurs NATO a konferenci k řešení katastrof v rámci OSN v Německu a Turecku. Hovoří anglicky, německy a španělsky.

- 126 -

8) Ze vzpomínek pamětníků

V pondělí 3. prosince oslavil litoměřický Dům kultury (viz rubrika Kultura) 10 let své existence. Při této příležitosti si zavzpomínaly dva jeho bývalí ředitelé:

Po odvolání pro nepřístojné vedení zařízení ředitele PhDr. Zelenky byla vedením Městských kulturních zařízení, pod které spadá i Dům kultury, pověřena Věra Hromádková, která v této funkci působila v letech 1997 až 1998:

Za deset let trvání viděl tento dům opravdu mnoho kultury, známých lidí a většinou k uspokojení Litoměřičanů. Měl i krizová léta, která jsou již překonaná. Mne jako ředitelku vždy nejvíc těšilo, když jsme mohli uspokojit všechny diváky a

posluchače a když to v sále pulzovalo. Tehdy k nejoblíbenějším pořadům patřily Dámské středy, pravidelná jazzová posezení a swingové kavárny. Snad nejhezčím pořadem byl večer, kdy oslavil své jubilejní narozeniny litoměřický hudebník Vladimír Polák. Mezi výborné jazzové orchestry jsme zapojili i jeho a všem se to líbilo. Při tomto večeru kulturák skutečně pulzoval a byl našlapaný.

Prvním ředitelem Domu kultury byl Rudolf Wlodárek. Jeho vzpomínky?

Pod současným vedením se nabídka pořadů v kulturním domě oproti minulým letům velmi zlepšila, stejně jako celé jeho prostředí. První program se zde konal v den otevření, 14. prosince 1992, a účinkovala v něm regionální hudební tělesa a recitátoři, například pěvecké sbory Máj, Hlásek, orchestr Františka Honzáka, Noneto pod vedením Františka Maršálka a spousta dalších. Druhý den se zde pak sešli všichni starostové měst a obcí tehdejšího litoměřického okresu. Důvodem bylo to, že před jeho dokončením se vyskytly názory, že dům kultury není potřeba, že je to megalománie a byly návrhy udělat místo něj burzu a nebo banku. Ale nakonec zvítězil zdravý rozum, k těmto záměrům nedošlo, a dům kultury byl, ač s velkými problémy, přece jenom dokončen. I přes to, že lidé neměli moc peněz, na kulturu chodili. Do dneška se zachoval pořad Pod jednou střechou, který je dodnes navštěvován hlavně seniory. Hned jsme zde pokračovali v jazzových posezeních, kam byla zvána tělesa zvukných jmen jako Svatopluk Košvanec, Jan Konopásek, Jiří Kudrman a mnoho dalších.

9) Co kronikář osobně viděl a slyšel

Ve středu 28. března jsem vyjel s ředitelem Úřadu práce Pavlem Vilímem do Kunštátu na Moravě k Ludvíku Kunderovi. Důvodem bylo doplnění výstavy "Ludvík Kundera a Skupina Ra", která bude přemístěna z Městské galerie Vysoké Mýto do litoměřického muzea. Vyjeli jsme za ošklivého počasí v půl osmé ráno na Prahu, ale po dálnici jsme nepokračovali. Jeli jsme jako na Hradec Králové, ale pak jsme po sympatické silnici odbočili (směr Golčův Jeníkov atd.), kolem desáté jsme se zastavili v Chotěboři v "Panském dvoře" na guláš s rohlíky (já si dál malý Prazdroj, Pavel kolu a kávu). Po přejezdu na Moravu za okresem Žďár nad Sázavou se najednou změnilo počasí, zasvítilo slunce a oteplilo se.

Dojeli jsme kolem půl dvanácté a paní Kunderová prohlásila, že jsme přivezli hezké počasí. Nejprve byl servírován cejlonský čaj (4 minuty se musí louhovat, pak zamíchat). K němu jsme zakusovali chutnou bábovku. Souběžně, na rozdíl od Pavla, který řídil, jsem byl pohoštěn bílým vínem z Kunderových zdrojů. Byla to velice kvalitní moravská směska, kde jsem někde "vzadu" cítil muškát. Ale také to mohla být nějaká nově geneticky vyšlechtěná odrůda. Nastala "expozice", chvíli se povídalo a pak jsem požádal L. Kunderu o celý Lorencův text "Romantismus XX. století" jehož fragment P. Chalupa otiskl ve 2. svazku edice "Radobýl". L. Kundera kamsi odběhl a po chvíli jsem měl vzácnou knihu v ruce. Potom vyběhl do svého hájemství ve 2. patře a přinesl mi Lorencovu novější práci z roku 1989 na téže téma. Pak mi slíbil, že vše okopíruje a přiveze do Litoměřic i se zbývajícimi svazky svých sebraných spisů jež mi chybí, protože teprve zítra jede do nakladatelství *Atlantis* v Brně, kde svazky vymandelí.

Následoval oběd (řízek a bramborový salát), potom opět cejlonský čaj, bábovka a víno. Při povídání o čaji jsem se zeptal, kdy na toto téma dokončí svoji knihu. Prý letos. Ke splnění předsevzetí by stačilo několik málo týdnů. Ale musel by být zavřen v klášteře bez telefonu, návštěv (kromě osoby, která by mu nosila čaj a jídlo) a dalších rušivých vlivů.

Nakonec jsme se dostali k podstatě naší návštěvy. Převzal jsem sedm děl a několik knih dotýkajících se Skupiny Ra jako doplněk litoměřické výstavy, podepsal revers a vydali jsme se s Pavlem na zpáteční cestu. Pavel prohlásil po výjezdu z Kunštátu n. M., že právě *takové osvěžení potřeboval*. Já na to, že s Kunderou nejde ani tak o to o čem se hovoří, ale o to, že se hovoří a že do člověka přitom povídání vstupuje taková posilující energie. Pavel navrhl, že je hezky a bylo by škoda jet zpět stejnou cestou nebo dokonce po dálnici. A tak jsme se pohybovali okresními silničkami Železnými horami, pak tu byla Čáslav, Kolín a vraceli jsme se přes Brandýs nad Labem, Mělník a Štětí domů. Celkem to bylo 258 kilometrů. Stejně jako tam.

Ludvík Kundera nám mj. také ukázal své první výtvarné dílo, které si u něho, jako "zakázku", objednala oficiálně instituce. Tehdy mu bylo 14 let a s rodiči žil v Litoměřicích. Šlo o znak Litoměřic (Kalich na domě Pod bání), který nakreslil jako předlohu pro hrníčky a konvice velitelství 3. divize (dnes ulice 5. května), kde jeho otec pracoval. Hrníček se znakem Litoměřic, který nám ukázal, bude zřejmě poslední dochovaný exemplář. Podotkl jsem, že by jednou měl skončit ve vitrině našeho muzea v Litoměřicích. Také jsme se dozvěděli, že spisovatel právě dokončil své paměti ve kterých bude znak reprodukován. Ale tyto paměti už na pokračování vycházejí v Brně. Dostal jsem kopii textu, kde bylo napsáno "Četba na pokračování", KAM, příloha, Brno, prosinec 2000 (strojopisem) a ručně pak rukou spisovatelovou *Oldřichu Doskočilovi na památku! Kunštát 28. 3. 2001. Ludvík Kundera*. Část textu o hrníčku se jmenuje *Zakázka pro generála Eliáše*:

V Litoměřicích měl tatínek v letech 1932 - 1937 na starosti intendanci, to jest zásobování, výstroj a výzbroj vojsk. Jednou nám ohlásil, že večer přijde na návštěvu generál Eliáš, nově jmenovaný velitel třetí divize.

Chce prý trochu lépe poznat všechny členy svého štábu - i s rodinami. Tatínek si ho tuze vážil, říkal, že je to nejschopnější šéf, jakého kdy měl, a co víc: čestný. Přišel pomeňší pán s generálským zlatem, bříško, vousky. Mimořádně bystré a neposedné oči. Prohodil s námi dětmi pár žertíků, takže tréma rychle zmizela. Ale pak

přiharcovala znovu. Musel jsem se totiž předvést "co mladý výtvarník". Generál si prohlédl moje výtvary, většinou krajinky, a bez dlouhého otálení prohlásil, že by měl pro mne "zakázku": abych navrhl emblém pro divizní důstojnickou jídelnu, tedy pro talíře a hrníčky na černou kávu. Text prý má být jednoduchý, ve zkratkách: VEL. 3. DIV. Ale mělo to být zasazeno "do něčeho litoměřického". Okamžitě jsem prohlásil, že to může být jedině kališní věž, proslulá stavba na litoměřickém náměstí. Schváleno. Mořil jsem se s návrhem, hlavně se sedmi písmenky textu, velmi velice, konečně jej tatínek odnesl. Utekla dlouhá doba a když jsem na vše zapomněl, přinesl tatínek jednou domů kabelu plnou šálků a talířků - zakázka se realizovala a na stole ležely "autorské kousky". Po letech divé mladosti mi z celé sady zbyl jediný šáleček. Hlídám si jej jako svůj "nejsurrealističtější objekt".

Druhým dárkem byl katalog výstavy Ludvík Kundera - Mnoho nocí v galerii Duha v Prostějově, jež uspořádal Kulturní klub u hradeb a Klub přátel výtvarného umění v Prostějově s vernisáží 12. února 2001. Úvodní slovo měl brněnský historik umění František Valouch jehož fragment textu z Literárních novin (30. 10. 1996) byl přetištěn v katalogu. Hlavní text napsal akademický malíř (mládí prožil v Litoměřicích) Miroslav Koval. V úvodu katalogu je otištěna Kunderova báseň

VĚTA PŘACÍ!

*At' ovály hladí, ale nepřehladí,
a meandry schodišť at' jsou živé,
to jest i živly znající i živly cítící,
a sloupoví at' se vzpínají až k dórskému času,
ale vždy k absolutnu,
zázračná klenutí nechť houstnou,
a Miesovi z vily Tugendhat podá ruku
sám mladý Santiny,
a stroje tak chválené, když psal se rok 1900,
at' konají dobro,
at' ukryjí se za románská zaoblení,
tvary však nechť nejsou rozmetány,
byť v hravém skotačení,
neboť ve hře jsou i koruny stromů,
listy jak lidé podávají ruku
a tráva se raduje, ano: raduje,
ten div nechť nepropadne zapomnění, leč panelové veleklece
nechť pozře doba, na rozdíl od času
tak málo milosrdná,
a nechť se denně skloňuje i fantazie, prosvítající osa dění,
tak prchavá, tak nepohnutá, a ruka at' se nechvěje,
rýsujíc obrisy bran
třetího tisíciletí,
ale i chvění je přípustné, ba žádoucí:
tak do nákrasů vědomí a vůle
vstupuje cit.*

když byla tušena - například v souvislosti se zasvěcenými výklady dadaistické a expresionistické tvorby, s jiskřivými reflexemi nad dílem J. Istlera, B. Laciny, A. Kubina, V. Komárka, aj. Kunderovy výtvarné práce vznikaly od počátku 40. let a s malými přestávkami pokračovaly do současnosti; poprvé byly vystaveny v roce 1994 v Bratislavě a 1995 v brněnském Domě umění. Šternberská kolekce 1996 byla o poznání komornější než brněnská, a možná tak i sevřeněji akcentovala daný žánrový rejstřík: zahrnovala malbu, kresbu, ale i montážní techniky se surrealistickou pečeti, dekalky, frotáže, koláže i dekoláže [...] Už z prvního letmého pohledu na vystavená díla a dílka, výmluvně autorem nazvaná "schůzka fantomů", se nabízely překvapivé shody: provokující ironie a sarkasmus, britká intelektualita, geometrizující konstrukce a zároveň fantazijní hravost, meditativní rozdíravost, ale i lyrická spontaneita [...]

*František Valouch
(Literární noviny 30. 10. 1996)*

..Mezi dvojdomými autory, těmi "pod obojím", kterým je vlastní slovo i tvar, je jistě pan Ludvík Kundera, jak mi napsal: "mladý výtvarník, zato starý a plodný literát". "Zavilý literát" v něm nepochybně a mocně dominuje. A přestože znám jeho jméno dávno (především díky daru zjevení mi tak ryzí řeči hudby - rytmu - obrazu ve slově Georga Trakla, že v sobě rozpouští i všechno to temné a trýznivé, i stesk a úzkost a stává se osvobodivým - tak jsem to četl v jeho překladu kdesi na počátku své cesty), o výtvarníku Ludvíku Kunderovi jsem neměl do nedávna ani potuchy.

Není divu. I když jeho nejstarší výtvarné práce jsou datovány už rokem 1942, vystavuje je, spolu s těmi nově vznikajícími v snivém čase mezi půlnocí a třetí hodinou noční, teprve posledních pár let. Nepřekvapuje jejich charakter, poznávám i v nich "svého" překladatele Trákla: tu stejně čistou obraznost řeči. Na rozdíl od sklonu mnoha literátů očividně popisovat, pracuje s ním L. K. svobodně a uvolněně, bez náznaků upovídání a pro něho jisté okrajovosti výtvarného, otevírá mu prostor k dořeknutí nevypověditelného, od samého počátku v tichu v nás sídlícího pramene všeho příštího porozumění. Toho, co je navzdory první větě bible ještě před slovem a z čeho se myšlené teprve rodí. Kam se i navracíme: z ticha počátku do mlčení konce, jaké znali mistři východu. A jestliže pak nalezený tvar ukotví názvem v čemsi uchopitelnějším - a prozradí se tak básník L. K., je to cosi zpětného, co nebrzdilo proces vznikání, co ale výsledek zdůvěřňuje.

Pan Ludvík je především velký a úctyhodně "zavilý" literát, a snad ani ve snu by mě nenapadlo, že se s ním jednou skrze výstavu osobně setkám. Je ale i tichý a skromný výtvarník ryzího cítění.

Miroslav Koval (léto 2000)

V závěru katalogu je životopisné pásmo L. Kundery, seznam z novějších knih, z překladů, antologie (Die Sonnenuhr. Tschechische Lyrik aus 11 Jahrhunderten. Lipsko 1993), k jeho výtvarné činnosti pak účast na výstavách.

KVĚTEN

S Janou Kremanovou v Šumperku

Ve středu 5. května se v Šumperku konala vernisáž výstavy s názvem *Jana Kremanová - Golem (serigrafie, pastely, kresby, koláže)*, kterou uváděl kronikář Města Litoměřic O. Doskočil.

Vzal jsem si tedy tři dny dovolené a v úterý o prvního Máje za krásného slunečního počasí vyrazil autobusem v 16.45 hod. do Prahy, kde jsem na J. Kremanovou (ta měla přijet z chalupy v Klášterní Skalici u Kouřimi) čekal v kavárně Konírna v Anenské ulici na Starém Městě. Vypil jsem dvě desetistupňová piva značky Bernard, snědl trocha fazolového salátu Balkán a dvě pirohy v podobě trubičky (jedna byla masová, jedna jablečná). Potom jsem si dal kávu. Při té se konečně objevila Jana. Dala si rovněž kávu a pak jsme odešli. Cestou jsme se ještě stavěli ve slavné bohémské kavárně Montmarter v Řetězcově ulici, popili čaje, poslechli trochu reprodukováného dobrého jazzu a popovídali s přítomnými umělci. Usnul jsem jako batole. Buzení telefonem se ozvalo ve čtvrt na pět ráno, bez snídaně jsme odešli na hlavní nádraží a v 17,49 hodin vyjeli rychlíkem do Zábřehu na Moravě. Tam jsme přisedli na motoráček, který nás o čtyři stanice dále vyklopil v Šumperku. Na nádraží nás očekával šéf galerie Jiřího Jílka při zdejším Domě kultury (ten je samostatný jako s. r. o) akademický malíř Miroslav Koval. Zašli jsme na raní polévku a kávu a potom začali instalovat. Trochu jsme se usmívali nad skutečností, že v našem věku jedeme vlakem, táhneme sebou desky jako za mlada a sami si vše instalujeme. Instalace byla jednoduchá neb galerie je vybavena kvalitními klipy a závěsným aparátem a tak vše bylo adjustováno a pověšeno za dvě hodiny. Překvapen jsem byl, po zkušenostech z Litoměřic, vstřícností lidí, zejména pracovnice domu kultury, která se chovala přirozeně a po chvíli jsem měl pocit jako kdybychom se znali dlouho. Ve všem ochotně vyhověla a stále byla k dispozici. Prostě Morava! Potom jsme zašli na oběd a pak si prohlíželi Šumperk, jehož střed se svým parkem a stánky budí dojem lázeňského města. Zastavili jsme se u fungujícího a dobře opraveného starokatolického kostela postaveného v secesní manýře v roce 1914 a prohlédli si jeho vnitřní zařízení. Bylo jasné, že zde starokatolická církevní obec žije. Pak nás překvapil dešť a tak jsme se zastavili v nejbližší restauraci na kávu. Po dešti jsme se vrátili do galerie kam po chvíli přišla manželka M. Kovalová, akademická sochařka Anežka Jílková - Kovalová, dcera sochaře Jílka po němž má galerie jméno a v jejíchž prostorách je rovněž stálá expozice tohoto vynikajícího sochaře (Další díla vlastní galerie v Olomouci). Město svému sochaři (žil v Sobotíně) vydalo reprezentativní monografii (1993), kterou jsem si koupil. Uspořádal ji M. Koval, který napsal úvodní slovo a je vlastně jediným sochařovým teoretikem. Dohodli jsme se, že Jílkovy uděláme výstavu v Litoměřicích (galerie Ve dvoře) a v Městské galerii ve Vysokém Mýtě s katalogem v souvislosti s některým ročníkem festivalu Máchovy Litoměřice. Na vernisáž, kterou jsem uváděl (mě uvedl M. Koval) přišel i pan starosta Města Šumperk s chotí. Nebylo to pro mne jednoduché: pracovnice Domu kultury, která obstarávala občerstvení, mě před vernisáží posadila do auta a odvezla do sklípku, kam jela pro moravské točené víno. Jenže tam jsem musel ochutnávat několik druhů. Objevil jsem medovinu a chtěl si láhev koupit. Ale než mi to dovolili, musel jsem ochutnat moc druhů medovin (mandlovou, skořicovou, přírodní, archivní starou pět

let atd.). Bylo to hrozné a tak nevím, jak jsem vlastně mluvil. Po vernisáži se dost dlouho sedělo, jedlo a pilo. Místní redaktor kolem deváté přinesl balík posledního vydání jejich týdeníku *Region* a rozdal ho. V katalogu výstavy byla kromě Kovalova povídání otištěna i moje povídka Oblouk věnovaná J. Kremanové. Lidé u vína si ji četli a já nevěděl jak se tvářit. Nikdo mi ale nic neřekl.

- 131 -

Po "vyhození" (nebylo co pít) jsme jeli s Kovalovými do Sobotína, kde bydlí (12 km severně od Šumperka). Cestou jsme se ale ještě stavili v onom "nebezpečném" sklípku. Majitel zrovna zavíral, ale ještě nás obsloužil i s dodatkem, že jsem opět musel ochutnávat různé druhy medoviny. V tomto stavu jsme byli odvezeni do Sobotína, kde se povídalo, jedlo a pilo asi do půl třetí ráno. Ve čtvrtek 3. května nás Kovalovy odvezli do Zábřehu na Moravě, kde jsme kolem jedenácté nasedli na Eurocity. V Kolíně jsme byli ve 13,06 hodin. Jana pokračovala do Prahy, já přesedl na spěšný vlak směrem na Mělník a Litoměřice. Byl jsem doma nevěda, že v pondělí mě čeká vytopené muzeum (viz. oddíl Různé).

Místní tisk referoval o vernisáži už před výstavou:

Kulturní život (Společenský měsíčník města Šumperka),
42. roč., č. 5, květen 2001, s. 5 - 6.

Galerie Jiřího Jílka ***"Golemovské téma Jany Kremanové"***

Miroslav Koval

Práce malířky Jany Kremanové (1938) není pouhým výtvarničením, ale je jí neodbytné tázání se výtvarnými prostředky po podstatném.

Praha, která je Janě od narození domovem, je místem hustě obydleným, a přece stane se tak snadno jenom příliš hlučnou samotou. Uprostřed zpovrchnění v nestálosti nazývané svobodou hledá a obnovuje kořeny trvalého. A to ať v paměti vlastní nebo i zpřítomněním toho, co dávno zasuté, pod nánosem času nepomíjí. Její zaměření se na motivy staropražské, ať kafkovské nebo právě vůdčí téma této výstavy, "obraz" Golema, není proto libovolně nahodilé. A není od věci ani poznámka na okraj, že Jana byla mezi výtvarníky i jednou z mála signatářek Charty¹⁾, a nesla tak důsledky svého kroku, ať v omezení výstav nebo i skromně zaplacenou, a to namáhavější práci restaurátorskou.

Ale i to někdy zlé a nepochybně unavující má i svou pozitivní stránku, a nekonečné hodiny strávené pod klenbami kostelů v osamění dávají člověku proniknout hlouběji. Vstoupit a doslova hmatatelně dotýkat se jiného rozměru skutečnosti, zmatku vnějšího světa tak vzdáleného.

A právě tady je jádro Janina porozumění prarvaru golemovského tématu: uskutečněné jednoty duchovní síly a hmoty, naplnění odvěkého smyslu a cíle každého posvátného prostoru. Její Golem je tak podobenstvím schránky "vtěleného slova" pravého bytí: člověka i země, života jako takového.

Výstavu serigrafii, pastelů, kreseb a koláží Jany Kremanové zahájí ve středu 2. května v 19 hodin náš společný přítel a pracovník litoměřického městského²⁾ muzea Oldřich Doskočil. Jste zváni na vernisáž, na setkání s autorkou a její prací. Výstava potrvá do neděle 27. května 2001.

Poznámky kronikáře:

1) *J. Kremanová nikdy nepodepsala Chartu 77. K tomu více v mé monografii (rukopis).*

2) *Pro pořádek: Nejsm pracovník Městského, ale Okresního vlastivědného muzea Litoměřice.*

- 132 -

Květnová odyssea v Praze

Bylo docela příjemné počasí když jsem v neděli 20. května ve 12.50 hodin nastupoval v Litoměřicích do autobusu. Vystoupil jsem na stanici metra "Vltavská" v Praze, zakoupil dvě jízdenky na tramvaj po 8,- korunách a pokračoval tramvají do Dejvic na "kulaťák", kde jsem se měl setkat s Evou Švábovou, vdovou po malíři Jardovi Švábovi, kterého jsem znal z mládí (sblížili jsme se, když restauroval nástěnné malby v pivnici U Fleků, tuším v roce 1986 nebo 1987) a kterého postihl tragický osud. Zabil ho nádor na mozkou, po půlročním utrpení, na první den nového milénia, 1. ledna 2001. Vše bylo tedy ještě živé a příliš jsem se na setkání s Evou netěšil. Asi po deseti minutách čekání přijela svým autem značky VW a jeli jsme do Lysolaj (Poustka 66, Praha 6), kde jsem byl naposled asi před patnácti lety. To když jsem s J. Kremanovou šel na výlet Divokou a Tichou Šárkou. Pouť jsme ukončili v Lysolajích v ateliéru jejího spolužáka, malíře Františka Hodonského a pak jsme všichni popošli o malý kousíček dál, ke Švábovi). Důvodem mé současné návštěvy bylo vybrat grafiku pro festival "Máchovy Litoměřice" (jako poctu in memoriam na výstavě i v katalogu). Po patnácti letech jsem byl šokován. Z malého starého baráčku se stala rezidence s rozsáhlým, výtvarně působivě řešeným pozemkem a úžasným, bohužel opuštěným, ateliérem v podkroví. Švábovi neměli děti a tak tu Eva v té smutné nádheře žije sama s jezevčíkem a kocourem a snaží se uspořádat malířskou pozůstalost svého manžela. V podstatě ho po Listopadu 89 živila. Do té doby byla vedoucím samoobsluhy, ale projevil se v ní podnikatelský duch. Zakoupila ve Kbelích hotel, který fantasticky prosperoval a tak Jarda mohl jen malovat a budovat jejich sídlo. Když bylo vše hotovo, zemřel. Eva ze zoufalství hotel prodala. Nevím zda udělala dobře. Je sice do své smrti existenčně zabezpečena, ale to bloumání po areálu a vzpomínání na Jardu jí psychicky zřejmě neprospěje.

Probral jsem se pozůstalostí (předemnou tu byl na popud J. Kremanové historik umění PhDr. Kříž, fotograf J. Reich přislíbil, že vše nafotí). Bylo to smutné. Našel jsem foto z dob restaurování U Fleků... Kremanová už předemnou vybrala tři grafické listy pro festival a tak jsem to nechal na ní. S Evou jsme popíjeli čaj, pak udělala večeri (řízky), zbytek řízků mi vnutila do tašky (odvážel jsem si fotografii pro

katalog a katalog kolektivní výstavy z roku 1992, které se Jarda zúčastnil) a pak jsem byl opět odvezen na kulaťák. Byl nejvyšší čas protože v sedm večer jsem si měl vyzvednout vstupenku v "Divadle v Řeznické" na představení "Pokuspes čili Potwor" v režii (a přepsání do divadelní podoby, tudíž napsání hry) Vandy Hýbnerové (také hrála - asistentku pana profesora, což byl B. Hýbner, dále proměňující se pes Kim (v podání Vandy Žolík) v člověka byl S. Rašilov, Zoju hrála E. Tauscherová, ducha V. Rašilov). Inscenace byla provedena podle povídky Psí srdce Michaila Afanasjeviče Bulgakova (1891 - 1940), kterou psal od ledna do března roku 1925 v těsném sousedství s jinými fantaskně - satirickými výtvary, totiž s výtvary Osudná vejce a Diaboliáda.

Vstupenka stála 130 korun. Zvolené divadelní výrazové prostředky byly jedinečné - mnoho humoru, ale i náznaky pantomimy, groteskní symbolika, dokonalé využívání světelných efektů, tanec s prvky groteska. Kresby, které V. Hýbnerová na počátku didakticky ukazuje z jeviště divákům (přenos hypofízy a chámovodů z člověka na psa) namalovala J. Kremanová.

Po představení jsem si popovídal s Vandou i Sašou, ale neposeděl jsem. Cítil jsem se velice unaven. Jen jsme se domluvili, že mi Vanda včas pošle fotografii do muzea na festival a že četla moje povídky o své dceři Pepíně, které se jí líbily.

Potom jsem šel noční Prahou k J. Kremanové. Od ní vím, že se na představení pracovalo tři měsíce, že kritiky vše připisují Hýbnerovi (např. Hýbner opět promluvil) atd. Prostě úzus. Vše vymyslela Vanda (včetně postav) a svého otce Hýbnera donutila promluvit ona. A co víc! Sundala mu jeho pověstnou čepičku. Hýbner tu hraje bez ní, což kritika nepostřehla.

- 133 -

Potom mi Jana pověděla neuvěřitelný příběh. V knihovně vzala do ruky deník České slovo a otevřela ho na stránce, kde v rámečku pod sebou byly dvě kladné kritiky. Ta horní se týkala její výstavy Golem v Šumperku a kterou jsem 2. května uváděl (viz výše), druhá představení na kterém jsem právě byl.

Pro únavu jsem šel hned spát. Vzpomněl jsem si na řízky v tašce, které vše přežily bez úhony a dal je Janě. Vstával jsem kolem osmé ráno. Nebyl jsem příliš odpočatý, ale ještě jsem stačil zaregistrovat informaci o velkém objevu. V gotickém kostele mezi Liliovou a Anenskou (200 let odsvěcen) byly skryty středověké fresky. Jejich autorem je buď sám Mistr třeboňského oltáře nebo jeho okruh. Na restaurování nejsou peníze. Ale celé budou alespoň skryty a fixovány. Platí se mizerně (6 tisíc korun za čtvereční metr), ale je to prestižní záležitost pro restaurátory. Mezi nimi je i J. Kremanová, která tuto práci pokládá za důstojnou tečku své restaurátorské kariéry. Nikdy nic tak skvělého nerestaurovala. Dokonce to ještě nějaký čas bude mít z bytu přes ulici. Jak dlouho se neví, protože již obdržela soudní výpověď. Pan domácí, který objekt restituoval, tu zřídil hotel a zbylé partaje vyhání tvrdým způsobem.

Po snídani jsem vzal Švábovy grafiky a odešel do Národního muzea. Vyřídil vše potřebné (moc toho nebylo protože jsem sotva stál na nohou) a se zástupcem vedoucího oddělení starších českých dějin Národního muzea v Praze E. Šnajdrovou odešel na oběd. Unaven jsem pak odjel ve 14.15. hodin autobusem z Prahy.

S Ivanem Vilímem do Kunštátu na Moravě

Bylo to ve středu 30. května, kdy jsme s ředitelem Úřadu Práce Litoměřice Ivanem Vilímem vyrazili do Kunštátu na Moravě, abychom Ludvíku Kunderovi vrátili výstavu "Skupina Ra očima Ludvíka Kundery". Bylo toho tak akorát do škodovky, Lacinovo rozměrné "Setkání" nám dalo pořádně zabrat; dostat ho do auta byl trochu problém. Nejvíc jsem trnul, zda máme všechno a přál jsem mít už vše předáno a popíjet s básníkem víno.

Vyrazili jsme po půl deváté ráno přes litoměřický most na Prahu. Ale hned u vjezdu na dálnici D5 před Nelahozevsi byla taková zácpa, že jsme se tam motali celou hodinu. S touto ztrátou jsme pak uháněli za Prahou na Hradec Králové, pak odbočili na Kolín a bez zastavení (toho jsme se báli, protože zcizit takový náklad by bylo nepříjemné) jsme byli kolem půl jedné v poledne v Kunštátě na Moravě na náměstí Jiřího z Poděbrad před domem č. 124.

Vrata otevřel Ludvík a velice se podivil, že už jsme tady. Údiv se mi jevil poněkud hlubší než jen, že nás očekával o hodinu později. Měl jsem pravdu. Paní Kunderová nás opravdu očekávala ve středu 30. května mezi dvanáctou a jednou polední, ale domnívala se, že tento den bude až zítra. Neměla tudíž pro nás oběd. Doufal jsem, že se tedy začne hned předávat, ale mýlil jsem se. Nejprve se šlo do hospody, která byla hned o dva domy vedle Kunderových. Šla s námi paní Kunderová, Ludvík že přijde za námi. U stolu mi Vilím pošeptal, že vše platí, abych tedy atd. Vilím si dal polévku a guláš, já jen guláš, paní Kunderová nějaký pohár. Guláš byl opravdu dobrý. Když jsme byli v polovině oběda, dostavil se Ludvík, dal si pohár jako jeho žena. Když došlo na placení, bylo vše vyrovnáno. Ludvíkem. Že prý v Litoměřicích se o něho staráme, a tak... Situaci nebylo možné zvrátit.

Po návratu se nejprve pil čaj a k tomu bílé víno. Konečně se mi podařilo Ludvíka donutit k předání děl. Přepočítával pouze soubory, nejvíce si cenil Korečkových fokalků, prý právě o ně je největší zájem. Ale stejně pečlivě přepočítal všech devět grafik ze sborníku *Roztrhané panenky*, které se dochovali jen v tomhle jediném exempláři. Nakonec podepsal předání a věnovali jsme se volnému rozhovoru.

- 134 -

Při předávání Ivan Vilím promýšlel nad automapou nějakou vlastivědnou cestu po okresních silnicích a psal ji na papír. Ludvík ještě podepsal s věnováním Janě Kremanové svůj překlad Morgensterna, který vyšel v nakladatelství Vyšehrad a vyjeli jsme, ani nevím v kolik hodin, zpět. Cesta to byla úchvatná, poprvé jsem viděl dřevěný středověký kostel v obci Kočí a pak ještě pozdní gotiku (kostel) v obci Mcely atd.

Přesně nevím kde to bylo, ale dost daleko za Pardubicemi: Na silnici na konci obce vidím krásnou stopačku. Blondýnu. Při přiblížení se ze stopačky vyklubala anatomicky skvěle udělaná figurína oblečená jako servírka lákající automobilisty do hospody. Skvělý nápad, protože hospoda byla v řadě jiných domů bez venkovního parkoviště a těžko by si jí někdo, kdo o ní neví, všiml. Prostředí tu bylo příjemné, seděli tu jen místní. Mladý číšník nás rychle obsloužil - prvotřídní dršťkovou a chutnou tlačenkou. Také nám prozradil, že figuríny (z druhé strany silnice lákala jiná "servírka") oblékal sám majitel hospody. Vše jsme pochválili a kolem deváté večer jsme byli v Litoměřicích.

Byl jsem spokojen, že jsem vše v pořádku předal. Kromě poškozeného Bohdana Laciný (1912 - 1971) (Akord, olej, plátno, 55 x 70 cm), při zatečení vody do výstavních prostor po krupobití a který bude restaurovat J. Kremanová. Jenže radost

netrvala dlouho. Hned na druhý den při instalaci další výstavy byl objeven rozměrný euroklip s grafikou koho jiného - opět J. Istlera (1919 - 2000): *Kompozice, suchá jehla, 110 x 220 mm, 1943*, jenž byl reprodukován na straně 6 katalogu k výstavě.

V pátek 1. června odpoledne jsem tedy smutnou zprávu telefonoval L. Kunderovi. S nadhledem prohlásil, že se mu ulevilo, protože právě toto dílo hledal a nemohl najít. Chtěl ho zařadit do koncepce výstavy Skupiny Ra ve Žďáru nad Sázavou někdy v polovině srpna. Ať ji ale neposílám poštou, že si ji vezme až se uvidíme. Takže snad ty "katastrofy" s Lacinama a Istlerama v souvislosti s výstavou už jsou u konce. V telefonickém rozhovoru, což mě překvapilo, mě Ludvík upomněl na zaslání mých povídek. Mluvili jsme o tom v Kunštátě, pak jsem si to rozmýšlel, ale Ludvík to vzal nějak vážně. Takže další stress.

ČERVEN

S Ivanem Vilímem poprvé na dálnici s obrazem B. Lacinu

Ve čtvrtek 21. června mě ráno zavolal ředitel Okresního úřadu práce Ivan Vilím, že jede služebně do Prahy služebním autem a že by tedy mohl vzít mě a poškozený obraz Bohdana Lacinu *Akord* ze sbírky L. Kundery z výstavy *Skupina Ra očima Ludvíka Kundery* jenž byl poničen zateklou vodou po krupobití. Jel jsem a tak jsem se poprvé dostal na nově otevřený úsek dálnice od Doksan. Otevřely se zcela nové průhledy do krajiny. Například jsem hledal Říp, který byl najednou jinde. Časově se člověk nestačil divit. Po třech vykouřených cigaretách jsme byly v Praze. Vilím zaparkoval v podzemním parkovišti z kterého jsem vyšel na křižovatce u Filozofické fakulty UK. Obraz nebyl zabalen a tak jsem si říkal: "Snad ho donesu". Donesl. Přes nádvoří Klementina do Liliovy ulice č. 10. Byl poškozený víc než jsem si myslel, neboť materiál pracoval a barva se ještě ve spodní části více odloupala. S J. Kremanovou jsme se dohodli, že smlouvu o provedené práci vyhotovím na zálohu 8 tisíc korun. Když to bude stačit, tak doplatek bude 1200 korun, a tu tisícovku projímé. J. Kremanová začala restaurovat středověké fresky v protějším kostele v Liliové. Prý je zajímavé vidět z těch dvou oken (z okna svého bytu mi je ukazovala) vlastní barák a okna svého bytu. A nové pohledy na Prahu. Řekl jsem, že se těším, až se tam podívám.

- 135 -

Pak jsme se dohodli, že najdeme někoho, kdo by, až bude obraz opraven, ho odvezl L. Kunderovi do Kunštátu na Moravě a to i s námi, abychom ho tak osobně předali. Mohl by to být hezký zážitek. Vypil jsem čaj a snědl dobrou bábovku (proti svým zásadám o hubnutí a výši hladiny cholesterolu v mé krvi) a odebral se do ulic. Bylo dusno. Protože jsem se v Praze ocitl neplánovaně tak jsem nikoho nenavštívil. Jen několik knihkupectví, na žádnou výstavu jsem neměl chuť. Domů jsem jel autobusem ve 14,45 hodin. Ten ale jel po staré trase neboť staví ve Straškově. Takže jsem zase viděl své staré pohledy na krajinu. Po návratu jsem zjistil, že v Litoměřicích přšelo.

Již na 5. ročníku soutěže SHŠ "Budyňská koruna"

Letos 23. června jsem seděl již po páté na 5. ročníku soutěže skupin historického šermu "Budyňská koruna". Tradičně spolu s režisérem Janem Nebeským ještě loni z pražského divadla Komédie, nyní divadla Na zábradlí (nástupce tragicky zesnulého Löbla), za šermíře tu byl Milan Babuka ze Spolku evropských bojových umění (S.E.B.U.) a za kaskadéry Jaroslav Peterka z Prahy.

Přestože bylo chladno a vítr, v Roudnici probíhal letecký den (pan režisér přijel pozdě, protože vyjížděl z Roudnice a nemohl se pro množství aut v protisměru do Budyně dostat), návštěvnost byla stejně dobrá jako loni.

Výsledky:

Budyňská koruna:	Novica - Nové Město nad Metují
Středověk (Gotika):	1) Novica - Nové Město nad Metují
	2) Vítkovci - Postoloprty
	3) Acheron - Ústí nad Labem
	4) Pancharti - Děčín
	5) Sv. Simeona - Praha
	6) Gryf - Praha
Novověk (renesance, barok):	1) Alotrium - Praha - Černošice
	2) Stilet - Liberec
Cena za režii:	Novica
Cena kaskadéra:	Novica
Cena za techniku šermu:	Novica

Hodnocení (recenze) loňského IV. ročníku IN:

DOSKOČIL, O., Nad IV. ročníkem soutěže SHŠ "Budyňská koruna", IN: Herold - šermířské listy, 2/2001, s. 46 - 48.

O tom letošním snad něco teprve napíše. Zde jen tolik, že nevím zda to byla náhoda nebo je to trend, ale SHŠ spíše směřují k ochotnickému divadlu než k šermu. Např. Stilet si napsali vlastní hru, která se pro tuto příležitost vůbec nehodila (příliš dlouhý melodram), ale naopak by mohla uspět na nějaké přehlídce ochotnických souborů.

1) Spolek Evropských bojových umění vznikl jako reakce na pronikání asijské kultury do Evropy. S.E.B.U. je spolkem občanů jenž se zaměřuje na civilní styly šermu, rozšiřuje své znalosti a vytváří novodobý styl, který v sobě spojuje mnoho staletí práce a znalostí. Spolek má sídlo v Kladně a existuje již 10 let. Bojuje s mytizací východních bojových umění mezi mládeží na které působí pokleslé komerční filmy zejména z americké produkce a produkce Hongkong.

Článek pro Herold - šermířské listy

Nad V. ročníkem soutěže SHŠ "Budyňská koruna"

Opět se soutěžilo ve dvou základních kategoriích: středověk (gotika) a novověk (renesance, barok), hlavní cena "Budyňská koruna" byla společná. Porota se opět skládala ze čtyř členů. Dva porotci, kteří tu zasedají od 1. ročníku, divadelní režisér Jan Nebeský z Prahy (pouze zaměnil scénu - z divadla Komédie přešel do divadla Na zábradlí) a Oldřich Doskočil z Okresního vlastivědného muzea Litoměřice, tu tradičně zasedli opět. Ostatní dva si zahodnotili poprvé: Za kaskadéry přijel Jaroslav Peterka z Prahy, za šermíře Milan Babuka ze Spolku evropských bojových umění (S.E.B.U.) z Kladna.

Loňští držitelé hlavní ceny, SHŠ Golem ze Stráže pod Ralskem (gotika) a jejich největší konkurenti SHŠ Escargots z Prahy (barok) a také vítězové skupiny novověk, se soutěže nezúčastnili čímž výraznou měrou ochudili její kvalitu. Je toho třeba litovat o to víc, že se v Budyni nad Ohří poprvé představila SHŠ Novica z Nového Města nad Metují, která by byla důstojným konkurentem předcházejících dvou a která také zcela právem zvítězila. Bohužel bez rovnocenné konkurence. Jako lahůdku si ji ve svém pohledu na soutěž ponechám na úplný závěr.

Obecný postřeh: Nevím, zda to byla náhodná sešlost SHŠ nebo současný trend. Většina skupin se daleko více soustřeďuje na divadelní provedení než na historický nebo scénický šerm. Poslední "Budyňská koruna" tak spíše připomínala ochotnický festival než přehlídku zkřížených čepelí. Nejvíce práce s hodnocením proto připadlo na pana divadelního režiséra, tři zbývající porotci se často po vystoupení na sebe mlčky podívali a gestem pokrčení ramen komentovali: Nemáme co hodnotit! Z divadelních žánrů převažovala groteska a fraška, byl tu i jeden pokus o klauniádu. Pozoruhodné je, že se neobjevila žádná satira.

V kategorii novověk se loni představili tři SHŠ - Escargots, Alotrium a Rego. Z nich letos přijela pouze SHŠ Alotrium z Černošic u Prahy (barok), která loni obsadila druhé místo. Letos jim nekonkurovala SHŠ Escargots a tak zvítězila. Loni jsem o nich napsal, že jejich vystoupení mělo vtip. Žánr grotesknosti si dokázali podržet i letos a dítě na scéně vždy oživí. Upozorňuji ale na nejisté výpady a gesta, průhledné aranžování a snahy po pointování vyznívají prostoduše. Kdyby tady byla SHŠ Escargots s loňskou úrovní, SHŠ Alotrium by nezvítězila.

"Příliš dlouhým melodramem" nazval režisér J. Nebeský vystoupení SHŠ Stilet z Liberce. Měl pravdu. Tady nešlo o skupinu historického šermu, ale o divadelní ochotníky. Také jsem jim doporučil, že kdyby svoji hru, kterou společně napsali dva členové skupiny (ON a ONA), zkrátili, pročistili a dostali do jednoho žánru, mohli by uspět na nějaké amatérské divadelní přehlídce. Někteří herci (záměrně píší herci a ne šermíři) jsou dokonce vybaveni slušným hlasovým fondem (zpěv) a dobře ovládají hlasovou modulaci. Kostýmy i další rekvizity byly skvělé. Jenže divadelní představení se pro takovou příležitost prostě nehodí. Navíc nádvoří hradu ničí akustiku a jako schválně byl ještě dosti silný vítr. Diváci tak mluvenému slovu, kterého byla většina, nerozuměli. Jasně jsem měl pouze při ječení ve scénách hysterických záchvatů žárlivých žen.

Divadelní představení začínalo jako fraška, byla tu sympatická snaha po lehkosti na chvíli umocněná současnou pop, pak se tu objevilo antické divadlo (masky) které bylo záhy transformováno do kabaretního pojetí V+W v Osvobozeném mezi válkami a nakonec se to všechno vyvinulo v melodram jehož finále bylo brzy, až příliš brzy jasné a divák, který se už nudil, pouze čekal, kdy se už konečně dostaví katharze (očista) ve smyslu vysvobození.

Přátele ze Stiletu: Fandím vám, ale musíte se rozhodnout, zda chcete být SHŠ nebo ochotnickým souborem!

Ale k tomu by se kvalifikovaněji vyjádřil J. Nebeský. Za sebe nemám co hodnotit a pletu se mu do řemesla.

V kategorii středověk byla mezi vítězem SHŠ Novica a druhým v pořadí SHŠ Vítkovci, hluboká propast. Porotě dalo největší práci stanovit pořadí 2 - 5, pouze tradičně poslední SHŠ Gryf z Prahy byla opět jednohlasně a tudíž přesvědčivě dosazena na čestné poslední šesté místo bez diskuse.

SHŠ Vítkovci z Postoloprť se umístili druzí díky hlasům kaskadéra, režiséra a mého. Šerm byl slabší a tak zástupce šermířů by raději na 2. místě viděl SHŠ Acheron z Ústí nad Labem. Ale bohužel scénické provedení (vsadili na grotesknost), kaskadérské výkony (divácká úspěšnost) a historický přístup (rekonstrukce doby) byl o malinko (zdůrazňuji o malinko) lepší u SHŠ Vítkovci a tak to bylo 3:1 pro ně.

Vystoupení SHŠ Acheron z Ústí nad Labem byl pokusem o středověkou klauniádu. Sympatická byla snaha po kontaktu s diváky v úvodu děje a práce s dětmi. Víc než na historický šerm skupina vsadila na na šerm divadelní (záměrně zpomalené šermířské akce, které by ovšem chtěly výrazněji propracovat symboliku gest) a zcela pominula techniku šermu.

SHŠ Pancharti z Děčína se umístila na 4. místě. Oproti loňsku, kdy byla druhá, si tedy pohoršila. V jejím vystoupení jsme s panem režisérem nezaznamenali žádný pokrok což svědčí o vzrůstající úrovni soutěže. Co loni stačilo na 2. místo, letos už ne. Obecně bych skupině vytknul, že převažovalo mluvené slovo nad šermem. Hysterické scény žen bojujících s lidovými zbraněmi (tyčemi) jsou vždy divácky atraktivní.

SHŠ Sv. Simeona z Prahy ohlásili pořadatelé jako skupinu, která je angažována pro natáčení i v zahraničí a jejich doménou je doba husitská. Problém byl v tom, že zvolený žánr frašky v sobě neměl pražádného husitského (ani antihusitského) ducha a prezentoval pouze stylizovaný pozdní a ne vrcholný středověk (Tím nemám na mysli kostýmy, ty byly perfektní, ale v některých případech už hodně pozdně gotické, tedy pohusitské). Vystoupení začalo slibně vstupem mezi diváky (využití diváckého prostoru byl skvělý nápad!) včetně expozice mluveného slova: "*To je ale divný les!*". Jenže další děj od expozice přes kolizi, krizi, peripetii atd. byl více divadelní než šermířský. Davové divadelní scény nebyly dobře propracované a tak dělaly dojem skutečného zmatku na jevišti a ne promyšleně zahraničního zmatku divadelního. Kompars zřejmě nepatří k nejsilnějším stránkám skupiny.

Absolutní vítěz SHŠ Novica z Nového Města nad Metují by si zasloužil samostatný článek, který snad jednou napíše. Ale potřeboval bych tuto skupinu alespoň ještě jednou vidět, což se snad v nějakém historicky přijatelném čase naplní. Zde se nemohu tolik rozepsat a tak je i možné, že mi v této zkratce nebude zcela porozuměno a že budu obviněn z toho, že si sám sobě odporuji. Například v tom, že jsem sepsul obecně příliš divadelní pojetí skupin (nejvíce u SHŠ Stilet z Liberce) a v tomto případě ho naopak budu vyzdvihovat a ukazovat jako jednu z možných cest k vrcholům a to vhodným právě pro takové příležitosti. Rozpor je to ale pouze zdánlivý protože i tady jde především o šerm, ale povýšený na umění ve smyslu skutečného obsahu tohoto pojmu v jeho nejbytošnějším kulturním významu.

SHŠ Novica se historicky neidentifikuje s nějakou konkrétní dobou nebo kulturou. Pouze že jde o velice raný středověk, o dobu pohanskou, ale také by to mohlo být ještě dříve, za doby halštatské kultury nebo později za Keltů či ještě později za doby prvních příchodících Slovanů. Jak chcete. V tomto duchu jsou i jejich

kostýmy - hladká kůže a trochu, velice trochu málo kovových doplňků. Takové jsou i jejich zbraně - ryze účelové bez gotické elegance. Jen bych ještě u mečů odstranil všechny náznaky záštity a řap zakončil jen malou hlavicí. Nebál bych se ani meče pravěkého (čepel vycházela z podoby kyje), ale o těchle podrobnostech až v samostatném článku.

- 138 -

Členové SHŠ Novica o sobě prohlašují, že nejsou skupina historického šermu, ale "česká družina šermířská" čímž prý mají od historiků pokoj. Pro mne je na této jejich definici sympatický přídomek "česká" (hrdý přihlášení se k nějakému kulturnímu prostoru), podstatné jméno "družina" mi zase připomíná počátky všeho v 19. století (což je velice potřebné, protože opravdu tenhle národ musí začít znovu jako v 19. století aby se někam dostal a nesplynul s okolím!). Přídavné jméno "šermířská" je to, čemu se říká jeden ze základů evropské kultury. Ale nebudu se členy skupiny souhlasit v tom, že budou mít od historiků pokoj. Nebudou, protože doba, kterou představují, je časově velice dlouhá s pomalým vývojem a tak se sem mnohé vejde. A skvěle vejde. Ale o tom také až jindy.

K věci: Naše "česká družina šermířská" je především a hlavně skupina umělecká. Základem je divadlo, ale nikoliv ochotnické a v něm scénický šerm. Ale je tu i vynikající pohybové umění. SHŠ Novica všechny tyto tři prvky (divadlo, šerm, kultura pohybu) kloubí do jediného, rovnocenného výrazu, výrazu uměleckého.

Všichni členové jsou mimořádně pohybově nadaní, tak čtyři z nich s kapacitou sólistů. Z tohoto prázkladu by se mělo i nadále vycházet a proto pečlivě vybírat nové zájemce. Pokud půjde skupina v pohybové kultuře takhle nahoru, pak by se zde neměl objevit jen mírně pohybově nadaný jedinec ani jako statista.

Jistě: Chybí režisér a nějaký mistr (trenér) pohybového umění, aby věci byli dotaženy na profesionální úroveň na kterou všichni mají. Například v jedné chvíli mě až zamrazilo z pocitu, že tito hoši půjdou do baletu. Byla to náhoda staticky "postaveného obrazu" velice promyšleně zkomponovaného. Všiml si toho i J. Nebeský a souhlasil se mnou, když jsem ho po vystoupení na tenhle moment upozornil. Samozřejmě, že členové skupiny o tom neměli sami tušení (to je ta absence režiséra a scénáristy) a proto své potenciální možnosti dále nerozvinuly.

A šerm? To byl šerm divadelní, plný gest (nazval bych ho symbolismem), ale přitom prováděný v tak rychlém tempu, že pro laického diváka se vůbec nejevil jako šerm divadelní, ale jako skutečný a historický. Zvláště pak v kaskadérských výkonech, kdy mnohý divák měl pocit, že musí dojít k úrazu a kladl si otázku jakže to všechno ti hoši mohli přežít. SHŠ Novica tak hodila rukavici všem SHŠ které tvrdí, že svá představení nedělají pro porotu, ale pro diváky. SHŠ Novica tak podala důkaz, že lze uspokojit obě skupiny. Jenže takového mistrovství nelze dosáhnout několikahodinovým tréninkem jednou týdně. Tohle chce dřinu na profesionální úrovni. A školu RNDr. Pavla Plcha CSc., z jehož díla se tu čerpá a jež je tvůrčím způsobem přetvářeno do roviny umělecké. Ostatně, kdosi řekl o sportovním šermu, že to není sport, ale umění. Doplnil bych tento citát, že toto označení platí o jakémkoli dobrém šermu.

SHŠ Novica tak dostala právem i cenu za techniku šermu, kaskadérské výkony a režii. Cenu diváka pak nedostala pouze o jeden jediný hlas.

Za režii byla udělena cena proto, že skupina zvládla několik dějových vrstev a

přítom byla udržena srozumitelnost. Nejen děje, ale i základní idee: "Prohrát a zachovat si tvář, a hlavně přežít, přežít i ve stínu mocných." Myšlenka aktuální nejen v raném středověku na zapadlých tvrzcích v hlubokých lesích.

Pohybová kultura, mistrovské stavění obrazů, umění zacházet s chladnými zbraněmi. To vše dohromady umocněno skutečně uměleckými výrazovými prostředky. To jsou devizy SHŠ Novica.

Shrnuto z hlediska budoucího ročníku "Budyňská koruna": Určitě by se tu měli objevit SHŠ Novica, Golem a Escargots. Každá z nich má vlastní osobitou cestu - SHŠ Novica rekonstrukci pojmu cti v dobách pohanských, SHŠ Golem rekonstrukci pojmu rytířství a SHŠ Escargost rekonstrukci pojmu scéna ve smyslu scénického provedení šermu barokní doby.

- 139 -

Porota by pak měla zřejmě těžkou práci určit vítěze. A kdyby se někdo z ostatních zlepšil natolik, že by jim mohl konkurovat, pak už by se "Budyňská koruna" pomalu mohla začít stávat tím, čím by jednou měla být: Přehlídkou toho nejlepšího, co se v Čechách a na Moravě, popřípadě i v přilehlých zemích, v tomto oboru děje.

Na závěr ještě doporučení: Vystoupení jedné SHŠ by nemělo přesáhnou 30 minut.

Oldřich Doskočil
OVM Litoměřice

Konečné výsledky V. ročníku:

Absolutní vítěz: Metují)	SHŠ Novica (Nové Město nad
Oddíl středověk: Metují)	1) Novica (Nové Město nad 2) Vítkovci (Postoloprty) 3) Acheron (Ústí nad Labem) 4) Pancharti (Děčín) 5) Sv. Simeona (Praha) 6) Gryf (Praha)
Oddíl novověk:	1) Alotrium (Černošice) 2) Stileb (Liberec)
Cena za režii:	Novica
Cena za kaskadérský výkon:	Novica
Cena za techniku šermu:	Novica

P.S. Cenu pořadatelů a diváků jsem si zapomněl poznamenat. Pokud to víte, prosím doplňte.

ČERVENEC

Dovolená 2001: Poněšice a Klášterní Skalice

Po několik let už neznám jinou dovolenou než v Učebním a sportovním

středisku s vodáckou základnou pražské Akademie Múzických umění v Poněšicích (7 km po proudu Vltavy od Hluboké nad Vltavou) a na chalupě akademické malířky - restaurátorky Jany Kremanové v Klášterní Skalici 3 km od Kouřimi na Kolínsku.

Nejprve jsem v neděli 1. července jel v 7, 25 autobusem do Prahy. Překvapilo mne, jak je centrum Prahy po ránu mrtvé. Prý je to tak o každém víkendu a cvrkot začíná až kolem druhé hodiny odpolední, řekla J. Kremanová. Vnitřek Prahy se vylidňuje domorodci, vznikají jen zde kanceláře a hotely. Praha přestává být Pražanů a Prahou, a stává se skanzenem. Do Liliové 10 v Praze 1 jsem šel pěšky liduprázdnými ulicemi. Když jsem dorazil, zazvonil telefon: Dcera Vanda Hýbnerová volala, že je na cestě a zda jsem se už dostavil. Za půl hodiny přijela a vyrazili jsme ve třech do Poněšic. Kousek za Prahou na dálnici D 1 (dálnice byl plná) jsme před sebou zahlédli jakýsi zmatek. Vanda přibrzdila a tu se před námi objevilo uprostřed silnice jízdní kolo, které někdo ztratil. Pěkný úvod k řetězové havárii. Dál už to šlo jako po másle a kolem jedné jsme dorazili na místo určení, kde nás očekával manžel Vandy Saša Rašilov s oběma dětmi (Pepínou a Toničkou).

Po přivítání jsem byl informován, že si mohu vybrat zda chci spát v chatičce či v mikrobuse za tím účelem zařízením, který tu Saša zanechá protože druhým autem budou hned pokračovat do Francie. Přijedou tak, aby nás poslední den pobytu vyzvedli a odvezli do Prahy. První noc jsem spal v autě. Bylo to nádherné, na pokrači lesa, sám atd. Jenže druhý den jsme dostali návrh na pobývání v tzv. kulečnickárně (kulečník tam byl), kde bychom mohli spát pohromadě a s televizí. Děti byly nadšené a tak jsem se musel ze své samoty přestěhovat. Počasí bylo nádherné. Hned první den za plotem areálu jsem našel velké množství bedel jedlých.

- 140 -

Ale také jsem dělal věci o kterým jsem si myslel, že je už nikdy dělat nebudu: Například jsem se s brýlemi potápěl pro peníz v bazénu za nadšeného potlesku dětí. Ale také jsem si zavzpomínal na mládí když jsem hovořil s členy oddílu sportovního šermu Akademie múzických umění specializovaného na šavli, který tu měl týdenní soustředění. Předsedou je akademický malíř Josef Mžyk, trenérem RNDr. Pavel Plch CSc (mj. učí divadelní šerm na DAMU, pohybovou kulturu dirigentů atd.) s kterým jsem se spřátelil a který mi věnoval svůj text "Šermířské písmo". Stačil jsem si přečíst i jeho "Šerm mečem", který jsem ale musel vrátit. A pak malý výlet na pramici s Pepínou. Z kreseb, které z výpravy vznikly, pak udělala v "kulečnickárně" malou výstavku. J. Kremanová mi na konci pobytu řekla, co se to se mnou stalo. Minule jsem tu prý honil mladé holky a letos dědky. Tím myslela všechny ty moudré pány, kteří se tu sešli. Bylo o čem povídat.

Pepína už byl parťák do nepohody (vždyť absolvovala první třídu obecné školy!), s Toničkou to bylo horší. Každý den se musel odbýt pláč že chce tatínka. Nepomohlo, že se tatínek v sobotu vrátí. Tonička byla přesvědčena, že se nevrátí. Když jsem se jí zeptal proč by se nevrátil, odpovídala vždy stejně: Protože je ve Francii. Bylo těžké vysvětlovat tříapůlletému dítěti, kdy bude sobota a kde je Francie. A tak nezbylo nic jiného než počkat, až se vypláče.

Týden uběhl jako voda, přibral jsem dvě kila a Vanda se Sašou se objevili v Poněšicích. Pan vedoucí nám sice řekl, že bychom ještě týden, pokud chceme, mohli zůstat. Ale nešlo to. Odjeli jsme oběma auty do Hluboké nad Vltavou na oběd. Po obědě Vanda pokračovala mikrobusem a dětmi na jejich chalupu do Studénky, Saša odvezl mne a Janu do Prahy. Po příjezdu jsem se osprchoval a tvrdě usnul. Kolem osmé večer jsem se vzbudil a vyrazili jsme do Prahy na večeři. Pak jsme v Liliovce zašli do nočního podniku na jazz, ale hrála špatná kapela a tak se šlo spát. Mezitím se počasí změnilo a hodně přšelo. Ale proti Litoměřicím, jak jsem na druhý den zjistil, to

nic nebylo. Ani z hlediska větru. V neděli ráno 8. července jsem vyrazil na autobus a do Litoměřic přijel před polednem. Byla tu spoušť po vichřici, ale to popisují jinde.

Koncem následujícího týdne, v pátek 13. července jsem vlakem jel ranním rychlíkem (6 hod. 56 min.) z Litoměřic do Kolína. Pak autobusem do Kouřimi kde jsem se naobědval a ve 12.40 do Klášterní Skalice na chalupu. Jana měla přijet se sochařem Krybusem mladším až večer, protože pracovala na kostele (Mistr třeboňského oltáře nebo jeho okruh) v Praze. Bylo mi dobře, protože jsem objevil poklad. Svázaný výtvarný časopis z let 1939 a 1940. A tak jsem četl a četl. Pro moji práci tam byla cenná fotografie malíře Karla Würbse (1907 - 1976), kterou jsem nutně potřeboval. Nakonec jsem si časopis zapůjčil do Litoměřic. Jana se objevila kolem šesté večer. Řekl jsem, že jsem najedený, což jsem byl, a že jsem se nenudil. Naopak. Jana pak ještě posekala trávu, z části jsem ji shrabal, ale pak začalo pršet. Ráno v sobotu bylo hezky. Dozvěděl jsem se dvě informace:

Odkrývání a fixování středověkých fresek v kostele, kde Kremanová nyní pracuje, je financováno z nadace Olgy Havlové a pod patronací prezidenta Václava Havla. A tu se před kostelem objevilo auto, z něho vyskákali maníci a položili do kostela kobereček.

V zápětí přijela první dáma, po koberečku došla k restaurátorům a informovala je, že její nadace už nebude záchranu fresek financovat. Důvod: Její manžel prý připravuje rezignaci na prezidentskou funkci!!! Tak tohle opravdu nemá smysl komentovat. Ne kvůli té rezignaci, ale kvůli vztahu Dášeny k hodnotám.

Druhá informace byla potěšitelná. Že se akademický sochař docent Zdeněk Krybus na mě těší protože zhotovil novou sochu. Když jsem ho navštívil, zjistil jsem, že jde o sochy dvě. Obě s erotickým nádechem. Akt úleku mladé dívky, která se běží vykoupat ale na nohu ji skočí malý psík. Druhá byl Pucciny a Mata Hary. U té jsem mistrovi řekl, ať to odleje a už na tom nic nedělá. Jana ale, když později přišla, se mnou nesouhlasila a prohlásila, že On je příliš neživotný a že muž by se takto, když se k němu smyslně tulí taková koketa, nechoval. Oponoval jsem, že skladatel byl nesmělý, takovou reakci tanečnice nečekal, a byl proto zaskočen. Nakonec jsme to tedy vyzkoušeli, Jana se ke mě tulila jako tanečnice, ale já se nepohnul. Byl jsem zaskočen. Sochař se smál a řekl, že jsem měl pravdu a že se sochou už nic dělat nebude. Tak se těším na odlitou sochu. Večer se u Krybusů grilovalo a popíjelo. V neděli jsem v poledne odjel autobusem do Kolína a vlakem pokračoval do Litoměřic. Bylo po dovolené.

- 141 -

SRPEN

Diskusní článek pro Lidové noviny

K diskusi o památníku obětem komunismu

Na rozdíl od utopií jsou heterotopie reálnými místy

Červencová diskuse o památníku obětem komunismu na stránkách LN mě šokovala svojí povrchností a politizujícím podtextem a to v obou táborech. Až na vzácné výjimky, např. "Proč právě Petřín? P. Dykasta 27. 8. Vždyť kde víc než u uměleckého díla bychom měli uvažovat v rovinách filosofické kategorie podstat a ne zpolitizovaných jevů. Zaplétat do toho ještě administrativu mi opravdu připadá poněkud zcestné. A proč se neprojevili čeští filozofové?

Michel Foucault (1926 - 1984), profesor na College de France v Paříži, jeden z nejvýznamnějších, nejznámějších a také nejdiskutovanějších francouzských historiků

a filozofů druhé poloviny 20. století, autor pronikavých analýz vztahů mezi věděním, mocí a touhou, proslulý mj. větou o brzkém *konci člověka*, definuje heterotopie (na rozdíl od utopie) reálnými místy, situovanými ale mimo společenskou normalitu, třebaže jednoznačně lokalizovanými. Ty se mohou dotýkat míst aktivního života (kasárna, psychiatrická léčebna, věznice, nevěstinec, klášter, starobinec, zdravotnické rehabilitační středisko), ale i lokalit zakonzervovaných (hradní ruina, zámek, muzeum, památník či pomník, mrtvý kostel sloužící jinému účelu, hřbitov, atd.). Heterotopie "*jinakosti*" je prostě pevnou součástí naší kultury. Úroveň vztahů k jednotlivým jejím typům se dá měřit i civilizační úroveň dané společnosti. Vyspělé a humánní společnosti nebude lhostejný stav domovů pro staré spoluobčany stejně tak jako péče o památky a kulturní "*jinakosti*" s neopakovatelným *geniem loci* (např. parky). Ale charakterizuje ji i vytváření nových heterotopií a to nejen z hlediska výpovědní hodnoty jich samotných, ale i z hlediska rozhodnutí o jejich toposu (místa umístění).

Mezi takové patří i Petřín, jehož *genius loci* je spojen s romantismem, se symboly technické vybavenosti národa (Petřínská rozhledna, lanová dráha), ale i vědou (hvězdárna) atd. Jde tedy o toposy veskrze pozitivní a Petřín jako celek lze nazvat pozitivní heterotopií, jinakostí oproti běžnému, každodennímu životu okolo něj.

Erwin Panowsky (1892 - 1968), německo - americký historik umění, jenž v roce 1933 emigroval před nacismem do USA, svého času napsal, že *humanista odmítá autoritu, ale respektuje tradici. A nejen to, on ji považuje za něco skutečného a objektivního, co musí být studováno, a bude-li toho zapotřebí, také znovunastoleno.*

A ejhle! Autority se nám po *Listopadu 89* vyměnily. Ale jaké vlastně jsou ty nové, podíváme -li se na ně prizmatem definice humanisty E. Panowskyho?

Naši zastánci památníku obětem komunismu na Petříně nerespektují pozitivní tradici toposu a chtějí do něho implantovat negativní vzpomínku jako novou heterotopii.

Historie je krutá. Někdy se prostě v lokalitě pozitivní heterotopie vytvoří topos (např. koncentrační tábor), po skončení hrůz se toto místo stane negativní heterotopií (památníkem) v pozitivním toposu se starobydou tradicí. Příkladem může být cesta z Litoměřic na Máchův Radobýl, kam se chodí jako na pražský Petřín. Pokud půjdete po pohodlné okresní silnici s myšlenkami na romantismus, vytrhne vás cestou krematorium bývalého koncentračního tábora Richard (podzemní nacistické továrny), dnes ve správě Památníku Terežín. Není to příjemné, ale tohle je realita (ne utopie) s kterou se už nedá nic dělat protože tento střet vyrobila sama dějinná událost. Otřesný zážitek vám ještě umocní sousoší Jiřího Sozanského *Memento mori* v jeho areálu z roku 1992. Kdo jde tudy za Máchou, zavírá v těchto místech oči. Přesto tady humanista musí ctít obě tradice a nějak se s tímto kontrastem vyrovnat. I když to jde zatraceně těžko. Ale proč si máme podobné toposy s protichůdnými heterotopiemi vyrábět sami sobě a zcela dobrovolně? A ještě to pokládat za tvůrčí čin!

- 142 -

Humanista odmítá autoritu a ctí tradici. Proto si dovolím tvrdit, že našim autoritám podporující památník obětem komunismu na Petříně se kdesi v egocentrismu vytratila docela obyčejná láska. Z hlediska druhé části definice - ctít tradici - pak musím vyslovit tomuto památníku obětem komunismu na Petříně zásadní NE!!!

Oldřich Doskočil
Okresní vlastivědné muzeum

LISTOPAD

Informace o spojení bank

Dopis klientovi o spojení bank obsahuje mnoho zajímavých informací a proto ho bez uvedení konkrétního adresáta přepisují. Takový dopis zřejmě obdržely všichni klienti.

Vážená klientko, vážený kliente, Praha, 8. 10. 2001

je nám velkou ctí, že Vás můžeme informovat o spojení Komerční banky, a. s., se Société Générale Group, která je jednou z největších bankovních skupin v Evropě. Vláda České republiky oznámila toto rozhodnutí 28. června 2001 a 4. října 2001 Société Générale získala většinový akciový podíl v Komerční bance, a. s.

Société Générale působí v České republice již téměř 20 let. Byla první zahraniční finanční institucí, která zde získala bankovní licenci.

Société Générale byla založena v roce 1864 a v současné době je podle burzovní kapitalizace šestou největší bankou v Evropě a zároveň jednou z nejziskovějších. V roce 2000 vykázala čistý zisk 2,7 miliardy EUR a její bilanční suma dosáhla ke konci minulého roku částky 455,9 miliardy EUR. Skupina Société Générale disponuje 3 100 pobočkami ve více než 70 zemích světa a obsluhuje více než 12 miliónů klientů.

Société Générale nabízí zákazníkům na celém světě ty nejkvalitnější služby a komplexní finanční servis, zahrnující drobné bankovníctví, správu aktiv a privátní bankovníctví a také služby korporátního a investičního bankovníctví.

Začleněním Komerční banky, a. s., do skupiny Société Générale vytváříme silný bankovní dům, zaměstnávající 80 000 lidí. Jsme si jisti, že spojením talentu zaměstnanců Komerční banky a know-how Société Générale zajistíme Vaší bance silný dlouhodobý růst a přineseme Vám ty nejlepší produkty a služby.

Děkujeme Vám za důvěru, kterou jste Komerční bance doposud věnovali. Jsme si plně vědomi toho, že právě tato Vaše věrnost je základním pilířem a podstatou našeho budoucího úspěchu. Společně budeme usilovat o to, abychom tuto důvěru nezklamali.

Daniel Bouton Alexis Juan
Předseda představenstva Předseda
představenstva
a generální ředitel a generální ředitel
Société Générale Group Komerční banka,
a. s.

10) Jubilanti

DUBEN

Konzervátor litoměřického muzea A. Kučera šedesátníkem

Pozvánka: Fotografie malého chlapečka (téměř batolete) se srnkou jako expozice. Koncovka je vousatý stařec. Text: Tento milý chlapeček z fotografie vás zve na své významné narozeniny. Bohužel srneček Máňa se jich nezúčastní, neboť byl krátce po fotografování zastřelen královskou družinou Karla IV. Oslava se bude konat 27. dubna 2001 tj. v pátek na Městském úřadě v Litoměřicích v malé zasedací síni v přízemí ve 14.00 hodin. Společenské, ale i jiné oblečení raději ponechte doma. Váš Lojza Kučera.

Oslava se konala za mocné účasti pozvaných. Z Městského úřadu si pamatují vedoucí odboru kultury, školství a sportu H. Bitrichovou, referentku z referátu kultury téhož odboru M. Dětinskou, tajemníka Městského úřadu R. Löwyho. Pak tu bylo celé muzeum, z jeho bývalých pracovníků přijel Lád'a Eichinger s chotí z Roudnice n. L., atd.

Oslavenec se rozhodl, vzhledem ke kronikářově žravosti, ho doslova užrat, což se mu od 14.00 hod. do asi 21 hodin téměř podařilo vepřovými řízků, sekanou, bučkem a různými saláty..

Oslavenec má štěně, černého kokršpaněla jménem Kim. Mezi dary byla pochopitelně jeho reprezentativní fotografie (velmi rozměrná a barevná), která zdobila sál po celou dobu oslav.

SRPEN

Nejstarší občanka města Litoměřic je 102 let

Nejstarší občanka města Litoměřic Marie Čechová oslavila 10. srpna 2001 své 102 narozeniny. K narozeninám ji přišli poblahopřát zástupci města, místostarostka Margita Kadeřábková (ČSSD) a vedoucí sociálního odboru a zdravotnictví Libuše Melenová. Babičce předali kytičku a dárkový koš. Marie Čechová prožila tři století a nejraději vzpomíná na dobu "za prezidenta Masaryka". Pochází z malé vesničky od Telče, pracovala jako hospodyně v několika rodinách v Praze (nějakou dobu také u cukrářského mistra v Kutné Hoře) a před čtyřiceti lety se přestěhovala k dceři Jiřině Hladíkové do Litoměřic. Paní M. Čechová o sobě také říká, že ráda vždycky četla a za noc dokázala přečíst celou knihu.

Městský úřad Litoměřice vytiskl na ručním papíře pamětní tisk s textem:

Nejstarší občanka Města Litoměřice

Dne 10. srpna 2001

se dožívá

Čechová Marie

102 let

K jejímu významnému životnímu jubileu jí všichni přejí

hodně štěstí a zdraví do dalších let

Po textem je vlastnoruční podpis: *Čechová Marie*

List je součástí této kroniky.

Druhou nejstarší občankou města Litoměřic je Josefa Králíková. 8. 11. 2000 oslavila 100 let, letos se tedy dožívá 101 let.

LISTOPAD

Přednosta Okresního úřadu Litoměřice pětasedesátníkem

Přednosta Okresního úřadu Litoměřice Josef Pol oslavil 5. listopadu své 65. narozeniny. Je nejstarším přednostou v České republice a také nejdéle ve funkci.

Biskup litoměřický pětasedmdesátníkem:

Biskup litoměřický ThDr. Josef Koukl oslavil 8. listopadu bohoslužbou v katedrále sv. Štěpána prvomučedníka své 75. narozeniny.

- 145 -

11) LITOMĚŘICKÁ KVÍTKA

LEDEN

Žaloba místostarostky na pana starostu

Osobně nic víc nevím a ani po tom nepátrám. Proto pouze přepisuji článek z denního tisku, který začíná jako podval na jedničce a přechází na vnitřní stránku:

Deník Litoměřicka, čtvrtek 11. ledna 2001, číslo 9, roč. IX, s. 1 a 7.

Podala trestní oznámení

Za pomluvu / Místostarostka cítí urážku na cti

Michaela Černá

LITOMĚŘICE - Trestní oznámení na neznámého pachatele pro pomluvu podala místostarostka Litoměřic Ing. Margita Kadeřábková. Učinila tak nyní poté, co se jí starosta města Jiří Landa při loňském zasedání městské rady před radními zeptal, zda nabízí klientům produkty jako zprostředkovatelka služeb peněžního ústavu, čímž se měl údajně dotknout její cti. Případem se zabývá policie.

Místostarostka nařčení popřela, nyní však reagovala zmíněným oznámením pro pomluvu. Jak nyní starosta Landa uvedl, chtěl mít před svědky jistotu, protože se mu takové zprávy o činnosti místostarostky donesly při běžném kontaktu s občany. Podle něj mohlo jít nejen o střet zájmů, ale i zneužívání úředních údajů a pravomoci veřejného činitele.

"Informace, které se mi donesly, jsem si nemohl ověřit jiným způsobem. Tím, že je paní místostarostka vyvrátila, pro mne celá záležitost skončila. Ona však dotaz bohužel vnímala jako pomluvu." uvedl starosta Landa, který již byl na policii svědčit spolu s jinými radními. Landa také dodal, že si není vědom toho, že by se dopustil trestného činu pomluvy.

Místostarostka Margita Kadeřábková si je svou nevinou jista a jak sama uvedla, v opačném případě by nikdy trestní oznámení nepodávala. Je také přesvědčena, že její současný postup je správný.

"Pomluva je často používaná nebezpečná zbraň a je třeba se proti ní bránit," vysvětlila včera důvody svého počínání Kadeřábková. Ta chápe svůj způsob obrany jako dobrý příklad do budoucna pro ostatní kolegy z městské rady i ze zastupitelstva.

"Ted' se to týká jen mne. Může však nastat situace, že se to stane i jiným radním a zastupitelům a toto je dobrý příklad všem", nechala se slyšet Kadeřábková.

Starosta Landa se podle jeho slov necítí být současnou situací ohrožen, neboť je přesvědčen o tom, že se trestného činu nedopustil. *"Pokud by však soud či policie rozhodla jinak, budu si samozřejmě nést následky,"* připustil podle něj nepravděpodobný výsledek sporu Landa.

- 146 -

Neuvěřitelné:
Podnikatel Lexa má naději získat zpět nebytové prostory,
z nichž byl před lety vystěhován!

Velmi dlouhá a rozporuplná diskuse se rozpoutala na 3. jednání Zastupitelstva města 15. března 2001 poté, co na řadu přišel bod projednávající o odškodnění pana Zdeňka Lexy za škody, které mu vznikly násilným vystěhováním z pronajaté prodejny v roce 1996. Odškodnění na základě rozsudku městu uložil krajský soud v Ústí nad Labem. Jedná se o částku v celkové výši (i s úroky) 180 tisíc korun. Zdeněk Lexa však na zaplacení netrvá, pokud by zastupitelé schválili jeho návrh na vyrovnání. Ten hovořil o prodeji nemovitosti, v níž měl pan Lexa prodejnu s tím, že jemu budou nabídnuty inkriminované nebytové prostory.

Přestože starosta Jiří Landa trval na tom, že ze strany města šlo o legitimní rozhodnutí, ostatní zastupitelé o tom přesvědčení nebyli a někteří i velmi silnými slovy negativně hodnotili rozhodnutí tehdejší městské rady, která vystěhování pana Lexy schválila. *Město se tehdy zachovalo tak, jak by se nikdy ke svým podnikatelům chovat nemělo. Pan Lexa patřil totiž do malé skupiny podnikatelů, kteří vydražili objekty k podnikání v malé privatizaci, ovšem jemu smlouva prodloužena nebyla. Naopak některým neplatičům ano,* argumentoval například Ing. Zdeněk Bezděka. Také Vladimír Zelenka (ČSSD) - (Lexa je rovněž členem ČSSD) považuje to, co se stalo panu Lexovi, za křivdu a navrhol, aby mu město umožnilo získat nebytové prostory zpět normální cestou - tedy ve výběrovém řízení nebo za použití obálkové metody.

Jednu chvíli to vypadalo, že bude bod stažen z programu. To navrhovala místostarostka Ing. Margita Kadeřábková (ČSSD). *Pak bude moci rada znovu případ projednat a může se pokusit napravit způsobenou křivdu,* řekla. Její návrh však přijat nebyl. Slovo dostal i Zdeněk Lexa, který jen podotkl, že ztratil mnohem víc než je zmíněných 180 tisíc korun. *Je to precedens a město by do budoucna určitě nemělo svým lidem takovým způsobem házet klacky pod nohy. Kdybych tehdy neměl ještě jiné podnikatelské aktivity, udělali jste ze mně žebráka, neboť jsem stále ještě splácel úvěr, který jsem si na získání prodejny a zaplacení zásob, jež bylo povinné odkoupit, musel vzít,* řekl Z. Lexa.

Nakonec zastupitelé odhlasovali zaplacení dlužné částky s tím, že se Rada Města na svém nejbližším jednání pokusí věc dále řešit.

Poznámka:

Causu kronikář sleduje od samého počátku. Není právník, ale rozhodnutí soudu pokládá jako laik za protiprávní. O co tady jde? To už máme tak zkorumpované

soudy a policii?

Přepis rozsudků:

Teprve 18. dubna se mi dostaly do rukou opisy rozsudků, které zde doslovně přepisuji:

11 C 13/96 - 103

Toto rozhodnutí nabylo právní moci

dne 27. 4. 2000.

Krajský soud v Ústí n. L.

dne 26. 5. 2000

- 147 -

Česká republika
Rozsudek
jménem republiky

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl dne 15. června 1999 ve věci žalobce Zdeňka Lexy, podnikatele, bytem Litoměřice, Dobrovského 11, zastoupeného Mgr. Ladislavem Malečkem, advokátem v Litoměřicích, proti žalovanému Ing. Milanu Šlegrovi, bytem Litoměřice, M. Majerové 1842/33, zastoupenému JUDr. Pavlem Krupkou, advokátem v Litoměřicích, o ochranu osobnosti, t a k t o :

Žaloba na uložení povinnosti žalovanému odvolat tvrzení o tom, že žalobce je lhář, jež pronesl na jednání Městského zastupitelstva v Litoměřicích dne 10. 10. 1996, a to písemným prohlášením zaslaným na jednání Městského zastupitelstva Litoměřice a doporučeným dopisem žalobci ve znění: "Odvolávám své tvrzení pronesené na Městském zastupitelstvu v Litoměřicích dne 10. 10. 1996, kde jsem pronesl: Prohlašuji, že Zdeněk Lexa je lhář, upozorňuji, že jsem záměrně neřekl, že je zloděj a nebo podvodník, ale Zdeněk Lexa je lhář a všimněte si, že říkám lhář a neříkám podvodník nebo padělatel, neboť toto prohlášení se nezakládá na pravdě, za toto prohlášení se veřejně omlouvám", a dále uložení povinnosti žalovanému zaplatit žalobci 100.000,-Kč se z a m í t á .

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení 9.375,-Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku na účet právního zástupce žalovaného.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou, podanou proti žalovanému, po jejím částečném omezení domáhal ochrany osobnosti, a to přiměřeného zadostiučinění, spočívajícího v odvolání tvrzení o tom, že žalobce je lhář a dále spočívajícího v přiznání náhrady nemajetkové újmy v částce 100.000,-Kč. V žalobě uvedl, že žalovaný na veřejném zasedání městského zastupitelstva dne 10. 10. 1996 prohlásil o žalobci v souvislosti s causou Lexa a nájemních smluv ohledně nebytových prostor v Dlouhé ulici v Litoměřicích, že žalobce vyměnil nájemní smlouvy a prohlásil za neplatné a tudíž občanům města

Litoměřice neustále lhal v několika novinových článcích, tedy že je lhář. Uvedením tohoto nepravdivého údaje při veřejném zasedání městského zastupitelstva před řadou členů rady a zastupitelstva a dalších občanů ohrozil pověst žalobce a jeho vážnost ve společnosti.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Namítl, že žalobce se dovolával u několika úřadů i v tisku zfalšované nájemní smlouvy na nebytové prostory v Dlouhé ulici v Litoměřicích, své nároky opíral o falzifikát nájemní smlouvy a proto o žalobci skutečně na zasedání městského zastupitelstva dne 10. 10. 1996 pronesl výrok, že žalobce je lhář. Tento výrok souvisel s tvrzením žalobce o existenci nájemní smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Pokud žalovaný pravdivě a vzhledem k předchozím výrokům žalobce i přiměřeně kritizoval jeho tvrzení, nešlo o neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce.

Podle § 11 obč. zákona fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromý, svého jména a projevů osobní povahy.

Podle § 13 odst. 1,2 obč. zákona fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odst. 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

- 148 -

K porušení práva na čest dochází zpravidla difamujícími tvrzeními, takovými skutkovými tvrzeními, která jsou zásadně nepravdivá. Spočívá-li zásah do práv na ochranu osobnosti ve skutkových tvrzeních difamující povahy, zproští se původce tohoto zásahu občanskoprávních sankcí (srv. ust. § 13 obč. zák.), jestliže prokáže, že tato tvrzení, pokud se netýkají osobního soukromí, jsou pravdivá (tzv. důkaz pravdy).

Soud vycházel ze skutkového stavu, zjištěného výsledkem účastníků, obsahem zápisu ze zasedání Městského zastupitelstva v Litoměřicích dne 10. 10. 1996, z obsahu přestupkového spisu přestupkové komise Městské rady v Litoměřicích čj. 267/96, novinových článků v Deníku Litoměřicka z 10. 10. 1996 o názvu Vrátit se zpět není možné aneb Causa Lexa z druhé strany a o názvu Zdeněk Lexa: "Starosta nepravdivě a polovičatě informuje občany města", dále z obsahu spisu Okresního soudu v Litoměřicích sp. zn. 8 C 234/96, rozhodnutím Města Litoměřice z 23. 5. 1996 a rozhodnutím Okresního úřadu Litoměřice z 5. 8. 1996, usnesením Okresního státního zástupce v Litoměřicích ze dne 19. 9. 1998, č. j. Zt 1135/98 - 62, z obsahu spisu Policie ČR, Okresního úřadu vyšetřování Litoměřice ČVS: OVV-136/98, zej. z odborného vyjádření z oboru grafické diagnostiky z 10. 2. 1997 a z obsahu spisu Okresního soudu v Litoměřicích sp. zn. 6 T 130/98. Provedení dalších důkazů považoval soud za nadbytečné.

Žalobce jako účastník řízení vypověděl, že žalovaný na veřejném zasedání zastupitelstva Města Litoměřice v říjnu 1996 vystoupil a prohlásil před všemi přítomnými, že žalobce je lhář, není zloděj nebo podvodník, ale lhář, své prohlášení ničím neodůvodnil. Žalobce se domnívá, že to bylo proto, že si nenechal líbit nucené vystěhování z prodejny v Dlouhé ul. v Litoměřicích.

Uvedl dále, že měl jako podnikatel uzavřeny nájemní smlouvy na nebytové prostory týkající se dvou provozoven, a to v Litoměřicích, Palackého ul. a Dlouhé ul.

Tyto smlouvy byly několikrát obnovovány a měněny, dodatečně se dozvěděl, že došlo k záměně listů u některých smluv, v žádném případě tuto záměnu neprovedl on sám. Poukázal na to, že z provozovny v Dlouhé ul. byl protiprávně vystěhován. Rozvedl podrobně, jak ho prohlášení žalovaného poškodilo. Žalovaný potvrdil, že o žalobci prohlásil na zasedání zastupitelstva, že je lhář. Uvedl, že doslova prohlásil: Zdeněk Lexa je lhář, všimněte si, že říkám lhář a neříkám podvodník nebo padělatel. Jako účastník řízení žalovaný vypověděl, že v uvedené době zastával funkci místostarosty města Litoměřice. Dne 10. 10. 1996 byl v "Deníku Litoměřicka" m.j. uveřejněn článek žalobce s názvem "Zdeněk Lexa: starosta nepravdivě a polovičatě informuje občany města". V tomto článku se žalobce dovolává nájemní smlouvy na nebytové prostory v Dlouhé ul. v Litoměřicích, která měla být uzavřena na dobu neurčitou, vedení města však bylo známo, že žalobce manipuluje s falzifikátem nájemní smlouvy. Proto bylo na vedení města dohodnuto, že v případě, že na jednání zastupitelstva bude projednávána "kauza Lexa", vystoupí žalovaný a pronese větu, kterou pak skutečně pronesl. Dohodli se tak z důvodu, aby si žalobce uvědomil, že město ví o tom, že žalobce manipuluje s falzifikátem nájemní smlouvy a čelilo tak výpadům z jeho strany. Dále žalovaný uvedl, že jeho prohlášení bylo reakcí na článek žalobce, uveřejněný v Deníku Litoměřicka dne 10. 10. 1996, konkrétně na údaj článku, kde se říká, že nájemní smlouva na nebytové prostory v Litoměřicích v Dlouhé ul. byla uzavřena 12. 3. 1992 na dobu neurčitou s možností tříměsíční výpovědní lhůty. Toto tvrzení použité žalobcem je nepravdivé, jde o lež. Proto tímto způsobem žalovaný na novinový článek zareagoval. Okolnost, že dne 10. 10. 1996 proběhlo zasedání městského zastupitelstva vyplývá ze zápisu z 10. 10. 1996.

- 149 -

Dále soud provedl důkaz rozhodnutím Městského úřadu Litoměřice z 23. 5. 1996 a OÚ Litoměřice z 5. 8. 1996. Vyplývá z nich, že rozhodnutím městského úřadu bylo žalobci uloženo vyklidit nebytové prostory v přízemí domu čp. 132 v Dlouhé ul. v Litoměřicích do 28. 5. 1996. Rozhodnutím OÚ Litoměřice bylo rozhodnutí Městského úřadu Litoměřice zrušeno, a to s poukazem na porušení správního řádu.

Z obsahu článku "Zdeněk Lexa: starosta nepravdivě a polovičatě informuje občany města", uveřejněného v Deníku Litoměřicka dne 10. 10. 1996 a podepsaného Zdeňkem Lexou soud zjišťuje, že je v něm m.j. uvedeno: "Druhá smlouva byla sepsána a podepsána 12. 3. 1992 opět představitelem MBP JUDr. Čapkem a z toho vyplývá, že právě tato smlouva je platná, tudíž se musíme držet této smlouvy, neboť ona hovoří o výpovědi na dobu neurčitou, t. j. s možností tříměsíční výpovědní lhůty... to, co napsal pan starosta, nejsou podložená fakta". Z článku o názvu "Vrátit se zpět není možné aneb Causa Lexa z druhé strany", uveřejněného tentýž den na stejné straně těchže novin jako výše uvedený článek a podepsaného starostou Litoměřic Ing. Tejklem m.j. vyplývá, že se v něm uvádí o nájmu prodejny v Litoměřicích, Dlouhá čp. 13, že v nájemní smlouvě na tyto prostory "je pronájem na dobu určitou s ukončením nájmu 30. 4. 1996 a nikoli na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědí, jak tvrdí Zdeněk Lexa".

Obsahem přestupkového spisu přestupkové komise v Litoměřicích má soud prokázáno, že žalobce podal s ohledem na difamující výrok žalovaného dne 11. 10. 1996 trestní oznámení pro pomluvu na žalovaného na Okresní státní zastupitelství Litoměřice. Věc byla policií odevzdána k projednání Městskému úřadu, přestupkové komisi Litoměřice, k projednání přestupku proti občanskému soužití podle § 49/1 a zák. č. 200/90 Sb. Rozhodnutím přestupkové komise Městské rady v Litoměřicích z 11. 4. 1997, č. j. 267/96 bylo řízení proti Ing. Šlégrovi, který se měl dopustit přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona tím, že slovně urazil Zdeňka Lexu před veřejností dne 10. 10. 1996, zastaveno.

Ze spisu Okresního soudu v Litoměřicích sp. zn. 8 C 234/96, zejména návrhu na zahájení řízení z 24. 10. 1996 a z vyjádření Města Litoměřice soud zjišťuje, že žalobce se jím domáhá proti Městu Litoměřice zaplacení částky 341.248,60 Kč s příslušenstvím a v návrhu mj. uvádí, že uzavřel s Městským bytovým podnikem Litoměřice dne 12. 3. 1992 řádnou nájemní smlouvu o nájmu nebytových prostor v Litoměřicích, Dlouhá 177/13. Město Litoměřice v písemném vyjádření k návrhu poukazuje na to, že žalobce opírá svůj domnělý nárok o nájemní smlouvu na nebytové prostory v Dlouhé ul. z 12. 3. 1992, která však ve skutečnosti neexistuje. Jde o fotomontáž dvou různých smluv, první stránka této montáže byla ofotografována z původní nájemní smlouvy ze dne 18. 9. 1991, ta se týkala skutečně nájmu nebytových prostor v Dlouhé ul. čp. 13 a byla uzavřena na dobu určitou do 31. 4. 1993, zbývající stránky této kompilace jsou fotografie jiné nájemní smlouvy, a to na nebytové prostory v Palackého ul., kde má žalobce další provozovnu, která byla uzavřena 12. 3. 1992, skutečně na dobu neurčitou.

Dále soud provedl důkaz spisem Policie ČR, Okresního úřadu vyšetřování Litoměřice ČVS: OVV 136/98 a usnesením Okresního státního zástupce v Litoměřicích z 16. 9. 1998, č. j. Zt. 1135/98 - 62. Zjistil tak, že v trestním řízení proti žalobci bylo vyžádáno odborné vyjádření z oboru grafické diagnostiky, podle jehož závěru smlouva o nájmu nebytových prostor na objekt v Litoměřicích, Dlouhá 13 ze dne 13. 3. 1992 vznikla "montáží" za použití smluv ze dne 26. 6. 1991, uzavřené mezi MBP Litoměřice a Zdeňkem Lexou na objekt Dlouhá 13 (první strana) a ze dne 12. 3. 1992 uzavřené mezi MBP Litoměřice a Zdeňkem Lexou na objekt Palackého 24 (druhá a třetí strana).

- 150 -

Usnesením Okresního státního zástupce shora citovaným bylo zastaveno trestní stíhání Zdeňka Lexy pro pokus trestného činu podvodu, kterého se měl dopustit tím, že podal návrh proti Městu Litoměřice pro 341.248,60 Kč, kde jako důkaz na podporu svých tvrzení předložil soudu nájemní smlouvu z 12. 3. 1992, ačkoliv šlo o fotomontáž jiných dvou smluv, čímž došlo u smlouvy předložené soudu k úpravě tak, že původní nájem na dobu určitou byl změněn na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 3 měsíců, přičemž takto zfalšovaná smlouva mohla mít podstatný vliv pro rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu. Podle odůvodnění cit. rozhodnutí je jednání Zdeňka Lexy, který vědomě prostřednictvím svého právního zástupce předložil jako jeden z důkazů v rámci občanskoprávního řízení kompilovanou smlouvu nemorální, nikoliv však trestné jako pokus trestného činu podvodu.

Konečně soud zjistil ze spisu Okresního soudu v Litoměřicích sp. zn. 6 T 130/98, že na žalobce podal Okresní státní zástupce v Litoměřicích obžalobu pro trestný čin lichvy a návodu a pomoci k tr. činu podvodu za skutky, který se měl žalobce dopustit v lednu 1995, v srpnu 1966 a v dubnu 1997. Trestní věc doposud není ukončena.

Na základě všech těchto zjištění dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalovanému se podařilo tzv. důkaz pravdy, jak je o něm uvedeno shora, ve věci podat. Skutkové tvrzení, které žalovaný o žalobci pronesl, má povahu difamujícího tvrzení, nejde však o tvrzení, týkající se osobního soukromí žalobce, žalovaný toto tvrzení pronesl dne 10. 10. 1996 za okolností, kdy reagoval na článek, napsaný žalobcem a uveřejněný v novinách téhož dne, t.j. 10. 10. 1996. Tvrzení žalobce v tomto článku o nájemní smlouvě na nebytové prostory v Litoměřicích, Dlouhá ul. bylo nepravdivé, jak bylo provedenými důkazy prokázáno. Souvislost tvrzení žalovaného s nájemními smlouvami uváděl sám žalobce již v žalobě. Za této situace se žalovaný zprostil povinnosti k poskytnutí sankcí, uvedených v § 13 obč. zák. a soud proto návrh v plném rozsahu zamítl, a to aniž by se musel zabývat dalšími okolnostmi.

Výrok o nákladech řízení vyplývá z úspěchu žalovaného ve sporu (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Jde o náklady právního zastoupení v rozsahu šesti úkonů po 1.500,-Kč a pěti paušálů po 75,-Kč, celkem 9.375,-Kč.

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15-ti dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím podepsaného soudu.

V Ústí nad Labem dne 15. června 1999

Za správnost vyhotovení:

Iveta Kašpárková;

JUDr. Alena Barochová, v. r. samosoudkyně.

Kulaté razítko s textem:

Krajský soud v Ústí nad Labem. Číslo na razítku pod státním znakem: 79.

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Říhové a soudkyň JUDr. Zdenky Ferešové a JUDr. Naděždy Žákové v právní věci žalobce Zdeňka Lexy, bytem Litoměřice, Dobrovského 11, zastoupeného Mgr. Ladislavem Malečkem, advokátem se sídlem v Litoměřicích, Velká krajská 1, proti žalovanému ing. Milanu Šlégrovi, bytem Litoměřice, M. Majerové 1842/33, zastoupenému JUDr. Pavlem Krupkou, advokátem se sídlem v Litoměřicích, Palachova 14, o ochranu osobnosti, o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. června 1999 č. j. 11 C 13/96-103, takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení 1 775 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet JUDr. Pavla Krupky, advokáta se sídlem v Litoměřicích, Palachova 14.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 15. 6. 1999 č. j. 11 C 13/96-193 zamítl žalobu, aby žalovaný odvolal tvrzení o tom, že žalobce je lhář, jež pronesl na jednání Městského zastupitelstva v Litoměřicích dne 10. 10. 1996, a to písemným prohlášením zaslaným na jednání Městského zastupitelstva a doporučeným dopisem žalobci ve znění uvedeném ve výroku rozsudku a aby žalobci zaplatil 100.000 Kč. Žalobci uložil, aby žalovanému na náhradě nákladů řízení zaplatil 9 375 Kč.

Při rozhodování soud prvního stupně vycházel ze zjištění, že dne 10. 10. 1996 na veřejném jednání městského zastupitelstva žalovaný jako člen tohoto orgánu řekl: "Prohlašuji, že Zdeněk Lexa je lhář, upozorňuji, že jsem záměrně neřekl, že je zloděj anebo podvodník, ale Zdeněk Lexa je lhář a všimněte si, že říkám lhář a neříkám podvodník nebo padělatel." Přestože předmětné tvrzení je difamující, nedovodil neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce a odpovědnost žalovaného podle § 13 obč. zák. Přihlédl k tomu, že dne 10. 10. 1996 byl v Deníku Litoměřicka uveřejněn článek žalobce "Starosta nepravdivě a polovičatě informuje občany města" obsahující nepravdivé polovičaté informace týkající se nájemní smlouvy na objekt v Dlouhé 13, a výrok žalovaného považoval za reakci na předmětný článek. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil § 142 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání, v němž navrhoval, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se žalobě v plném rozsahu vyhovuje. V průběhu odvolacího řízení pak požadoval zrušení napadeného rozsudku a jeho vrácení soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Zdůrazňoval, že předmětný výrok, který žalovaný pronesl bez jakéhokoliv úvodu a vysvětlení a zejména bez jakékoliv souvislosti s nájemní smlouvou na nebytové prostory v Litoměřicích, Dlouhá 13, žalobce poškodil na veřejnosti i v soukromém životě. Tvrdil, že sám falešnou nájemní smlouvu nevyrobil, vědomě jí k nepravdivé informaci v novinových článcích nepoužil a v žalobě žádnou souvislost mezi tvrzením žalovaného a předmětnou smlouvou nedovodil. Naproti tomu dovozoval, že zástupci města ing. Tejkl a Landa nepotvrdili, že na pronesení předmětné věty se dohodli předem a v tomto směru navrhoval výslech svědka ing. Jindřicha Hauptmana.

Podle jeho názoru předmětný výrok byl soukromý s cílem pošpinit jeho čest a slyšení svědci verzi žalovaného dosvědčují pouze z kolegiality. V této souvislosti poukazyval na to, že zástupce žalovaného získal znalecký posudek o tom, že smlouva je padělek až po 10. 10. 1996, a že zahájené trestní stíhání bylo zastaveno. Soudu prvního [stupně] vytýkal, že neprovedl důkaz výpovědi svědků, jejichž čestná prohlášení založil do spisu, kteří potvrdili, jak byla poškozena jeho čest a důstojnost. Žalovaný podle něj neměl právo ani vzhledem k jeho předchozím výrokům jej na veřejném zasedání kritizovat, neboť se jej zúčastnili občané, kteří nevěděli, že by žalovaný reagoval na novinový článek z téhož dne.

Žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek a řízní mu předcházející podle & 212 odst. 1 o. s. ř. a po doplnění řízení obsahem čestného prohlášení Ing. Jindřicha Hauptmana a nepravomocného rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 23. 7. 1999 č. j. 8 C 234/96-96, dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Základním předpokladem odpovědnosti podle § 13 obč. zák. je existence neoprávněného zásahu objektivně způsobitelného narušit, popř. ohrozit osobnostní práva chráněná § 11 a násl. obč. zák.

V dané věci žalobce spatřuje neoprávněný zásah do osobnostních práv ve shora uvedeném výroku žalovaného učiněném na veřejném zasedání městského zastupitelstva v Litoměřicích dne 10. 10. 1996. Odvolací soud se vzhledem k funkci žalovaného v městském zastupitelstvu zabýval nejprve otázkou věcné pasivní legitimace žalovaného a dovodil, že žalovaný je ve věci pasivně legitimován. S ohledem na použité výrazové prostředky a okolnosti, za nichž k pronesení výroku došlo, nelze dovést odpovědnost subjektu, u něhož žalovaný vykonával funkci místostarosty.

Odvolací soud se pak ztotožňuje se skutkovým zjištěním věci a s jejím právním posouzením. V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce předmětný výrok dne 10. 10. 1996 na veřejném zasedání městského zastupitelstva pronesl. Není přitom právně významné, a to již i s odkazem na otázku pasivní legitimace žalovaného, zda se na uvedení tohoto výroku a jeho znění dohodlo vedení zastupitelstva. Z tohoto pohledu je proto nadbytečný výslech Ing. Jindřicha Hauptmana, který se neměl žádné takovéto dohody zúčastnit (ostatně žalovaný jeho účast na této dohodě neuvádí). Pro posouzení věci bylo rozhodující, zda žalovaný pro tento výrok měl podklady v jednání žalobce. Odvolací soud se v této souvislosti ztotožňuje se soudem prvního stupně v jeho závěru, že takovýmto podkladem byl článek žalobce uveřejněný téhož dne v Deníku Litoměřicka "Starosta nepravdivě a polovičatě informuje občany města". Žalobce, pokud jde o smlouvu na nebytové prostory v Dlouhé 13, uvádí, že jde o smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou. A to je právě nepravdivý údaj, neboť, jak bylo prokázáno, šlo o padělek, kdy byly zkompileovány dohromady dvě smlouvy, na nebytové prostory v Dlouhé 13 a v Palackého 22. I když v řízení nebylo prokázáno, že by předmětnou smlouvu zfalšoval právě žalobce (okresní státní žalobce v Litoměřicích usnesením ze dne 16. 9. 1998 sp. zn. Zt. 1135/98-62 zastavil trestní stíhání žalobce pro pokus trestního činu podvodu, kterého se měl dopustit právě tím, že předmětnou smlouvu zkomplikoval), dovozuje i odvolací soud, že žalobce byl jednou ze smluvních stran smluv uzavíraných na pronájem nebytových prostor v Litoměřicích, a že si musel být dobře vědom jejich obsahu. Lze souhlasit, že žalovaný při uvedení předmětného výroku neodkázal na souvislost obsahu novinového článku a vědomosti o zfalšované smlouvě, ale i podle názoru odvolacího soudu byla tato souvislost dána.

Článek byl uveřejněn v periodiku, které prokazatelně vyšlo před jednáním městského zastupitelstva a žalobce nevyvrátil tvrzení žalovaného o jeho vědomosti o tomto článku.

V řízení bylo rovněž zápisem z předmětného zasedání městského zastupitelstva zjištěno, že otázka pronájmu žalobce v Dlouhé 13 byla sice stažena z programu jednání, ale současně i z tohoto zápisu je zřejmé, že k tomu došlo až po delší diskusi a dále bylo v řízení před prvním stupněm prokázáno četnými novinovými články, že otázka pronájmu v Dlouhé 13 byla ještě před jednáním městského zastupitelstva dne 10. 10. 1996 medializována. Nelze ani přehlédnout, že i žalobce si této souvislosti byl vědom, jak o tom svědčí žaloba, na níž poukazuje soud prvního stupně. Pozdější popírání vědomosti o této souvislosti je třeba již považovat za účelové. V řízení tak byla prokázána existence podkladu pro prohlášení žalobce a odvolací soud shodně se soudem prvního stupně dovozuje neexistenci i nedostatek předpokladů odpovědnosti žalovaného podle § 13 obč. zák. Na tento závěr pak nemá vliv zjištění, že žalobce podle dosud nepravomocného rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 23. 7. 1999 č. j. 8 C 234/96-96 byl částečně úspěšný v řízení o náhradu škody proti Městu Litoměřice právě v souvislosti s vyklizením nebytových prostor v Dlouhé 13.

Vzhledem k shora uvedenému odvolací soud věcně správný rozsudek soudu prvního stupně, včetně výroku o nákladech řízení, podle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., když v odvolacím řízení úspěšnému žalovanému vzniklé náklady představuje odměna za jeden úkon právní služby ve výši 1 500 Kč podle § 9 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., jedna paušální náhrada ve výši 75 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhl. a cestovné ve výši 200 Kč, t. j. celkem 1 775 Kč.

P o u č e n í : Proti tomu rozsudku není odvolání přípustné.

V Praze dne 30. března 2000

JUDr. Ludmila Říhová v. r.
předsedkyně senátu

Kulaté razítko s textem: *Vrchní soud v Praze*; pod státním znakem číslovka
17.

Za správnost vyhotovení: Podpis nečitelný.

DUBEN

Ještě k Marobudovi

V loňském roce rozvířil místní tisk, ale i různé celostátní televizní stanice amatérský archeolog z Litoměřic, který tvrdil, že našel Marobudovo sídlo. Celá psychopatická causa byla zaznamenána v této kronice (2000). Konečně vyšla seriózní kniha k tématu. Ještě jsem ji neměl v ruce a tak přepisuji recenzi Miloslava Martínka z Práva (Marobudovo tajemství, Právo, čtvrtek 12. dubna 2001 roč. 11. č. 87, s. 11).

Na přelomu letopočtu vytvořili Germáni na území od Dunaje k Baltskému moři "říši", kterou podle římských dějepisců nazýváme Marobudovou. Po léta archeologové a historici, zabývající se nejstaršími civilizačními útvary za Alpami a Dunajem, diskutují o charakteru a vývoji "říše", kterou symbolizuje jméno tohoto markomanského vládce, který se z odchovance Říma proměnil na tuhého odpůrce římského pronikání do střední Evropy.

Jednotlivá svědectví o "Marobudově říši", zasazená do širšího kontextu života a společenských poměrů u germánských kmenů, jak jej podávají poněkud skoupé písemné zprávy a mnohem bohatší archeologické nálezy, přináší kniha Eduarda Droberjara Příběh o Marobudovi a jeho říši z produkce nakladatelství Set out.

Archeolog tak shrnuje dosavadní poznatky a zároveň klade otázky, které zatím nemají definitivní řešení. Nejde jen o polohu hlavního centra Marobudovy říše, ale především o souvislosti příchodu Germánů do střední Evropy, struktury jejich společnosti, rozsahu "říše" (či kmenového svazku), který vytvořili, a řada dalších.

Po léta se totiž vedou spory o poloze správního a vojenského střediska této "říše", která nesla jeho jméno. Archeologové hovořili o hradišti nad Beroučkou u Stadonic (například Josef Ladislav Píč, 1903), našli významná germánská pohřebiště u Dobřichova-Pičhor na Kolínsku a u Třebovic nedaleko Slaného, což lokalizuje Marobudum do středních Čech. Významná svědectví o střetech Markomanů s Římany přinesl archeologický výzkum v jihomoravském Mušově, který byl pevností k podpoře římských výbojů za Dunajem, přirozené hranici mezi Římem a barbary.

Poutavě napsaná Droberjarova kniha se tak stává jakousi detektivkou, která teprve hledá řešení.

Zdeněk Lexa se obhájí v tisku

Zdeněk Lexa bude usilovat o satisfakci za měsíce strávené ve vazbě. To je titulěk v týdeníku litoměřického regionu *České noviny*, č. 23, roč. 4 z 8. června 2001 na první stránce (značka *lán*), který začíná větou: *Zproštěn obžaloby v plném rozsahu byl rozhodnutím Krajského soudu v Ústí nad Labem z května letošního roku litoměřický podnikatel Zdeněk Lexa, obviněný v roce 1997 z lichvy. Soud současně zprostil obžaloby všechny tehdy obviněné osoby, tedy i syna pana Lexy Aleše a paní Helenu Lexovou...* Dál nás pak článek přesvědčuje o andělském profilu pana Lexy.

- 155 -

12) PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I.

Demografický vývoj města v roce 2000:

115.	Počet obyvatel města k 31. prosinci 2000:					
	<i>celkem</i>	25 417,	<i>z toho muži</i>	12 302,	<i>ženy</i>	13
	Počet narozených:					
	<i>celkem</i>	218,	<i>z toho muži</i>	100,	<i>ženy</i>	118.
	Počet zemřelých:					
	<i>celkem</i>	224,	<i>z toho muži</i>	102,	<i>ženy</i>	122.
	Přistěhovalí:					
	<i>celkem</i>	432,	<i>z toho muži</i>	211,	<i>ženy</i>	221.
	vystěhovalí					
	<i>celkem</i>	558,	<i>z toho muži</i>	281,	<i>ženy</i>	277.

	Věkové složení obyvatel:						
170.	0 – 14	<i>celkem</i>	4 493,	<i>muži</i>	2 323,	<i>ženy</i>	2
531	15 - 59	<i>celkem</i>	16 943,	<i>muži</i>	8 412,	<i>ženy</i>	8
414	60 - víc	<i>celkem</i>	3 981,	<i>muži</i>	1 567,	<i>ženy</i>	2

Počet sňatků: 123

Počet rozvodů (*uskutečněných*) 112

Počet žádostí o rozvod: 134

- 156 -

Poslední den roku 2001

Na Silvestra 31. prosince 2001 se v Litoměřicích nic zvláštního nestalo. Počasí bylo mrazivé, všude ležel sníh. O půlnoci na sídlišti Litoměřice - střed (U katovny) sice z paneláků lidé vystřelovali rachejtle, ale zdaleka to nebylo tak silné jako v minulém roce.

KRONIKA MĚSTA LITOMĚŘIC

roku 2001

byla uzavřena 5. ledna 2002

**Kronikář: Oldřich DOSKOČIL,
Okresní vlastivědné muzeum
Litoměřice**